

Bundel van de Gemeenteraad van 1 oktober 2015

Agenda documenten

agenda 01102015b

- 1 Agenda vaststellen en inventarisatie
- 2 Notulen van de openbare vergadering van 25 juni (avond) en 9 juli 2015

11e vergadering, 25 juni 2015, avond

14e vergadering, 9 juli 2015 avond

- 3 Bekrachtiging geheimhouding:

Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet de geheimhouding te bekrachtigen van de bijlagen behorende bij het concepttraadsvoorstel Programmabegroting: risicomodel en investeringsstaat onderwijs.

- 4 ALGEMEEN DEBAT PROGRAMMABEGROTING 2016 c.a.

CDA tegenbegroting 2016 - zt

- 5 Benoeming van twee leden van de subcommissie Controle en Financiën.

Raadsagenda

De voorzitter van de Gemeenteraad van Utrecht roept de gemeenteraad bijeen **op donderdag 1 oktober 2015 van 20.00 uur tot 23.00 uur** in de raadzaal, Korte Minrebroederstraat 2, ter behandeling van:

1. Agenda vaststellen en inventarisatie.
2. Notulen van de openbare vergaderingen van 25 juni en 9 juli 2015.
3. Bekrachtiging geheimhouding:
Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet de geheimhouding te bekrachtigen van de bijlagen behorende bij het conceptraadsvoorstel Programmabegroting: risicomodel en investeringsstaat onderwijs.
4. ALGEMEEN DEBAT PROGRAMMABEGROTING 2016 c.a.
5. Benoemingen van twee leden van de subcommissie Controle en Financiën.

Utrecht, 24 september 2015

De voorzitter voornoemd,
mr J.H.C. van Zanen

2 0 1 5

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

11^e vergadering – 25 juni 2015 avond

Openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 25 juni 2015 te 20.00 uur.

Voorzitter: de heer mr. J.H.C. van Zanen, burgemeester; de heer A. van Schie, plaatsvervangend voorzitter, gedurende enige momenten in de vergadering.

Tegenwoordig zijn de leden: Baş, De Boer, Bollen, Bos, Bouazani, Brussaard, Buunk, Van Corler, Dibi, Eggermont, Van Esch, Ferket, Fokke, Gilissen, Haage, Isabella, Işik, Kleuver, Knip, Koning, Koelmans, Meijer, Menke, Metaal-Froon, Van Ooijen, Oostveen, Paardekooper, Podt, Rajkowski, De Regt, Rollingswier, Te Ronde, Roodenburg, Scally, Van Schie, Schipper, Scholten, Sienot, Tielen, Uringa, De Vries, Van Waveren, Weistra, Wjlhuizen en Zwanenberg.

Tevens zijn aanwezig de wethouders Everhardt, Geldof, Van Hooijdonk, Jansen, Jongerius en Kreijkamp.

Griffier: de heer drs. A.A.H. Smits.

Opening van de vergadering.

De **VOORZITTER** opent de vergadering en spreekt als volgt:

Dames en heren! Ik heb een zeer trieste mededeling. Zojuist ben ik door de politie geïnformeerd over een tragisch ongeval op de busbaan op de Meerndijk waarbij een jongen om het leven is gekomen. De politie onderzoekt de toedracht van dit ongeval. Zo spoedig mogelijk zullen wij u schriftelijke de informatie toezenden waarover wij beschikken. Ik ga ervan uit dat het college in ieder geval morgen iets wil laten horen, ook als we dan nog niet zo veel weten. Onze gedachten gaan uit naar familie, vrienden en vriendinnen van het slachtoffer. Het spijt me zeer dat ik u dit moet berichten.

We gaan over tot de orde van de dag; ik kan dit bijna niet normaal uitspreken.

Dank u wel dat u er allemaal bent, ook de mensen die zich hebben opgegeven als gast van de raad. Daarom zijn we iets later begonnen, maar ook vanwege de actualiteit. Zojuist heb ik samen met een aantal leden van de raad kennisgemaakt met de allereerste gasten van de raad. Maar ook alle andere mensen op de publieke tribune heet ik van harte welkom. We zijn als gemeenteraad heel blij als mensen belangstelling hebben voor het werk dat wij voor u doen, met vallen en opstaan. Een van de deelnemers aan de allereerste gast van de raad zei: "Ik wil graag een keer achter de schermen kijken hoe dat proces nu gaat." Vanavond zullen we dat laten zien en ik weet zeker dat ik spreek namens alle leden van de gemeenteraad, de leden van het college en de wethouders, als ik u zeer welkom heet en ik u toewens dat u vanavond iets opsteekt en wellicht ideeën hebt hoe we dit nog beter en makkelijker te begrijpen kunnen maken.

De voorzitter stelt hierna aan de orde de voortzetting van de behandeling van:

1. Voorstel inzake de herontwikkeling De Gaard en omgeving (laargang 2015 nr. 54).

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij vervolgen de behandeling van het voorstel over de herontwikkeling De Gaard en omgeving. Ik dank plaatsvervangend voorzitter Van Schie voor het voorzitten vanmiddag. Wij beginnen met de tweede termijn. Er zijn drie amendementen ingediend.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! De vraag die ik aan de wethouder stelde, was inderdaad een retorische vraag, maar ik ben blij dat hij er antwoord op heeft gegeven. De vraag luidde het toch kan dat er zoveel verdeeldheid is over dit voorstel. De wethouder heeft gezegd dat hij dacht dat dit kon komen door de lengte van het participatietraject en hij heeft gezegd dat hij dit voortaan sneller wil laten lopen. Ik weet niet of dit een toezegging is; dat is misschien ook niet zo belangrijk. Maar ik wil dit moment gebruiken om de raad op te roepen om helderder te zijn over de wijze waarop wij de bewoners vragen mee te praten: waarover wel, waarover niet, hoe lang het duurt en waar uiteindelijk de besluitvorming plaatsvindt. Dit is een oproep uit de grond van mijn hart.

Ik vervolg met het amendement ingediend door de D66-fractie om de maximale omvang van het winkelcentrum 200 m² kleiner te maken. Er is gezegd dat daarvoor dekking is, dat is mooi, maar het gaat niet alleen om de vraag of er dekking voor is, maar of we geld over hebben voor een klein stukje minder winkelcentrum. Als u diep in mijn hart kijkt, denk ik: misschien niet. Tegelijkertijd denk ik: ik heb zo hard opgeroepen dat we echt aan de slag moeten om de renovatie voor elkaar te krijgen, dat ik het waard vind om deze concessie te doen, om geen vertraging op te lopen. Ik steun dan ook graag het amendement ingediend door de D66-fractie.

Dit betekent meteen dat het amendement dat ik zelf heb ingediend samen met een aantal andere fracties over het betaald parkeren consequenties heeft voor het aantal extra parkeerplaatsen dat zal moeten worden gerealiseerd. Ik weet het niet zeker, maar volgens mij zijn dit er twee. Waarschijnlijk kunnen we die vinden, zonder dat hiervoor ontzettend grote concessies hoeven te worden gedaan aan de groene uitstraling van dat stukje Utrecht.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Volgens mij is het duidelijk wat de GroenLinks-fractie ervan vindt en wat sommige partijen daar weer van vinden. We zullen met een stemverklaring onze mening geven.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Ik vraag de GroenLinks-fractie wat zij gaat stemmen. Ze kondigt aan dit af te doen met een stemverklaring.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Ik weet niet of we ongeduld moeten belonen. Ik heb nooit geleerd dat dit een kwaliteit is. Volgens mij gaat het bijna gebeuren. Als mevrouw Ferket nog heel even wil wachten, hoort zij het zo, anders moet ik alles dubbel zeggen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Ik moet een beetje lachen, maar dit kan toch eigenlijk niet. Ik vraag me echt af wat de GroenLinks-fractie wil. We proberen constructief te zijn, dus ik moet toch vragen aan de GroenLinks fractie wat haar keuze is en welke verantwoordelijkheid zij neemt. We willen allemaal een mooi winkelcentrum kunnen realiseren

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): We hebben net een schorsing achter de rug van anderhalf uur, daarin hadden we met elkaar kunnen praten. Ik doe dat nu bij stemverklaring.

Volgens mij zit daar geen woord Spaans bij en is dit ook niet uit flauwigheid. Ik vind het gewoon helderder om per amendement een stemverklaring te geven.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! Hier is het langverwachte amendement van de CDA-fractie. Men weet inmiddels wat er in staat.

"Amendement 34.

Verkleining uitbreidingsruimte De Gaard met 500 m².

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 25 juni 2015, ter bespreking van het raadsvoorstel Herontwikkeling de Gaard en omgeving, constaterende dat

1. in het raadsvoorstel wordt voorgesteld om een SPVE vast te stellen waarin de uitbreidingsruimte van het winkelcentrum de Gaard 4.064 m² bedraagt;
2. daarbij de keuze voorligt tussen het verkleinen van het toekomstig winkelcentrum enerzijds en andere politieke prioriteiten anderzijds,

overwegende dat

1. het vanwege ruimtelijke en economische redenen wenselijk is dat de uitbreidingsruimte met 500 m² wordt verkleind;
2. de ontwikkelaar heeft aangegeven dat de uitbreidingsruimte met maximaal 500 m² kan worden verkleind,

voorts overwegende dat

3. het budgetrecht bij de gemeenteraad ligt;
4. er zich ten opzichte van de conceptresultaatbestemming 2014 een meevaller voordoet;
5. het aan de raad is om te besluiten over de besteding daarvan;
6. brieven van het college geen beperking kunnen opleggen aan het budgetrecht van de raad;
7. onderstaand beslispunt 2d daarmee als laatste middel een solide dekking van beslispunt 1 is;
8. het aan ieder raadslid is om te kiezen welke prioriteiten hij stelt voor de inzet van beschikbare middelen,

besluit het volgende:

1. beslispunt 1 zodanig te wijzigen dat de uitbreidingsruimte wordt verlaagd naar 3.564 m²;
2. het college op te dragen om de dekking voor de onder beslispunt 1 genoemde verkleining van de uitbreidingsruimte te vinden in achtereenvolgens:
 - a nieuwe onderhandelingsronde met de ontwikkelaar/eigenaar van het winkelcentrum;
 - b extra woningen toevoegen bij het plan;
 - c Reserve Stedelijke Herontwikkeling, voor zover reeds door de wethouder aangedragen;
 - d voordelen/meevallers ten opzichte van de resultaatbestemming 2014 en de uitkomsten hiervan in een separaat raadsvoorstel aan de raad voor te leggen."

Het amendement is ondertekend door de heren Bos, Işik mevrouw Van Esch en mijzelf.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! Mevrouw Tielen haalde het net ook al aan, de wethouder heeft gezegd dat hij de doorlooptijd van dit soort projecten met de helft terug wil brengen. Ik ben zeer benieuwd hoe de wethouder dit van plan is te doen en wat hij daarvoor nodig heeft. Kan de wethouder nadere informatie aan de raad verstrekken?

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Het enige wat ik nog hoeft te vertellen, is hoe we staan tegenover het amendement van de D66-fractie. Dat kost geld en dat gaat ten koste van andere zaken die we zouden kunnen doen. Tegelijkertijd zien we de voordelen: de ruimte voor de Valetflat, meer ruimte voor de compensatie van water en geen of nauwelijks problemen bij de parkeeroplossingen. We zien tevens een amendement voor vergroening en verduurzaming dat er vanmiddag aan is toegevoegd. Wij kunnen daarom instemmen met amendement 31 als compromis. Ik zal over de andere amendementen iets zeggen in een stemverklaring.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Dank aan de raadsleden die de tweede termijn hebben gebruikt. Ik heb een drietal amendementen al becommentarieerd en daarin is geen verandering gekomen door de inbreng in tweede termijn.

Over beslispunt 1 in amendement 34 om 500 m² te schrappen heeft het college eerder gezegd dat dit technisch uitvoerbaar is. De ontwikkelaar is daartoe bereid, maar er dient dekking te worden gevonden voor een deel van het bedrag dat ervoor nodig is. De heer Brussaard heeft in totaal vier opties genoemd voor dekkingen. Drie daarvan liggen op het vlak van mijn portefeuille en de vierde laat ik over aan de wethouder Financiën.

In de commissie ben ik al vrij uitgebreid ingegaan op optie A: nieuwe onderhandelingen. Onze inschatting is dat alle rek er uit is. In een eerder stadium is naar extra woningen gekeken; dat levert niets op, maar levert wel een aantal belemmeringen op voor de bestaande woningen voor wat betreft uitzicht en lichtinval. Bij de Reserve Stedelijke Ontwikkeling geeft de CDA-fractie niet aan wat er moet worden geschrapt en de projecten in die reserve zijn belegd met andere activiteiten. Dus als de CDA-fractie geen project aangeeft, lijkt me dat heel lastig. In deze drie opties zie ik geen deugdelijke dekking. Daarmee ontraad ik dit amendement.

Mevrouw Tielen heeft ervoor gepleit om tegenover de bewoners helder te zijn over waar participatie wel en niet over gaat. Ik ben daar een zeer groot voorstander van. Ik denk dat dit een van de redenen is voor het vaak uitlopen van participatieprocessen. Onduidelijkheid aan de voorkant betekent ellende aan de achterkant. Ik denk dat het heel goed is dat we op dat punt proberen een heldere startpositie te formuleren: wat is de bedoeling van het project, waarover kunt u praten en waarover kunt u niet praten, omdat de gemeenteraad daarover gaat. Dit kan naar mijn mening het proces versnellen en de tevredenheid van de mensen over hun betrokkenheid vergroten.

Het amendement van de VVD-fractie over het schrappen van betaald parkeren en het aantal parkeerplaatsen dat er bij moet komen zal ik nog even nauwkeurig bekijken aan de hand van de andere amendementen die zijn ingediend, al naargelang die worden aangenomen. Dit kan wellicht iets schelen in het aantal benodigde parkeerplaatsen. We gaan er uiteraard niet meer parkeerplaatsen bij maken dan nodig is om het amendement op een deugdelijke manier uit te voeren.

De heer Menke heeft gevraagd hoe ik denk de doorlooptijd te halveren. Ik heb wel een klein doorkijkje gegeven: een heldere projectdefinitie, heldere kaders voor participatie en snel inzoomen op de knelpunten, ook in financiële zin om op die manier te proberen de beslispunten zo snel mogelijk boven water te krijgen. Ik ben ervan overtuigd dat een halvering haalbaar is, sterker nog, mijn ambitie is om de tijd in vieren te delen.

De heer **KREIJKAMP** (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Namens het college reageer ik op dekking D in het amendement van de heer Brussaard. Hij spreekt daar over voordelen, meevallers ten opzichte van de resultaten in 2014. Die liggen vandaag niet voor, dat raadsvoorstel ligt volgende week ter besluitvorming voor. Het college heeft inderdaad in een brief gemeld dat er aan meevallers rond Tivoli/Vredenburg een bedrag van € 500.000,00 is.

Maar in die brief hebben we ook heel duidelijk gemeld dat het college de meicirculaire heeft ontvangen van het kabinet. Daarin staat een score van min € 10 miljoen. We vinden het dekkingsvoorstel niet alleen zeer onverstandig, maar we vinden het belangrijk dat de middelen die vrij zouden kunnen vallen voor de verantwoording over dit jaar daarvoor kunnen worden ingezet. Nogmaals, we ontraden dit dekkingsvoorstel, omdat dit nu niet voorligt, maar volgende week, en omdat we in de meicirculaire zo'n grote min hebben zien staan dat we alle middelen die vrijvallen in dit jaar daarvoor nodig hebben. In de tweede bestuursrapportage komen we daarop terug, zoals toegezegd.

Aan de orde is de stemming over amendement 31 (Een kleiner plan).

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Dan zal ik maar helderheid scheppen. De GroenLinks-fractie wil een grotere verkleining dan in dit amendement wordt beoogd. Wij staan echter achter iedere verkleining. Daarom zullen we, maar niet met groot enthousiasme, voor amendement 31 stemmen, zodat het plan 200 m² kleiner wordt.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Mijn buurvrouw wijst mij er terecht op dat we het meest verstrekkende amendement eerst in stemming moeten brengen. Volgens mij is het amendement, ingebracht door de CDA-fractie, het meest verstrekkend.

De **VOORZITTER**: Mijnheer Zwanenberg, ik vind het heel sympathiek dat u helderheid schept, maar dan beginnen we met amendement 34.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Ik ga straks mijn stemverklaring niet over doen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! We beginnen opnieuw. Het meest verstrekkende amendement is amendement 34. Daarna volgen de amendementen 31, 32 en 33.

Aan de orde is de stemming over amendement 34 (Verkleining uitbreidingsruimte De Gaard met 500 m²).

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! We complimenteren de CDA-fractie met het feit dat ze actief op zoek is gegaan en een dekking heeft gevonden. Daarover was er juist wat onmin. Wij zeggen "chapeau" tegen de CDA-fractie dat ze met een dekking is gekomen. We kunnen ons echter niet in deze dekking vinden, daarom zullen we dit amendement niet steunen.

De heer **ISIK** (PvdA): Voorzitter! Ook van onze kant complimenten aan de CDA-fractie voor de gevonden dekking. Mijn fractie zal zeker voor dit amendement stemmen, omdat wij een verkleining willen zien van het plan.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Als dit een dekking is, kan ik er ook een toevoegen, namelijk krasloten. Wij zullen dus tegenstemmen.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Ook de ChristenUnie-fractie heeft in een eerdere termijn gezegd dat ze de bewoners goed heeft gehoord en dat ze daarom sympathie heeft voor het verkleinen van dit plan. Daarom stemmen we voor het amendement ingediend door de D66-fractie. Mijn complimenten voor de CDA-fractie voor de manier waarop ze de dinerpauze heeft benut en ook mijn complimenten dat ze met dit voorstel is gekomen.

Aangezien de dekking op alle vier de punten niet overgenomen kan worden door het college, vragen we ons af waarmee we instemmen. We willen duidelijkheid geven aan de wijk en zullen niet instemmen met dit amendement.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Ook wij spreken onze waardering uit voor de CDA-fractie. Helaas is de dekking niet solide. We kunnen geen gaten met gaten vullen.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Ik wil graag de drie O's introduceren, maar niet voordat ik voor de constructieve houding van de CDA-fractie mijn complimenten geef. Wij vinden het amendement onnodig. Het biedt alleen extra onduidelijkheid voor alle betrokken partijen en wij vinden het amendement ongedekt. We zullen tegen dit amendement stemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Met dit amendement maken we dit slechte plan iets minder slecht. We kunnen niet anders dan er mee instemmen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik kan me aansluiten bij de stemverklaring van de fractie van Stadsbelang Utrecht. Dit amendement maakt het plan dat er ligt een klein beetje beter.

Hierna wordt amendement 34 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PvdA, PvdD en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de aanwezige leden van de fracties van D66, VVD, SP, GroenLinks, ChristenUnie en Student & Starter ertegen.

Aan de orde is de stemming over amendement 31 (Een kleiner plan).

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik gaf daarnet omineus het woord aan de heer Zwanenberg. U hebt zijn stemverklaring in alle afgewogenheid gehoord.

De heer **ISIK** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Ik ga een term gebruiken die misschien niet in goede aarde valt bij de collega's. We hebben een "snoepje" uitgereikt gekregen. 200 m² is zeer klein. Wij hadden iets meer verwacht, maar iedere verkleining is meegenomen. Daarom zullen we voorstemmen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie houdt graag vast aan haar idealen. Dit amendement staat te ver af van wat de PvdD-fractie wil voor De Gaard. We zullen tegenstemmen.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! Omwille van de vooruitgang van dit project zal ik hiermee instemmen.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! Het amendement gaat niet ver genoeg voor de CDA-fractie, maar het betekent wel een verbetering van een slecht voorstel. Wij zullen instemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Dit is gerommel in de marge. Dit is nog niet eens een snoepje. We kunnen hier niet mee instemmen.

Hierna wordt amendement 31 bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, CDA, GroenLinks, VVD, PvdA, SP en D66 ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van PvdD en Stadsbelang Utrecht ertegen.

Aan de orde is de stemming over amendement 32 (Kwalitatief meer groen en aandacht voor duurzaamheid).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Dit is wel weer een klein verbeterpuntje van een slecht plan. We kunnen voor dit amendement stemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Volgens mij ligt het amendement in lijn met hetgeen is overeengekomen met Top Vastgoed en is dit amendement derhalve overbodig. We zullen er niet mee instemmen.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Wij onderschrijven wat in de eerste bullet staat: het inpassen van kwalitatief groen laat te wensen over in het SPvE. Bovendien hebben we dit amendement meeondertekend. We zullen het steunen, omdat het zorgt voor een verdere vergroening van de versterking.

De heer **ISIK** (PvdA): Ik sluit mij aan bij de stemverklaring van de GroenLinks-fractie.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! Het eerste punt van het amendement vinden wij nodig, hiervoor heb ik in mijn bijdrage aandacht gevraagd. In het tweede punt is volgens mij al voorzien. We zullen het amendement van harte steunen, maar we roepen de wethouder op om, net als bij het vorige amendement over de verkleining met 200 m², goed te onderhandelen en het kaas niet van zijn brood te laten eten.

De **VOORZITTER**: Daarom stemt u voor het amendement.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): zeker.

Hierna wordt amendement 32 bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, CDA, GroenLinks, VVD, PvdA, PvdD, SP en D66 ervoor hebben gestemd en de leden van de fractie van Stadsbelang Utrecht ertegen.

Aan de orde is de stemming over amendement 33 (Geen betaald parkeren zonder draagvlak).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie vindt het betaald parkeren in het plan dat er ligt een van de punten die juist wel door haar kan worden gesteund. Dit betekent dat wij dit amendement sowieso niet kunnen steunen.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! We begrijpen waarom dit amendement er ligt. In het college is een andere afspraak gemaakt. Wij vinden wel dat iedere extra parkeerplaats ten koste gaat van groen. Het ging om zeven plaatsen, nu zijn het er misschien twee. Over het algemeen zijn we blij als er een parkeerplaats op straat weggaat, of dit er nu een of twee zijn. We zullen niet voor dit amendement stemmen, omdat we voor maximaal groen gaan.

De heer **ISIK** (PvdA): Voorzitter! Dit amendement corrigeert de gemaakte fout van het college. De PvdA-fractie zal instemmen met dit amendement.

Hierna wordt amendement 33 bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, CDA, VVD, PvdA, SP en D66 ervoor hebben gestemd en de leden van de fractie van PvdD, GroenLinks en Stadsbelang Utrecht ertegen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde voorstel.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Mijn fractie neemt verantwoordelijkheid. Het lijkt erop dat we met meerdere fracties tot overeenstemming zijn gekomen: verkleining, maar met een solide financiële dekking. Dus met alle inzet en betrokkenheid van bewoners en ondernemers willen we tot een mooi winkelcentrum komen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Wij nemen ook onze verantwoordelijkheid, wij luisteren ook naar de bewoners en ondernemers, maar wij vinden dit belang zeer groot; dat hebben we altijd gezegd en zeggen we nog steeds. We zullen tegen dit voorstel stemmen.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! De GroenLinks-fractie is voor modernisering en uitbreiding van De Gaard. We nemen onze verantwoordelijkheid en we beoordelen dit plan op hoe het uiteindelijk ten uitvoer zal worden gebracht. Wij vinden dit plan op deze wijze te groot, ondanks dat er nu een amendement is aangenomen waardoor het iets minder erg wordt. We zullen tegen dit SPvE stemmen.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! Korthedshalve sluit ik mij aan bij de stemverklaring van de heer Zwanenberg.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik denk dat het duidelijk is dat wij moeilijk kunnen beoordelen of dit plan qua grootte passend is op de plek waar het winkelcentrum wordt neergezet. Omdat we de visie over de toekomst missen, zullen we niet instemmen met dit plan.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie heeft naar de inhoud van dit plan gekeken. De inhoud past niet bij wat wij vinden dat bij De Gaard en bij de uitbreiding van het winkelcentrum noodzakelijk zou zijn. Wij stemmen daarom tegen.

Hierna wordt het geamendeerde voorstel bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, VVD, SP en D66 ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van PvdD, GroenLinks, Stadsbelang Utrecht, CDA en PvdA ertegen.

2. Voorstel inzake Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie (Jaargang 2015 nr. 50).

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Voorzitter! Ik snap dat wij na deze enerverende uren terug moeten gaan naar waar we hier ook voor staan, het onderwijs in deze stad. Dat is heel belangrijk. We zijn een stad van kennis en cultuur. Kennis is daarvan een groot onderdeel.

De SP-fractie is zeer blij met het voorstel, ook omdat we met deze Utrechtse onderwijsimpuls een aantal stappen kunnen zetten voor het borgen en versterken van de kwaliteit van het voortgezet onderwijs en de doorgaande lijn van het primair onderwijs, naar het middelbaar beroepsonderwijs en het hoger onderwijs. De SP-fractie is daar heel erg blij mee, ook omdat we hiermee initiatieven gaan steunen die echt uit de stad komen.

Om ervoor te zorgen dat deze kwaliteitsimpuls zo breed mogelijk terechtkomt in de stad, vragen we van de wethouder de toezegging dat hij ervoor zorgt dat bij de toewijzing van de kwaliteitsimpuls rekening wordt gehouden met een brede spreiding over de stad en over de verschillende wijken, over diverse scholen en ook over diverse schooltypen, en een verscheidenheid aan projecten, zodat er een breed palet komt vanuit deze kwaliteitsimpuls.

Daarnaast word ik graag op de hoogte gehouden, en hopelijk met mij de rest van de raad, met een evaluatie. Dit hoeft geen uitgebreid verslag te zijn, maar dit kan halfjaarlijks, kort en bondig met een opsomming van de projecten die er zijn en hoe die lopen. Graag ontvang ik hierop een toezegging van de wethouder. Eventueel heb ik hierover een motie achter de hand.

Mevrouw **SCALLY** (GroenLinks): Voorzitter! De GroenLinks-fractie is voor een ongedeelde stad waarin iedereen dezelfde kansen heeft, ook als het gaat om de toegang tot goed onderwijs. Wij zijn dan ook blij met de openheid van deze onderwijsimpuls, waarmee iedereen in staat wordt gesteld om een aanvraag in te dienen en waarin veel ruimte is voor ideeën uit de stad. In de praktijk, dichtbij ontstaan immers heel praktische en relevante ideeën.

Deze openheid heeft echter ook een keerzijde. De GroenLinks-fractie maakt zich zorgen of deze openheid wel zal zorgen voor een goede verdeling van initiatieven en indieners over de stad, voor een goede spreiding over de scholen en de wijken. Mijn voorganger sprak hier ook al over. Tijdens de commissiebehandeling is hierover uitgebreid gesproken. Wij verwachten dat de wethouder zich zal inspannen om te zorgen dat kwaliteit en excellentie echt op alle niveaus terug zullen komen. We zien dit graag terug in de evaluatie die we over een jaar hierover ontvangen; wij zullen in het bijzonder hierop het beleid beoordelen.

Zoals gezegd, middels deze onderwijsimpuls wordt iedereen – zo staat in de stukken – in staat gesteld om een aanvraag in te dienen. Wij missen echter één groep, de leerlingen zelf. Ze zullen zelf ook zinvolle en creatieve ideeën hebben over hun onderwijs en hoe zij de kwaliteit kunnen verbeteren. Wij verzoeken de wethouder om een nieuwe groep indieners op te nemen in beleidsregel 3.1, de groep leerlingen en/of ouders waarvoor een schoolbestuur bereid is penvoerder te zijn.

We wensen de scholen, docenten, organisaties, ouders en dus ook leerlingen veel inspiratie toe en kijken uit naar de initiatieven die voort mogen komen uit deze onderwijsimpuls.

Mevrouw **BAŞ** (D66): Voorzitter! We spreken vandaag over een lang gekoesterde wens van de D66-fractie, want we gaan kwaliteit en excellentie in het Utrechtse onderwijs een structurele boost geven van € 1,2 miljoen per jaar. Ik kan het niet vaak genoeg benadrukken. Even een kleine vergelijking. Staatssecretaris Dekker zegt: in 2032 heb ik allemaal mooie plannen voor het onderwijs. Nee voorzitter, in Utrecht doen we dit nu al. We mogen daar best trots op zijn; mijn complimenten aan het college. We moeten niet wachten, we moeten nu al de kinderen equiperen en voorbereiden op een toekomst.

De D66-fractie vraagt graag aandacht voor twee puntjes; mijn collega's hebben er ook al iets over gezegd. Ten eerste wil de D66-fractie ook dat niet-rechtspersonen, zoals leerlingen – mevrouw Scally heeft daar al op gewezen – een groep ouders of de professional voor de klas zelf een aanvraag kunnen indienen voor een goede activiteit die de kwaliteit van het onderwijs ten goede komt. Mijn fractie staat natuurlijk achter het idee dat dit niet een verlengde moet worden van het stadsbrede Initiatievenfonds waar mijn collega's na dit onderwerp over gaan praten. Met de eis dat minimaal één school de aanvraag moet steunen, denkt mijn fractie dat we daaraan tegemoet kunnen komen. Ik sluit me dus van harte aan bij de hartenkreet van de GroenLinks-fractie.

Ten tweede en tot slot wil ook de D66-fractie graag dat deze impuls ten goede komt aan alle scholen en niet alleen naar de excellente scholen gaat. Hoe mooi ook, het budget is namelijk beperkt.

We blijven graag geïnformeerd. We vragen niet om een evaluatie, want daarvoor is te kort tijd, maar willen wel geïnformeerd blijven over hoe het zit met de aanvragen, op welke scholen er initiatieven zijn aangevraagd en of ze zijn toegekend of niet. Wat de D66-fractie betreft, kan dit gemakkelijk middels een commissiebrief.

Ook wij wensen alle scholen, ouders, leerlingen en het bedrijfsleven niet te vergeten heel veel succes met de aanvragen en we zijn zeer benieuwd wat hier uit zal komen.

Mevrouw **BOUAZANI** (PvdA): Voorzitter! Mevrouw Baş triggerde mij. Ik hoorde haar zeggen: we gaan erop controleren en sturen. En vervolgens zei ze: we vragen niet om een evaluatie. Hoe wil zij daarop dan sturen als ze niet vraagt om een evaluatie?

Mevrouw **BAŞ** (D66): Voorzitter! Volgens mij staat een evaluatie als onderdeel opgenomen in het beleidskader en in de beleidsregels. Er komt dus zeker een evaluatie, maar ik hoef niet maandelijks, of driemaandelijks een complete evaluatie met alles erop en eraan. Hoe we gaan sturen? Ik ga ervan uit dat de wethouder erop zal sturen vanuit de aanvragen. Dit heeft de wethouder in de commissie toegezegd en ik vraag het nu nog een keer, zo belangrijk vinden wij het. Het valt natuurlijk op als een school acht aanvragen indient die bij elkaar precies € 1,2 miljoen kosten. Het is niet de bedoeling dat dit bedrag voor één doel wordt aangevraagd. Ik vertrouw hierbij ook op de professionaliteit van onze ambtenaren

Mevrouw **BOUAZANI** (PvdA): Voorzitter! Zou de D66-fractie met de PvdA-fractie samen niet willen dat we halfjaarlijks inzicht krijgen in welke projecten er worden aangevraagd en welke scholen daarbij betrokken zijn? Mevrouw Baş heeft zojuist gesproken over zo veel mogelijk scholen die daarop een beroep kunnen doen. Wat vindt de D66-fractie van een halfjaarlijkse rapportage?

Mevrouw **BAŞ** (D66): Jazeker! Ik zou heel graag halfjaarlijks geïnformeerd willen blijven. Wat mij betreft hoeft dat alleen niet met een evaluatie te gebeuren. Ik weet hoe mevrouw Bouazani een rapportage voor zich ziet en dat hoeft voor mijn fractie dus niet.

De **VOORZITTER**: Even iets nieuws.

Mevrouw **BOUAZANI** (PvdA): Jazeker voorzitter! Mevrouw Baş heeft iets nieuws, want ze weet al wat ik versta onder een rapportage. Kan zij toelichten wat ik daaronder versta?

Mevrouw **BAŞ** (D66): Voorzitter! Wat heerlijk dit politieke spel. Ik kan hier enorm van genieten. Maar goed, dit is kostbare tijd, ook van de collega's. We weten allebei hoe het spelletje werkt. Ik weet natuurlijk niet waar mevrouw Bouazani straks mee komt; ik heb ook niets gezien. Maar ik zal dat op zijn merites beoordelen en mijn fractie daarover adviseren.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Investeren in kwaliteit en excellentie, wie kan daartegen zijn? Nee, op het eerste oog kan daar niemand tegen zijn. Het voorstel lijkt ook niet verkeerd. We geven initiatieven uit het veld de ruimte en we laten professionals de aanvragen beoordelen. Dat lijkt allemaal prima. Toch is het goed even verder te kijken dan onze neus lang is.

De andere kant van het onderwijsbeleid is namelijk dat er flink wordt bezuinigd op het onderwijsachterstandsbeleid door zowel het college als het Rijk. Ik doel allereerst op de bezuiniging op de vve. De afgelopen jaren is er een fijnmazig systeem opgebouwd dat door de bezuinigingen iets van zijn sterkte dreigt te moeten inleveren. Wat de bezuiniging door het Rijk gaat betekenen, is nog onzeker.

Maar de inschatting is dat er bovenop de bezuiniging van het college een à anderhalf miljoen euro minder beschikbaar zal zijn voor het tegengaan van onderwijsachterstanden. Behalve de vve zal die hoogstwaarschijnlijk de Brede School Academies, de leertijduitbreiding en de taalschool voor nieuwkomers treffen, zoals verwoord door het college in de voorjaarsnota.

Het huidige voorstel geeft gewoon de mogelijkheid om projecten op te zetten aan de bovenkant van het onderwijs: excelleren. Aan de onderkant van het onderwijs wordt echter veel breder in kinderen geïnvesteerd, deels kwetsbare kinderen die zonder extra hulp nooit de bovenkant zullen bereiken.

Mevrouw **BAŞ** (D66): Voorzitter! Ik ga hierop in, omdat de ChristenUnie-fractie suggereert dat deze impuls alleen maar is bedoeld voor excellente scholen. Het moge toch duidelijk zijn, ook na mijn bijdrage en onder andere die van mevrouw Scally, dat dit juist niet het geval is. Deze impuls is echt bedoeld voor vier thema's, waaronder professionalisering, en samenwerking met bedrijven en andere instellingen. Differentiatie, dus het passend onderwijs, betreft juist kinderen aan de onderkant. Is de heer Van Ooijen dat met mij eens?

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik weet dat de reikwijdte van deze regeling breder is, maar deze heet niet voor niets kwaliteit en excellentie. De duidelijke focus is het bevorderen van de bovenkant van het onderwijs, de excellentie van het onderwijs. Dat is waar wij de vinger op de zere plek leggen.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Baş is zo aan het zwaaien, zij mag wat zeggen.

Mevrouw **BAŞ** (D66): Voorzitter! Als ik zo word uitgedaagd, zeg ik natuurlijk wat. Er zit echt een tegenstelling in het verhaal van de heer Van Ooijen. Hij zegt dat het over kwaliteit gaat en excellentie. Is de heer Van Ooijen het met mij, met de D66-fractie, eens dat als het gaat om de kwaliteit van het onderwijs, die niet per se aan de bovenkant hoeft te zitten, maar dat kwaliteit juist gaat om scholen die misschien op dit moment onder de maat presteren?

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Zeker voorzitter, dat ben ik zeker met mevrouw Baş eens. Daarom is mijn voorstel ook niet om de hele regeling af te schaffen en te zeggen dat we die niet moeten uitvoeren. Er is op zich niets mis met kwaliteit en excellentie. Ik begon met te zeggen: wie kan daarop tegen zijn? Maar als we op deze manier € 1,2 miljoen kunnen vrijmaken voor kwaliteit en excellentie en er tegelijkertijd de komende jaren miljoenen worden ingeleverd op de leerachterstanden vanuit het Rijk en de vve – wat ook een kwaliteitsimpuls is, waar ook kinderen zitten die dit zo nodig hebben – dan vraag ik me af of er niet sprake is van een blinde vlek bij het college om juist de excellentie te willen bevorderen. Dat is het punt dat ik hier aan de orde stel.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Voorzitter! Ik val mevrouw Baş bij. In de stukken staat heel helder waaruit deze impuls is voortgekomen. Er staat daadwerkelijk dat hij komt uit de zorg dat ieder kind in Utrecht goed onderwijs verdient en dat die zorg niet alleen bij excellente scholen ligt, maar bij alle scholen. Dat staat gewoon letterlijk in de stukken. Wellicht kan de heer Van Ooijen daar eens naar kijken en laten weten wat hij daarvan vindt.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Volgens mij zegt de heer Wijlhuizen niet iets anders dan mevrouw Baş heeft gezegd. Daar heb ik al op gereageerd. Ik heb namelijk gezegd: "Ja dat klopt. Het is zo dat in deze regeling de reikwijdte breder is dan alleen zwakke of excellente scholen."

Maar ik maak me zorgen over die andere miljoenen en ik vraag me af waarom de SP-fractie zich daarover geen zorgen maakt. Eén tot anderhalf miljoen euro op leerachterstanden. Dit zijn de mensen die de steun van de SP verdienen, maar die krijgen ze nu niet. Eén tot anderhalf miljoen euro wordt erop bezuinigd en hier wordt € 1,2 miljoen structureel geïnvesteerd. Ik vraag me af waarom de SP-fractie niet ervoor kiest om juist op te komen voor kwetsbare kinderen, kinderen met leerachterstanden waarop anderhalf miljoen wordt bezuinigd; ik wijs haar er nogmaals op. Ik vraag me af of we deze regeling niet breder in kunnen zetten en kunnen zeggen: laten we van die € 1,2 miljoen die zich nog moet bewijzen de helft reserveren om de bezuinigingen die er aankomen op te vangen.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Voorzitter! De heer Van Ooijen snijdt een nieuw punt aan, het bedrag van één tot anderhalf miljoen euro dat door het Rijk wordt bezuinigd. Daarvoor zijn wij niet verantwoordelijk, dus daar kan hij ons ook niet voor verantwoordelijk houden. In deze stad zijn we juist bezig deze impuls te geven aan het onderwijs, zodat we er echt voor kunnen zorgen dat het onderwijs in alle variaties op peil komt.

(De heer Van Zanen draagt hierna het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Schie.)

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb geen vraag gehoord.

Nogmaals, in dit perspectief geeft een investering van € 1,2 miljoen in een excellente regeling op dit moment geen pas. En ik heb al gezegd dat dit toch duidelijk zou moeten zijn, juist in een college waarin de fracties van SP en GroenLinks zitten en de dienst uitmaken. Kortom, de ChristenUnie-fractie is op dit punt zeer ontevreden en ziet graag dat deze investering op een andere manier wordt gebruikt, namelijk deels aan onderwijsachterstanden en het terugdraaien van de bezuiniging op de vve en deels, ongeveer € 600.000,00, aan het investeren in de onderwijsimpuls. Dit zou het voorstel van de ChristenUnie-fractie zijn. En met deze stelling heb ik meteen een stemverklaring gegeven over het voorstel.

Mevrouw **BOUAZANI** (PvdA): Voorzitter! De PvdA-fractie heeft tijdens de commissievergadering uitvoerig gesproken over de kwaliteit van het onderwijs en heeft ook stilgestaan bij het aantal zwakke scholen in het voortgezet onderwijs. De PvdA-fractie heeft zich de afgelopen jaren hard gemaakt voor het inzetten op kwaliteitsverbetering, in het bijzonder op zwakke vo-scholen. We hadden gezien dat in het voorstel stond dat het geld niet alleen moet gaan naar excellentie – daarover hebben we zojuist een kort debatje gevoerd. De wethouder heeft gezegd dat hij dit niet gaat doen, maar dat hij juist zal inzetten op die zwakke leerlingen die op het gebied van intellect en gedrag aandacht nodig hebben. De wethouder heeft deze goede toezegging gedaan.

De PvdA-fractie heeft daarbij haar vraagtekens gezet en gevraagd of het bedrag van € 1,2 miljoen niet moet worden ingezet op beide niveaus, dus ook in het basisonderwijs, waar we zien dat juist met het oog op passend onderwijs scholen hun best moeten doen om de kwaliteit op orde te houden. De wethouder heeft daarover gezegd dat hij dit zal volgen en dat hij erop zal toezien welke scholen gebruikmaken van het initiatievenbudget dat beschikbaar wordt gesteld. Maar de PvdA-fractie wil dat het duidelijk is welke initiatieven worden aangevraagd, welke scholen van het budget gebruikmaken en wat daadwerkelijk de meerwaarde is voor de kwaliteitsverbetering waar zij voor staat, en waar zij voor wil gaan. Daarom heb ik in een interruptie tegen mevrouw Baş gezegd – de heer Wijlhuizen heeft hier ook op gewezen – dat we een halfjaarlijkse rapportage willen hebben waarin we kunnen zien welke initiatieven zijn aangevraagd, om ervoor te waken dat straks alleen de sterke scholen gebruikmaken van dit budget.

De heer Van Ooijen van de ChristenUnie-fractie heeft gewezen op de taalachterstand.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Stel dat er een evaluatie komt en daaruit blijkt dat bepaalde scholen in bepaalde wijken veel voorstellen doen, maar het kunnen ook andere groepen zijn, want die kunnen ook aanspraak maken op het budget. Welke conclusie trekt de PvdA-fractie daar dan uit?

Mevrouw **BOUAZANI** (PvdA): Dat de beoordeling onvoldoende plaatsvindt om die andere scholen erbij te betrekken en dat er onvoldoende wordt gelet op de vraag of die scholen dat geld nodig hebben. Dat is voor de PvdA-fractie van belang. Zojuist is al gezegd dat we keuzes moeten maken als het gaat om het bestrijden van de taalachterstand. Daarop wordt de komende tijd flink bezuinigd, zowel vanuit het college als vanuit het Rijk. De PvdA-fractie vindt het dan belangrijk om die keuze te maken en wil daarop toezien en kunnen sturen, zodat het geld juist wordt ingezet

Mevrouw **BAŞ** (D66): Voorzitter! Dit is al de tweede collega die ik hierover hoor. Het Rijk bezuinigt inderdaad, maar het is wel dit college en deze wethouder die het voorstel doen om 95% van de gelden voor het vve-beleid en het onderwijsachterstandenbeleid overeind te houden. Dat moet ook een keer worden gezegd. Bovendien, volgende week bespreken we integraal de Voorjaarsnota 2015 in deze raad. Dan vinden mevrouw Bouazani en de heer Van Ooijen mij aan hun zijde; dat weten zij van mij. Dat is het moment om over dit soort beleidsmaatregelen te praten. Waar we nu over spreken, is over de beleidsimpuls die is bedoeld voor aanvragen voor initiatieven vanuit een breder gebied dan alleen onderwijsinstellingen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Daarin heeft mevrouw Baş misschien gelijk, maar de andere kant is dat in het coalitieakkoord is afgesproken om bijna een miljoen euro te bezuinigen op de vve. Mevrouw Baş heeft gelijk dat deze regeling breder is, maar de regeling wordt dan ook betaald uit de breedte van de begroting. Ze kan wel zeggen dat de coalitie dit heeft geregeld, maar ze heeft deze regeling kunnen treffen door naar de hele begroting te kijken om de middelen te vinden voor deze kwaliteitsimpuls. Mevrouw Baş geeft een eenzijdige belichting van de zaak en zegt dat we dit dan maar bij de voorjaarsnota moeten bespreken. Nee, we bespreken dit nu, omdat bij het coalitieakkoord deze regeling is opgetuigd. Het lijkt me terecht om daarvan nu de feedback te ontvangen, dus hoe andere fracties daarover denken.

Mevrouw **BOUAZANI** (PvdA): Voorzitter! Het mooie is natuurlijk dat iedereen de vrijheid heeft om zijn eigen visie toe te lichten. Wij kiezen ervoor om de koppeling te maken met het bestrijden van de taalachterstand. Daarom vragen wij de wethouder om in ieder geval te komen met een halfjaarlijkse rapportage waarin de PvdA-fractie kan zien of het geld wel juist wordt ingezet voor de kwaliteitsverbetering van het onderwijs in Utrecht.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Dan wil ik een aantal fracties toch even wijzen op bladzijde 5 van het raadsvoorstel waar staat: "Of scholen nu kansarme of kansrijke leerlingen hebben, het doel is om alle kinderen uitdagend onderwijs te bieden." Heb er nu vertrouwen in dat als scholen of een groep ouders een voorstel doen en het is een goed voorstel, het geld voor dat voorstel er komt. Dat heeft niets te maken met kansarm of kansrijk, maar met een goed voorstel waaruit een impuls komt voor een groep leerlingen. Ik wil niet dat we gaan kijken naar het inkomen van de ouders en zeggen: als je rijke ouders hebt, krijg je geen voorrang en als je arme ouders hebt, wel. Ik vraag de fracties daarvan af te stappen en er gewoon van uit te gaan dat alle kinderen die kans moeten krijgen.

Mevrouw **BOUAZANI** (PvdA): Een heerlijke bagatellisering van de VVD-fractie. Alleen, de PvdA-fractie heeft zojuist iets anders gezegd als het gaat om de kwaliteitsverbetering voor alle leerlingen en alle scholen. Het gaat juist ook om passend onderwijs, zoals ik zojuist heb gezegd. Dan spreken we niet over het inkomen van ouders, maar over het intellect en het gedrag van het kind. Papier is geduldig, maar de praktijk is weerbarstiger. Wij zijn volksvertegenwoordigers om erop toe te kunnen zien dat het geld juist wordt ingezet. Dat is waar wij voor kiezen en dat is waar wij voor gaan.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! Wat mij betreft kunnen we als stad erg blij zijn met dit budget dat leerlingen net dat extra steuntje in de rug kan geven, dat ouders kan helpen om hun onderwijsideeën voor hun kinderen in uitvoering te laten brengen en waarmee schoolbesturen dat ene project kunnen organiseren waar ze tot op heden steeds het geld niet voor konden vinden. De fractie van Student & Starter vindt dat de raad niet moet willen sturen op de inhoud van het onderwijs. Dat is de taak voor de leerlingen, hun ouders en vooral de onderwijzers van de scholen. De fractie van Student & Starter staat daarom achter de punten die de fracties van GroenLinks en D66 net hebben genoemd, dat ook niet-rechtspersonen, de leerlingen en hun ouders aanvragen moeten kunnen indienen voor dit budget. Zij zijn de mensen die het beste kunnen zien waar de onderwijsimpuls het hardst nodig is. Daarom, zoals tijdens de commissiebehandeling is besproken, hoop ik dat de medezeggenschapsraden actief betrokken worden bij de evaluatie en bij de beoordeling van de ingediende plannen. Uiteindelijk moeten de schoolbesturen het doen, maar we zien graag expliciet in een evaluatie dat de medezeggenschapsraden er ook bij betrokken zijn en zien graag wat hun visie is op de plannen die zijn uitgevoerd.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Het eerste woord dat ik hier heb staan is: yes! € 1,2 miljoen extra voor excellent onderwijs. Wat een bedrag! Dit is goed voor de kinderen, de samenleving, de economie, de veiligheid, noem het maar op. Ik complimenteer de ambtenaren, want het is altijd fijn om de stukken voor onderwijs te lezen; die zijn helder en duidelijk geformuleerd.

Waarom zijn wij zo blij met deze extra impuls? Onderwijs vormt de grondslag van een liberale samenleving. Met een goede opleiding krijgt iedereen de kans om het beste uit zichzelf te halen. Daarnaast is onderwijs onmisbaar in de kenniseconomie. Daarom zijn we erg blij dat er extra geld voor excellent onderwijs is.

Wij sluiten ons aan bij het idee van de fracties van GroenLinks en D66 dat ook leerlingen of niet-rechtspersonen zelf een vraag moeten kunnen indienen. Wij vinden dat een goed idee. We drukken de wethouder nogmaals op het hart dat hij en zijn ambtenaren in overleg gaan met zijn collega-wethouder Jongerius. We spreken straks immers over een ander fonds dat ook over initiatieven en ideeën vanuit de stad gaat. Wellicht kunnen de wethouders van elkaar leren hoe zo'n fonds verloopt, hoe het gaat met de aanvragen, de evaluaties et cetera.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Ik dank de leden voor hun bijdrage op dit mooie dossier. Ik ga er graag zo snel mogelijk mee aan de slag. Wij kijken uit naar alle bijdragen van scholen en anderen om een aanvraag te doen op het gebied van differentiatie, vaardigheden voor de toekomst, professionalisering en samenwerking met het bedrijfsleven. Daarvoor is volgens mij veel steun in de raad. Er zijn veel vragen gesteld over de regeling zelf, zoals hoe die eruit gaat zien. Daarover hebben we ook gesproken bij de commissiebehandeling. Laat de discussie die erover is gevoerd volstrekt helder zijn: in het coalitieakkoord staat dat dit voorstel is bedoeld voor kwaliteit en excellentie op alle niveaus. Wij vinden dat alle Utrechtse leerlingen hiervan gebruik moeten kunnen maken.

Scholen moeten aanvragen doen, daarom is het een open regeling. We willen juist initiatieven uit de stad kunnen accommoderen met deze regeling, omdat we erin geloven dat de professionals, de leerlingen – daar kom ik straks uitgebreid op terug – en de docenten ideeën hebben hoe het onderwijs op het gebied van kwaliteit en excellentie kan verbeteren. Ik vind het van groot belang dat de impuls voor kwaliteit en excellentie naar alle niveaus gaat, dus naar alle onderwijstypen, van speciaal onderwijs naar praktijkonderwijs, tot en met havo, vwo en gymnasium, maar ook dat ze naar zwakke en excellente opleidingen zullen gaan. Ik zal er in de uitvoering daarom op letten, samen met de scholen en schoolbesturen, en erop toezien dat alle leerlingen in Utrecht van deze regeling gebruik kunnen maken. Maar natuurlijk gaat het erom – dit hebben leden van de raad gezegd – dat er aanvragen komen. Dat proces moet door ons worden gefaciliteerd. Die opdracht die wij hebben.

Ik ben zeer bereid om wat daarin gebeurt met de raad te delen. Hierover is een vraag gesteld en een motie ingediend. Ik vind het bijna bij de actieve informatieplicht horen om te blijven rapporteren wat er gebeurt. Ik ben zeer bereid om dit halfjaarlijks te doen, maar ik vind het woord evaluatie altijd een beetje geladen. We beginnen hopelijk morgen met de Utrechtse onderwijsimpuls. Ik stel voor om na het eerste schooljaar een evaluatie naar de raad te sturen, waarin we alle stakeholders en partijen die erbij betrokken zijn vragen hoe zij de regeling hebben beleefd in dat jaar, wat er goed is en wat er beter kan. Ik heb al gezegd dat er natuurlijk voorstellen zullen komen als het beter kan. Daarnaast zeg ik toe dat we na een half jaar een rapportage sturen met wat er met het geld is gedaan. Volgens mij is daaraan behoefte; ik kijk hierbij naar mevrouw Bouazani en de heer Wijnhuizen. Ik denk dat de stad dit wil zien en dat het onderwijs dit wil zien.

Mevrouw Scally heeft gevraagd wie een aanvraag kunnen doen. In de beleidsregels staat een aantal mogelijkheden genoemd. Mevrouw Scally heeft terecht gewezen op de leerlingen, leerkrachten en ouders. Dat ben ik zeer met haar eens. Ik zeg bij deze toe – dit is een beetje formeel, want dit is een beleidsregel die al is vastgesteld door het college – dat het college zo snel mogelijk in vergadering bijeen de beleidsregel hierover aanpast, zodat initiatieven van ouders en leerlingen mogelijk zijn, maar een schoolbestuur penvoerder is. Dit laatste zeg ik er expliciet bij, omdat het verstandig is dat niet de natuurlijke personen een aanvraag doen, want dan krijgen zij te maken met de algemene subsidieverordening, en moeten zij financiële verantwoording afleggen en mogelijk een terugvordering betalen, wat natuurlijk niet wenselijk is.

Ik heb al gezegd dat deze regeling voor alle leerlingen in Utrecht moet gelden. Ik bestrijd de mening van de heer Van Ooijen dat de regeling is bedoeld voor de bovenkant van de onderwijsmarkt. Dat ben ik niet met hem eens. Hij heeft wel belangrijke dingen gezegd over het onderwijsachterstandenbeleid, waarvoor overigens € 20 miljoen per jaar beschikbaar is. Dat staat echt in een andere verhouding dan het bedrag van € 1 miljoen voor kwaliteit en excellentie. Ik heb een aantal weken geleden in de commissie gezegd dat deze wethouder ervoor staat dat alle leerlingen die het nodig hebben voor- en voerschoolse educatie krijgt. Maar we hebben vernomen dat het Rijk voornemens is daarop een korting door te voeren, met andere woorden, in het eerder afgesloten bestuursakkoord de middelen anders te verdelen over het land. Daarover is nog geen rijksbesluit gevallen. Die discussie loopt nog. Mogelijk valt dit besluit morgen of de week erna. Er wordt nog steeds gelobbyd en ik merk dat in Den Haag de mening landt dat er voor deze doelgroep landelijke middelen beschikbaar moeten blijven op het niveau dat er was. Nogmaals, die bezuiniging is er nog niet. Ik maak me wel zorgen dat er enige korting zal worden toegepast, maar ik heb al gezegd dat we in het najaar komen met een visie op vroeg- en voerschoolse educatie en dat ik me vooralsnog geen zorgen maak dat we niet minimaal 95% zouden halen. De heer Van Ooijen biedt mij hulp door een deel van het budget alvast te reserveren. Dat heb ik nog niet nodig, dus ik ben er nog steeds voor om het voorstel waarover we spreken ongewijzigd te laten. Ik zal me blijven inspannen voor de vve.

(De heer Van Schie draagt daarop het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Het is natuurlijk erg prettig dat de wethouder nu al aangeeft dat hij sowieso gaat repareren als er een korting van het Rijk komt op de vve en het onderwijsachterstandenbeleid. Anders zouden we nu realistisch moeten zijn en een reserve moeten treffen om de mogelijk kwalijke gevolgen op te vangen.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Nee, dat heb ik niet gezegd, ik heb alleen gezegd dat ik in het najaar naar de raad kom met de middelen, de doelstelling en de visie die we samen met de schoolbesturen hebben. In deze raad is al eens gesproken over de tweede leergang op de vroegschool en dat we daarbij naar de besturen kijken met wie we goed in gesprek zijn. Ik heb nergens gevonden dat er € 1 miljoen op de vve is bezuinigd in het akkoord dat we proberen uit te voeren. Ik kan me voorstellen dat de vier coalitiepartijen daar ook iets van vinden. Ik heb alleen in de voorjaarsnota gevonden dat de generieke korting op de grotere instellingen van 2% ook van toepassing is op de Stichting Spelenderwijs en dat deze stichting bezig is die korting met efficiëntiemaatregelen te halen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De wethouder heeft gelijk, dat is de 2% uit het coalitieakkoord. Het andere bedrag van bijna € 1 miljoen structureel op de voor- en vroegschool staat niet in het coalitieakkoord, maar in de Voorjaarsnota 2014, dus niet die van dit jaar, maar van het jaar daarvoor. Het gaat om bijna € 1 miljoen, namelijk om € 930.000,00. Dit bedrag heeft ook weer te maken met bezuinigingen door het Rijk. Maar dat is precies het punt. We kunnen wel steeds naar het Rijk wijzen, maar wij kiezen ervoor om de middelen die we hebben niet te investeren in een reservering voor deze kwetsbare doelgroep, maar te reserveren voor de excellentieregeling. Het zou de wethouder sieren om dat gewoon toe te geven. Het is prima dat de wethouder die keuze maakt, maar wij maken een andere keuze.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Hiermee gaan we het debat van vorig jaar bijna overdoen. Maar op dat moment hadden we te maken met een korting van ruim € 6 miljoen op onderwijshuisvesting. Toen hebben we in Utrecht besloten om dat bedrag voor het grootste deel te compenseren. Dit is ook in het coalitieakkoord afgesproken. Er is € 4 miljoen tot € 5 miljoen gecompenseerd. Toen hebben we vastgesteld dat de schoolbesturen middelen krijgen in de lumpsumbekostiging om een tekort van € 930.000,00 op te lossen. We zijn daarmee bezig; de schoolbesturen hebben gemeld dat dit voor volgend jaar lukt. Samen werken we aan een visie en daarin komen terug op de voor- en vroegschoolse educatie.

Ik vervolg met de inbreng van mevrouw Bouazani. Ik heb al gezegd dat we ervoor zorgen dat niet alleen excellente scholen, maar alle leerlingen gebruik kunnen maken van deze regeling. Mevrouw Rajkowski heeft bladzijde 5 erbij gehaald waarin staat dat we dit doel willen bereiken. Ik heb al iets over een evaluatie gezegd. Ik stel voor, dat we in een rapportage over een half jaar aangeven hoe er in Utrecht gebruik is gemaakt van deze regeling en tegen de heer Menke zeg ik dat we een brede evaluatie zullen houden. Ik zal daarbij aan de scholen vragen of er uit de medezeggenschapraad ook informatie kan worden gehaald. In die zin ben ik het zeer met hem eens.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Vanwege de tijd beperk ik me tot een stemverklaring.

Met deze regeling investeert Utrecht als stad van kennis en cultuur de komende jaren flink in scholen die hun leerlingen net dat beetje meer willen geven. De CDA-fractie is tevreden met de uitwerking van de impuls voor het onderwijs en de antwoorden van de wethouder tijdens de commissiebehandeling en in de eerste termijn. Hopelijk is dit een impuls voor de vo-scholen om binnen een aantal jaren allemaal minstens een voldoende te scoren, en voor leerlingen en leraren een impuls om verder te kijken en te investeren in de opleiding. We zijn zeer benieuwd naar welke projecten hierdoor het komende jaar het leven zien en wensen de initiatiefnemers, scholen en leerlingen veel inspiratie toe. Wij stemmen voor het voorstel.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie kan voor dit voorstel stemmen. We zijn vooral benieuwd of bij de aanvragen ook scholen zitten met voorstellen voor programma's rondom duurzaamheid. Die passen volgens ons perfect bij de voorwaarden die zijn gesteld om deze subsidie te ontvangen en we zien dan ook uit naar de voorstellen en naar de terugblik in de eerste "soort van" evaluatie.

Mevrouw **BOUAZANI** (PvdA): Voorzitter! Wij zijn tevreden met de beantwoording van de wethouder over het toezicht dat het geld ook naar alle zwakke scholen gaat en dat wij een halfjaarlijks overzicht krijgen waarvoor het geld wordt ingezet. Daarmee kunnen wij voor dit raadsvoorstel stemmen.

Mevrouw **SCALLY** (GroenLinks): Voorzitter! Wij bedanken de wethouder voor de toezegging dat de leerlingen en ouders ook in het voorstel worden opgenomen, en zullen voorstemmen.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Voorzitter! De SP-fractie is heel blij met de toezeggingen van de wethouder over de brede inzet die loopt van zwakke scholen tot en met excellente scholen en allerlei verschillende schooltypen. Ook zijn we blij met de toezegging dat we halfjaarlijks op de hoogte worden gehouden en jaarlijks een evaluatie krijgen. Dan kan de raad echt zien hoe in Utrecht de kwaliteit van de verschillende schooltypen groeit.

Hierna wordt het voorstel bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van CDA, Student & Starter, PvdD, PvdA, GroenLinks, Stadsbelang Utrecht, SP, VVD en D66 ervoor hebben gestemd en de leden van de fractie van de ChristenUnie ertegen.

3. Voorstel inzake Initiatievenfonds Participatie (Jaargang 2015 nr. 51).

Mevrouw **SCHOLTEN** (D66): Voorzitter! Last but not least, althans, dat hoop ik, maar ik wacht het oordeel van de nestor af.

Gemeenteraadslid worden is niet een droom die je al van kinds af aan hebt. Aan mijn kinderen vertel ik dat ik het hulpje van de burgemeester ben, dat ik de burgemeester help om van Utrecht een mooiere en betere stad te maken. Dat vinden mijn kinderen best cool, maar volgens mij vinden ze eigenlijk hun vader, die zeilmeester is, toch net iets cooler. Ik heb het zojuist onder het avondeten nog even gecheckt; ik hoopte op een hart onder de riem, maar helaas.

Raadslid worden was voor mij geen langgekoesterde wens. Maar naarmate ik me in Utrecht meer ging settelen, bestuurlijk actief werd en me met mijn wijk ging bemoeien, ontstond de behoefte om het systeem te gaan beïnvloeden. "In Utrecht wonen zo veel mensen die iets kunnen en willen. Wij verdienen het om gehoord te worden door de gemeente, om de wijk te gaan realiseren waar wij graag in willen wonen." Dit is een deel van de tekst op mijn verkiezingsflyer.

Mijn drive is om te zorgen dat Utrechters hun eigen ideeën kunnen uitvoeren en dat de gemeente hun ideeën meeneemt bij haar plannen. Laat het vandaag nu precies daarover gaan.

Voordat ik op de inhoud van het raadsvoorstel inga, zal ik eerst iets zeggen over het proces. Zowel tijdens de RIA als tijdens de commissiebehandeling zijn er al uitgebreid complimenten uitgedeeld voor het proces. Maar ik zal het nogmaals zeggen: het proces naar het Initiatievenfonds toe was goed. Zelfs zeer kritische Utrechters lieten zich er positief over uit.

In het fundament onder het coalitieakkoord pleitte D66 voor een bestuurscultuur die het ambtelijk apparaat ruimte en vertrouwen geeft om zijn potentieel te laten zien met als enig doel: de Utrechter centraal. In het voorstel voor het Initiatievenfonds zien wij deze houding terug. Om met de woorden van Pieter Hilhorst tijdens onze Masterclass participatie te spreken: "Dit is geen fonds van kleine lettertjes, maar een fonds van grote mensen." In dit fonds is niet alles dicht geregeld, maar wordt maatwerk geleverd. Een grote verantwoordelijkheid in het functioneren van dit Initiatievenfonds ligt bij de wijkbureaus. Met hun jarenlange ervaring met het Leefbaarheidsbudget ziet de D66-fractie die rol met heel veel vertrouwen tegemoet.

Tijdens de commissiebehandeling bleek het financieren van loonkosten een heikel punt voor sommige fracties. Maar ik herhaal hier graag mijn complimenten aan de wethouder dat zij gehoor heeft gegeven aan deze luide roep uit de stad. In de ogen van mijn fractie doet dit recht aan de minder scherpe scheidslijn die we zien tussen werk en vrijwilligerswerk en ook aan het besef dat er soms betaalde coördinatie nodig is om een groot aantal vrijwilligers aan de slag te houden. Maar natuurlijk is het goed om te volgen hoe dit zich gaat ontwikkelen. Daarom krijgen we graag een toezegging van de wethouder om in het najaar bijgepraat te worden over het functioneren van het fonds, met daarbij in elk geval aandacht voor het onderwerp loonkosten. Niet om af te rekenen, maar om samen te bespreken hoe het gaat, en waar dit beter of anders moet.

Uit onze ervaring met het Leefbaarheidsbudget weten we dat er wijken zijn waar relatief gezien minder mensen een aanvraag doen. Overvecht en Zuidwest scoorden in 2013 relatief het laagste aantal aanvragen, Noordwest en Vleuten-De Meern het laagst aangevraagde bedrag per inwoner. Het Initiatievenfonds is er voor initiatiefnemers. Zij wonen overal en moeten gelijke kansen op steun vanuit het fonds hebben. Om die gelijke kansen te creëren, is het belangrijk dat mensen weten dat dit fonds bestaat. Op basis van onze ervaringen weten we in welke wijken we er harder aan moeten trekken om die informatie bij de inwoners te krijgen. Laat we de communicatie daar dan ook goed op afstemmen.

Een nog grotere uitdaging ligt in het bevorderen van netwerken en het stimuleren van mensen om hun ideeën vorm te geven en zo nodig bij het fonds in te dienen. Gelukkig zijn we daar op ingericht. Zowel de inzet van wijkbureaus als die van sociaal makelaars is afgestemd op de mate van zelforganiserend vermogen in onze wijken. Desalniettemin worden we ook op dit onderwerp graag in het najaar door de wethouder bijgepraat.

In de gesprekken rond de motie "behoud krachtige initiatieven" hebben we gezien hoe belangrijk het is om tijdig te kijken naar de duurzaamheid van initiatieven op het moment dat er meerdere jaren aanspraak wordt gemaakt op het Initiatievenfonds. De D66-fractie is blij met de manier waarop vakafdelingen en vakwethouders betrokken zullen worden bij die aanvragen. Graag zien wij dat ook de raad hierin wordt meegenomen. Daarom vragen we een toezegging van de wethouder om in de jaarlijkse rapportage over het Initiatievenfonds ook in te gaan op de mate waarin succesvolle meerjarig gefinancierde initiatieven bezig zijn met hun duurzaamheid en hoe de gemeente werkt aan het eventueel opnemen van die initiatieven in de reguliere budgetten.

Utrechtse initiatieven raken alle gemeentelijke programma's. Steun aan initiatieven raakt dan ook de gehele ambtelijke organisatie. We zien dat die organisatie haar best doet om initiatieven te steunen, maar ook dat dit soms op gespannen voet staat met de eigen plannen en initiatieven van de gemeente.

Om hierin een verbeterslag te maken, wil de D66-fractie dat het college meer ruimte maakt voor de steun aan initiatieven. Mijn fractie wil graag een toezegging van de wethouder dat het college op alle programma's gaat kijken hoe er meer ruimte voor steun of uitvoering van initiatieven kan worden gemaakt. Zo nodig heb ik een motie achter de hand, medeondertekend door de fracties van CDA, PvdA en GroenLinks.

De D66-fractie zal met veel plezier voor dit voorstel stemmen. Wij kijken uit naar alle goede plannen van Utrechters die we uit dit fonds zullen financieren.

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Voorzitter! De felicitaties aan mevrouw Scholten; een gedegen bijdrage, zoals ik haar ken. Ik zou zeggen: "trekt u zich maar niet te veel van de kinderen aan."

De D66-fractie heeft zojuist lovende woorden gesproken over het proces van totstandkoming van het Initiatievenfonds; daarbij kan ik mij van harte aansluiten. De GroenLinks-fractie hecht eraan dat mensen uit alle lagen van de bevolking zo veel mogelijk meepraten en meedoen, of ze nu uit het Wilhelminapark komen of uit Pijlsweerd. Dat moet geen verschil maken. Tegelijkertijd weten we uit onderzoek dat participatie in die wijken wel eens achterblijft, vaak omdat de sociale infrastructuur wat minder is in de wijken met een sociaaleconomisch lagere status. We zijn daarom blij dat de wethouder op dit punt een aantal toezeggingen heeft gedaan, namelijk dat de wijkbureaus en sociaal makelaars, die over de wijken verdeeld zijn op basis van sociaaleconomische status, mensen zullen steunen bij aanvragen, en dat meer bekendheid wordt gegeven aan het bestaan van het fonds; mevrouw Scholten refereerde daar zojuist al aan. Bovendien heeft de wethouder toegezegd dat we dit najaar breder gaan spreken over de vraag waarom participatie in sociaaleconomisch zwakkere wijken vaak achterblijft.

De GroenLinks-fractie wil een expertmeeting organiseren over dit onderwerp, zodat wij de discussie in ieder geval goed geïnformeerd kunnen ingaan. Wij vragen dan ook aan de wethouder of bij de evaluatie van het fonds na een jaar, ook wordt geëvalueerd op de mate van deelname uit wijken met een lagere sociaaleconomische status, en wordt gekeken wat daar werkt, en wat niet.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Ik hoor de GroenLinks-fractie zeggen dat zij het heel belangrijk vindt dat alle lagen van de bevolking meedoen; dat vinden wij ook. Ik heb twee vragen:

1. Waarom bezuinigt de GroenLinks-fractie dan € 1 miljoen in vergelijking met het Leefbaarheidsbudget op het Initiatievenfonds? Want er is nu minder geld voor initiatieven.
2. Waarom kiest de GroenLinks-fractie ervoor om kwetsbare wijken bijna evenveel te geven als heel sterke wijken? Dat begrijp ik niet. Kan mevrouw Paardekooper dat uitleggen?

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Voorzitter! Het is inderdaad zo dat er wordt bezuinigd. In het coalitieakkoord staat dat er € 1 miljoen minder beschikbaar is voor het Initiatievenfonds dan voor de twee fondsen die er daarvoor waren. Maar wij streven er natuurlijk naar om de invloed van Utrechters op beleid en de uitvoering daarvan in de hele breedte te stimuleren. Dit weegt weer tegen elkaar op.

Ik kan de opmerking van mevrouw Dibi over de verdeling over de wijken heel goed begrijpen, maar volgens mij ligt de eerste stap in het kunnen inzetten van fondsen voor goede plannen, goede ideeën en dus in het stimuleren van plannen en ideeën en het uitwerken daarvan middels sociaal makelaars en de wijkbureaus. Dat is wat mij betreft de eerste stap.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Krijgen de sociaal makelaars en de wijkbureaus dan meer geld om daar uren in te stoppen?

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Dit maakt al deel uit van hun taakveld, dus dit zullen ze moeten doen.

Er staat nu in het voorstel dat het resterende budget wordt herverdeeld, als een beroep op het fonds gedurende het jaar sterk uiteenloopt over de verschillende wijken. Het is dus mogelijk dat de wijk waarin er niet veel aanvragen zijn, omdat mensen daarin misschien wat minder handig zijn, zijn budget kwijtraakt aan een wijk waar mensen er wel heel handig in zijn. Kan de wethouder erop toezien dat sociaal makelaars en wijkbureaus het bestaan van het Initiatievenfonds juist daar nog een keer extra onder de aandacht brengen van de bewoners, waar aan het begin van het jaar blijkt dat het aantal aanvragen in wijken met een lagere sociaaleconomische status achterblijft? Ik hoor graag een toezegging op dit punt.

Daarnaast willen we graag meer ruimte voor initiatieven, ideeën en suggesties van Utrechters. Wij steunen daarom van harte de motie van de fractie van D66 op dit punt, zodat we voortgang kunnen maken met de kanteling van de organisatie die nodig is om Utrecht echt samen te maken.

De **VOORZITTER**: Voor zover ik weet, is er geen motie ingediend door de D66-fractie, maar die zou kunnen komen.

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Ja, die zou kunnen komen.

De **VOORZITTER**: Zo hebt u dat ook gezegd: stel u voor dat de motie wordt ingediend...

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Dan steunen we haar enorm. We hebben haar ook ondertekend.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Ik moet heel veel schrappen in verband met de spreektijd. Wat ons betreft zijn er twee punten uit de commissiebehandeling blijven liggen: de criteria voor het Initiatievenfonds en de verdeling van de budgetten. Voor de PvdA-fractie – net als voor de GroenLinks-fractie – is het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Voor sommige wijken is het niet vanzelfsprekend dat bewoners meedoen in hun eigen wijk. Voor veel bewoners in bepaalde andere wijken is dat heel vanzelfsprekend. Vooral in de wijken waar veel problemen spelen en mensen die vaardigheden niet hebben, is meedoen heel lastig. Daarom zijn we, ook na de commissievergadering, nog steeds kritisch over de verzwarende van de criteria voor het Initiatievenfonds. Het college heeft ons niet kunnen overtuigen dat er geen sprake van een verzwarende zou zijn.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Dit debat hebben we ook in de commissie gevoerd. Wellicht heeft de PvdA-fractie nu een antwoord. Welke criteria zijn precies verzwaard? Ik zie ze niet.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Mevrouw Rajkowski heeft de brief van het college aan de raad gekregen waarin twee kolommen staan. Die kan ze heel goed met elkaar vergelijken. Ik heb ze heel goed vergeleken en ik zie wel degelijk een verzwarende, want de criteria zijn veel uitgebreider, veel gedetailleerder en mensen moeten meer werk maken van een aanvraag. Er staat bovendien dat voor een aanvraag waarbij steun in de vorm van subsidie zal plaatsvinden aanvullende administratieve regels gelden. Dit is een verzwarende. Mevrouw Rajkowski kan zeggen dat dit niet zo is, maar dan is mijn wedervraag: waarom veranderen de criteria dan? We kunnen dan ook de criteria voor het Leefbaarheidsbudget hanteren, want dan zijn ze hetzelfde en is er geen discussie over nodig.

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb het nagekeken, maar ik zie in beide lijstjes criteria staan zoals: wat is het draagvlak, wat is het plan precies, voor wie gaat u het doen, wat is de doelstelling, wat heeft u nodig en wat gaat u zelf doen? Dat lijkt mij gewoon precies hetzelfde.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Als het precies hetzelfde is, waarom komt het college dan met twee kolommen, met twee verschillende interpretaties? Ik zeg dit niet alleen, ook in de RIA hebben verschillende organisaties gezegd dat ze de criteria een verzwaring vinden. Mevrouw Paardekooper zou juist, met mij, niet moeten willen dat er een drempel wordt gelegd om een aanvraag te doen.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik wil best wel antwoorden wat het verschil is tussen het Leefbaarheidsbudget en het Initiatievenfonds. Dat verschil is namelijk heel belangrijk. Er wordt een eigen inzet van mensen gevraagd. Dit kan zijn in financiële middelen of uren. Dit is voor mij het allergrootste verschil tussen het Initiatievenfonds en het Leefbaarheidsbudget, los van het feit dat het Budget Flexibel Welzijn er niet bij staat.

Mevrouw **SCHOLTEN** (D66): Voorzitter! Volgens mij hebben we hierover uitgebreid in de commissie besproken. De wethouder heeft mij ervan overtuigd dat per aanvraag op maat wordt bekeken hoe zwaar de criteria liggen. Kennelijk is de PvdA-fractie niet overtuigd. Het bevreemdt mij vooral, dit is een vraag aan mevrouw Dibi, daar in de commissie meerdere fracties aan de PvdA-fractie hebben gevraagd om een voorstel te doen wat er anders zou moeten en ook de wethouder heeft opgeroepen om suggesties te doen. Ik ben heel benieuwd. Mevrouw Dibi komt vast met een amendement.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Soms moet je je zegeningen tellen. Ik heb een amendement op een ander punt in het Initiatievenfonds, maar niet op dit punt. Tijdens de commissiebehandeling was het heel duidelijk dat in ieder geval de coalitiepartijen, maar ook een aantal andere partijen, het niet met de PvdA-fractie eens zijn. Dan ga ik niet voor spek en bonen een amendement indienen; dat vind ik jammer. We vinden het andere, de wijkverdeling, belangrijker. Het stimuleren van mensen is precies ons punt. We moeten juist in die wijken waar het heel erg lastig ligt, de mensen stimuleren. Mevrouw Scholten zegt wel dat het college haar heeft overtuigd, maar waar is dan de onderbouwing? Waarom is de D66-fractie zo overtuigd? We weten toch uit de evaluaties dat dit heel erg lastig ligt. Welke argumenten heeft zij waardoor ze nu opeens zo blij en overtuigd is dat het nu allemaal wel goed gaat komen? Ik denk dat dit helemaal niet zo is, maar goed, daarover kunnen we van mening verschillen.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Zoals de wethouder in de commissie heeft geantwoord, gaat er al extra geld, tijd en aandacht naar wijken of buurten waar dit nodig is. Daar zijn we zeer blij mee. Dit gaat buiten het Initiatievenfonds om, maar er zijn sociaal makelaars en ambtenaren die echt in de wijk, op straat, met de mensen in gesprek zijn. Ik benadruk dat dit wordt gedaan. De VVD-fractie vindt dat mensen die niet kunnen voldoen aan die paar criteria die we stellen, geen geld moeten krijgen. Want wie zijn ze, wat willen ze met het geld doen en wanneer willen ze het gebruiken? Is de PvdA-fractie dat niet met ons eens?

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Nee voorzitter! Want dan moeten we Kanaleneiland en Overvecht afschaffen; dan moeten we niets meer doen.

Het klinkt allemaal heel mooi, maar het is het college van mevrouw Rajkowski dat € 80.000,00 op speeltuinen bezuinigt, wat terugslaat op de wijken. Het is haar college dat € 60.000,00 op de Kinderraad bezuinigt, wat terugslaat op de wijken.

Het is haar college dat € 1 miljoen op het Initiatievenfonds bezuinigt, wat terugslaat op de wijken. En zo kunnen we doorgaan. Ik weet niet waarom we hier allemaal zo blij zijn, maar ik vind dit eigenlijk heel triest, vooral voor de kwetsbare wijken.

Het tweede punt zal ik kort houden. We dienen een amendement in over de verdeling; de discussie ging er zojuist al over. Als we bij de verdeling zoals die nu is een vergelijking maken tussen Overvecht, Kanaleneiland en een wijk als Oost, waar mensen zeer assertief zijn – ik heb de GroenLinks-fractie zojuist horen zeggen dat we de mensen die de meeste initiatieven tonen moeten belonen – dan denk ik: en de mensen die dit niet kunnen? Of ik heb mevrouw Paardekooper verkeerd begrepen.

Ik dien hierover een amendement in.

Amendement 35.

Verdeling budget over de wijken.

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 25 juni 2015, ter bespreking van het raadsvoorstel Initiatievenfonds constaterende dat

- het raadsvoorstel bij de verdeling van het budget over de wijken uitgaat van het aantal inwoners;
- hierbij dus geen rekening wordt gehouden met de kenmerken van een wijk, zoals participatiegraad, sociale cohesie, sociale problemen etc.,

overwegende dat

- het doel van het Initiatievenfonds is om sociale cohesie te bevorderen en mensen mee te laten doen in hun wijk;
- uit het stadsgesprek over het Initiatievenfonds is gebleken dat de meerderheid van de deelnemers niet kozen voor de optie: "verdeling naar aantal inwoners";
- juist in wijken waar de meeste problemen spelen en waar de participatiegraad het laagst is het hard nodig is om initiatieven te stimuleren;
- het Initiatievenfonds een structurele bezuiniging van € 1 mln. behelst ten opzichte van het Leefbaarheidsbudget;
- door de opeenstapeling van bezuinigingen in de wijken vooral de meest kwetsbare wijken hier de dupe van worden;
- het college het beleid voor de krachtwijken aan het afbouwen is en dit beleid in 2017 helemaal stopt,

besluit

- aan het eerste beslispoint een passage toe te voegen, die luidt:
 - "met dien verstande dat een nieuw voorstel wordt opgesteld voor de verdeling van het budget over de wijken."

Toelichting:

- In dit voorstel wordt rekening gehouden met de huidige participatiegraad en de (sociale) problemen in de wijken. Uitgangspunt hierbij is dat wijken waar de problemen groot zijn en de participatiegraad laag meer budget krijgen dan andere wijken.
en gaat over tot de orde van de dag."

Dit amendement is ondertekend door mijzelf.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Voorzitter! Mijn vraag is wat mevrouw Dibi met dit amendement wil oplossen.

Het probleem dat ze schetst is dat niet iedereen het budget kan vinden en dat het heel lastig is voor mensen. Een soort van oplossing van mevrouw Dibi is om het budget voor dat soort wijken te verhogen. Ik begrijp niet waar dit een oplossing voor is.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Als mevrouw Koelmans in de commissievergadering goed heeft geluisterd, heeft ze me twee dingen horen zeggen, ten eerste dat we het heel erg belangrijk vinden dat er inzet wordt gepleegd op het motiveren en stimuleren. De onderbouwing daarvan hebben we niet goed terug gehoord van het college, maar daarover heeft het college gezegd dat sociaal makelaars en het wijkbureau dit moeten gaan doen. En ten tweede, dat ligt principieel, dat we wijken die kwetsbaar zijn genoeg geld willen meegeven om de sociale cohesie te verbeteren; dat is namelijk het doel van het Initiatievenfonds. Naar de kwetsbare wijken waar de sociale cohesie het slechtst is, moet het meeste geld gaan. Ik kan het niet makkelijker maken, maar volgens mij is het heel logisch wat ik zeg.

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Voorzitter! Mevrouw Dibi heeft me zojuist verkeerd begrepen. Ik heb er juist voor gepleit dat mensen die in wijken met een lage sociaaleconomische status wonen, extra moeten worden geholpen om plannen te maken. Is mevrouw Dibi het met me eens dat we niet zomaar geld ergens in moeten gooien als in een bodemloze put, maar dat mensen daarvoor goede plannen moet hebben en dat dat de eerste stap is?

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Dan heb ik mevrouw Paardekooper over het eerste gedeelte verkeerd begrepen. Over wijken praten als bodemloze put? Het gaat om mensen, kwetsbare mensen die gewoon een steuntje in de rug nodig hebben. Daartoe roepen wij het college op: ga in de eerste lijn aan de slag met het motiveren en stimuleren, en zorg dat daarvoor voldoende budget is. Dus deze twee lijnen. En ja, ik vind niet dat er sprake is van een bodemloze put.

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb een proefschrift geschreven over empowerment. Dat gaat erover dat mensen zelf heel goed in staat zijn om te bedenken wat ze kunnen doen om hun leven en levensomstandigheden te verbeteren. Het helpt heel goed als we ze even helpen om dat op een rijtje te zetten. Dat is wat het meeste helpt en dat is precies wat we hier vragen. Niet zomaar ergens geld in stoppen, nee, eerst goed bedenken wat jou precies helpt. Wat vindt mevrouw Dibi daarvan?

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! We stellen helemaal niet voor om ergens zomaar geld in te stoppen. Ik ben tien jaar opbouwwerker geweest in Overvecht en in andere wijken, en ik weet heel goed waar ik over praat. Je hebt gewoon veel tijd en energie nodig om die mensen te motiveren. We kunnen het daarover oneens zijn, maar dat is nu eenmaal een feit. De vraag is of we er genoeg geld voor over hebben om dat te doen. De PvdA-fractie heeft dat wel en de GroenLinks-fractie kennelijk niet. Dat kan.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! De fractie van Stadsbelang Utrecht is van mening dat het voorstel Initiatievenfonds eigenlijk een bezuinigingsactie is op de leefbaarheids gelden. Daarover hebben wij geen waardeoordeel. We kunnen instemmen met de wijkverdeling van de bestemde gelden. Met het voorstel om gedurende het jaar naar rato van beroep op het fonds uit de wijken bedragen te herverdelen, hebben we moeite, want er wordt niet uitgelegd hoe er wordt herverdeeld. En het college gaat voorbij aan het feit dat de individuele wijkbudgetten in bijvoorbeeld achterstandswijken of andere wijken minder goed benut zouden kunnen worden vanwege een grotere afstand tussen de burger en de gemeente, en bijvoorbeeld slechte bekendheid.

Daarom stellen we voor bij een niet representatieve benutting van het Initiatievenfonds in de afzonderlijke wijken meer in te zetten op promotiebegeleiding naar benutting in de wijken waarin relatief minder beroep wordt gedaan op het fonds. Gebruik daar dan een gedeelte van het geld uit het Initiatievenfonds voor. Dus geven we relatief gezien te weinig aan initiatieven in Overvecht, dan moeten we meer geld uit het Initiatievenfonds in Overvecht gebruiken voor promotie en begeleiding aldaar, bijvoorbeeld door sociaal makelaars. Het gevolg hiervan zal zijn dat er meer geld terechtkomt in de wijk waarvoor het budget is bedoeld.

Wij missen in het voorstel duidelijke kaders over de mogelijke looncomponent welke een initiatiefnemer aan zichzelf kan toerekenen. Zonder dit kader kan een dergelijk initiatief al gauw verworden tot een verdienmodel met meerwaarde, en dat moeten we niet willen. We kunnen beter vermijden dat beroepsindieners zichzelf kunnen onderhouden met geld uit het Initiatievenfonds. Wij vinden het overigens niet onterecht dat er een beloning tegenover initiatieven staat.

Wij willen stimuleren dat de kring van indieners groot wordt. Niet alleen de usual suspects, maar ook nieuwe indieners moeten de weg zien te vinden naar het Initiatievenfonds. Daarom vragen wij de wethouder om de kring van indieners te vergroten door bij de indieners de inspanningsverplichting neer te leggen een volgend aspirant-indiener aan te dragen.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik heb een vraag over de loonkosten. Wat vindt de fractie van Stadsbelang Utrecht van de betaalde redacteur voor de wijkkrant Overvecht?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Misschien kan mevrouw Rajkowski de vraag wat uitgebreider toelichten?

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Er is in Overvecht sprake van een professionele krant voor de wijk met een betaalde redacteur. Die wordt uit het Leefbaarheidsbudget betaald. Ik kan me voorstellen dat dit een voorbeeld is van een looncomponent. Wat vindt de fractie van Stadsbelang Utrecht hiervan?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik probeer vrij neutraal te blijven in mijn antwoord, maar dit is werkelijk waar belachelijk. Dat de leefbaarheids gelden hiervoor worden gebruikt! Volgens mij werden de leefbaarheids gelden gebruikt voor activiteiten en niet om het loon van iemand te betalen. Ik hoop dat dit bij het Initiatievenfonds wordt voorkomen.

Ik heb gesproken over de kring van indieners. Die moet groter worden, niet alleen de usual suspects, maar ook nieuwe indieners moeten hun weg zien te vinden naar het Initiatievenfonds. Daarom vragen wij de wethouder om de kring van indieners te vergroten door bij de indieners de inspanningsverplichting neer te leggen een aspirant-indiener aan te dragen. De verantwoordelijk ambtenaar nodigt deze aspirant-indiener vervolgens uit een aanvraag in te dienen. Dit vraagt een proactieve houding van de ambtenaren.

Ik dien een motie en amendement in, waarin vertaald wordt hetgeen ik zojuist heb gezegd.

"Amendement 36.

Niet herverdelen maar inzetten voor promotie en begeleiding in de wijk.

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 25 juni 2015, ter bespreking van het Initiatievenfonds,
constaterende dat

- de wethouder voornemens is om als het beroep dat gedurende het jaar op het fonds gedaan wordt sterk uiteenloopt, het resterende budget in de loop van het jaar over de stad en de wijken te herverdelen,

overwegende dat

- de afstand van de burger in (achterstands)wijken naar de gemeente groot is;
- het fonds daar een kleine(re) bekendheid geniet;
- er barrières kunnen zijn om een initiatief in te dienen volgens de eisen die gesteld worden, besluit,

onder artikel 6 van de beleidsregels de volgende passage toe te voegen: "Het onbenutte toegekende individuele wijkbudget in te blijven zetten voor de wijken die het betreft. Deze in redelijke mate, in de wijk te besteden aan promotie en begeleiding naar benutting van het fonds, en gaat over tot de orde van de dag."

Dit amendement is ondertekend door de heer Menke en mijzelf.

"Motie 60.

Stel kaders, maximeer en vergroot de kring.

De gemeenteraad van Utrecht in vergadering bijeen op 25 juni 2015, ter behandeling van het raadsvoorstel Initiatievenfonds, constaterende dat

- de wethouder voorstelt dat de loonkostencomponent van een indiener kan worden onttrokken aan de toegekende bijdrage;
- er niets gezegd wordt over een maximering van het aantal aanvragen per persoon/bedrijf per jaar of in geld,

overwegende dat

- nog geen kaders zijn gesteld omtrent de loonkosten;
- er geen stimulans bestaat voor de indieners om de kring van aanvragers te vergroten, draagt het college op,
- op korte termijn kaders vast te stellen over de mogelijk door initiatiefnemers op te nemen loonkosten;
- het aantal aanvragen te maximeren per persoon/bedrijf per jaar of in geld;
- de inspanningsverplichting bij de indiener neer te leggen om de kring van aanvragers te vergroten door een nieuwe aanvraag aan te dragen, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

Voorzitter! Bij de laatste motie ben ik vergeten te melden dat we graag zien dat het aantal jaarlijks in te dienen initiatieven per persoon/bedrijf wordt gemaximeerd in geld of anders in het aantal aanvragen.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Voorzitter! Vanavond bespreken we het Initiatievenfonds. Volgens de doelstelling is het geld bedoeld voor verbeteringen in de sociale structuur of verbeteringen in de openbare ruimte. Daar zijn wij ontzettend blij mee. Omdat het Rijk bezuinigt op de krachtwijkengelden doen we hier toch nog iets terug. Wij willen heel graag de wijkverbeteringen stimuleren, dus bij dezen. Wij vinden het al met al een goed voorstel.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Dit is bijna de ironie ten top. Het college bezuinigt € 1 miljoen op het Leefbaarheidsbudget en nu vertelt mevrouw Koelmans dat het college hiermee een investering doet in krachtwijken. Kan ze dit nog een keer uitleggen?

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Wij bezuinigen geen miljoen, wij repareren.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Dan vraag ik haar toch om het coalitieakkoord een keer te lezen. Daar staat heel duidelijk in: € 1 miljoen bezuinigen op het Leefbaarheidsbudget. En dit staat nota bene ook in het voorstel. Ik ben benieuwd welke reparatie mevrouw Koelmans bedoelt, want er wordt gewoon € 1 miljoen uit het Leefbaarheidsbudget gehaald. Waar heeft mevrouw Koelmans het over?

Mevrouw **KOELMANS** (SP): De heer Van Ooijen spreekt iedere keer over het Leefbaarheidsbudget, maar daar gaat het hier helemaal niet over. Het gaat hier over een Initiatievenfonds. Daar gaat geld heen. Zonder zielig te willen doen en zeker zonder stigmatiserend te willen doen over zwakke wijken en sterke wijken, feit is dat in wijken waarin de zelfredzaamheid wat lager is, minder initiatieven worden genomen om de eigen buurt te veranderen. Dat betekent niet dat het daar niet nodig en niet gewenst is. Daarom hebben wij tijdens de commissiebehandeling gevraagd om extra inzet van de wethouder, om mensen te steunen bij hun aanvraag, omdat die voor sommige mensen best ingewikkeld kan zijn. Deze steun is toegezegd door de wethouder.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Misschien kan mevrouw Koelmans uitleggen wat haar precies heeft overtuigd dat dit gaat gebeuren.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): De toezegging van de wethouder om extra nadruk op de sociaal makelaars te leggen in de wijken waar dit het meest handig en nodig is. Daar vertrouw ik op en daar zie ik ook op toe. Dat kan mevrouw Dibi ook doen.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Ik heb met de sociaal makelaars gesproken. Ze hebben daar geen tijd voor. Dat weet mevrouw Koelmans ook.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Ik denk dat het handig is om daar tijd voor te maken. Ik heb geen alternatief voorstel van de PvdA-fractie gezien in deze richting. Ze had een voorstel moeten schrijven, als ze het geen goed voorstel vindt om dit probleem door sociaal makelaars op te laten lossen. Het voorstel om de verdeling van de budgetten anders te doen om de nadruk te kunnen leggen op groepen die het moeilijk vinden om een aanvraag te doen, is een compleet ander voorstel.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik heb zojuist voorgesteld om meer bekendheid aan het fonds te geven door onder andere sociaal makelaars en daarvoor een deel van het Initiatievenfonds te reserveren voor bepaalde wijken. Hoe staat SP-fractie daartegenover?

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Dat klinkt sympathiek, maar de vraag is waar dat geld vanaf gaat en of het geld dan niet toch wat handiger kan worden besteed in wat meer steun aan mensen om zelf een aanvraag te doen. Promotie is daar een onderdeel van en kan een oplossing bieden, maar ik weet niet welk bedrag de heer Bos daarmee gemoeid ziet. Ik vind zijn voorstel te weinig concreet en ik twijfel eraan of dat het goede voorstel is.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): In antwoord op de vraag, ik heb gezegd promotie en begeleiding naar benutting van het fonds. Dit dekt de lading van hetgeen mevrouw Koelmans wenst.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Ik vind promotie iets voor de sociaal makelaars. Zij moeten dat in hun eigen tijd doen. Bovendien heeft de gemeente ook een taak in de promotie. Ze heeft zichzelf ten doel gesteld om ervoor te zorgen dat 60% van de mensen weet wat het Initiatievenfonds is en wat ze ermee kunnen doen. Ik denk dat de gemeente er zelf een belangrijke taak in heeft, want die doelstellingen worden vaak niet gehaald. Volgens mij moet daarop hard worden ingezet door de gemeente.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Sociaal makelaars zouden het probleem van minder bekendheid er minder aanvragen in de krachtwijken moeten oplossen. Wat kunnen de sociaal makelaars vanaf heden dan niet meer doen om dat wel te kunnen doen? Welke voorstellen heeft mevrouw Koelmans daarbij?

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Ik vind het een beetje apart, het is net of de sociaal makelaars ineens iets heel anders moeten doen dan ze nu doen. Sociaal makelaars zijn de verbindende schakel in de wijk. Dus doen ze dit al. Dit is hun taak. Zij moeten stimuleren dat de wijk verbetert en dat de sociale cohesie vooruitgaat. Door bekendheid te geven aan het Initiatievenfonds en mensen te steunen bij het indienen van een aanvraag doen ze exact waarvoor ze in het leven zijn geroepen. Ik ben trouwens ontzettend verheugd over de hoeveelheid vragen en interrupties.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Als de sociaal makelaars dat doen, dan moet mevrouw Koelmans met de ChristenUnie-fractie constateren dat er geen sprake is van een versterking of investering in de krachtwijken, want ze deden dit volgens haar al.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Ik heb ook met sociaal makelaars gepraat en uit die gesprekken blijkt dat dat helemaal niet zo'n vaart lijkt te lopen. Ik begrijp deze vragen eerlijk gezegd echt helemaal niet. Het is gewoon hun taak.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik stel voor dat mevrouw Koelmans mijn amendement nog een keer leest, want volgens mij bedoelen wij hetzelfde en heeft zij niet goed begrepen wat er staat.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Volgens mij heb ik het amendement goed gelezen.

Ik kom nog heel eventjes terug op de verdeling over de wijken. Ik heb tijdens de commissiebehandeling gezegd die nog nader te willen bekijken. Na wat verschillende alternatieven te hebben berekend, is de SP-fractie erop uitgekomen dat de verdeling zoals die nu wordt voorgesteld behoorlijk goed is. Daarom steun ik de moties en amendementen in die richting.

In de motie ingediend door D66-fractie wordt opgeroepen om per programma ruimte te maken om initiatieven te steunen. Die motie vind ik lastig, want dit vraagt om een rapportage per programma en volgens mij drukt dit op de administratieve lasten van ambtenaren. Dat lijkt me niet zo heel zinvol. Ook in de RIA is nadrukkelijke de wens naar voren gekomen om minder administratie en rapportages te vragen. Aan die motie verlenen wij geen steun.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik begin deze bespreking met een vraag. Waarom komen goede vernieuwingen er pas wanneer er wordt bezuinigd? Dat is namelijk precies wat er gebeurt.

Aan de collegetafel is onder druk – naar ik vermoed van de VVD-fractie, die dat heel duidelijk in haar programma had opgeschreven – bezuinigd op het Leefbaarheidsbudget met € 1 miljoen. Maar, dachten de fracties van SP en GroenLinks, weet u wat, wij verzinnen een list, een maskerade. Een maskerade voor de bezuiniging van € 1 miljoen door een nieuw voorstel te doen. Dan lijkt het net alsof we investeren. Ik moet de coalitiepartijen en het college toegeven dat het voorstel een verbetering is, als we naar het proces en de procedure kijken. Het gaat om vernieuwingen die de ChristenUnie-fractie al lang geleden had voorgesteld bij bijvoorbeeld de bespreking van de Voorjaarsnota 2013. Maar fijn dat die alsnog worden doorgevoerd.

Hoe dan ook, het belangrijkste feit blijft dat er € 1 miljoen wordt bezuinigd op bewoners en vrijwilligers die zich willen inzetten voor hun wijk en hun stad. Wie dat tegenspreekt, heeft de stukken niet gelezen. We hebben ons min of meer neergelegd bij die bezuiniging, maar ik heb nog twee vragen daarover.

De eerste vraag gaat over het behoud van bewezen initiatieven. De D66-fractie heeft hier ook al over gesproken. De ChristenUnie-fractie is van mening dat elk initiatief dat zich op den duur bewijst als het initiatief dat een structurele bijdrage levert aan de gemeentelijke doelstellingen, een structurele plek verdient in de gemeentebegroting. Het simpelweg verwijzen naar andere subsidiemogelijkheden, zoals de wethouder tot nu toe heeft gedaan, is voor ons wel heel erg mager. Het voorstel van de D66-fractie doet een goede stap in de richting. We hadden graag nog twee of drie stappen extra gezet, maar voor nu wordt er een goede richting ingezet; daarvoor dus steun.

Het tweede punt gaat over de communicatie. Het is voor de ChristenUnie-fractie onacceptabel als in de communicatie wordt ontmoedigd om een aanvraag in te dienen. Het college heeft hierover al gerapporteerd en heeft het een het ander in de brief gezet, maar het erkent alleen dat dit in de wijk West is gebeurd. Echter, ook in Noordoost en Oost is bekend gemaakt dat het budget nagenoeg op zou zijn, dus dat een aanvraag niet zoveel kans zou maken. Het had het college gesierd om ook deze voorbeelden aan te halen en te erkennen dat het ook daar is misgegaan. De ChristenUnie-fractie wil graag de toezegging van de wethouder dat in het communicatieplan, wat al bijna gereed is, alleen wordt aangemoedigd gebruik te maken van het Initiatievenfonds en dit niet wordt ontmoedigd. Alleen op die manier krijgen we inzicht in de potentie van alle initiatieven in de Utrechtse wijken.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! We complimenteren het college met het proces naar het Initiatievenfonds toe. Ondanks dat deze nieuwe opzet inderdaad een verkapte bezuiniging is, biedt het fonds middelen om initiatieven van bewoners te blijven steunen. Wij danken de wethouder dat zij op ons aandringen hoog inzet op het percentage bewoners dat kennis heeft genomen van het fonds. 60% lijkt de fractie van Student & Starter een minimaal streven. Vanzelfsprekend hopen we op een hoger resultaat. Vooral de groep inwoners die net in Utrecht is komen wonen, vinden wij een belangrijke doelgroep die actief geïnformeerd moet worden over dit fonds. Zo kunnen ze meteen vol de Utrechtse samenleving instappen. Ik hoor graag van de wethouder of hieraan expliciet aandacht kan worden gegeven.

Wij zien bij de communicatie mogelijkheden om maatschappelijke organisaties in wijken, zoals scholen en buurthuizen, te betrekken bij de verspreiding van de bekendheid van het Initiatievenfonds. Op deze manier wordt een jonge doelgroep aangesproken die samen met hun wijk mooie initiatieven kan ontwikkelen. Ik kijk uit naar de eerste resultaten van het Initiatievenfonds.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Allereerst complimenten aan de wethouder voor een over het algemeen breed gedragen voorstel, wat gezien de bezuinigingen heel knap is. Er is tijdens de commissiebehandeling uitgebreid gesproken over de criteria.

Als ik de beantwoording lees van de wethouder, ben ik geneigd te geloven dat dit te doen moet zijn. Maar de CDA-fractie wil hierover graag een evaluatie. Hoeveel initiatieven stranden in schoonheid, omdat mensen afhaken door de ingewikkeldheid? Welke signalen worden daarover ontvangen vanuit de sociaal makelaars? En kan iemand die gespecialiseerd is in taalniveaus nog eens naar de formulieren kijken, met in het achterhoofd dat een flink deel van de Utrechters niet voldoende taalvaardig is om zelfs het niveau B1-teksten goed te doorgronden? Ik hoor hierover graag een toezegging.

Uit de bespreking in de commissie, en eerder al, komt naar voren dat er een grote rol is weggelegd voor de sociaal makelorganisaties om van dit Initiatievenfonds mede een succes te maken, en bijvoorbeeld initiatieven te begeleiden naar financiële zelfstandigheid. De CDA-fractie heeft hierbij het gevoel dat dit wel erg makkelijk wordt gezegd. Voor een deel is het inderdaad hun taak, maar voor een deel krijg ik het idee, ook als ik de evaluatie van de sociaal makelorganisaties lees, dat er een stemming is die lijkt op die van vorig jaar: oh, dat doen de buurtteams wel. Nu wordt dat: oh, dat doen de sociaal makelorganisaties wel. Ze worden nu al geconfronteerd met een korting en moeten dit werk er extra bij gaan doen, voor mijn gevoel. Wij vragen het college om de raad op korte termijn inzicht te geven in de veranderingen die plaatsvinden in de opdrachten die we de sociaal makelaars geven, die nu een paar jaar aan het werk zijn, en of dit leidt tot knelpunten in de capaciteit.

Ik wens de ambtenaren die hiermee aan de slag gaan en de stad veel succes bij alle initiatieven die hieruit zullen ontstaan.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Dit is een belangrijk moment voor participatie. Dit is niet alleen een nieuw fonds, maar het is ook op een heel nieuwe manier tot stand gebracht. Er is een aantal stadsgesprekken gevoerd en een van de vragen die we veel kregen van de bewoners was: oké, we mogen nu dus met jullie meepraten, maar wat gaan jullie eigenlijk doen met onze adviezen? Vanavond laten de raad en het college zien dat we er iets mee doen. Zo is het doel van het Initiatievenfonds verbreed naar aanleiding van de opmerkingen van bewoners die de doelstelling van het Initiatievenfonds te smal vonden. Ik zeg dit om te laten zien dat ook de raad met een andere rol van de bewoners om kan gaan.

Het mooie aan het fonds vindt de VVD-fractie de combinatie met de eigen inzet: de cofinanciering. Dit is echt een belangrijke kracht van het fonds en zorgt ervoor dat bewoners op een andere manier betrokken raken bij hun initiatieven. Daarnaast zijn wij blij dat vertegenwoordigers van verschillende belangenorganisaties, zoals de vrijwilligersadviesraad, het hele proces van aanvragen tot toekenning hebben mogen doorlopen via online formulieren. Ze mochten van tevoren testen hoe gemakkelijk zo'n proces gaat. Hun oordeel is: "Het fonds is zeer toegankelijk." Ik heb zelfs de woorden gehoord: "Utrecht mag trots zijn." De VVD-fractie heeft begrepen dat bij een aantal onderdelen nog wat bij te schaven punten liggen, maar dat die in de tijd worden opgepakt. Ik wijs de wethouder er graag op dat ze ervoor moet zorgen dat die versimpeling er komt.

We maken ons nog zorgen over de loonkostenregeling. Die voelt voor ons niet goed. Iemand mag aanspraak maken op het Initiatievenfonds. Misschien legt die persoon er zelf geld in. Maar hij kan ook loonkosten vergoed krijgen. Dit lijkt een soort cirkel waarin het geld weer terugkomt, naast het feit dat dit een perverse prikkel is. Hoeveel geld mag je jezelf toe-eigenen of hoeveel geld krijgt je dan? Wat doe je als je je partner inhuurt die zzp'er is? Of wat doe je als je je burens inhuurt? Wij vinden het lastig om misbruik en perverse prikkels te voorkomen. Kan de wethouder hierover nog het een en ander uitleggen?

Bij beleidsartikel 11d heb ik een kleine opmerking, maar ik wil die wel genoemd hebben. Daar staat dat uitvoering van het initiatief plaats moet vinden binnen de stad Utrecht. Ik neem aan dat dit de gemeente Utrecht is. Wil de wethouder toezeggen dat ook bewoners uit bijvoorbeeld Leidsche Rijn iets met het geld mogen doen?

Ik sluit me aan bij de opmerking van de SP-fractie dat het belangrijk is dat we niet te veel administratieve lasten op moeten leggen. Deze kreet hebben wij ook in de RIA gehoord vanuit de ambtenaren. Participatie moet iets zijn met ruimte en energie, en liever niet te veel bureaucratie en administratie.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Fijn al die positieve energie bij de VVD-fractie. De VVD heeft echter de afgelopen jaren consequent in haar verkiezingsprogramma opgenomen het Leefbaarheidsbudget totaal te zullen schrappen en al het geld eruit te halen. Betekent dit nu dat de VVD-fractie vanaf nu de komende jaren gewoon opneemt dat dit geld behouden blijft voor dit soort initiatieven?

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Dat ga ik nu niet toezeggen, maar de heer Van Ooijen speelt hier leuk mee. We hebben inderdaad altijd gezegd dat we het Leefbaarheidsbudget niet zouden handhaven. We hebben in de coalitie afgesproken iets te doen met de knelpunten die we zagen bij het Leefbaarheidsbudget. Dat hebben we nu gedaan met het Initiatievenfonds. Wat ik net al zei: er is sprake van cofinanciering, er is op het budget bezuinigd en er wordt op een andere manier gekeken naar de invulling van het fonds. Van deze zaken zegt de VVD fractie: daarmee steunen we inderdaad de initiatieven in de stad en daar zijn we blij mee.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan mevrouw Jongerius.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! Dank aan de raad voor alle complimenten voor het proces dat is gelopen. Ik ben ook trots op het proces dat ambtelijk is ingezet om iedereen te betrekken bij het ontwikkelen van de nieuwe criteria voor het Initiatievenfonds. Wij willen met dit Initiatievenfonds de kracht in de stad versterken; mensen maken die stad. Het college wil graag dat iedereen meedoet.

Er is een aantal kritische vragen gesteld, die zijn ook in de commissiebehandeling aan de orde geweest, onder andere over de verdeling over de wijken. Oorspronkelijk zat er in het Leefbaarheidsbudget een gelijke verdeling van dit budget over de tien wijken. Het nieuwe is dat er een vast bedrag is en dat daar bovenop is gekeken naar het inwoneraantal om op die manier recht te doen aan het potentiële aantal initiatiefnemers. Een wijk als Noordwest heeft zijn budgetten altijd opgemaakt, meer dan opgemaakt. In de verdeling komt die wijk er goed uit en een wijk als de Binnenstad, waar veel minder inwoners wonen, heeft fors moeten inleveren.

Ik begrijp en deel de zorg over mensen in sociaal zwakkere wijken. Maar zoals ik bij de commissiebehandeling heb gezegd, is het van belang dat mensen worden gesteund om initiatieven te kunnen nemen. Daarvoor hebben we de sociaal makelorganisaties. Die hebben we meer toebedeeld aan sociaal zwakkere wijken. Dit geldt evenzeer voor de buurtteamorganisaties. Het gaat om het sociale kapitaal waarover Engberts sprak in zijn artikel. Hebben we dat goed georganiseerd in onze wijken? Dat hebben we inderdaad goed georganiseerd. Bij de evaluaties zullen we bekijken wat dit beleid doet in de sociaal zwakkere wijken en wat wel en niet werkt. Mevrouw Paardekooper heeft hiernaar gevraagd.

Er is gesproken over de gevaren van het overhevelen van budget van de ene naar de andere wijk. Het Initiatievenfonds Participatie heeft een stedelijk budget en er is budget toebedeeld aan wijken. We willen natuurlijk niet dat er uiteindelijk geld overblijft dat terugvloeit naar de algemene middelen. Er zijn genoeg initiatiefnemers en ik neem aan dat iedereen in de raad ervan overtuigd is dat we niet moeten willen dat er geld terugvloeit.

Rond de zomervakantie bekijken we hoe het zit met het benutten van de budgetten; dit deden we ook al bij de Leefbaarheidsbudgetten. Dan kunnen we zien hoe het gaat, of er in de ene wijk meer of minder wordt uitgegeven. Uiteraard zal ik er bij de sociaal makelorganisaties en de wijkbureaus op wijzen dat ze vooral in de sociaaleconomisch zwakkere wijken bewoners moeten stimuleren, moeten zoeken naar initiatieven en de bewoners daarbij dienen te steunen. Rond de zomervakantie kunnen we zien waar er geld dreigt over te blijven en waar in andere wijken initiatiefnemers zitten die daarvan eventueel gebruik zouden kunnen maken.

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder spreekt over de zomervakantie. Is dat niet een beetje laat als mensen daarna nog een aanvraag moeten doen? Is het niet handiger om iets eerder in het jaar te kijken hoe het staat met de uitputting in de verschillende wijken?

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Wij houden de uitputting natuurlijk bij, ambtelijk wordt dat maandelijks bijgehouden. Rond de zomervakantie kan ik zien hoe het budget eruitziet. Dat zal het moment zijn waarop er ambtelijk wordt gekeken hoe het budget wordt benut. We weten dat hoe later in het jaar een aanvraag wordt ingediend, hoe kleiner de kans is dat het geld nog wordt uitgegeven. Rond de zomervakantie is een goed tijdstip om er nog eens goed naar te kijken.

Er is ook gevraagd naar het flexibele budget, met name door mevrouw Scholten van D66. De ambitie van het college is om meer ruimte te maken voor initiatieven en voor bewoners om erover mee te praten. Wij zijn er druk mee aan de slag en er zijn al budgetten vrijgemaakt. Ik doe dat binnen de Wmo, maar vandaag heeft de raad bijvoorbeeld gesproken over geld voor de Utrechtse onderwijsimpuls. LEF heeft ook een apart budget. Ik weet dat wethouder Janssen van REO het stedelijk herontwikkelingsfonds heeft ingericht. Het college is steeds meer op zoek naar ruimte in de budgetten om te stimuleren dat er nieuwe initiatieven van de grond komen, omdat we de innovatie graag vorm willen geven. Stap voor stap leren we daar meer over. Dus we zijn goed op weg.

Er zijn vragen gesteld over de loonkosten, onder andere door de fractie van Stadsbelang Utrecht, maar ook door de VVD-fractie. Initiatiefnemers komen alleen in aanmerking voor loonkosten als deze in redelijke verhouding staan tot de andere geleverde inzet, dus niet zomaar. Ik heb al bij de commissiebehandeling gezegd dat we niet zullen toestaan dat iemand die er geld in stopt, vervolgens uit dat budget zijn loon betaalt. We kijken namelijk naar de good governance code, want die geldt ook voor dit soort initiatieven. We zijn hiermee aan het leren, daarom wil ik dit fonds nog niet dichttimmeren. Er is duidelijk een wens vanuit de stad om hier iets mee te doen en loonkosten binnen een redelijke verhouding te financieren. Ik volg dat en doe dat niet alleen, ook een groep bewoners volgt de ontwikkelingen rond het Initiatievenfonds gedurende het hele jaar in een klankbordgroep. Ik zal hierover rapporteren en met de raad bekijken of dit de gewenste aanpak is, of we hiervan moeten leren en wat we hiervan kunnen leren om het eventueel anders te doen, indien dat nodig is.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik bedank de wethouder voor haar uitleg. Wanneer kan de raad die informatie krijgen? Het hoeft geen hele evaluatie te zijn, maar ik wil voorkomen dat we over een of twee jaar informatie krijgen waarin dingen staan die ik niet redelijk vind.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! Ik kan niet helemaal zien wat mevrouw Rajkowski redelijk vindt. Ik vindt het belangrijk dat de raad mee kan kijken hoe we dit aanpakken. Ik wil graag ruimte geven voor het Initiatievenfonds en over een jaar evalueren, vooral op het punt van de ontwikkeling van de loonkosten. Ook omdat de wens breed leeft om het uitbetalen van loonkosten uit te proberen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Als ik de wethouder goed begrijp, zegt zij dat zij niet voornemens is om nu of op korte termijn kaders te stellen voor de loonkostencomponent.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! Ik wil ruimte geven om te experimenteren met loonkosten. Ambtenaren trainen elkaar en kijken erop toe hoe ze de kaders steeds verder kunnen ontwikkelen. We moeten dit gaandeweg uitproberen. Ik wil niet dat we de voorwaarden nu al te strak en te smal definiëren, omdat ik voor dit deel ruimte wil organiseren.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Dit antwoord is mij te vaag. Wees concreet over de testcase. De wethouder spreekt over uitproberen en wil ervan leren, maar ik begrijp er niets van.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Ik wil dat er ambtelijk goed wordt toegezien op waar de middelen aan worden uitgegeven. Dat moet in een goede onderlinge verhouding staan. We gaan niet aan iemand een loonkostenvergoeding geven die niet in verhouding staat tot het aantal mensen dat met dat initiatief wordt gesteund of bereikt. U moet zich voorstellen dat iemand die veertig vrijwilligers coördineert voor een aantal uren, loonkosten vergoed kan krijgen. We zijn dit gewend, want we deden dit ook bij het flexibel welzijnsbudget. Daarmee hebben we ervaring opgedaan. De loonkosten die we hebben toegekend zijn nooit buitensporig geweest. Ik wil uitproberen hoe dit werkt bij de budgetten op wijkniveau en wil dit niet op voorhand helemaal dichttimmeren of op voorhand vaste kaders opstellen. Die wil ik gaandeweg verder ontwikkelen en dat heel goed volgen.

De CDA-fractie heeft gevraagd in hoeverre de sociaal makelorganisaties een zwaardere opdracht krijgen. Het hoort bij hun opdracht om initiatieven te steunen. Dat is de verandering die we doorgemaakt hebben toen we overgingen van buurthuizen naar sociaal makelorganisaties. Zij hebben de opdracht om mensen te steunen bij het nemen van initiatieven en hun daarin te begeleiden. Daarom hebben we de sociaal makelorganisaties meer middelen toegekend in wijken waarvan we verwachten dat daar meer ondersteuning nodig is. Zo is dit bijvoorbeeld in Noordoost niet aan de orde. Het hoort bij de opdracht van de sociaal makelaars om dit op een goede manier te doen.

Ik zal in het najaar een werkbijeenkomst organiseren waarin we met de sociaal makelorganisaties en de wijkbureaus goed zullen stilstaan wat dit Initiatievenfonds voor ons betekent, hoe we ervan kunnen leren en wat we nog meer kunnen doen om mensen te steunen en versterken in het nemen van eigen initiatieven. Ik zeg toe dit te doen.

Ik heb in de commissie gemeld dat er een communicatieplan klaarligt. Zodra de raad goedkeuring geeft om met het Initiatievenfonds aan de slag te gaan, zullen we dit breeduit bekend maken via alle kanalen die er zijn. We willen op die manier ook de nieuwkomers en de studenten in deze stad bereiken. We zullen dit vooral doen via de sociaal makelorganisaties, de wijkbureaus en de website van de gemeente. De heer Bos heeft gevraagd in hoeverre we middelen uit het Initiatievenfonds gebruiken om promotieactiviteiten te organiseren. Daarvoor wil ik die middelen juist niet gebruiken. Ik wil ze echt gebruiken voor de mensen die een initiatief hebben. Het promoten van die middelen vind ik de taak van de gemeente en alle instellingen die ik daarvoor kan gebruiken.

De CDA-fractie heeft gevraagd in hoeverre de formulieren in een onbegrijpelijke taal zijn opgesteld. Een groep bewoners kijkt mee bij het opstellen van de formulieren en beoordeelt of de taal begrijpelijk is. Daarop komen positieve reacties. Dit betekent dat het is gelukt om de formulieren zo aan te passen, dat ze voor mensen gemakkelijk toegankelijk zijn.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Is dat een groep bewoners met verschillende taalniveaus?

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Ik ga ervan uit dat dit een goed geselecteerde groep is, ja.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! Ik vind dit een goede opmerking van de CDA-fractie. Er is een aantal gespecialiseerde stichtingen dat zich hiermee bezighoudt. Ik ben benieuwd waarom die er niet bij worden betrokken als de wethouder bezig is met begrijpelijk taalgebruik en dergelijke.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Ik vind het veel mooier om daarbij de wijken te betrekken, helemaal als we over het Initiatievenfonds spreken. Dit betekent participeren bij het opstellen van de formulieren om te bekijken hoe we dat doen. Ik doe dit heel graag juist met bewoners; daarmee bereiken we een dubbel doel.

Mevrouw Rajkowski van de VVD vraagt zich af of ik onder de stad Utrecht ook Leidsche Rijn versta. Ja, ik weet niet anders dan dat dit zo is. Vleuten-De Meern reken ik daar ook onder. Ik heb mijn hele leven in de stad gewoond, zeg ik tegenwoordig.

Mevrouw **SCHOLTEN** (D66): Voorzitter! Ik heb mijn motie niet ingediend in de eerste termijn. Ik heb de wethouder gehoord. Uiteraard ziet mijn fractie dat het college op een aantal portefeuilles ruimte probeert te maken voor initiatieven. Maar ik wil toch graag de motie indienen.

"Motie 61.

Meer ruimte voor ondersteuning initiatieven.

De gemeenteraad van Utrecht in vergadering bijeen op 25 juni 2015, ter behandeling van het raadsvoorstel Initiatievenfonds, constaterende dat

- Utrecht in vergelijking met andere gemeenten minder budget beschikbaar heeft voor ondersteuning van initiatieven van inwoners;
- de gemeentelijke organisatie steeds meer initiatieven uit de stad op zich af ziet komen en vanuit de gedachte van buiten=binnen wordt geacht daar op een goede manier ondersteuning aan te geven,

overwegende dat

- het gemeentebestuur de ambitie heeft om samen met inwoners de stad te maken;
- inwoners daarbij vaak ondersteuning in geld, tijd of expertise van de gemeente nodig hebben;
- dit in budget en capaciteit niet altijd kan naast bestaand beleid en bestaande plannen van de gemeente zelf,

draagt het college op,

- binnen alle programma's te bezien of er meer ruimte kan worden gemaakt voor de ondersteuning of uitvoering van initiatieven van Utrechters;
- de raad over de invulling daarvan in het voorjaar 2016, uiterlijk bij de voorjaarsnota, te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Paardekooper, mevrouw Metaal-Froon, mevrouw Dibi en mijzelf.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik vind dat de wethouder onvoldoende is ingegaan op de vragen die ik heb gesteld. Ze mag het nog een keer proberen; misschien vindt ze nog een vraag waarop ze antwoord wil geven.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Voorzitter! Ik vind dat de wethouder meer dan voldoende is ingegaan op mijn punten en de punten van anderen. Daarvoor veel dank. Ik heb geen behoefte aan een tweede termijn.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb gevraagd of de wethouder kan toezeggen dat er alleen aanmoedigend en niet ontmoedigend wordt gesproken.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Het idee van de loonkosten zit ons nog steeds niet helemaal lekker. Maar we geven de wethouder het voordeel van de twijfel. Ik heb een voorbeeld uit Overvecht genoemd. Ik vraag de wethouder of zij bij de evaluatie die ze ons heeft toegezegd de afwegingen mee kan sturen wanneer iemand wel of niet in aanmerking komt voor loonkostenvergoeding, want dan kunnen wij een inschatting maken. Ik hoor ook graag een reactie van de wethouder op de motie ingediend door de D66-fractie. Ik ben specifiek nieuwsgierig naar de administratieve lasten, wat de tijd en de uren gaan betekenen voor de ambtelijke organisatie.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! Ik vervolg met de amendementen en moties en begin met amendement 35. Dit amendement beoogt een andere verdeling van de budgetten over de wijken. Dit amendement ontraad ik. We zetten in op sociaal makelschap, zoals ik hiervoor heb gezegd, en niet op het anders verdelen van de budgetten.

Amendement 36 van de heer Bos van Stadsbelang Utrecht ontraad ik. Ik heb zojuist al iets gezegd waaruit dit blijkt. Wij zeggen dat er in de hele stad initiatieven kunnen worden ontplooid. Als het geld anders moet worden verdeeld, doe ik dat op een andere manier, niet door geld voor promotie en begeleiding uit de middelen van het fonds te halen.

In het dictum van motie 60 staat: "draagt het college op, op korte termijn kaders vast te stellen over de mogelijk door initiatiefnemers op te nemen kostencomponent." Ik heb hiervoor gezegd dat de loonkostencomponent in een redelijke verhouding moet staan met de deelname aan het initiatief. We zullen dit de komende tijd heel goed volgen. Ik heb al gezegd dat we hiermee ervaring hebben in het kader van het flexibel welzijnsbudget. Ik ga ervan uit dat we dit de komende tijd goed aan de raad kunnen voorleggen. Ik voel er ook niets voor om "het aantal aanvragen te maximeren per persoon/bedrijf per jaar of in geld." We zullen er natuurlijk op letten dat de middelen goed worden besteed en dat ze niet naar één doel of één persoon gaan; dat is in het verleden ook niet gebeurd. Dit zullen we niet als extra opdracht meenemen.

Met de laatste opdracht in motie 60 "de inspanningsverplichting bij de indiener neer te leggen om de kring van aanvragers te vergroten door een nieuwe aanvrager aan te dragen" leggen wij een extra verplichting op aan de initiatiefnemer. Dat wil ik niet doen. Een initiatiefnemer moet namelijk een intrinsieke motivatie hebben. Als ik iemand ervan moet overtuigen initiatiefnemer te worden, denk ik niet dat dit werkt. Ook deze motie ontraad ik.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! Ik heb een vraag naar aanleiding van de visie van de wethouder op amendement 36. Zij zegt dat de gemeente een ander potje heeft voor promotie. Ik ben heel benieuwd uit welk budget de promotie wordt betaald en welke omvang dat voor het Initiatievenfonds heeft.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! De middelen voor promotie zitten natuurlijk bij wijkgericht werken.

Maar ook iedereen die de initiatieven steunt, zoals de sociaal makelorganisaties, de vrijwilligersorganisaties en de buurtteams, iedereen die weet dat er mensen zijn die graag een initiatief nemen, zullen wij op de hoogte brengen van de mogelijkheden van het Initiatievenfonds en wij laten aan hen om hun kanalen gebruiken, bekendheid te geven aan het Initiatievenfonds. Ook zullen we de aanwezigheid van het fonds via de pers naar buiten brengen en zullen we de mogelijkheden van de gemeentelijke website gebruiken. We hebben er dus kanalen voor en we houden er rekening mee dat als we een fonds neerzetten, we dat moeten promoten.

Motie 61 draagt het college op om "binnen alle programma's te bezien of er meer ruimte kan worden gemaakt voor de ondersteuning of uitvoering van initiatieven van Utrechters." Ik heb daarover gezegd dat het college al op heel veel terreinen aan de slag is gegaan om dit te bereiken. We proberen steeds meer flexibel budget te organiseren. In de motie staat dat de raad hierover voor het voorjaar 2016 dient te worden geïnformeerd. Ik laat het oordeel over deze motie graag aan de raad, met daarbij het oordeel of het college voldoende doet of nog extra aanmoediging nodig heeft. Wij werken aan het flexibiliseren van onze begroting.

Aan de orde is de stemming over amendement 35 (Verdeling budget over de wijken).

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Een miljoen bezuinigen, de verdeling van de gelden die slecht uitpakt voor de kwetsbare wijken en de sociaal makelaars die geen tijd hebben, want ze zitten overvol. Dit zijn de drie punten op grond waarvan wij tegenstemmen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik was te laat, maar ik zou graag vijf minuten willen schorsen. Dit heeft niets met mevrouw Dibi te maken.

De **VOORZITTER**: Het spijt me verschrikkelijk, maar we zijn echt begonnen. Ik heb heel langzaam gezegd: Ik stel voor over te gaan tot besluitvorming. U bent altijd buitengewoon alert. Zullen we soepel zijn naar de heer Gilissen? Dan is hij namelijk de volgende keer soepel naar ons.

Ik schors de vergadering voor vijf minuten.

De heer **GILISSEN** (VVD): Dank, voorzitter.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering spreekt de **VOORZITTER** als volgt:

Dames en heren! Ik stel voor over te gaan tot besluitvorming. We waren bezig met de afhandeling van amendement 35. Mevrouw Dibi heeft haar stemverklaring al afgelegd.

Mevrouw **PAARDEKOOPE** (GroenLinks): Voorzitter! Volgens mij was de stemverklaring van mevrouw Dibi niet helemaal op het juiste amendement gericht. Misschien kan ze dat even over doen.

De **VOORZITTER**: Dat kan ik niet beoordelen; daarover durf ik mij geen oordeel aan te meten.

Mevrouw **PAARDEKOOPE** (GroenLinks): Ik kan volstaan met een heel korte stemverklaring. Wij zijn van mening: eerst de plannen, dan het geld. Wij zullen niet voor dit amendement stemmen.

Hierna wordt amendement 35 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van de PvdA ervoor hebben gestemd en de aanwezige leden van de fracties van D66, VVD, SP, Stadsbelang Utrecht, GroenLinks, Student & Starter, CDA, ChristenUnie en PvdD ertegen.

Aan de orde is de stemming over amendement 36 (Niet herverdelen, maar inzetten voor promotie en begeleiding in de wijk).

Amendement 36 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdD, Student & Starter en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van D66, VVD, SP, GroenLinks, PvdA, CDA en ChristenUnie ertegen.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Een miljoen bezuinigen, een verdeling van de gelden die slecht uitpakt voor de kwetsbare wijken en de sociaal makelaars die geen tijd over hebben omdat ze overvol zitten, zijn de drie punten op grond waarvan wij tegen dit voorstel zullen stemmen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie is blij met de mogelijkheid voor burgers om ideeën aan te kunnen dragen en is blij dat er subsidie is om deze ideeën uit te kunnen werken. Wij richten ons vooral met die subsidie op de openbare ruimte. Het lijkt ons erg fijn dat de inwoners daarmee zelf aan de slag kunnen. Wij zijn ook blij dat het Initiatievenfonds de mogelijkheid biedt om niet alleen naar initiatieven voor één wijk, maar ook naar initiatieven die breder liggen te kijken en naar initiatieven die al lopen. We zullen zeker een paar goede dierenwelzijnsinitiatieven tippen om te kijken naar het Initiatievenfonds, want we denken dat die hier ook onder vallen. Wij zullen voorstemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Door de beantwoording, hoe vaag ook, ben ik tot de overtuiging gekomen dat de wethouder en het college maximale ruimte willen om te gaan hobbyen, experimenteren en ga zo maar door. Die maximale ruimte wil ik het college niet geven. Dus ik kan niet anders dan niet instemmen met dit voorstel.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ondanks de noodzakelijke vernieuwing in het voorstel, weegt de bezuiniging voor de ChristenUnie-fractie te zwaar om in te kunnen stemmen met dit voorstel. De ChristenUnie-fractie stemt tegen.

Hierna wordt het voorstel bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, VVD, SP, GroenLinks, Student & Starter, CDA en PvdD ervoor hebben gestemd en de aanwezige leden van Stadsbelang Utrecht, PvdA en ChristenUnie ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 60 (Stel kaders, maximeer en vergroot de kring).

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Nu het voorstel is aangenomen, denk ik dat deze motie aan effectiviteit wint als we haar aanhouden totdat er een evaluatie komt over de uitvoering.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 60 wordt aangehouden.

Aan de orde is de stemming over motie 61 (Meer ruimte voor ondersteuning initiatieven).

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Er wordt € 1 miljoen bezuinigd, maar we zijn blij dat de D66-fractie met deze motie erkent dat er beduidend meer geld nodig is voor initiatieven. Dus wij stemmen voor.

Mevrouw **SCHOLTEN** (D66): Voorzitter! In reactie op wat de wethouder zei het volgende. Inderdaad is het college al goed bezig met flexibele budgetten, maar de vraag is of dit bij alle programma's mogelijk is. Daarom breng ik de motie in stemming. In reactie op wat andere fracties hebben gezegd, meld ik dat het niet om geld hoeft te gaan, maar ook om uren van het ambtelijk apparaat. Die zijn vaak nodig en daarom stem ik voor mijn eigen motie.

Hierna wordt motie 61 bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van de PvdD, D66, GroenLinks, PvdA, CDA, Student & Starter en ChristenUnie ervoor hebben gestemd en de aanwezige leden van de fracties van SP, VVD en Stadsbelang Utrecht ertegen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Het is 23:00 uur. Gebruikelijk is om dan af te ronden, maar daar gaat u over.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Volgens mij proberen we altijd de agenda af te handelen en mag iemand zijn hand opsteken...

De **VOORZITTER**: Ik zal u daaraan herinneren als dat op een ander moment in uw fractie wordt gevraagd.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Ik stel voor om, gezien het late tijdstip, de twee onderdelen die nu op de agenda staan te verschuiven naar volgende week, maar wel het voorstel inzake Hart van De Meern nog te behandelen. Ik vraag daarbij het commitment om de agenda de volgende week volledig af te handelen. Ik ben benieuwd hoe de andere fracties hiertegenaan kijken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Het ordevoorstel van de heer Roodenburg is om het voorstel inzake Hart van De Meern te behandelen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik ben altijd benieuwd wat beide portefeuillehouders ervan vinden en of het consequenties heeft dat we twee raadsvoorstellen vanavond niet behandelen. Mocht dat overkomelijk zijn, dan kan kunnen we het voorstel van de heer Roodenburg volgen en heel kort de behandeling van het SPvE Hart van De Meern Zuid behandelen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Mijn fractie heeft van dat agendapunt een B-punt gemaakt. Ik zal me beperken tot het stellen van vragen en niet overgaan tot het indienen van moties of amendementen. Ik kan dus instemmen met het voorstel van de heer Roodenburg.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik zie niet in waarom we niet gewoon de agendavolgorde volgen en proberen het volgende agendapunt af te ronden.

De **VOORZITTER**: Het voorstel is anders.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! We willen voorkomen dat de pasgetrouwde wethouder haar huwelijksnacht in deze raad moet beginnen. In die zin steunen we het voorstel van de D66-fractie.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Het voorstel van de ChristenUnie-fractie is om wel het agendapunt over de jeugdhulp te behandelen en niet dat over de Wmo – in de commissie is daarvoor een halfuur ingeruimd – en het agendapunt over Hart van De Meern uit te stellen.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! Ik kan me scharen achter het voorstel van de heer Roodenburg.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik kan mij ook scharen achter het voorstel van de heer Roodenburg, mede om de reden die mijn collega van de GroenLinks-fractie aanvoert, op voorwaarde dat we niet volgende week alweer in de raad zitten – want dan doen we echt leuke andere dingen – maar pas over twee weken.

De heer **SCHIPPER** (SP): Wij zijn voor het voorstel van de heer Roodenburg.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Eens, ik ben ook voor het voorstel van de heer Roodenburg.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik vraag aan de wethouders of het overkomelijk is dat de tussenliggende voorstellen worden doorgeschoven.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Dat is mogelijk.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! Dan ga ook ik akkoord.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Dan gaan we ten slotte, op weg naar de bijdrage van de nestor, het agendapunt Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid behandelen.

4. Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid (Jaargang 2015, nr. 56).

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Het agendapunt gaat over SPvE De Meern Zuid en grondexploitatie Hart van de Meern. Utrecht is schatplichtig aan De Meern, zeker als het gaat om de invulling van het Hart van De Meern, welke op dit moment beter het Gat van De Meern kan worden genoemd. Het tekort op de grondexploitatie vinden wij niet erg. Wat Stadsbelang Utrecht betreft, had deze groter mogen zijn. De inrichting van het te realiseren pleingebied maakt op ons een vrij sobere indruk. Zoals gemeld tijdens de commissiebehandeling, heeft de raad wat halve antwoorden en zachte toezeggingen gekregen, althans, dat heb ik gemeld. We willen deze wat completer en concreter hebben. Daarom vragen we van het college de bevestiging dat de gevelvlakverdeling bij de ontwikkeling van Rhenomare geen onoverkomelijke belemmeringen zal opleveren voor de herontwikkeling van deze lelijke puist in het centrumgebied. Maar mocht dit toch het geval zijn, dat dan vragen we of de wethouder zich persoonlijk zal inspannen compensatie hiervoor te zoeken.

We vragen het college de bevestiging dat de genoemde wandelstrook naast de achterkant van Molenvliet zal worden aangevuld met een fietspad, dat er straatbelijning komt op de Mereveldlaan tussen de Drie Koningenschool en het winkelcentrum Mereveldplein en de Meanderschool ten behoeve van een fietspad.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Een vraag ter verduidelijking. Ik ben benieuwd wat de heer Bos met compensatie bedoelt. Is dat geld, of ruimte?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Daar wil ik de wethouder de vrijheid in geven.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Fijn dat de heer Bos de wethouder ruimte geeft, dat wil ook ik graag doen. Maar dan wil ik graag weten hoe de heer Bos zelf compensatie definieert.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Die is op verschillende manieren mogelijk en ik laat de wethouder de ruimte om daarin initiatieven te nemen. Maar ik ga ervan uit dat de wethouder de initiële toezegging gestand kan doen.

Ik heb gesproken over het aanpassen van de wandelstrook aan de achterkant van de Molenvliet met een fietspad en over goede straatbelijning ten behoeve van een fietspad op de Mereveldlaan. Zo creëren wij een zuidelijke fietspassage, precies door het midden van het Hart van De Meern, ontlasten we de Meerndijk en wordt het daar een stuk veiliger. Dit missen we in het SPvE, en de toezegging die ik heb gekregen was te zacht.

We vragen het college actief in te zetten op het vertrek van C1000/Jumbo op de Meerndijk, omdat dit bedrijf de realisatie van woningen in de weg zit. De gemeente Utrecht is eigenaar van de grond waarop C1000/Jumbo is gevestigd; graag een harde toezegging hierover.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Ik dank de heer Bos dat hij voor het punt dat ik heb ingebracht in de commissie een toezegging vraagt. Daar sluit ik me graag bij aan.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Door het Hart van De Meern te veranderen in het Gat van De Meern heeft de heer Bos een punt, en dat is al erg lang zo. Daarom denk ik dat het goed is dat de raad vanavond een stap gaat zetten om dat gat op te vullen, nadat we vorig jaar het Stedenbouwkundig Programma van Eisen voor het noordelijke deel van De Meern hebben vastgesteld.

De heer Bos noemt het plan vrij sober. Ik kan me herinneren dat de raad vorig jaar bij het verdelen van de reserve stedelijke ontwikkeling een extra bedrag heeft uitgetrokken voor dit gebied. De raad heeft dus vorig jaar gezegd dat hij het belangrijk vindt om er iets extra's aan kwaliteit te doen. Ik hoop de ambitie te kunnen realiseren dat die wat hoger ligt dan vrij sober. Daar ga ik van uit.

De heer Bos heeft ook gevraagd, in lijn met de heer Roodenburg tijdens de commissiebehandeling, of er zekerheid is dat we er uitkomen met de gevelvlakverdeling voor de nieuwbouw op het Rhenomareterrein. Ik ben ervan overtuigd dat dit gaat lukken, dus ik kan dit beloven.

Vervolgens heeft de heer Bos gevraagd om de wandelstrook bij de achtkantige Molenvliet ook te gebruiken als fietsstrook. Dat is mogelijk in het kader van dit SPvE, want de functie die we daaraan geven is een strook voor langzaam verkeer. Die mag zowel voor wandelen als fietsen worden gebruikt. Om in het verlengde daarvan de Mereveldlaan te voorzien van goede belijning valt buiten het karakter van het SPvE. Ik kijk naar links naar de wethouder Verkeer. Ik zie dat hij zeer enthousiast is, dus dat gaat volgens mij lukken.

Ten slotte vraagt de heer Bos of we ons actief willen inzetten voor het sluiten van de Jumbo op de Meerndijk. Ik heb bij de commissiebehandeling gezegd dat we daarmee bezig zijn en dat we ook bekijken of dit kan worden gecombineerd met wellicht een ontwikkeling elders, maar niet direct ten noorden van de Leidsche Rijn ter plekke.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! De wijze waarop de wethouder wellicht soms wat laconiek met zijn antwoorden om gaat, is nu juist de reden waarom ik de noodzaak voelde om op enkele vragen een harder antwoord te krijgen. Met het antwoord over de fietsstrook op de Mereveldlaan bijvoorbeeld kan ik niets, sorry. Als we hier een goed SPvE willen vaststellen en als we naar een goede inrichting willen van dat gebied, moeten we wat duidelijker zijn en meer uitgesproken. Dat verwacht ik van de wethouder.

De heer **JANSEN** (wethouder): Excuses als ik te laconiek ben overgekomen, maar mijn opmerking is zakelijk bedoeld. Het SPvE gaat niet over de belijning van straten. Daarom heb ik naar links gekeken, naar de wethouder Verkeer. Ik denk dat het op zich een prima idee is om in het verlengde van de wandel- en fietsstrook ook iets aan de belijning te doen. Maar ik ga er niet over en het is eigenlijk ook geen onderwerp voor het SPvE.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): De wethouder heeft gezegd dat hij er wel uitkomt als het gaat over de gevelvlakverdeling. Maar ik vraag hem expliciet of dit geen onoverkomelijke belemmering zal opleveren betreffende de herontwikkeling van Rhenomare en als dit toch het geval is, de wethouder dan gaat bekijken of hij op een andere manier compensatie kan vinden.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Ik heb gezegd dat we er uitkomen. Kortom, compensatie is helemaal niet aan de orde. Ik ga geen probleem oplossen wat er niet is.

De **VOORZITTER**: Harder kunt u het niet krijgen, mijnheer Bos.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Dus de wethouder kan instemmen met de constatering dat de gevelvlakverdeling geen onoverkomelijke belemmering oplevert voor de herontwikkeling van Rhenomare.

De heer **JANSEN** (wethouder): Ja, dat is met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid het geval.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Wij hebben in de commissie aandacht gevraagd voor het parkeren en de verkeersoverlast als gevolg van deze ontwikkeling. Het college heeft gezegd het nodige te gaan doen. Ik hoop dat er een goede oplossing komt. We zullen instemmen met dit voorstel.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie kan instemmen met dit Stedenbouwkundig Programma van Eisen voor Hart van De Meern Zuid, met de kanttekening dat wij de ontwikkelingen met betrekking tot de parkeerdruk in dit gebied als gevolg van de nieuwe functies nauwlettend zullen volgen en zullen volgen of die goed wordt aangepakt.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Het is echt nodig dat wij dit SPvE vaststellen en gaan doorpakken om van het Gat van De Meern een echt Hart van De Meern te maken. Ik zal voorstemmen.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! Na SPvE Hart van De Meern Noord is het nu de beurt aan het zuidelijke gedeelte. De CDA-fractie pleit er al langer voor dat er vaart wordt gemaakt met de inrichting van het Hart van De Meern. De Meern verdient tenslotte een goed en gezellig centrum. Wij zullen instemmen.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Een motie in 2012, conferenties in de Marekerk in De Meern en nu uiteindelijk het finale stuk qua planvorming. Nu gaat het inderdaad nog om het uitvoeren, zoals de heer Bos al zei.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Een volgende stap op weg naar een bruisend, levendig Hart van De Meern. De oproep aan het college is: blijf vaart maken. De VVD-fractie zal de snelheid in het hele proces steunen en zal voorstemmen.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

De heer **KLEUVER** (nestor): Mevrouw Scholten, mijn lieve aardige slimme buurvrouw in de raadszaal. U hebt al zoveel gedaan in de commissie in en om de raad dat het een beetje raar voelt om nu uw maidenspeech te behandelen. Maar toch is dit formeel de laatste maidenspeech van de mensen die in 2014 toetraden tot deze gemeenteraad.

Dat is misschien wel sneu, vijftien maanden in de raad zitten en dan je maidenspeech houden. Maar dat klopt niet, want behalve woordvoerder Sport is mevrouw Scholten woordvoerder Participatie. Net zoals je bij de GroenLinks-fractie als woordvoerder Milieu iemand bent in die fractie, je bij de PvdA-fractie of SP-fractie als woordvoerder Sociale Zaken iemand bent in die fracties en bij de VVD-fractie als woordvoerder bitter lemon iemand bent in die fractie, zo bekleedt mevrouw Scholten als woordvoerder Participatie in haar fractie een zware positie.

Het is goed om te weten, maar mevrouw Scholten kan zelf ook heel goed participeren. Dat kan ik illustreren, want voor haar partij was mevrouw Scholten verantwoordelijk voor het verkiezingsprogramma. Nu denkt u misschien: een verkiezingsprogramma dat is een paar knappe koppen bij elkaar. Je roept wat leden erbij en die klappen ervoor. En dan heb je een verkiezingsprogramma. Dat is bij de fractie van mevrouw Scholten niet zo. Dat zijn allemaal heel eigenwijze en slimme mensen en die willen allemaal worden gehoord. Dat moet je dan coördineren en die moeten dan participeren en dat moet allemaal gaan werken. Uiteindelijk komt er dan een ledenvergadering. En dit is ook voor de wethouders een goede les. Heb je zo'n verkiezingsprogramma, dan komen er 40 amendementen. Toch was iedereen heel enthousiast over het verkiezingsprogramma. Als je dat voor elkaar kunt krijgen, dan weet je wat participeren is.

Ik ga even naar een citaat van mevrouw Scholten. Ze schrijft: "Ik vind het belangrijk dat ik mijn leven kan inrichten zoals ik dat wil. Iedereen moet dat kunnen. Maar ik ben niet voor ieder voor zich. Ik wil dat mensen die betrokken zijn bij Utrecht en daar graag iets voor doen, de ruimte krijgen en vooruitgeholpen worden door de gemeente. Daar wil ik vanuit de gemeenteraad aan bijdragen." Ik vind het heel mooi als dat je standpunt is, als dat je motivatie is om in de raad te gaan en dan over dit onderwerp je maidenspeech hebt mogen houden. Dat deed mevrouw Scholten heel goed. De woorden die ze gebruikte, "mensen verdienen het om gehoord te worden, iedereen dient gelijke kansen te hebben om aanspraak te maken op het budget," zijn woorden die echt uit haar hart zijn gegrepen. Participatie is voor haar niet zozeer een leus of een slogan. "

Utrecht maken we samen" is niet alleen maar een coalitieakkoord, maar voor mevrouw Scholten ook het hart waarmee ze in de politiek zit. Dat vind ik heel mooi.

Ze slaagt er ook nog in, in haar maidenspeech een motie aangenomen te krijgen. Ik denk dat zij een heel mooie, succesvolle maidenspeech achter de rug heeft. Ik wens haar heel veel succes in deze raad.

(Applaus.)

Hierna sluit de voorzitter, wegens het vergevorderde uur, de vergadering, onder mededeling dat de beraadslaging zal worden voortgezet in de aangekondigde raadsvergadering die op 9 juli 2015 te 20.00 uur zal aanvangen.

Avondvergadering van 25 juni 2015

43

INHOUD:

Opening van de vergadering Pag. 1

AAN DE ORDE:

1. Voorstel inzake de herontwikkeling De Gaard en omgeving (Jaargang 2015 nr. 54) Pag. 2
2. Voorstel inzake Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie
(Jaargang 2015 nr. 50) Pag. 8
3. Voorstel inzake Initiatievenfonds Participatie (Jaargang 2015 nr. 51) Pag. 17
4. Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid
(Jaargang 2015, nr. 56) Pag. 38

Gemeente Utrecht

2 0 1 5

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

14^e vergadering – 9 juli 2015 avond

Openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 9 juli 2015 te 19.30 uur.

Voorzitter: de heer mr. J.H.C. van Zanen, burgemeester; de heer R.W. Rollingswier, plaatsvervangend voorzitter, gedurende enige momenten in de vergadering.

Tegenwoordig zijn de leden: Baş, De Boer, Bollen, Bos, Bouazani, Brussaard, Buunk, Van Corler, Dibi, Eggermont, Van Esch, Ferket, Fokke, Gilissen, Haage, Isabella, Işik, Kleuver, Knip, Koning, Koelmans, Meijer, Menke, Metaal-Froon, Van Ooijen, Oostveen, Paardekooper, Podt, Rajkowski, De Regt, Rollingswier, Te Ronde, Roodenburg, Scally, Van Schie, Schipper, Scholten, Sienot, Tielen, Uringa, De Vries, Van Waveren, Weistra, Wjlhuizen en Zwanenberg.

Tevens zijn aanwezig de wethouders Everhardt, Geldof, Van Hooijdonk, Jansen, Jongerius en Kreijkamp.

Griffier: de heer drs. A.A.H. Smits.

Opening van de vergadering.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Hartelijk welkom op deze laatste vergadering van de gemeenteraad voor het zomerreces. Fijn dat u er bent. Ik dank de mensen op de publieke tribune voor hun aanwezigheid. Ook de mensen thuis die misschien meekijken of meeluisteren van harte welkom.

Voor onze collega mevrouw Koelmans is dit voorlopig haar laatste raadsvergadering, want ze gaat met zwangerschapsverlof. Van harte gefeliciteerd.

Ons hebben verschillende signalen bereikt over de status van het voorstel inzake de inzet krachtwijkenbudget 2016–2017 (Jaargang 2015, nr. 58). Kunt u ermee instemmen dat dit een A-punt wordt? Ik constateer dat dit niet het geval is, dus het blijft een B-punt.

Het college verzoekt u om aan het eind van deze raadsvergadering nog een korte geheime vergadering te houden. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval.

Dan geef ik nu het woord aan onze nestor.

De heer **KLEUVER** (nestor): Voorzitter! Ongetwijfeld zullen er nog evaluaties over de Tour de France volgen en elke fractie zal er zo haar opvattingen over hebben, maar de gemeenteraad is een aantal zaken opgevallen en daar willen we graag iets over zeggen.

In de eerste plaats is ons de bijdrage van de Tourmakers opgevallen. In groten getale, geheel vrijwillig, met een brede glimlach, vaak zonder iets van de Tour de France zelf mee te maken, hebben zij een enorm belangrijke bijdrage geleverd aan het veilige, ordelijke verloop van de Tour de France en zeker ook aan het maken van een gastvrije indruk. Deze Tourmakers waren onbetaalbaar: de raad is jullie zeer dankbaar.

(Applaus.)

Dan zijn er de mensen van Stadswerken. De stad lag er onberispelijk bij. Het was zeer indrukwekkend hoe snel de stad na zaterdag weer schoon was, hoe snel zij zondag weer vies was en hoe snel zij daarna weer schoon was. Van de mensen die dit achter een bureau allemaal hebben uitgedacht tot de mensen die dit met menskracht en machines voor elkaar hebben gebokst: jullie zijn vaklui. Utrecht mag trots op jullie zijn en jullie mogen trots op jezelf zijn: een prestatie van formaat.

(Applaus.)

Wij denken ook aan de hulpverleners, EHBO'ers en politieagenten. Gelukkig was jullie inzet niet zo heel vaak nodig, maar jullie waren er wel. En wie weet wat voor drama's jullie hebben volkomen door een oververhitte wielerfan tijdig te behandelen of door net die slimme, rust brengende opmerking te maken als er in de drukte toch ergens de vlam in de pan dreigde te slaan: klasse, dank.

(Applaus.)

Het is de raad opgevallen dat culturele instellingen, ondernemers en particulieren elkaar hebben gevonden, hoe goed ze hebben ingespeeld op de kansen die de Tour de France bood, hoe ze door hun etalages en verkoopacties bijdroegen aan de sfeer in de stad. Of dit nu commercieel, cultureel of sociaal was, het was geweldig.

(Applaus.)

En wat een publiek, bijna een miljoen mensen over vier dagen. Zinderende hitte, alcohol, je verwacht het ergste, maar de inwoners van onze gemeente hebben Nederland en de rest van de wereld laten zien hoe je een feest bouwt en hoe je invulling geeft aan gastheerschap. De mensen van buiten Utrecht, of zelfs uit het buitenland, gasten met wie je zo kunt genieten van sporten en feesten, zijn altijd zeer welkom. En als jullie vrienden net zo leuk zijn als jullie, neem ze mee. Dank dat jullie er waren.

(Applaus.)

Een woord van dank ook aan oud-burgemeester Brouwer en helemaal aan oud-burgemeester Wolfsen, die onder politiek en publicitair onstuimige omstandigheden tegen de wind in door bleef trappen. Een prestatie van formaat die respect afdwingt.

(Applaus.)

En tot slot onze eigen burgemeester met het college. Met de waardigheid en autoriteit die bij uw ambt past, maar ook met jovialiteit en trots, was u een toegewijde oppergastheer. Het kan niet anders of VIPS uit binnen- en buitenland is dit opgevallen: onze welgemeende complimenten, burgemeester.

(Applaus.)

De **VOORZITTER**: Over tot de orde van de dag. Dank u wel, mijnheer de nestor.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Een punt van orde over het voorstel inzake de Toekomstvisie centrum fase 2 Stationsgebied (Jaargang 2015, nr. 47). We hebben voor vandaag 4,9 uur met elkaar te bespreken. Ik heb dit opgeteld. Volgens mij past dit niet in een raadsvergadering die normaal van 19.30 uur tot ongeveer 23.30 uur duurt. Wij vinden het zonde om de Toekomstvisie fase 2 Stationsgebied, waar we tot over 30 jaar nog over zullen spreken, aan het eind af te raffelen. Daarom verzoek ik de behandeling daarvan tot nader orde uit te stellen.

De **VOORZITTER**: Uw voorstel van orde is dus de agenda aan te passen en dit van de agenda af te voeren. Ik ga de fracties langs.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Ik wacht het voorstel van mevrouw Haage af. Ik dacht: laten we ermee beginnen.

De **VOORZITTER**: Het ordevoorstel is om het van de agenda af te voeren.

De heer **ROODENBURG** (D66): Tegen dus.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! In het presidium is geïnventariseerd welke onderwerpen nog voor de zomervakantie besproken zouden moeten worden. Er is nog navraag gedaan bij het college. Het college heeft gezegd dat alles voor vakantie behandeld moet worden. Dit is een zogenaamde "veegraad". Dan is het normaal dat we zo lang doorgaan als we tijd nodig hebben.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Gewoon doorgaan, we hebben nu ook al weer twee minuten verloren met dit punt van orde.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Volgens mij bepaalt de raad wat we voor de zomer bespreken en niet het college. Ik vind het voorstel van mevrouw Haage uitstekend; laten we dat maar volgen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Wat mevrouw De Boer zegt over de afspraak in het presidium, klopt. Ik sluit me daarbij aan.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik sluit mij korthedshalve aan bij de heer Van Waveren.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Volgens mij kunt u tellen. Wat mij betreft houden we hiermee op en gaan we het agendapunt gewoon bespreken.

De **VOORZITTER**: Dat bepaalt de heer Bos niet.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! Ik ben voor het ordevoorstel.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Het zou volgens de PvdD-fractie zonde zijn om dit voorstel af te raffen, dan wel tot half drie 's nachts te bespreken, als iedereen al lang in bed wil liggen. Laten we het goed doen en dit agendapunt na het zomerreces behandelen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Het ordevoorstel is verworpen. Ik ga ervan uit dat hiermee de inventarisatie heeft plaatsgevonden.

1. Voorstel inzake inkoopstrategie aanvullende zorg 2016 Meedoen naar Vermogen (Jaargang 2015 nr. 52).

Mevrouw **DE REGT** (GroenLinks): Voorzitter! In de commissie is uitgebreid gesproken over de Inkoopstrategie Aanvullende zorg 2015. Er is gewisseld dat we duidelijk aan het prille begin staan van de transformatie in de aanvullende zorg, terwijl in de basiszorg met de buurtteams en in de sociale basis al flinke stappen zijn gezet. Het komend jaar wordt het jaar van een stevige beleidsontwikkeling en een goed raamwerk voor de inkoop in 2017. We gaan naar inkoopafspraken op basis van de zorgvraag, waarbij prestaties resultaatgericht beschreven worden.

We willen een prikkel tot innoveren en vernieuwing van de werkwijze en we willen stilstaan bij thema's als kwaliteit en de controle daarop. En niet te vergeten, er zijn veranderingen nodig in de houding, de verwachtingen en het gedrag van aanbieders, gemeente en inwoners. Dit jaar moet een basis bieden voor de keuzen die we volgend jaar bij de inkoop van aanvullende zorg moeten maken om de transformatie een zorgvuldige versnelling te geven.

We zijn blij met de aangekondigde expertmeeting, waarin meer inzicht zal worden gegeven op de wijze waarop het beleid landt in de inkoop. De vraag achter deze toezegging is echter niet uniek en geeft blijk van een lacune en de wens goed betrokken te zijn bij de ontwikkelingen.

De GroenLinks-fractie ziet de kwartaalrapportages, waarin op dit moment vooral wordt teruggekeken, graag aangevuld met de verwachtingen en specifieke impulstrajecten of mijlpalen in het komende kwartaal. Zo gaan we naar kwartaalrapportages die niet alleen over lessons learned gaan, maar ook over lessons to be learned. We krijgen graag de toezegging van de wethouder om een vooruitblik mee te nemen in de kwartaalrapportages. We denken dat een dergelijke vooruitblik kan bijdragen aan een open en transparant proces en een dynamisch en levendig debat over de toekomst.

De uitdagingen in het sociale domein zijn talrijk voor de inwoner die zorg ontvangt, mantelzorg geeft en initiatieven ontplooien, bijvoorbeeld in het kader van right to challenge, en de inwoner die als aanbieder op zoek is naar partners. Daarom hoor ik graag van de wethouder of zij de mogelijkheid wil onderzoeken een vooruitblik in de vorm van een transitiekalender of vernieuwingsagenda voor de stad te publiceren. Wij willen eenieder meenemen in het traject en uitnodigen zijn rol vorm te geven, en dan is transparantie geboden over de weg die we gaan. Graag een reactie van de wethouder of zij de mogelijkheden wil onderzoeken van een toegankelijke vernieuwingskalender van de transitie.

Daarnaast wil de GroenLinks-fractie, samen met de fracties van de ChristenUnie, D66, PvdA, SP, Student & Starter en PvdD een duidelijk signaal afgeven over de beloning van bestuurders in de zorg. Veel bestuurders in Utrecht ontvangen salariëring onder de norm van de Wet normering topinkomens. Een enkeling zit daar, soms ver, boven. De motie die ik indien draagt de titel "over normen gesproken, de WNT."

"Motie 114.

Over normen gesproken: de WNT

De gemeenteraad van Utrecht bijeen op 9 juli 2015 ter behandeling van Inkoopstrategie Aanvullende Zorg 2016 Meedoen naar Vermogen en inkoopstrategie 2016 Jeugdhulp overwegende dat,

- de bezoldiging van leden van Raden van Bestuur van zorg- en welzijnsinstellingen niet hoger mag zijn dan de Wet Normering Topinkomens (WNT)-norm die per wet gesteld is en sinds 1 januari 2015 verlaagd is naar € 178.000 (WNT-2-norm);
- bestuurders die voor 1 januari 2013 een arbeidscontract hebben afgesloten een beroep kunnen doen op een overgangsrecht;
- de beloning binnen veel instellingen in de afgelopen jaren in aanloop naar een wettelijke regeling al proactief – ook lopende arbeidscontractperiodes – is teruggebracht en een groot aantal bestuurders van instellingen waarmee Utrecht contracten sluit een beloning ontvangt die binnen de WNT-2-norm past;
- een aantal bestuurders van instellingen waarmee Utrecht contracten sluit in het kader van Aanvullende Zorg en Jeugdhulp, zoals blijkt uit jaarverslagen en recente publicaties, gebruik maakt van het overgangsrecht;
- minister Ronald Plasterk werkt aan een modelaanpak waarmee gemeenten een subsidiekorting mogen opleggen aan zorginstellingen waar bestuurders boven de Wet Normering Topinkomens

verdienen en een decentrale inkomensnorm zullen mogen hanteren die geen rekening houdt met het overgangsrecht van de WNT;

- beschikbare middelen voor de Wmo en jeugdhulptaken maximaal ten gunste moeten komen voor het primaire proces en dus voor zorg en ondersteuning van de inwoners van Utrecht;
- het onwenselijk en ongepast is – gezien de bezuinigingen en daarmee gepaard gaande uitdagingen in de zorg – dat de salarissen van bestuurders van zorg- en welzijnsinstellingen waar de gemeente Utrecht contracten mee sluit, boven het maximum van € 178.000 per jaar uitkomen,

verzoekt het college,

- in onderhandelingen met zorg- en welzijnsinstellingen over Inkoop Aanvullende zorg 2016 Meedoen naar Vermogen en Inkoop 2016 Jeugdhulp de WNT te bespreken en een moreel appel te doen op bestuurders en instellingen het inkomen al in 2016 in alle gevallen te maximeren op de WNT-2-norm van € 178.000;
 - bij het uitkomen van de modelaanpak waar minister Plasterk aan werkt de mogelijkheden te onderzoeken die de modelaanpak geeft om decentrale normen te stellen, en daar de raad over te informeren,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Van Ooijen, mevrouw Haage, mevrouw Koelmans, mevrouw Van Esch, mevrouw Baş, de heer Menke en mijzelf.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Hoeveel Utrechters zijn het afgelopen jaar verhuisd naar een verpleeghuis? En hoeveel Utrechters moeten in 2016 die stap zetten? Hoeveel Utrechters hebben een traplift in huis en hoeveel mag die traplift van de gemeente eigenlijk kosten? Ogenscheinlijk simpele vragen, maar helaas ligt het antwoord nog niet besloten in de Inkoopstrategie. Helaas is de Inkoopstrategie meer een document vanuit de aanbieders, dan gericht op de vraag en de verwachte vraag van de Utrechters. De wethouder vindt dat ook en we zijn dan ook blij met de toezegging in de commissievergadering gedaan dat de inkoopstrategie van 2017 zal worden geschreven vanuit de vraag in plaats van vanuit de aanbieders. Ook is de VVD-fractie blij met de toegezegde expertmeeting, waarin duidelijker kan worden wat deze kaders nu eigenlijk betekenen in de praktijk. De VVD-fractie heeft nog wel een paar vragen als het gaat om deze Inkoopstrategie.

- Hoe zorgen we ervoor dat de aanvullende zorg voor de Utrechters voortdurend van hoge kwaliteit en hoge servicegraad en goed betaalbaar is?
- Op welke manier kunnen nieuwe en vernieuwende en misschien betere zorgaanbieders toetreden en op welke manier kunnen we afscheid nemen van zorgaanbieders die onvoldoende aan de kwaliteitsnormen van Utrechters voldoen?
- Over kosten is veel gezegd met termen als "vierkantbekostiging", maar over kwaliteit en servicegraad lezen we te weinig.
- Hoe zorgen we ervoor dat voor de wethouder zelf, de raad en ook de Utrechters duidelijk is wat nu concreet de genoemde transformatie met betrekking tot de zorg inhoudt? Kan de wethouder daarvoor een soort stappenplan geven? We sluiten ons in dezen graag aan bij de woorden van mevrouw De Regt van GroenLinks.

De VVD-fractie heeft ook een opmerking. Veiligheid en het effectieve SAVE Team worden in alle documenten, voorstellen en notities voortdurend gekoppeld aan Jeugd en Gezin.

De VVD-fractie vindt het belangrijk dat ook volwassenen en ouderen in beeld zijn als het gaat om huiselijk geweld, mishandeling en andere bedreigingen voor de veiligheid van Utrechtse zorgvragers. We zien dit graag bevestigd door de wethouder.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Voorzitter! Er zijn bezuinigingen aangekondigd van € 3,5 miljoen op de aanvullende zorg, op basis van de vraag in de eerste twee kwartalen. Wij hebben met verschillende buurtteams gesproken en ons is gebleken dat ze zelf nog heel erg op zoek zijn naar waar de grenzen liggen, wanneer ze zelf iets kunnen doen en wanneer ze dit moeten overdragen aan de aanvullende zorg en de aanvullende zorgpartners. Het is daarom mogelijk dat de eerste twee kwartalen helemaal niet representatief zijn voor wat er uiteindelijk gaat gebeuren. Misschien is die aanvullende zorg wel veel harder nodig dan uit de eerste twee kwartalen is gebleken. Wij vragen de wethouder wat er gaat gebeuren als blijkt dat de bezuiniging van € 3,5 miljoen op de aanvullende zorg te hoog is en of er een reservepotje voor is als de vraag groter is.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Als PvdA-fractie kunnen we ons helemaal aansluiten bij deze hartenkreet. Maar ik ben benieuwd naar wat de SP-fractie verwacht van het college. Er is een noodpotje. Moet het tekort daar worden uitgehaald, of verwacht de SP-fractie nog andere maatregelen van de wethouder?

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): In eerste instantie willen we van de wethouder weten of dat geld straks nog beschikbaar is, of dat we het noodpotje moeten aanspreken.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Hier is toch het 3D-fonds voor bedoeld, vraag ik aan de heer Wijlhuizen. Vraagt hij niet een beetje naar de bekende weg?

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Ja, dan wordt het ene potje leeggehaald en weer aangevuld met het andere potje. Dat kan natuurlijk een optie zijn, maar ik wil dan toch wel graag weten of het geld op de juiste manier is geormerkt en of het niet heel onhandig is om op dit moment het potje dat ervoor is bedoeld, leeg te halen. Dat is precies de vraag die ik stel.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Potje leeghalen, interessant. Ik dacht dat het voor de reserves was bedoeld en dat het zou worden gebruikt indien noodzakelijk. Wil de heer Wijlhuizen meer geld reserveren? Is dat de insteek? Dan moet hij dat gewoon zeggen.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Nee, wat ik zeg is dat er nu € 3,5 miljoen wordt bezuinigd op de aanvullende zorg, maar dat het helemaal niet zeker is of die bezuiniging wel kan worden gehaald. Ik wil weten wat de wethouder daarmee gaat doen. Komt het geld uit het 3D-fonds, dan wil ik dat graag horen. Of komt het toch uit dit potje? Dat wil ik ook graag weten.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! En als dit nu niet zo is, waar gaan we het geld dan vandaan halen? Accepteren we dan een tekort op de begroting? Of gaan we de minister krachtig aanspreken? Wat gaan we doen? Is de heer Wijlhuizen daarin niet geïnteresseerd?

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Daar ben ik zeer in geïnteresseerd. Dat is de reden waarom ik deze vraag stel. Komt het geld uit het 3D-fonds of blijft het geld beschikbaar? Dat wil ik graag weten. Als de heer Bos mijn vraag wil steunen, heel graag.

De SP-fractie is heel verbaasd en enigszins teleurgesteld over het proces rond de inkoopstrategie. Zo is er eerst gesproken met de zorgpartners over de contracttering en zijn er allerlei intenties uitgesproken. En pas daarna hebben we in de raadscommissie kunnen spreken over de richtinggevende kaders. Pas vandaag beslissen we daarover. Daardoor kunnen we niet echt meer iets veranderen, want met de zorgverleners lijkt alles al rond te zijn. De vraag aan de wethouder is of ze concreet en helder toe wil zeggen dat ze voortaan bij deze inkoopprocessen eerst met de raad praat en pas daarna met de mogelijk te contracteren zorgverleners. Daarvoor heb ik een motie achter de hand.

Mevrouw **BAŞ** (D66): Voorzitter! Doeltreffende zorg dicht bij de cliënt en op maat, dat is wat we met deze transitie en transformatie voor ogen hebben. Het raadsvoorstel en de bijgevoegde notitie geven een helder beeld over hoe we stapsgewijs willen toewerken naar deze vernieuwing. De D66-fractie kan zich vinden in de voorgestelde visie en zeker ook in de doelstellingen en de meeste punten van de uitwerking. De meeste, want we hebben wel bedenkingen op drie punten.

Allereerst de keuzevrijheid. De D66-fractie heeft altijd gezegd en wil op dit punt, met volgens mij de hele raad, dat de cliënt zo veel mogelijk keuzevrijheid heeft als het gaat om de aanvullende zorg. Echter, het voorstel wringt op dit besluitpunt. We laten in 2016, met uitzondering op het thema activering, geen nieuwe zorgaanbieders toe in de contractafspraken. Dat is toch een beetje vreemd. We begrijpen enerzijds dat we chaos moeten zien te voorkomen, maar anderzijds zijn de nieuwe toetreders belangrijk in de aanvullende zorg om tot die noodzakelijke vernieuwing en transformatie te komen. We zien daarom graag dat er meer ruimte wordt gecreëerd voor succesvolle aanbieders en zij vanaf 2016 al mogen meedingen.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Keuzevrijheid en nieuwe toetreders, op zich ben ik daar niet tegen, maar waar ik voor vrees, is dat als we heel veel nieuwe mensen laten toetreden, juist de keuze om bij je eigen zorgaanbieder te blijven, wordt beperkt. Er verandert al zo veel, dus voor heel veel mensen in de zorg is het heel fijn om bij de vertrouwde zorgaanbieder te blijven. Ik ben benieuwd hoe de D66-fractie daar tegenover staat.

Mevrouw **BAŞ** (D66): Voorzitter! Volgens mij sluit het een het ander niet uit. We begrijpen natuurlijk dat je als cliënt graag bij je oude zorgaanbieder wilt blijven. Daartoe bestaat volledig de mogelijkheid. Alleen spreken we hier over de aanvullende zorg op een heel ander terrein dan bijvoorbeeld de Jeugdzorg. Er zijn zo ontzettend veel aanbieders. Ik vind dat we ervoor moeten waken dat de gemeente niet alleen met de oude garde contractafspraken afsluit. Mijn antwoord op de vraag van mevrouw Haage is: het een sluit het ander niet uit. Het enige wat wordt uitgesloten, gebeurt door het college, namelijk het categorisch uitsluiten van nieuwe aanbieders. Daarbij heeft mijn fractie een beetje haar bedenkingen.

Aan het college en de wethouder stel ik de vraag: heeft de raad überhaupt nog iets in de melk te brokkelen, gezien alle mondelinge afspraken die al zijn gemaakt met de zorgaanbieders? Kan de raad zeggen dat hij vanaf 2016 een potje wil reserveren voor nieuwe aanbieders? Ik hoor graag de reactie van de wethouder hierop.

Ten tweede. In het raadsvoorstel staat een mooie beleidstaal en wordt oerdegelijk uitgewerkt op welke wijze we de aanvullende zorg zullen inkopen. Dank daarvoor. Maar wat die strategie vervolgens moet opleveren, is helaas onduidelijk. Want hoe vertaalt de Inkoopstrategie zich in de contractafspraken en op welke wijze worden de raad, maar vooral ook de Utrechtse burger, de zorgaanvragen en hun mantelzorgers in dit beleidsveld op de hoogte gesteld? Kortom, het goed geformuleerde beleidsstuk heeft een inhoudelijke leeswijzer nodig, een onderlegger, die begrijpelijk en toegankelijk is voor de zorgvrager.

Mijn collega van GroenLinks heeft hierover het een en ander gezegd, en volgens mij ook mijn collega van de VVD. Ik zou dit het liefst niet right to challenge willen noemen, maar right to reshape, namelijk, dat we onze Utrechtse inwoners mee laten denken over hoe het proces beter in te richten is. Daarom vraag ik de wethouder hieraan aandacht te besteden en uiteraard vraag ik om een reactie.

Ten derde de exorbitante salarissen van de bestuurders van de zorginstellingen. Meerdere collega's hebben hierover iets gezegd. Daarbij sluit ik me graag aan. We hebben de motie, ingediend door de GroenLinks-fractie, mede ondertekend.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! "We zijn er wel van, maar we zijn er nog niet," dat is het adagium van dit college over de nieuwe Wmo. Ik heb dit al meerdere keren terug horen komen, ook buiten deze zaal. Dat is op zich een heel terechte slogan en terechte oneliner, immers, we staan voor een zeer grote opgave en die zal de komende jaren zeker niet kleiner worden. Opnieuw en opnieuw zullen we de komende jaren het landelijke pad volgen en te maken krijgen met nieuwe bezuinigingen op de Wmo. Die zullen hier in deze zaal moeten worden bekrachtigd.

Desalniettemin hebben wij, om een paar redenen, vertrouwen in hetgeen nu voorligt.

Allereerst, omdat er flink wordt geïnvesteerd in de sociale basis. Nieuwe initiatieven, met name die mantelzorgers en vrijwilligers zullen ontlasten, worden hierin gestimuleerd en daarover zijn wij zeer tevreden: een uitstekende keuze. We zijn wel benieuwd of de uitwerking van de toezegging die bij de behandeling van de voorjaarsnota is gedaan over eenzaamheid samen met dit voorstel kan worden gepresenteerd; dat zou de verbinding kunnen maken.

We zijn ook tevreden dat het samenwerken wordt aangemoedigd met het Stedelijk Plan Ouderen en het EPA, ernstige psychiatrische aandoeningen. Maar dit samenwerken krijgt op den duur een financiële vertaling; het heeft financiële consequenties, ofwel voor de gemeente, ofwel voor andere zorgproducten. We willen bij de uitwerking van die plannen inzicht krijgen in waar precies de financiële consequenties van deze samenwerking gaan landen. En, zeg ik licht ironisch, zou het niet goed zijn om volgend jaar voor 2017 de doelgroep gehandicaptenzorg mee te nemen, de derde grote doelgroep en daarvoor een plan te maken?

Ik vervolg met de zorgen van de ChristenUnie-fractie. Mevrouw Baş heeft het al uitstekend verwoord, die zitten met name in de categorische uitsluiting van nieuwe aanbieders. Innovatie door aanbieders is een zeer belangrijke manier om de noodzakelijke keuzevrijheid te waarborgen. Die bieden nieuwe kansen en de ChristenUnie-fractie vindt het zeer beperkt dat alleen bij activering nieuwe aanbieders worden toegestaan. Daarom dien ik samen met de fracties van GroenLinks, CDA en Student & Starter de volgende motie in.

"Motie 115.

Versterking en vernieuwing blijven welkom.

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 25 juli 2015, ter behandeling van het raadsvoorstel Inkoopstrategie aanvullende zorg 2016, constaterende dat

- het college in de inkoopstrategie alleen nieuwe aanbieders lijkt toe te laten in de contractafspraken rondom het thema Activering, overwegende dat
- op alle terreinen zowel goed als minder presterende instellingen zich begeven – ook in relatie met de specifieke Utrechtse context;

- nieuwe aanbieders juist goed kunnen aansluiten bij de versterking van de respijtzorg en de nieuwe pilots die de Gemeente Utrecht opzet voor cliënten met "Ernstig Psychiatrische Aandoeningen" (EPA) en "Stedelijk Plan Ouderen";
 - nieuwe aanbieders de keuzevrijheid van de Utrechtse gebruikers van aanvullende zorg vergroot;
 - nieuwe aanbieders de vernieuwing van het Utrechtse zorglandschap kunnen versterken;
 - het daarom merkwaardig is om, bij voorbaat en categorisch, het toetreden van nieuwe aanbieders in de aanvullende zorg uit te sluiten,
- verzoekt het college,
- in 2016 op geen van de zorggebieden in de aanvullende zorg een categorische uitsluiting van nieuwe aanbieders te hanteren."

De motie is ondertekend door mevrouw De Regt, mevrouw Metaal-Froon, de heer Menke en mijzelf.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Deze inkoopstrategie heeft een aantal pijlers waar de PvdA-fractie zeer achter kan staan: investeren in transformatie, contracteren en bekostigen, waarbij kwaliteit, eenvoud, flexibiliteit en financiële beheersbaarheid centraal staan. Dit zal door niemand weersproken worden. Toch hebben we nog een aantal vragen, omdat we niet helemaal zeker zijn van de goede aansluiting van de aanvullende zorg op de basiszorg en van het antwoord op de vraag of mensen in hun eigen buurt echt de zorg krijgen die ze nodig hebben. Dat blijft lastig.

Ik sluit me aan bij de vragen van de SP-fractie over het budget; ik hoor dit graag in de beantwoording terug. Ook vraag ik aandacht voor de situatie van beschermd wonen en opvang. In de inkoopstrategie staat dat hier sprake is van groeiende wachtlijsten. In de eerste maanden van dit jaar is het beroep hierop toegenomen. De burgemeester kan misschien beamen dat dit zorgt voor meer mensen op straat, als dit niet goed is geregeld. Er is gemeld dat de gemeente met aanbieders in gesprek gaat over de vraag hoe deze voorziening binnen de financiële kaders kan worden ingevuld, maar in de brief met aanvullende informatie lezen we dat er € 3 miljoen is gereserveerd om eventuele groei op te kunnen vangen. En dan staat er ietwat cryptisch: "vooralsnog kunnen we interen op de begrote ruimte voor groei." Dit zijn wat tegenstrijdige signalen. Het beroep op de voorziening is juist toegenomen, maar nu valt het ineens weer mee. Er ligt € 3 miljoen klaar, maar de vraag is: kan de groei binnen de financiële kaders worden opgevangen of niet? We hebben daarover grote zorgen en horen graag van de wethouder hoe dit precies zit.

Ik vervolg met een opmerking over de Wet normering topinkomens. We sluiten ons graag aan bij het voorstel van de GroenLinks-fractie, onze handtekening staat eronder. Is het allemaal zo erg? Ja, RTL heeft een "top-50 grootste graaiers in de zorg" gemaakt. Deze titel is niet van mij, maar van RTL. Daarin staan drie Utrechters waarvan eentje in de top-10.

Als je deze inkomens afzet tegen de inkomens van mensen die de uitvoering doen van de zorg, is dit iets waaraan de gemeente als grote speler, nieuw op deze zorgmarkt, iets zou moeten doen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Nog even terug naar beschermd wonen. Dat is namelijk een terecht punt. Toevallig ben ik vanmiddag ervan op de hoogte gesteld dat de staatssecretaris een toezegging heeft gedaan dat hij bij alle gemeenten die problemen hebben met beschermd wonen en wachtlijsten hebben, zal kijken wat de problemen zijn en misschien met een oplossing komt. Ik denk dat er ergens geld op de plank ligt. Wil mevrouw Haage met mij de wethouder oproepen om die uitgestoken hand zo snel mogelijk te grijpen?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Hoe meer geld voor Utrecht hoe beter. We zijn er natuurlijk niet blij mee als de budgetten krimpen, zoals het Wmo-budget, zeker niet gedurende het lopende jaar. Dus alle kansen die er zijn om deze budgetten aan te vullen vanuit het Rijk, moeten we grijpen. Ik hoop dat de wethouder daarmee aan de slag gaat.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik vind het een beetje aanmatigend als ik hoor dat journalisten een top-10 van graaiers heeft opgesteld. Ik wil graag van de PvdA-fractie weten of zij de Utrechter die in die top-10 staat ook als grote graaier bestempelt. Vindt ze dit van mensen die een inkomen hebben hoger dan de gemaximeerde norm?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Ik heb al gezegd dat de titel "graaier" niet van mij komt, maar van RTL. Maar ik spreek wel de verantwoordelijk uitvoerende bestuurder, hier de wethouder, erop aan. Deze mensen verdienen meer dan een minister en ze moeten een instelling aansturen waar mensen iets van € 9,00 bruto per uur verdienen. Ik vind dat niet terecht en niet verdedigbaar. Als ik de mogelijkheid heb om mensen eraan te houden hun salaris te verminderen, dan pak ik die, daarop spreek ik de wethouder aan en van die mogelijkheid maak ik gebruik.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! Er zijn vragen gesteld over het toelaten van nieuwe aanbieders en er is zelfs een motie ingediend waarvan het dictum luidt: "in 2016 op geen van de zorggebieden in de aanvullende zorg een categorische uitsluiting van nieuwe aanbieders te hanteren." In de brief van 16 juni jl. heb ik de raad gemeld dat we gericht nieuwe partijen toelaten bij de activering. Ook kleine pgb-initiatieven die melden dat ze omgekat willen worden naar aanbieder, kunnen aanbieder worden en zorg in natura aanbieden. Daarnaast hebben we € 500.000,00 overgedragen aan de sociale basis. Daarbinnen kunnen zich ook nieuwe aanbieders melden. In het kader van de sociale prestatie dagondersteuning kan dit ook. Er zijn dus op heel veel terreinen mogelijkheden om als nieuwe aanbieder toe te treden.

In de rest van de aanvullende zorg, dit heb ik in de commissie al verteld, moeten partijen behoorlijk veel werk verzetten. Als de taken nog meer verdeeld moeten worden over meerdere partijen, betekent dit dat het voor hen nog zwaarder wordt om hun opgave te halen. Bovendien gaan ze in 2016 in geld voor zorguren achteruit. Daarom vind ik het niet zorgvuldig nieuwe aanbieders toe te laten. We hebben op dit moment met 92 partijen in de aanvullende zorg een contract. Dit betekent dat er veel keuzemogelijkheden zijn: vijftien thuiszorginstellingen voor de HH en twintig voor de sociale prestatie dagbesteding. Per zorgvorm is er dus voldoende keuzemogelijkheid.

We zullen een aantal pilots starten; ze zijn zojuist genoemd. Op basis van die pilots gaan we door met onze transformatie en kunnen we leren hoe in 2017 tot een goede inkoopstrategie te komen, gebaseerd op de vraag van de klant, zoals door de VVD-fractie is gevraagd en ik in de commissie heb toegezegd.

Er is gevraagd hoe wij over de kwaliteit nadenken, hoe we die bewaken en hoe de betrokkenheid is van klanten. In het hele traject laten wij klanten meedenken over het proces. Ze zijn er dus bij betrokkenen en melden ons wat zij kwalitatief goede zorg vinden. Daarvan maken wij gebruik als we de nieuwe voorwaarden formuleren voor de vervolgcontracten. We betrekken hen en de cliëntenorganisaties en partners bij de criteria voor de inkoop. Op deze manier en door regelmatig met partijen in gesprek te zijn, bewaken wij de kwaliteit en sturen we op de organisaties.

De SP-fractie heeft opgemerkt dat we de partijen hebben geïnformeerd over het besluit van het college, dus welke kant we opgaan met de contracten.

We hebben gezegd dat dit onder voorbehoud is van besluitvorming in de raad. Mocht de raad iets anders besluiten, dan zullen we dat de instellingen meedelen; dat weten ze. Maar we hebben ze wel al laten weten wat het college heeft besloten.

We draaien het proces niet om, de raad beslist uiteindelijk en dit besluit bepaalt hoe we verder gaan met de contracten. De SP-fractie heeft gevraagd of we dit in de toekomst anders zullen doen. We proberen het natuurlijk zo veel mogelijk anders te doen, maar we staan continu onder tijdsdruk. Ik voorkom liever dat we partijen informeren voordat de raad een besluit heeft genomen, maar ik kan niet toezeggen dat dit altijd zal lukken. We willen natuurlijk zoveel mogelijk eerst de raad horen, maar zeker nu was dit in tijd niet anders te organiseren.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Voorzitter! Ik wil graag een iets specifiekere antwoord. Ik begrijp dat de volgorde nu niet meer kan worden omgedraaid. Maar hoe gaan we dat volgend jaar doen? Hebben we volgend jaar hetzelfde gesprek, of kan de wethouder toezeggen dat er volgend jaar iets in de volgorde is veranderd?

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Ik zal mijn uiterste best doen om het volgend jaar andersom te doen, maar ik kan dat nog niet helemaal toezeggen voor volgend jaar. We gaan toe naar een contractperiode van vier jaar. We zullen dat op een goede manier tijdig voorbereiden en de raad dan eerder op de hoogte stellen.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Ik vraag dit, omdat we als raad onze taak zeer serieus nemen en van te voren willen meedenken, meepraten en willen kunnen bijsturen. Daarom breng ik dit in. Ik hoop dat de wethouder daarvoor begrip heeft.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! Uiteraard heb ik daarvoor alle begrip en begrijp ik dat heel goed. Ik heb gezegd dat we aan de partijen hebben laten weten dat het besluit van het college altijd is onder voorbehoud van goedkeuring door de raad. Uiteraard is de raad daarin het hoogste orgaan.

Gevraagd is hoezeer we de budgetten gaan uitnuttten. De verwachting op basis van de eerste twee kwartalen is dat we de middelen in het kader van de aanvullende zorg voor het versterken van de buurtteamorganisatie en de sociale basis volgens het voorstel kunnen inzetten. Mocht aan het eind van het jaar blijken dat we er niet uitkomen, dan kunnen we een beroep doen op het 3D-fonds. Daarvan stellen we altijd de raad eerst in kennis. We verwachten niet dat we niet met de beschikbare middelen uitkomen. We gaan toe naar een vierkantbekostiging. We zijn natuurlijk nu al met partijen in gesprek of ze het kunnen redden binnen de gegeven tijd en het gegeven budget met de klanten om wie het gaat. We bezuinigen in overleg met partijen. Ze zijn er goed bij betrokken en houden zelf de vinger aan de pols. Zij laten ons weten of ze hun taak binnen het budget kunnen uitvoeren of niet. We houden daarmee rekening bij het afsluiten van de contracten.

De VVD-fractie heeft gevraagd of het bij sturing op kwaliteit mogelijk is om partijen die niet functioneren uit te sluiten van de ronde voor 2016. Dat gebeurt uiteraard altijd bij gesubsidieerde instellingen. We voeren tussentijds gesprekken met partijen. Mocht blijken dat een partij niet functioneert en niet voldoet aan onze algemene subsidievoorwaarden, dan zijn wij eraan gehouden om van die partij afscheid te nemen. Ik heb op dit moment nog geen signalen ontvangen dat dit het geval zou zijn, maar uiteraard houden wij ons aan die regels,

Motie 114 gaat over de topinkomens, de WNT. Met deze motie willen de indieners een zeer duidelijk signaal afgeven aan de bestuurders. Dat signaal wil ook het college afgeven. Wij onderschrijven de overwegingen van de Wet normering topinkomen.

Als de motie het college vraagt een moreel appel te doen op partijen die binnen het overgangsrecht vallen om te onderzoeken of ze nu al naar die normering kunnen overstappen, dan zullen we dat doen. Het college kan de motie overnemen.

De VVD-fractie heeft gevraagd, evenals andere fracties, in hoeverre wij lessons to be learned, toepassen. Ik kan de VVD-fractie daarin volgen. De afgelopen periode hebben we in de kwartaalrapportage teruggekeken. Wij willen met de raad gaan kijken wat er aankomt, dus we zullen ook vooruitkijken naar wat we het komende kwartaal gaan doen. Hoe dichter we bij dat kwartaal zitten, hoe concreter dit kan worden. Daarbij speelt ook de vraag hoe wij de transformatie naar toekomst zullen doen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik kijk naar de motie over de WNT. Volgens mij bestaat het dictum uit twee elementen. Het eerste is een moreel appel en het tweede is een onderzoek naar een modelaanpak voor het stellen van decentrale normen. Kan de wethouder daarop reageren?

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Ook dat dictum nemen we over. We kunnen onderzoeken of we naast de WNT, binnen de modelaanpak de normen kunnen aanscherpen voor de gemeente Utrecht. We zijn bij de modelaanpak betrokken geweest.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Bent u ook betrokken geweest bij het onderzoek om te bekijken of de decentrale normen kunnen worden aangepast?

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): We spreken hier over gesubsidieerde instellingen, niet over de commerciële partijen waarover vandaag is gesproken met wethouder Kreijkamp in het kader van de inkoopstrategie. We zijn bereid te onderzoeken wat er mogelijk is binnen die modelaanpak. We kunnen de motie in haar geheel overnemen.

Ik vervolg met de kwartaalrapportage. Eigenlijk moeten we de kwartaalrapportage geen kwartaalrapportage meer noemen, maar voortgangsrapportage. We kijken terug naar de resultaten en naar wat we ervan geleerd hebben, en kijken naar wat we gaan doen in de toekomst. Voor de nabije toekomst kunnen we daarin heel concreet zijn: wat gaan we het eerstkomende kwartaal doen en wat gaan we de periode daarna doen? Hoe verder weg, hoe abstracter het wordt, maar we willen duidelijk inzicht geven in welke vervolgstappen we gaan zetten, zodat de raad, de partners en de inwoners weten wat er aankomt en welke plannen we maken. Ik zal dat niet helemaal dichttimmeren; ik geloof niet dat dit de vraag was van mevrouw De Regt. We kunnen natuurlijk geen blauwdruk neerleggen, dat willen we ook niet, want we willen steeds leren en flexibel kunnen inspelen op wat we zowel binnen de organisatie tegenkomen als wat we van buiten als vernieuwingen op ons af zien komen. Soms doet het Rijk namelijk nieuwe voorstellen. Daar zullen we goed op inspelen. Daarom wil ik dat zo flexibel mogelijk doen, maar de raad ook elk kwartaal meenemen in de volgende stap.

Dit brengt me bij de vraag over de middelen voor beschermd wonen.

Mevrouw **DE REGT** (GroenLinks): Voorzitter! Mijn verzoek aan de wethouder bestond uit twee delen: de eerste is de raad goed informeren via de voortgangsrapportages. Ik heb niet de indruk dat de stad zich geïnformeerd voelt via de voortgangsrapportages; misschien ziet de wethouder dat anders. Vandaar mijn tweede vraag naar een transitie- of een vernieuwingsagenda, die op een toegankelijke manier het pad laat zien, zodat bewoners er op een goede manier op kunnen aanhaken en eigen initiatieven kunnen ontplooien.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): We zullen daar de volgende stap in zetten. Ik begrijp heel goed het signaal dat ook de bewoners en de partners in de stad op de hoogte moeten worden gesteld. Als we de kalender meenemen in de kwartaal- of voortgangsrapportage, zullen we de vertaling daarvan maken voor de belangenbehartigingsorganisaties met wie we spreken en de partners in de stad, zodat zij weten wat er aankomt. We zullen daarover het gesprek met hen voeren. Dat lijkt me een goede suggestie.

Mevrouw **DE REGT** (GroenLinks): Voorzitter! Ik blijf toch een beetje aandringen op dit punt. De grote transitie hoort eigenlijk bij de burger plaats te vinden. Ook bij de belangenorganisaties, dat begrijp ik, maar ik vraag de wethouder om een heel toegankelijke route voor elke burger die geïnteresseerd is en die zijn eigen rol heeft op te pakken.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Dat betekent feitelijk dat mevrouw De Regt een publieksversie wil van welke richting wij opgaan. Ik zeg dat toe.

Over beschermd wonen is gevraagd in hoeverre daarvoor voldoende middelen zijn. De ChristenUnie-fractie heeft gezegd dat de staatssecretaris met een uitgestoken hand komt naar de gemeenten. Die nemen we natuurlijk zeer nadrukkelijk aan. Tot nu toe is het ons nog steeds gelukt om er vrij tijdig bij te zijn. Natuurlijk zullen we alle kansen aangrijpen om een beroep te doen op de extra middelen die zullen komen.

Het oordeel over motie 115 laat ik aan de raad. Ik heb gezegd dat ik vind dat we voor 2016 voldoende verschillende partijen hebben gecontracteerd om een keuze te kunnen maken. Ik heb gemeld waarom ik het niet verstandig vind om nog heel veel af te halen van de taken van partijen die in 2016 worden gecontracteerd.

Mevrouw **DE REGT** (GroenLinks): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor het overnemen van de motie over de topinkomens. Ik ben erg blij met de toezegging dat zij gaat onderzoeken of er een publieksversie mogelijk is.

De **VOORZITTER**: Trekt u uw eerste motie in?

Mevrouw **DE REGT** (GroenLinks): Die trek ik in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 14 is ingetrokken.

Mevrouw **DE REGT** (GroenLinks): Ik kom terug op motie 115 "Versterking en vernieuwing blijven welkom." Daarin wordt gevraagd of de wethouder niet categorisch groepen aanbieders en groepen zorg wil uitsluiten. Ik pleit ervoor dat de wethouder daar goed naar gaat kijken. We zitten in juli, we gaan weer inkopen in november. Daarna hebben we nog een jaar te gaan met de inkoop die we dan hebben gedaan. In dat jaar kan er heel veel gebeuren. Er kunnen zich nieuwe problemen voordoen die om andere aanbieders vragen en om een andere aanpak. Ik denk dat het heel verstandig is om enige ruimte te creëren in het inkoopbeleid.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik verzoek mevrouw De Regt om motie 114 in stemming te laten brengen. Ik wil me er graag over uitspreken.

De **VOORZITTER**: Die is al ingetrokken, mijnheer Bos. Het spijt me vreselijk, maar u kunt die natuurlijk weer indienen.

Mevrouw **DE REGT** (GroenLinks): De motie is overgenomen en ik ben blij dat het college met de raad dat signaal wil geven.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Voorzitter! Ik heb een vraag aan de wethouder over de bezuinigingen van € 3,5 miljoen en de manier waarop daarover wordt gesproken. Wij krijgen echt signalen van de verschillende zorgmedewerkers van de buurtteams dat er iets aan het veranderen is. Wellicht is het verschil in visie en communicatie te verklaren uit het verschil tussen de mensen die wij spreken en die de wethouder spreekt. De mensen die zij spreekt, hebben er belang bij een zo goed mogelijk beeld te schetsen, omdat ze de zorg de komende jaren blijven aanbieden. Ik vraag de wethouder of dit mogelijk is en wat er gebeurt als over een half jaar toch blijkt dat die extra bezuinigingen niet worden gehaald.

Op het tweede punt dat ik heb ingebracht, dien ik een motie in.

"Motie 116.

Eerst kaders door de raad, daarna afspraken met zorgorganisaties.

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 juli 2015, ter behandeling van het raadsvoorstel 'Inkoopstrategie aanvullende zorg 2016', overwegende dat

- op of rond 1 juni een brief is verstuurd naar aanbieders in de aanvullende zorg daarin al intenties worden uitgesproken of de aanbieders gecontracteerd zullen worden of niet voor het jaar 2016;
- de raad pas daarna, op 4 juni, sprak over richtinggevende kaders waarop aanbieders wel of niet gecontracteerd zouden kunnen worden;
- de raad vanavond stemt over deze richtinggevende kaders, van mening dat
- deze volgorde van beperkt toegevoegde waarde is voor democratische besluitvorming draagt het college op,
- voortaan de logische en democratische volgorde aan te houden bij inkoopprocessen; namelijk eerst richtinggevende kaders vaststellen, en daarna spreken met aanvullende zorgpartners."

De motie is ondertekend door mevrouw Haage, mevrouw Metaal-Froon en mijzelf.

Mevrouw **BAŞ** (D66): Voorzitter! Dank voor de beantwoording door de wethouder. Ze zegt dat we vanaf 2017 pas gaan vernieuwen en innoveren. We gaan dus door op de oude voet, zonder nu al te kijken of de in het verleden geleverde kwaliteit van de aanvullende zorg voldoet. Dat gehoord hebbende, sluit ik me van harte aan bij het pleidooi van mevrouw De Regt en mijnheer Van Ooijen. We zullen zijn motie daarom zeker steunen.

Ik ben blij met de toezegging die de wethouder heeft gedaan op de inbreng van de GroenLinks-fractie, waarover ik natuurlijk al iets heb gezegd: right to reshape in dit geval, namelijk dat we de Utrechters van harte uitnodigen om mee te denken over het proces en zeker ook de innovatie.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Mooier dan mevrouw De Regt het vanavond heeft gezegd, zal ik het niet doen. Daar sluit ik me graag bij aan.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ook bij ons blijven die zorgen over het budget bestaan. We twijfelen. Wat kan de wethouder doen om ons daarin meer zekerheid te geven? Ik hoor hierop graag een antwoord, in aansluiting op wat de heer Wijlhuizen erover heeft gezegd.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik heb hier een motie "Over normen gesproken: de WNT" en dien die graag in.

"Motie 117.

Over normen gesproken: de WNT.

De gemeenteraad van Utrecht bijeen op 9 juli 2015 ter behandeling van Inkoopstrategie Aanvullende Zorg 2016 Meedoen naar Vermogen en inkoopstrategie 2016 Jeugdhulp overwegende dat,

- de bezoldiging van leden van Raden van Bestuur van zorg- en welzijnsinstellingen niet hoger mag zijn dan de Wet Normering Topinkomens (WNT)-norm die per wet gesteld is en sinds 1 januari 2015 verlaagd is naar € 178.000 (WNT-2-norm);
- bestuurders die voor 1 januari 2013 een arbeidscontract hebben afgesloten een beroep kunnen doen op een overgangsrecht;
- de beloning binnen veel instellingen in de afgelopen jaren in aanloop naar een wettelijke regeling al proactief – ook lopende arbeidscontractperiodes – is teruggebracht en een groot aantal bestuurders van instellingen waarmee Utrecht contracten sluit een beloning ontvangt die binnen de WNT-2-norm past;
- een aantal bestuurders van instellingen waarmee Utrecht contracten sluit in het kader van Aanvullende Zorg en Jeugdhulp, zoals blijkt uit jaarverslagen en recente publicaties, gebruik maakt van het overgangsrecht;
- minister Ronald Plasterk werkt aan een modelaanpak waarmee gemeenten een subsidiekorting mogen opleggen aan zorginstellingen waar bestuurders boven de Wet Normering Topinkomens verdienen en een decentrale inkomensnorm zullen mogen hanteren die geen rekening houdt met het overgangsrecht van de WNT;
- beschikbare middelen voor de Wmo en jeugdhulptaken maximaal ten gunste moeten komen voor het primaire proces en dus voor zorg en ondersteuning van de inwoners van Utrecht;
- het onwenselijk en ongepast is – gezien de bezuinigingen en daarmee gepaard gaande uitdagingen in de zorg – dat de salarissen van bestuurders van zorg- en welzijnsinstellingen waar de gemeente Utrecht contracten mee sluit, boven het maximum van € 178.000 per jaar uitkomen,

verzoekt het college,

- in onderhandelingen met zorg- en welzijnsinstellingen over Inkoop Aanvullende zorg 2016 Meedoen naar Vermogen en Inkoop 2016 Jeugdhulp de WNT te bespreken en een moreel appel te doen op bestuurders en instellingen het inkomen al in 2016 in alle gevallen te maximeren op de WNT-2-norm van € 178.000;
- bij het uitkomen van de modelaanpak waar minister Plasterk aan werkt de mogelijkheden te onderzoeken die de modelaanpak geeft om decentrale normen te stellen, en daar de raad over te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mijzelf.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Ik ben zeer benieuwd hoe de heer Bos deze motie duidt. Ik wil er een nadere toelichting op. Hij dient haar ineens in en ik wil weten wat daarvan de achterliggende reden is.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik kan me zeer herkennen in de uitleg van de wethouder als reactie op de motie van mevrouw De Regt.

Ik heb in aanloop naar dit debat niet van deze motie kennis kunnen nemen. Ik vind dat ik me daarover mag uitspreken. Dat recht wordt me ontnomen doordat de motie is ingetrokken. Daarom breng ik haar bij dezen weer in.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Dan geef ik u nu het recht om u daarover uit te spreken. Spreekt u zich daarover uit! Wat vindt u ervan dat dit bij sommige zorgondernemingen aan de hand is.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik vind een moreel appel op bestuurders van deze zorginstellingen op een inkomen boven de Norm Topinkomens een goede zaak. Wat mij betreft is dat inkomen gemaximeerd tot het maximum dat is gesteld.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! Motie 117 neem ik over.

In de raad is de vraag vrij breed gesteld in hoeverre we nieuwe toetreders toe willen laten. Ik heb gezegd dat we letten op de kwaliteit en dat daar waar de kwaliteit niet goed is, we afscheid nemen. We kijken er continu naar, samen met de cliënten en de partners, om die kwaliteit verder te verbeteren. Dat is een lerend proces. We kunnen bekijken of we nieuwe aanbieders laten meedoen in de subsidietoekenning voor 2016, omdat bepaalde terreinen ontbreken. Dit zal heel gericht moeten gebeuren en niet grootschalig zijn. Ik heb zojuist al gezegd dat dit niet de bedoeling is, maar ik zie u al allemaal knikken.

Wij herkennen het signaal niet waarop de SP-fractie doelt. Ik vraag de heer Wijlhuizen dat signaal door te geven, zodat we erop kunnen acteren. Ik overleg regelmatig met de bestuurder van de buurtteamorganisatie. Ik heb dit niet gehoord. Ik heb begrepen dat er soms in het ene team wat meer druk is dan in het andere, maar dat de bestuurder daarop tot nu toe kan bij schakelen.

Op beschermd wonen hebben we vorig jaar 5% gekort. Op die manier hebben we ruimte gecreëerd om groei te kunnen realiseren. Dit hebben we dus al zelf geregeld. Op dit moment doen we onderzoek naar de wachtlijsten, met name waar ze vandaan komen. In de commissie heb ik al gezegd dat ik niet onmiddellijk van een wachtlijst schrik, maar we willen het weten als die echt toeneemt. Dat onderzoeken we nu.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik wil even zeggen dat ik de motie in stemming breng, omdat ik het voor het college fijn zou vinden als andere fracties zich er ook over uitspreken. Het is altijd fijn als het college volledige door de raad gedragen besluiten heeft, dan gedeeltelijk door de raad gedragen besluiten.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Daar kan ik niet tegen zijn.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Volgens mij is er nog niet gereageerd op de motie die we samen met de fracties van CDA en PvdA hebben ingediend, motie 116.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Ik heb in mijn eerste termijn gesteld dat we ons uiterste best doen om te stimuleren dat de volgorde zo is dat er eerst kaders worden vastgesteld en daarna de inkoop. Ik blijf van mening dat we dat nu gelijktijdig hebben gedaan en aan partijen hebben laten weten dat ze zich niet kunnen beroepen op het collegebesluit dat we hebben meegedeeld. Ik hoef de motie niet over te nemen, maar als de raad dat anders wil, laat ik het aan de raad om de motie in stemming te brengen.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor het hele proces, ook het proces eromheen, al was dat wat laat. Wij stemmen mee met de moties over "geen categorische barrières" en "voortaan tijdige behandeling" en we wensen alle aanbieders en vooral cliënten een zorgtevreden 2016 toe.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! We kunnen instemmen met het voorstel. We melden hierbij dat we de financiële en administratieve gevolgen van de aanvullende zorg, waaronder de overgang van zorg voor jongeren wanneer ze 18 jaar zijn geworden, alsook de overbelasting van buurtteammedewerkers in verband met de overmaat aan verantwoordelijkheden die ze van ons hebben gekregen en die over de schutting zijn geworpen, de oplopende wachtlijsten en de problemen met de indicatiestelling met argusogen blijven volgen.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Dank voor de beantwoording van de wethouder. Wij steunen de pijlers waarop de inkoopstrategie berust en daarom stemmen we voor. We hebben wel heel veel zorgen over de budgetten en de belasting van de buurtteams. Dat zullen we heel kritisch blijven volgen en daarop komen we terug. Desalniettemin zullen we deze inkoopstrategie steunen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Er is voldoende vertrouwen voor de plannen die voorliggen. De ChristenUnie-fractie steunt dit voorstel.

Hierna wordt het voorstel bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 115 (Versterking en vernieuwing blijven welkom).

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De ChristenUnie-fractie zal voor deze motie stemmen. Maar ik geef nog een keer een belangrijk argument. Stel je voor dat er een kleine intramurale zorgaanbieder in Utrecht is met een zeer beperkt aantal cliënten die heel goede ideeën heeft om in 2016 zorg te verlenen in Utrecht. Dan moet het toch mogelijk zijn om zo'n kleine aanbieder te contracteren. Dat is de reden voor deze motie. Ik hoop op brede steun.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Voorzitter! We zijn het op dit punt eens met de wethouder. Het lijkt ons heel goed om de rust in de tent te bewaren. We zullen niet voor de motie stemmen.

Hierna wordt motie 115 bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, Student & Starter, ChristenUnie, PvdD, VVD, D66, GroenLinks en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties PvdA en SP ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 116 (Eerst kaders door de raad, daarna afspraken met zorgorganisaties).

Mevrouw **TIELEN** (VVD): De VVD-fractie zal instemmen met deze motie, al denkt ze dat die overbodig is. Daarbij plaats ik de opmerking dat het goed is dat er voortdurend gesprekken worden gevoerd met aanvullende zorgaanbieders. In het dictum staat namelijk iets over spreken met aanvullende zorgpartners, maar ik denk dat hiermee onderhandelen wordt bedoeld.

Mevrouw **BAŞ** (D66): Voorzitter! Ik sluit mij graag aan bij de VVD-fractie.

Mevrouw **DE REGT** (GroenLinks): De GroenLinks-fractie zal tegen stemmen, omdat ze de motie overbodig vindt, omdat het om een procesbrief gaat.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De ChristenUnie-fractie zal ook tegen stemmen, omdat we denken dat er heel veel tijdsdruk op de ambtelijke organisatie komt te liggen als dit te strikt wordt geregeld. We begrijpen de intentie, die delen we, maar volgens ons is er nu geen democratisch fout gemaakt.

Hierna wordt motie 116 bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, Student & Starter, PvdD, VVD, D66, PvdA, SP en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van ChristenUnie en GroenLinks ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 117 (Over normen gesproken: de WNT).

Mevrouw **DE REGT** (GroenLinks): Voorzitter! Ik zit al ruim een jaar in de raad en er verbaast mij weleens wat, maar dit is de grootste verbazing die mij ten deel is gevallen tot nu toe. Het is een motie van GroenLinks, dus dit betekent dat wij geen keuze hebben dan met de motie in te stemmen.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! De wethouder heeft deze motie zojuist overgenomen en in warme bewoordingen over het doel gesproken. Ik vind haar totaal overbodig. Wij stemmen tegen.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): De VVD-fractie had eigenlijk gehoopt dat motie 117 iets anders zou zijn dan motie 114, namelijk dat het tweede punt bij het dictum zou vervallen. De VVD-fractie vindt de decentrale normen niet passen en zal daarom tegen deze motie stemmen, ook al vindt ze het eerste dictumpunt heel goed.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Het is een GroenLinks-motie, dat onderken ik en onderschrijf ik. Ik vind het heel vervelend dat ik haar opnieuw heb moeten indienen, maar toch doe ik het.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! We zijn erg voor het dictum van de motie; daar kunnen we niet tegenstemmen, hoewel we de gang van zaken een beetje apart vinden.

Mevrouw **BAŞ** (D66): Voorzitter! Dat vinden wij ook. Het is ontzettend raar hoe dit is gegaan, maar we hebben natuurlijk al onze steun met naam en ondertekening toegezegd aan motie 114, dus het zou vreemd zijn om tegen motie 117 te stemmen, daarom zullen we haar steunen.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Voorzitter! Ik vind het eigenlijk helemaal niet zo gek dat de motie opnieuw is ingediend door de heer Bos. Ik ben juist heel blij dat hij zo verstandig is om naar de raad te luisteren en mee te doen. We zullen zeker voorstemmen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Het zou wel een mooie trend worden als alle moties twee keer worden ingediend, twee keer worden overgenomen en er dan ook nog mee wordt ingestemd. De ChristenUnie-fractie stemt tegen.

Hierna wordt motie 116 bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, Student & Starter, PvdD, D66, PvdA, SP en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van ChristenUnie, CDA en VVD ertegen.

(De heer Van Zanen draagt daarop het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Rollingswier.)

2. Voorstel inzake inkoopstrategie Jeugdhulp 2016 (Jaargang 2015 nr. 55).

De heer **MEIJER** (D66): Voorzitter! Allereerst dank voor het toezenden van de Inkoopstrategie Zorg voor jeugd. Wij vinden het een goed stuk en we herkennen veel van de zaken die in eerdere bijeenkomsten zijn besproken, zoals de keuzevrijheid voor de inwoners en de beweging naar voren, waarmee wordt geprobeerd de hulp zo dicht mogelijk bij het gezin en het bestaande netwerk te organiseren. In het stuk wordt gesproken over het grote aantal aanbieders dat werkt in Utrecht. Enerzijds vinden we dat goed, omdat inwoners veel keuzevrijheid hebben bij aanvullende zorg. Anderzijds delen we de visie van de wethouder dat het stelsel wel beheersbaar moet blijven en achten wij het wenselijk dat de bereidheid er is om van aanbieders afscheid te nemen als prestaties achterblijven, of als de betreffende organisatie te weinig innovatief is of te weinig samenwerkt met haar collega's. Haal de bezem maar eens door het stelsel.

Het college spreekt over een herverkaveling en die zien wij wel zitten, mits die ook leidt tot het kunnen toelaten van nieuwe partijen die met een goed verhaal komen.

We herkennen de financiële keuzes waarin de buurtteams worden versterkt en er minder de nadruk komt te liggen op aanvullende zorg. Tegelijkertijd vragen we aandacht voor het feit dat de sector Zorg voor jeugd al lange tijd onder hoge financiële druk staat. Wellicht dat er mogelijkheden zijn om hier op een goede manier mee om te gaan. Wij omarmen dan ook de toezegging van de wethouder om op termijn als wenkend perspectief goede partijen te belonen met meer en langduriger financiële zekerheid.

Tot slot achten wij de tijd rijp om met de buurtteamorganisatie een eerste stap te zetten in het formuleren van prestatie- en effectindicatoren. We kunnen als gemeente dan niet alleen beter sturen op de buurtteamorganisatie, maar ook de organisatie zelf weet zich gesterkt in de gestelde doelen en de activiteiten die hiertoe worden ingezet.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik begin mijn bijdrage met dank aan de wethouder voor de toezegging gedaan in de commissie over de expertmeeting die wordt georganiseerd. We vragen daarbij aandacht voor de rol van de cliënten in de concretisering van de contractafspraken. We vragen de wethouder of hij daartoe mogelijkheden ziet.

Ik durf het bijna niet te zeggen, maar ook hier vragen we aandacht voor de normering van de topinkomens. Zojuist zijn daarover twee moties ingediend waarin de jeugdhulp ook genoemd staat. Dus ik ga ervan uit dat het college daarin dezelfde koers volgt.

Ten slotte, ook bij dit onderwerp hebben wij, net als bij het voorgaande agendapunt, behoefte aan zicht op de stappen in de transformatie en de rol van de stad daarbij. Wij horen graag van deze wethouder hoe dit binnen Jeugd een plek zou kunnen krijgen.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie heeft in de commissievergadering met plezier gesproken over deze inkoopstrategie voor de zorg voor jeugd en kan met de daarin gedane toezeggingen instemmen met de strategie.

We hebben echter nog wel één zorg, namelijk over de afbouw van SAVE, de veiligheidsbudgetten rondom de twee portefeuilles: meedoen naar vermogen en zorg voor jeugd. Is het werkelijk zo dat er minder behoefte of noodzaak is rondom mishandeling, verwaarlozing en andere justitiële zaken? We vragen ons dat af. Kijk eens naar de factoren die daaraan zijn gerelateerd, zoals de groeiende jongerenoverlast en de cijfers over ouderenmishandeling! In combinatie met het feit dat de buurtteams jeugd en gezin nogal snel aan hun plafond zitten wat betreft de capaciteit, is de VVD-fractie daar niet zo zeker van. Wij vinden het te vroeg om daarop te korten. Echter, in de commissievergadering heeft wethouder gezegd dat de SAVE Teams en de partners daaromheen melden dat ze met dit budget toe kunnen in 2016. Wie zijn wij dan om wat anders te willen? Wel zouden we graag bij de volgende kwartaalrapportages expliciet de voortgang van de behoefte aan veiligheid zien, zodat we zeker weten dat we op de goede weg zijn.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb drie korte onderwerpen. Het eerste gaat over diversiteit.

Het college maakt een duidelijke keuze voor identiteitsvolle zorg. Wij vinden dat heel sterk, maar tegelijkertijd is er juist in de identiteitsvolle specialistische jeugd-GGZ nog sprake van een leemte als we de inkoop van het afgelopen jaar bekijken. We vragen de toezegging om in de besprekingen over de nieuwe raamovereenkomst met de landelijk werkende instellingen en de vrijgevestigde in deze specialistische jeugd-GGZ de identiteitsvolle tak mee te nemen.

Het tweede onderwerp gaat over innovatie. Dit college besluit om € 300.000,00 extra toe te voegen aan de bezuiniging door de innovatietaakstelling erbij op te tellen. Maak dan van de nood een deugd, en zorg ervoor dat de bezuiniging van € 300.000,00 echt met innovatie wordt behaald: een soort right to challenge. Contracteer als beloning voor hun inzet de aanbieders die zich durven uitspreken over een bepaald deel van dat bedrag van € 300.000,00! Ik heb hierover een motie achter de hand, maar ik wacht de reactie van de wethouder af.

Het derde onderwerp gaat over het familiegroepsplan. Dit is hier eerder besproken en opgenomen in de beleidsregels. Ik ben benieuwd hoe het ervoor staat en welke impact zo'n familiegroep heeft op de inkoop van de zorg voor jeugd.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Voorzitter! Wat mij betreft is er maar één puntje blijven liggen in de commissievergadering, namelijk over Lijn 5 en de doelgroep 18+ licht verstandelijk beperkten. Lijn 5 heeft ons in een gesprek verteld dat hiervoor geen financiering is, omdat deze zorg simpelweg in 2015 is ingekocht. De wethouder wist niet precies hoe het zat en zou erop terugkomen. Mijn vraag is hoe het daarmee staat en of deze zorg in 2016 is ingekocht.

Ik dien dezelfde motie in als mijn collega Wijlhuizen heeft gedaan bij het agendapunt Meedoen naar vermogen.

"Motie 118.

Eerst kaders door de raad, daarna afspraken met zorgorganisaties.

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 9 juli 2015, ter behandeling van het raadsvoorstel 'Inkoopstrategie Jeugdhulp 2016', overwegende dat

- op of rond 1 juni een brief is verstuurd naar aanbieders in de aanvullende zorg en jeugdhulp;
- daarin al intenties worden uitgesproken of de aanbieders gecontracteerd zullen worden of niet voor het jaar 2016;

- de raad pas daarna, op 4 juni, sprak over richtinggevende kaders waarop aanbieders wel of niet gecontracteerd zouden kunnen worden;
- de raad vanavond stemt over deze richtinggevende kaders, van mening dat
- deze volgorde van beperkt toegevoegde waarde is voor democratische besluitvorming, draagt het college op,
- voortaan de logische en democratische volgorde aan te houden bij inkoopprocessen; namelijk eerst richtinggevende kaders vaststellen, en daarna spreken met aanvullende zorgpartners in de Jeugdhulp."

De motie is ondertekend door mevrouw Dibi, mevrouw Metaal-Froon en mijzelf.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Ik heb de D66-fractie duidelijk aangehoord. Ze zegt: "haal de bezem erdoor." En ze heeft daarbij iets gezegd over innovatie. Dat zullen we zeker doen. De prestatiedoelstellingen van de buurtteams vallen buiten dit inkoopkader, maar we komen er zeker op terug. De administratieve last wordt daarbij nooit uit het oog verloren, want die willen we zoveel mogelijk beperken.

De GroenLinks-fractie heeft iets gezegd over de rol van de cliënten. Bij de totstandkoming van dit stuk hebben ze geen rol gekregen, maar ze zullen bij de latere transformatie zeker een heel duidelijke rol krijgen. Van de cliëntenraden is U-2B Heard een heel belangrijke partner, maar ook de andere. We vragen de instellingen ook om zelf de cliëntenparticipatie goed te organiseren; die zal een rol gaan spelen.

De Wet normering topinkomens is sinds kort staand beleid, dubbel bevestigd en drie keer omgedraaid. Daar doet deze wethouder niets aan af.

De rol van de stad bij de transformatie is belangrijk; dat is spoor 1. Daarbij gaat het om de mensen in de stad. De wijze waarop we dat vormgeven is enorm belangrijk in het kader van de preventie en om ervoor te zorgen dat mensen die zorg hebben gehad op een goede manier kunnen terugkeren in hun eigen woning en buurt en daar weer goed worden opgevangen. Dit zullen we verder met elkaar bespreken.

De VVD-fractie heeft SAVE aan de orde gesteld. We zullen zeker de voortgang en behoefte aan veiligheid in de kwartaalrapportages expliciet vermelden. Ik wil dat zelf ook weten. Ik heb vertrouwen in deze professionals, maar we willen zien hoe het precies uitpakt, want bij dat onderwerp moeten we niet onzorgvuldig worden.

De ChristenUnie-fractie heeft gesproken over de identiteitsvolle organisaties die invulling kunnen geven aan zorg, landelijk dan wel regionale of subregionaal. Een aantal partners is al vaste partner van ons. We zullen hier zeker aandacht bij houden en hebben. Sommige zorg wordt nationaal ingekocht, waarbij ook identiteitsvolle organisaties een rol spelen, maar ook op het regionale vlak zal die zeker een rol gaan spelen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Wil de wethouder goed onderzoeken of de specialistische jeugd-GGZ, want dat is echt een vak apart, aan tafel kan komen? Er is een aantal aanbieders dat dit kan doen, maar er zit volgens mij nu al een leemte.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik ga niet mee in de gedachte dat er op dit moment een leemte zou zijn. Ik weet waar de heer Van Ooijen op doelt.

We zullen er zeker aandacht voor hebben en we zullen zeker met die partners aan tafel zitten, mochten ze een aanvullende bijdrage kunnen leveren aan ons systeem. Ik kan de heer Van Ooijen verzekeren dat ze op VNG-niveau bij de landelijke inkoop ook aan tafel zitten, maar dit is buiten deze orde.

Ik vervolg met de taakstelling van € 300.000,00 in het kader van innovatie. In de kern is de hele decentralisatie en de stap naar transformatie een innovatie, dus daar zit deze taakstelling al in versleuteld. Maar de echte uitdaging die de heer Van Ooijen neerlegt, vertaal ik zo dat ik in ieder geval instellingen uitdaag te kijken hoe ze kunnen innoveren op het gebied van administratieve lasten. Als ik ze ertoe kan brengen om hun administratieve lasten nog verder te beperken en daarop minder inzet te plegen, terwijl de gemeente wel de goede informatie krijg, kunnen we daar wellicht de taakstelling van € 300.000,00 aan koppelen. Ik wil niet naar een effectiviteits- en verantwoordingssystematiek gaan voor deze taakstelling zelf, maar ik zal partners die vraag gericht stellen. Ik hoop dat ik de heer Van Ooijen met deze invulling van dienst ben.

Het familiegroepsplan is een heel belangrijk instrument. De tweede lijn zal zich daartoe moeten gaan verhouden. De privacy is daarbij in het geding, dus daarmee moet zorgvuldig worden omgegaan. Het familiegroepsplan is in de wet geborgd en we zullen er zeker invullen aan geven.

De SP-fractie heeft gewezen op Lijn 5, 18+. Dit betreft de Wet langdurige zorg. De kanalen daarvoor zijn opengezet, maar deze zorg valt niet onder dit inkoopkader en niet primair onder onze verantwoordelijkheid. Doch we zullen zeker de verbindingen gaan zoeken met de Wet langdurige zorg. In dit geval zijn dat de zorgverzekeraars. Die stappen worden gezet.

Motie 118 is gelijk aan motie 116. Wat erin staat, is vanzelfsprekend. Vanzelfsprekend heeft de raad de kaders al in een eerder stadium vastgesteld. Met die kaderstelling kan de raad niet anders dan de budgetten daaraan koppelen – dat heeft de raad ook gedaan – om vervolgens de inkoopstrategie daarop te baseren. Dit is het proces dat we hebben gevolgd. Zonder kaders kunnen we geen budgetten vaststellen en kunnen we geen uitgaven doen. Wat mij betreft is de motie overbodig.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb de wethouder goed gehoord over de innovatie. Ik ga daarmee akkoord, mits de wethouder toezegt dat er een terugkoppeling komt in hoeverre deze taakstelling is geslaagd en er een koppeling in stand blijft met de taakstelling van € 300.000,00. Dat is namelijk een interessante combinatie.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik zal ervoor zorgen dat dit niet een extra administratieve last wordt aan de andere kant. Zo hebben we elkaar hierin gevonden. Ik zal zeker op dit punt terugkomen.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! In de commissie heeft de wethouder ons op onze zorgpunten gerustgesteld; dank daarvoor. Nu de aanvullende zorg wordt afgebouwd, zullen we het proces nauwgezet volgen en ook zullen we goed volgen wat dit betekent voor het buurtteam en de klanten in de wijken. We zullen instemmen met dit voorstel.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De ChristenUnie-fractie stemt ook in met deze Inkoopstrategie. Er is voldoende vertrouwen, maar het wordt natuurlijk wel spannend. Er zit een flinke bezuinigingsopgave in voor het eerste jaar en het jaar daarop. Dus we volgen dit heel scherp.

(Tijdens de stemming zijn niet aanwezig de leden Buunk, Rajkowski en Bos.)

Hierna wordt het voorstel bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 118 (Eerst kaders door de raad, daarna afspraken met zorgorganisaties).

De heer **MEIJER** (D66): Voorzitter! Wij waren voor motie 116, maar wij zijn tegen motie 118. Dit klinkt een beetje gek, maar de verhoudingen in het zorglandschap zijn verschillend. De wethouder is hierop ingegaan. Ik hoop dat de wethouder voortdurend in gesprek is met de aanbieders in de aanvullende zorg. Daarom zullen we motie 118 niet steunen.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Ik verwijs naar mijn stemverklaring bij motie 116.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Wij waren tegen motie 116 en zijn ook tegen deze motie. Ik verwijs naar de stemverklaring van mijn collega eerder.

Hierna wordt motie 118 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van CDA, PvdD, Student & Starter, PvdA, VVD, Stadsbelang Utrecht en SP ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van GroenLinks, D66 en de ChristenUnie ertegen.

3. Voorstel inzake de inzet krachtwijkenbudget 2016–2017 (Jaargang 2015, nr. 58).

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Een amendeerbaar voorstel voor de Inzet krachtwijkenbudget 2016–2017, dat hebben we de vorige jaargang gevraagd en dat hebben we gekregen, waarvoor dank. Ook dank voor de extra informatie over de projecten die al dan niet worden ingebed in regulier beleid. Die informatie maakt dat wij slechts op één onderdeel een voorlopige wijziging denken te moeten maken en dat betreft de middelen die gereserveerd staan voor de aanpak "jongeren op gezond gewicht" ook wel JOGG genoemd. Dit is vanmiddag uitgebreid aan de orde geweest in de commissie bij de bespreking van het volksgezondheidsbeleid.

Bij een deel van die commissie is twijfel over de effectiviteit van de JOGG-aanpak. De wethouder heeft toegezegd met wat extra informatie te komen om zijn stellingname te onderbouwen dat dit goed besteed geld is. Mijn vraag is dan weer wel waarom de wijk Zuidwest al in 2017 zonder de plus uit het krachtwijkengeld op de JOGG-aanpak kan, in Noordwest in dat jaar het budget kan worden gehalveerd en in Overvecht twee derde wordt behouden. En, als het een prima aanpak is, zoals de wethouder zegt, is het reguliere budget uit de pot volksgezondheid vanaf 2018 dan wel toereikend? En als dat toereikend is, waarom zouden we er dan de komende twee jaar een kleine ton erbij plussen? En als dit niet toereikend is, wat betekent dit dan voor de effectiviteit van het programma na 2017? Ik hoor hierop graag een toelichting.

In het najaar worden zowel het volksgezondheidsbeleid als de vernieuwing van het armoedebestrijdend beleid in de raad besproken. Van het armoedebestrijdend beleid maakt ook de gezonde wijkaanpak deel uit. Mijn fractie stelt voor de discussie dan integraal te voeren en die kleine ton uit de krachtwijkengeldpot, om precies te zijn € 97.500,00 voor 2016 en 2017, even te parkeren tot we de nadere informatie hebben die de wethouder vanmiddag heeft toegezegd. Ik dien hierover een amendement in.

"Amendement 51.

Krachtwijkengelden voor JOGG pas bestemmen na aanvullende info effectiviteit.

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 juli 2015, ter bespreking van het raadsvoorstel Inzet krachtwijkenbudget 2016–2017, overwegende dat

- er sinds de start van de krachtwijkenaanpak een aanzienlijk budget is uitgegeven ter aanvulling van het programma Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG);
 - dit (nog) niet heeft geleid tot een significante daling van het aantal kinderen en jongeren met overgewicht in die krachtwijken, terwijl er in de wijken zonder deze JOGG-aanpak wel een daling van kinderen en jongeren met overgewicht heeft plaatsgevonden;
 - de wethouder in die commissiebehandeling heeft toegezegd met extra informatie te komen over de inzet en effectiviteit van de JOGG-aanpak;
 - de Gezonde wijk benadering wordt betrokken bij de vernieuwing van de armoedebestrijding;
- van mening dat

- overgewicht bij kinderen en jongeren een groot probleem is en een sterke indicator voor andere gezondheidsproblemen, ook in de toekomst;

besluit,

- het beslispunt 1 aan te vullen als volgt:

"met uitzondering van de budgetten voor het programma Jongeren op Gezond Gewicht"

- een tweede beslispunt toe te voegen, luidende:

"De voor het programma JOGG bedoelde krachtwijkengelden pas te bestemmen nadat er aanvullende informatie verstrekt is door de wethouder over effectiviteit van de ingezette middelen."

Dit amendement is ondertekend door de leden Koelmans en Tielen.

(De heer Rollingswier draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! De impulsmiddelen die de afgelopen jaren zijn ingezet hebben voor verbeteringen en goede ontwikkelingen gezorgd in de wijken waar in Utrecht de grootste maatschappelijke uitdagingen liggen. Helaas zien we dat in die wijken nog steeds problemen bestaan, maar ook zien we dat het met extra middelen mogelijk is geweest om innovatie van beleid te creëren en om nieuwe manieren van aanpak toe te passen. De D66-fractie benadrukt dat ze tevreden is dat een zeer essentieel gat is gedicht bij de aannames van de voorjaarsnota, namelijk het gat bij het jongerenwerk.

De krachtwijkenbudgetten hebben mogelijkheden geboden voor de toekomst. Zeker omdat veel van de programma's die zijn opgezet in de toekomst niet verloren zullen gaan, maar door een zachte landing zijn of worden opgenomen in regulier beleid van de gemeente. Mede door een gesprek met enkele ambtenaren heeft de D66-fractie een goed beeld gekregen van wat er met deze € 6 miljoen gedaan en bereikt kan worden in de komende jaren en is ze ervan overtuigd geraakt dat de structuren van de wijken verder versterkt kunnen worden wanneer meer van het bestaande beleid in de toekomst voortgezet kan worden. Daarvoor is de toewijzing van dit krachtwijkenbudget een voorwaarde. De D66-fractie kan zich dan ook vinden in het raadsvoorstel.

Graag wil de D66-fractie van de wethouder horen hoe en op welke momenten er nader wordt geïnformeerd over de wijkenactieprogramma's.

Dan gaat het specifiek om de waardevolle programma's waarvoor nu nog geen financiering is, maar waarover in de documenten wordt gesteld dat ze doorgang moeten vinden in de toekomst.

De heer **ISIK** (PvdA): Voorzitter! De PvdA-fractie is blij dat het college erkent, en dat ook de D66-fractie erkent – mijn complimenten daarvoor – dat de krachtwijkenaanpak werkt.

De geformuleerde doelstellingen voor de investeringen in deze wijken zijn breed. Het zijn investeringen in mensen en in stenen die tot doel hebben om de mensen te verheffen en met elkaar te verbinden, en de leefbaarheid en veiligheid in deze wijken te verbeteren. De stad is er voor iedereen. In de stad mag geen tweedeling ontstaan. Wij willen niet dat mensen die het niet breed hebben de stad worden uitgeduwd. De verkoop en liberalisatie van sociale huurwoningen draagt bij aan de tweedeling in de samenleving. Deze ontwikkeling vindt mijn fractie zorgelijk. Wij zijn blij dat het college heeft toegezegd dat bij de verdere uitwerking van de ruimtelijke strategische ontwikkeling maatregelen worden opgenomen om de tweedeling in de stad tegen te gaan.

We zijn ook blij, zoals de D66-fractie heeft verwoord, dat sommige projecten zijn verankerd in het reguliere beleid. We hebben één vraag aan het college: wat gaat het college doen na 2017 als er in deze wijken nog steeds problemen zijn en welk maatwerk gaat het leveren?

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Dank aan de leden voor hun inbreng en complimenten aan de SP-fractie dat ze na haar motie in het najaar, gebruikmaakt van de opening die ze heeft gecreëerd om een amendement in te dienen.

De kritiek op het programma Jongeren op Gezond Gewicht is niet nieuw. In de commissiebehandeling over het budget voor de Krachtwijken is daarover ook gesproken. Daarna is er vanmiddag nog met de wethouder Gezondheid en Zorg over gesproken, mede naar aanleiding van de raadsinformatieavond en de professor die daarin is opgetreden. De vraag gaat over de effectiviteit van het programma. Dit heeft geleid tot een amendement, ingediend door de leden Koelmans en Tielen. Ik constateer dat zowel de SP- als de VVD-fractie, en ik denk ook de fracties die hierover niet het woord hebben gevoerd, het aanpakken van obesitas belangrijk vinden, dus dat er geen discussie bestaat over het nut van dit type programma's. Het gaat vooral om de vraag of het programma dat in deze wijk is toegepast de afgelopen vijf jaar effectief is geweest en of we daarvoor de komende twee jaar het beperkte budget moeten inzetten.

Als ik naar de overwegingen kijk bij het amendement, is de redenering van de indieners dat er ondanks deze inspanningen de afgelopen jaren in de krachtwijken geen daling is opgetreden van het aantal kinderen met obesitas, terwijl in de andere wijken, waar geen programma was, wel een daling is ingezet. Ik heb in de commissie al gezegd dat dit geen bewijs is dat de methode niet werkt, want er spelen bij obesitas allerlei invloeden die tegelijkertijd werken op kinderen. Kortom, zonder dit programma zou het kunnen zijn dat het aantal obesitaspatiënten in de wijk zou zijn toegenomen.

Ik begrijp dat de hoogleraar die afgelopen dinsdag op de raadsinformatie heeft gesproken, heeft bevestigd dat het programma elders effectief is. Dit lijkt mij een argument dat de raad zich ter harte moet nemen.

Wethouder Everhardt heeft vanmiddag al gezegd dat hij bereid is met nadere informatie te komen om een verdere onderbouwing te leveren. Als het amendement wordt aangenomen, betekent dit dat er in het najaar een nieuw raadsvoorstel moet liggen om het budget alsnog vrij te maken. Dat vind ik eerlijk gezegd strijdig met de gedachte dat we bureaucratie in deze raad proberen te beperken. Kortom, als de fracties van SP en VVD van mening zijn dat dit programma niet effectief is, kunnen ze ook zeggen: stop ermee, of we trekken dat extra budget niet uit. Ze zeggen in dit geval: we zetten het programma on hold tot oktober en besluiten er dan alsnog over. Dat vindt het college geen verstandige zaak en om die reden ontraad ik het amendement.

De heer **SCHIPPER** (SP): Bedankt voor deze beantwoording, waarmee ik natuurlijk minder blij ben dan met het eerdere compliment. We kunnen erop vertrouwen dat de wethouder met goede, nieuwe informatie komt. Vanmiddag zijn een paar specifieke vragen over het programma gesteld.

We willen die informatie hebben. Daarbij komt dat we nu zien dat er straks alleen nog maar regulier budget is waar dit programma blijkbaar ook uit kan worden bekostigd. In één wijk zien we het budget voor 2017 al wegvallen. Het kan dus blijkbaar met minder. Dit is één kant van de zaak. De andere kant is dat ik me afvraag hoe effectief het is om er nu extra budget bij te doen. Wellicht komen we naar aanleiding van de informatie tot de conclusie dat dit toch een goede zaak is, of dat er net een ander accent moet worden gelegd. Het is in ieder geval onze bedoeling dat het geld beschikbaar blijft voor de bestrijding van obesitas. Met die lezing vraag ik de wethouder of hij nog steeds problemen heeft met het amendement.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! De heer Schipper heeft gelijk dat niet in iedere wijk dezelfde keuze is gemaakt nu de budgetten aflopen. Het gaat om de wijken Overvecht, Zuilen en Kanaleneiland Zuidwest; de drie krachtwijken. Er is sprake van een toenemende schaarste qua budget voor een aantal concurrerende projecten. De afweging is niet in alle drie de wijken hetzelfde geweest, maar dit heeft ook te maken met alternatieven en de urgentie van alternatieven. Per wijk zijn die niet hetzelfde. De krachtwijkenbudgetten zijn met de wijkraden besproken. Kortom, de mix aan prioriteit is afgestemd met de buurt. Om die reden kan het college zich goed voorstellen dat er in de buurten verschillende prioriteiten worden gesteld.

Het blijft zo dat los van dit budget, ook vanuit de reguliere middelen geld wordt ingezet in het JOGG-project. Kortom, we hebben vertrouwen in het project, we zetten en meer geld voor in. Als de indieners van het amendement daarover sceptisch zijn, geldt dit in wezen voor de hele besteding en niet alleen voor dit deeltje. Erg consequent is het amendement op dat punt niet. Ik handhaaf mijn oordeel over het amendement.

De heer **SCHIPPER** (SP): Dus het programma kan vanaf 2018 even effectief met het reguliere budget worden gedaan?

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Voor alle projecten die we in het kader van de krachtwijkenaanpak hebben gelopen in de afgelopen jaren, geldt dat de raad in overgrote meerderheid blij is dat daaraan geld is besteed. Sommige fracties hebben dit zojuist expliciet herhaald. Maar we zitten natuurlijk met het punt dat die middelen aflopen en we moeten proberen die activiteiten in de reguliere programma's onder te brengen. Dat betekent altijd woekeren met schaarse middelen. We denken dat we naar eer en geweten in 2018 het JOGG kunnen voortzetten, zij het in een iets afgeslankte vorm. Wij vinden het fijn dat in Overvecht en Noordwest nog ruimte is om dit programma in de komende anderhalf tot twee jaar iets intensiever toe te passen. Dat is het. We hebben in dit geval ze effectief mogelijk onze schaarse middelen ingezet.

Voorzitter! Ik kom op de inbreng van de D66-fractie. De heer Koning heeft gevraagd hoe en op welke momenten de raad zal worden geïnformeerd over de voortgang van de wijkprogramma's. Dat zal op dezelfde manier blijven gebeuren als de afgelopen jaren. De raad krijgt van mij bij de begroting per wijk een overzicht van wat er aan activiteiten plaatsvindt en dat zal qua format niet veranderen. Ik dacht dat de begroting dit jaar niet meer op papier wordt aangeleverd, maar alleen digitaal; dat is volgens mij het enige verschil met vorig jaar.

De heer **Işik** heeft met tevredenheid vastgesteld dat de aanpak werkt. Dit is ook door de D66-fractie bevestigd; dat is mooi. Hij heeft het college gevraagd hoe het doorgaat met dit beleid na 2017. We hebben in de nadere brieven al aangegeven hoe we de activiteiten in het kader van deze programma's onderbrengen in de reguliere activiteiten van andere programma's. Ik hoop dat daarmee voldoende inzicht is geboden in hoe wij denken dat we deze aanpak zo goed mogelijk kunnen verankeren in ons regulier beleid.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Dank voor de beantwoording, maar ik heb nog een kleine vraag. Ik begrijp dat de wethouder zegt dat na 2017 goede projecten worden verankerd in bestaand beleid, dank daarvoor. Maar wat doen we als in diezelfde wijken, of andere wijken, zich echte problemen voordoen die extra maatwerk nodig hebben? Hoe gaan we daarmee om?

De heer **JANSEN** (wethouder): "Wat als"-vragen worden altijd beantwoord op het moment dat het probleem zich voordoet en niet vooraf.

Aan de orde is de stemming over amendement 51 (Krachtwijkengelden voor JOGG pas bestemmen na aanvullende info effectiviteit).

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben vanuit mijn werkzaamheden professioneel betrokken bij de JOGG-aanpak, dus ik verlaat de zaal.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat de heer De Vries de zaal verlaat.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Complimenten aan wethouder Jansen over de combinatie afgeslankte vorm en JOGG-aanpak. Die vind ik leuk.

We hebben met kracht dit amendement ingediend, om ook een woordspeling te gebruiken, en handhaven het graag. We gaan heel graag verder met de discussie die we vanmiddag zijn begonnen, in mijn beleving voor het eerst over JOGG. We zullen voorstemmen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! De wethouder heeft toegezegd dat hij nadere informatie zal leveren. Dat is voor ons voldoende. Om die reden zullen wij tegen dit amendement stemmen.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Ik had met de fracties van de VVD en SP aan de ene kant twijfels over de effectiviteit van de JOGG-gelden en aan de andere kant heb ik meerdere mensen gesproken die er weer heel erg overtuigd van zijn. In de antwoorden van de twee wethouders zit ook de stellige overtuiging dat dit de juiste weg is. Ik wil hierover nader in gesprek, zoals de wethouder heeft toegezegd. Daarom stemmen wij tegen het amendement.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Dit zijn stemverklaringen. Ik weet dat dit gratis tijd is, maar zo wordt het vanzelf laat.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! We stemmen tegen het amendement. Wij zijn het eens met beslippunt 1, maar we vragen ons echt af waarom we weer nieuwe informatie moeten krijgen over JOGG. Dat lijkt me echt onverstandig. Ik zou zeggen: Leest u de stukken, dat lijkt mij voldoende.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Wij vinden de beantwoording van de wethouder glashelder. De discussie over JOGG zal in ieder geval nog plaatsvinden. Op dit moment vinden wij dit een onverstandig amendement en we zullen het dan ook niet steunen.

De heer **KONING** (D66): D66-fractie kan zich aansluiten bij de stemverklaring van de GroenLinks-fractie.

Hierna wordt amendement 51 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van VVD, Stadsbelang Utrecht en SP ervoor hebben gestemd en de aanwezige leden van de fracties van D66, GroenLinks, CDA, PvdA, PvdD, Student & Starter en ChristenUnie ertegen.

Daarop wordt het voorstel bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

4. Voorstel inzake afval is Grondstof, Beleidsnota 2015–2018 (Jaargang 2015, nr. 59).

De heer **SIENOT** (D66): Voorzitter! Het is natuurlijk fantastisch, de laatste raad van dit jaar, in de wandelgangen ook wel veegraad genoemd, en dan gaan wij praten over "afval is grondstof."

Ik bedank de wethouder voor de belangrijke aanpassingen die hij heeft doorgevoerd en die we hebben gevraagd tijdens de commissiebehandeling. Ik werd daarvan dit weekend heel erg blij. Ze waren ook heel toepasselijk in de nota in geel gemarkeerd. Dat kon niet mooier, want ik heb het hele weekend van de Tour genoten in plaats van amendementen te moeten schrijven.

Twee verbeteringen licht ik er uit. Allereerst het streven naar 100 kg restafval per persoon per jaar in 2020, een ambitie die samen met de stad wordt aangepakt. Het lijkt een grote sprong naar 100 kg per jaar per persoon restafval. We zitten op dit moment op 281 kg per jaar. Maar het kan wel. De ROVA, een grote publieke dienstverlener, voornamelijk in het oosten van het land, op het terrein van afval organiseert het project 100, 100,100. 100 huishoudens, waaronder die van wethouders, werden uitgedaagd om 100 dagen 100% circulair te leven. Wat bleek? Deze gezinnen gooiden nog maar 22,5 kg persoon per jaar weg. Laten we in Utrecht ook zo'n uitdaging organiseren. Ik daag het college, maar ook de raad, uit om van harte mee te doen. De deelnemers krijgen een Nijntje van gerecycled plastic uit de Utrechtse grachten.

De tweede verbetering in de nota is de duidelijke onderverdeling in doelen voor hoog- en laagbouw. Voor laagbouw weten we al hoe we afvalscheiding hoger kunnen krijgen, dus daar krijgen we de restafvalberg wel klein. Maar voor hoogbouw hebben we nog slimme oplossingen nodig. Daarom is het een goed plan, zoals ook in de nota staat, om met pilots in grote steden te starten. We leren dan ook hoe we in de hoogbouw grondstoffen kunnen delven.

Een lage restafvalberg betekent een lage afvalstoffenheffing. Die bereiken we als zoveel mogelijk mensen afval willen scheiden. De D66-fractie gelooft dat we daarin het beste slagen als Utrechters hun afval kunnen scheiden op een manier die past bij hun persoonlijke woonsituatie.

Je kunt nu al kiezen voor alleen de gft-bak als je niet zo ruim woont. En papier en plastic kun je dan wegbrengen naar een ondergrondse container op de hoek. Maar in de introductiebrief die mensen ontvangen vertellen we nu alleen dat ze drie containers krijgen om hun afval te scheiden. En we vertellen niet dat ze ook voor minder containers kunnen kiezen. Wij denken dat meer keuzevrijheid zorgt voor meer bereidheid. We begrijpen ook dat je daaraan niet ellenlange teksten hoeft te wijden, maar één zinnetje zal al beter zijn dan geen zinnetje. Daarom roepen wij de wethouder op om deze keuze direct in de introductiebrief te melden. Een motie hierover houden we achter de hand.

Een belangrijk aandachtspunt om iedereen enthousiast te houden voor afvalscheiding is dat we de basis van het afvalinzamelingsbeleid op orde hebben. Maar via sociale media ontvangen wij nog steeds veel klachten over overvolle afvalcontainers of afvalbakken, en dan vooral aan de Noorderstraat en de Javastraat. In de Noorderstraat is het zelfs zo dat dronken jongeren voetballen met grondstoffen die daar letterlijk op straat liggen. Kan deze situatie nu echt structureel worden opgelost? Graag een reactie van de wethouder.

Ik rond af. Het enige wat, wat ons betreft, echt de prullenbak in kan, is de wegwerpeconomie. Nederland is geen land van bergen, dus ook niet van restafvalbergen. Als we de basis op orde brengen en de stad laten meedoen, halen we 100 kg restafval per persoon in 2020. Ik verheug me nu al op de afvalstoffenheffing die we dan betalen.

Mevrouw **BOLLEN** (GroenLinks): Voorzitter! De GroenLinks-fractie heeft met een breed gedragen motie "afval is grondstof" gevraagd om met een andere bril naar afval te kijken, namelijk om afval als grondstof te zien. De GroenLinks-fractie is dan ook verheugd met de aangepaste nota "afval is grondstof". Ik stond niet naast de heer Sienot, maar ook ik kon dit weekend genieten van de Tour. Er was even een extra ronde nodig, maar nu ligt er een nota met in ieder geval voor laagbouw een ambitie waar de GroenLinks-fractie achter kan staan. Het gaat ook lukken met het uitrollen van het nieuwe inzamelen in combinatie met de aangekondigde inzet op een stadsbrede campagne, het betrekken van de bewoners en de service op maat.

De helft van de woningen in Utrecht bestaat echter uit hoogbouw. Daar ligt nog een hele uitdaging. Het is dan ook goed dat er een hoogbouwonderzoek komt om erachter te komen wat de meest effectieve maatregelen zijn en welke doelstellingen daarbij haalbaar zijn. De GroenLinks-fractie wil van de wethouder de toezegging dat hij begin 2017 de aanpak voor de hoogbouw aan de raad voorlegt, met de bijgestelde doelstelling voor de hoeveelheid restafval, en dat zowel voor hoogbouw als de gemiddelde hoeveelheid restafval. Ik heb hiervoor een motie achter de hand. Ter inspiratie, wat de GroenLinks-fractie betreft brengen we maar maximaal 100 kg restafval naar de ovens.

Tijdens de behandeling in de commissie heeft de GroenLinks-fractie duidelijk gemaakt dat de verlaging van de afvalstoffenheffing geen doel op zich is, maar een beloning aan de burger die hij zelf heeft verdiend door het afval optimaal te scheiden. Voortbordurend op dit belonen, op 18 juni jl. heeft staatssecretaris Mansveld aangekondigd dat er een retourpremiesysteem komt voor kleine petflesjes en blikjes, die we meestal op straat zien liggen. Dit is dus geen statiegeld, maar een kleine beloning, met als doel om hoogwaardig hergebruik mogelijk te maken en zwerfafval te voorkomen. Scholen en verenigingen kunnen dan, net als vroeger met het oud papier, wat extra geld verdienen. In 2016 gaat de pilot van start, in 2018 moet dit in alle gemeenten mogelijk zijn. De GroenLinks-fractie vraagt aan de wethouder om te onderzoeken of het mogelijk is om dit in de gemeente Utrecht als pilot al in 2016 in te voeren.

De GroenLinks-fractie is verheugd dat meerdere partijen en wethouders met ons mee gaan denken over de kansen van de circulaire economie voor Utrecht, bijvoorbeeld de stap maken van hebben naar delen.

De heer **ISIK** (PvdA): Voorzitter! Ik kan kort zijn. Ik sluit me aan bij de opmerkingen van de fracties van D66 en GroenLinks. Wat volgens ons in de nota ontbreekt, of althans onvoldoende wordt genoemd, zijn de financiële prikkels. Die zijn noodzakelijk voor de bewoners om meer afval te gaan scheiden. Hierover dienen wij een motie in die heet: onderzoek alle opties van Diftar.

"Motie 119.

Onderzoek nu al opties voor Diftar.

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 juli 2015 ter bespreking van het raadsvoorstel 'Afval is grondstof. Beleidsnota 2015-2018' constaterende dat

- de gemeente Utrecht, naast het beperkte verschil tussen eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens, geen differentiatie toepast in de afvaltarieven;

- in de nota staat dat in de toekomst discussie kan worden gevoerd of in Utrecht een verdere differentiatie in de afvalstoffen gewenst is;
 - Diftar een onderdeel is van het landelijke afvalplan, overwegende dat
 - een systeem van Diftar, waarbij de hoeveelheid afval mede bepalend is voor de hoogte van de afvalstoffen ('de vervuiler betaalt'), eerlijk is en zuinig omgaan met afval stimuleert;
 - diverse gemeenten al gebruik maken van systemen met Diftar;
 - hiermee al voldoende kennis en ervaring beschikbaar is, op basis waarvan de mogelijke opties (inclusief voor- en nadelen) voor Utrecht nu al kunnen worden onderzocht;
 - de beoogde uitbreiding van de ondergrondse afvalcontainers met het pasjessysteem de invoering van Diftar in de toekomst vergemakkelijkt;
- draagt het college op,
- de mogelijke opties voor Diftar in Utrecht te verkennen (inclusief voor- en nadelen), mede op basis van de praktijkervaringen in andere gemeenten;
 - de raad over de uitkomsten hiervan uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2016 te informeren, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Van Esch en mijzelf.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! In de nota staat heel duidelijk aangegeven dat er in de hoogbouw een probleem is met de scheiding van afval. Denkt de heer Işik echt dat we de mensen in de hoogbouw een hogere rekening moeten geven, terwijl we nog niet eens weten hoe we de afvalscheiding in de hoogbouw op een betere manier kunnen organiseren?

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Alle bewoners zullen meedoen als we ze zeggen dat als ze meer afval scheiden, de afvalheffing naar beneden gaat.

De heer **EGGERMONT** (SP): Ik begrijp dat de heer Işik graag een hogere rekening wil voor de mensen in de hoogbouw.

De heer **IŞIK** (PvdA): Nee, dat zeg ik niet. Ik zeg dat alle bewoners zullen meedoen, als we de bewoners melden dat ze een tariefsverlaging krijgen als ze meer afval gaan scheiden.

De heer **SIENOT** (D66): Wat ik zo aansprekend vindt aan het voorstel van het college, is dat we eerst de service verhogen en mensen dan pas met prijsprikkels om de oren slaan. De PvdA-fractie wil dit omdraaien. Dat begrijp ik niet.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ook de PvdD-fractie is blij met de gewijzigde nota. De toezegging van de wethouder om eind van dit jaar meer gescheiden te gaan inzamelen, stemt ons erg blij. We zien die bakken voor het scheiden van het plastic afval hier op het stadhuis erg graag tegemoet. Ook zijn we blij dat de doelstelling is aangescherpt om per huishouden minder afval te produceren, in ieder geval in de laagbouw, en dat er onderzoek zal worden gedaan bij de hoogbouw. We zijn gerustgesteld dat er onderzoek komt, maar dat onderzoek had al lang gebeurd moeten zijn. Er zijn al steden in Nederland die dit soort onderzoek hebben gedaan. Maar fijn dat dit er komt.

We missen in deze afvalstoffennota dat er een onderzoek naar Diftar wordt gestart. Ik benadruk nogmaals dat het gaat om het onderzoek en niet om het invoeren van het Diftarsysteem.

De motie die door de PvdA-fractie is ingediend, en die wij van harte steunen, zegt niet dat wij in 2016 al moeten starten met dit systeem. Het gaat erom dat we bekijken wat er mogelijk is met dit systeem, wat er al is en hoe we het in Utrecht kunnen invoeren. Op dit moment worden er al pilots gedaan met Diftar in steden en er zijn zelfs steden die er in 2016 mee starten. Veenendaal start hiermee en in Hengelo start een pilot in 2016. Het is dus echt niet zo dat dit een enorm nieuw systeem is waar wij pas in 2018 in Utrecht over na hoeven te denken.

Bovendien constateert de PvdD-fractie dat in de nota alleen wordt gesproken over hoe we afval kunnen gebruiken als grondstof. Wij vinden het een missend punt dat niet is gestart bij de vraag: hoe kunnen we afval voorkomen? Er wordt wel een beetje aan gerefereerd, maar we missen de uitwerking om daarop door te gaan.

Wij vinden het principe "de vervuiler betaalt" leidend, daarom vinden wij natuurlijk ook het Diftarsysteem een onderzoek waard. Op het moment dat we de mensen een financiële prikkel geven om minder afval te produceren, zullen ze minder afval produceren, waardoor er minder afval in de circulaire economie is. Beter minder afval, dan dat we de circulaire economie moeten stimuleren; dat is althans de visie van de PvdD. Daar moeten we op inzetten. Uiteraard kunnen we als tweede lijn ervoor kiezen om het afval alsnog als grondstof te gaan gebruiken.

De PvdD-fractie mist sterk de visie van het college hoe we kunnen voorkomen in plaats van genezen. We hopen dan ook dat de wethouder ons vanavond nog kan melden hoe het college hierin staat. Hoe kunnen we stimuleren en ervoor zorgen dat er minder afval wordt geproduceerd?

Ik heb nog kort een punt over het nieuwe inzamelen, of het omgekeerd inzamelen, zoals het wordt genoemd. In de nota staat dat het ophalen van restafval grotendeels verdwijnt, maar dat dit niet lukt in de binnenstad. Daar blijven dus vuilniszakken langs de kant van de weg staan met wat ons betreft alle gevolgen van dien. Waarom kan er niet gekeken worden naar het plaatsen van containers voor restafval in de binnenstad? Graag een reactie van het college.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Onze complimenten aan de wethouder en zijn ambtenaren voor het goed beluisteren naar onder andere de ChristenUnie-fractie met onze stevige woorden in het commissiedebat.

Met het gewijzigde raadsbesluit luiden wij met deze nieuwe nota een nieuw tijdperk in. Een tijdperk waarin afval nooit meer dezelfde connotatie zal hebben. Een tijdperk waarin de container niet een plek is om zo snel mogelijk van je rotzooi af te komen, maar een kans om bij te dragen aan de circulaire economie. Een tijdperk waarin Stadswerken niet alleen staat voor de vraag hoe en wanneer zij ons afval ophalen, al moet dat wel netjes gebeuren, en waar ze het dumpen, maar hoe we het op een duurzame manier verwerken tot grondstof. Deze nieuwe inzichten heeft de ChristenUnie-fractie in de commissiebehandeling willen benadrukken. Dit vraagt van de wethouder een integrale benadering van het beleidsveld. Daar zien we gelukkig iets van terug. Als we het hebben over grondstof, hebben we het over duurzaamheid, economie en inzetbaarheid van mensen. Dit raakt zo al drie portefeuilles.

We hebben nog wel twee opmerkingen. Wij vinden het jammer dat er geen ambities zijn geformuleerd voor social return binnen Stadswerken, anders dan de verplichte 5% die we onze opdrachtnemers opleggen, terwijl Stadswerken het al heel goed doet als het gaat om het realiseren van social return en deze afdeling laat zien dat er heel veel werk te realiseren valt voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De ChristenUnie-fractie wil dit graag onderstrepen en verankeren in het raadsbesluit dat we vandaag nemen en dient daarom een amendement in.

"Amendement 52.

Social return on Investment sterk verankerd.

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 juli 2015, ter bespreking van de Beleidsnota Afval is Grondstof,

constaterende dat

- het aantal bijstandsgerechtigden stijgt en garantiebanen dienen te worden gecreëerd;
- bij de afdeling Stadswerken al mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden ingezet;
- in zowel de Beleidsnota als in de commissiebrief louter en alleen verwezen wordt naar de verplichte norm van 5% inzet op SROI voor externe opdrachtnemers van de gemeente Utrecht,

Overwegende dat

- in de voorliggende Beleidsnota nieuwe ambities zijn geformuleerd, die kansen bieden het aantal banen voor Social Return On Investment (SROI) bij Stadswerken te continueren dan wel uit te breiden;
- een indicator of ambitie op het gebied van SROI bij de afdeling Stadswerken zelf niet aan bod komt;
- ook in het raadsvoorstel niet expliciet genoemd wordt dat SROI onderdeel uitmaakt van de 'actuele doelstellingen en maatregelen en een circulaire economie: en zodoende niet geborgd is,

besluit met betrekking tot beslispunt 1,

de zin: 'Hierin wordt het Nieuwe Inzamelen gemeentebreed ingevoerd, het serviceniveau op afvalinzameling verhoogd, restafval aanmerkelijk verminderd en hoogwaardig verwerkt' aan te vullen met: 'en de inzet op SROI bij Stadswerken te continueren en waar mogelijk uit te breiden', en gaat over tot de orde van de dag."

Het amendement is ondertekend door mevrouw Van Esch en mijzelf.

Voorzitter! Onze tweede opmerking is dat we het teleurstellend blijven vinden dat de hoogbouw, waarin maar liefst 50% van al onze huishoudens wonen, niet nu al meedoet met het nieuwe inzamelen en dat er daarvoor pas op zijn vroegst in 2017 andere doelen komen. De ChristenUnie-fractie herkent zich niet in het beeld dat de hoogbouw per definitie niet bereid is tot bronscheiding. Dat blijkt ook uit een peiling onder onze leden. Als lichtpuntje gaat het stadhuis als enige hoogbouw in de stad wel meedoen vanaf eind 2015. Wij hebben het in een middag geregeld, wij hebben extra containers gekregen op onze fractiekamer en omdat wij het anders te lang vinden duren en een beter milieu tenslotte bij jezelf begint, kunt u vanaf vandaag plastic, gft, papier en restafval op onze fractiekamer kwijt. De milieustraat van de ChristenUnie-fractie wordt door onszelf geledigd met een ouderwets corveerooster en morgen is Maarten aan de beurt.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Wij zijn geïnteresseerd in de openingstijden van de afvalstraat en of de proef ook op zondag geldt in de fractiekamer van de ChristenUnie.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb zo weinig spreektijd, maar zullen we het daar straks over hebben? Zondag is per definitie uitgesloten.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! In ons afval zit geld en zuinig als we zijn vindt de VVD-fractie het zonde om geld weg te gooien. Een jaar of vier geleden schreef ik een stukje in de wijkkrant Witte Vrouwen dat het nuttig is om gft-afval gescheiden in te zamelen omdat, als we dat allemaal doen, de premie die we betalen voor het ophalen, namelijk de heffing, omlaag kan. Een dag of wat later werd ik aangesproken door een buurvrouw die mij nogal priemend aankeek en zei: "ja, mijnheer Van Schie, dat kunt u nu wel zeggen, maar ik heb even uw container doorgepluisd en er zat een plasticzakje in uw gft.

Ik ben redelijk deskundig op het gebied van plastic, en dit was natuurlijk zo'n biozakje dat als het goed is, afbreekt. Het gaat hierom, we moeten het makkelijk maken om de mensen gft te laten scheiden. Hoe makkelijker dit is, hoe eerder mensen daartoe bereid zijn. Daarom steunt de VVD-fractie het beleid om zo duurzaam mogelijk afstand te doen van datgene wat we niet meer nodig hebben. We bespreken vandaag met de nota "afval is grondstof" of het omgekeerde inzamelen dat het ons helpt om geld uit het afval te filteren en zoveel mogelijk hergebruik mogelijk te maken. Door meer opbrengsten en minder kosten kan het tarief omlaag en dat is dan de beloning voor de inzamelaars.

De VVD-fractie denkt overigens nog steeds dat naast bronscheiding ook nascheiding daarvoor een goede optie is. Zodra we in AVU-verband opnieuw gaan aanbesteden, zal dit zeker weer onderwerp van gesprek zijn. Over de AVU gesproken, wij zijn blij dat de second opinion van het overslagstation aantoont wat de VVD-fractie al drie jaar zegt, namelijk dat dit overbodig is en dat dit voorlopig van de baan is. Dank daarvoor.

De heer **SIENOT** (D66): Even voor de zekerheid. De VVD-fractie deelt met de D66-fractie de opvatting dat bronscheiding heel goed is en dat nascheiding in combinatie met bronscheiding nog beter kan werken.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): De VVD-fractie deelt waarschijnlijk met de D66-fractie de mening de afvalverwerking zo laagdrempelig mogelijk moet zijn. En het heeft altijd mijn voorkeur dat er straks een grote bak is waar we alles in kunnen gooien, die helemaal aan de nascheidingsstraat wordt aangeboden en waarvan de inhoud helemaal kan worden hergebruikt. Er zijn grote ontwikkelingen op het gebied van nascheiding die dit uiteindelijk misschien mogelijk gaan maken. Nu moeten we bijvoorbeeld de plasticinzameling aan de bron doen. Het zou heel goed kunnen dat dit over een jaar of tien volledig in de nascheidingstact kan gebeuren. Ik ben er geen voorstander van om het voorscheidingstraject te handhaven als het mogelijk is in het nascheidingstact 100% te recycleren. Zo makkelijk mogelijk, is het antwoord dat ik geef aan de heer Sienot. Dit betekent voor de consument zo min mogelijk handelingen.

Wij vinden het heel prettig dat het restafval straks 24/7 kan worden aangeboden. Het is goed dat het zware, stinkende en volumineuze afval wordt opgehaald en de rest wordt weggebracht door de bewoners. Voor sommige studentenhuizen vinden we het jammer dat de glaszameling niet ook aan de deur gebeurt, want ik kan me voorstellen dat dit voor die doelgroep – ik kijk even naar de heer Menke – prettiger is dan om de lege wijnflessen af te voeren. Ze worden in het huidige systeem nog steeds aangeboden aan de inzamelstations.

Wij vinden het ook goed dat er zo veel mogelijk inzamelpunten zijn en dat ze zich zo dicht mogelijk bij de voordeur bevinden. We vragen de wethouder om de inzamelpunten zo dicht mogelijk bij bewoners te realiseren.

We gaan met zijn allen geld verdienen met de afvalrace, ik bedoelde grondstoffenrace, en een lager tarief als prijs. Daar gaan we voor.

Toch nog een kritische noot. De VVD-fractie vindt het onrechtvaardig dat 10% van onze inwoners helemaal niets bijdraagt aan het verwerken van onze grondstoffen en niet meedoet met de grondstoffenrace die wij voorstaan. In de commissie hebben we hierover gedebatteerd. Het komt erop neer dat dit te maken heeft met het armoedebelief en het armoedebestrijdingsbelief. Deze mensen krijgen vanzelf 100% kwijtschelding. Wij denken dat het voor alle lagen van de bevolking goed is om te weten dat afval scheiden loont en ook dat afval inzamelen geld kost. We zullen daarop terugkomen, bij monde van collega Tielen, bij het debat over de armoedebestrijding.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Vanwege de totale spreektijd spreek ik kort vanaf mijn plaats.

Wij zijn het eens met de D66-fractie dat in de informatievoorziening ook de alternatieven moeten staan. Ook steunen we de oproep om echt iets te doen aan de rotzooi die soms bij containers wordt aangetroffen. Dit is van belang voor het draagvlak. We hebben in de commissie gemeld dat we graag zouden zien dat er een pilot wordt gedaan om te werken zonder pasje. Volgens ons is dit de reden waarom er soms afvalzakken voor de container staan; wellicht doet het pasje het niet altijd. Ten slotte dank ik de wethouder voor de brief die hij ons heeft gestuurd over het overslagstation van de AVU en de second opinion. We vinden het jammer dat we die brief pas eergisteren hebben gekregen met een behoorlijk dik rapport op blauw. Wij gaan ervan uit dat we met dit besluit niet hebben ingestemd met de second opinion waarover op 17 juni jl. het algemeen bestuur van de AVU een besluit heeft genomen.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! Ook ik ben heel kort. We vinden het een mooi voorstel. Er worden mooie stappen gezet en er zit veel ambitie in. Dat mag op sommige punten wat sterker, daarom sluiten we ons graag aan bij het pleidooi over het gescheiden inhalen bij hoogbouw. Daarop moet stevig op worden ingezet. Ook staan wij positief tegenover het onderzoek naar het Diftarprincipe. Daarom zullen we de motie ingediend door de PvdA-fractie steunen. Maar we zien vooral uit naar de uitvoering van alle plannen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Na enig onderzoekwerk en ambtelijke contacten de afgelopen week trek ik motie 97, die ik vorige week heb aangehouden, in en dien ik een nieuwe, iets verder gespecificeerde motie in, met dezelfde titel "Geen drempels voor afvalverzameling."

"Motie 120.

Geen drempels voor afvalverzameling.

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 juli 2015, ter bespreking van 'Afval is Grondstof: Beleidsnota 2015-2018',

Constaterende dat:

1. Utrecht hard werkt aan de invoering van omgekeerd inzamelen;
 2. hiermee afval steeds meer gescheiden wordt opgehaald;
 3. vanwege deze manier van werken de ondergrondse afvalcontainers dreigen te worden weggehaald;
 4. hiermee de afstand tussen burger en afvalinzamelpunt sterk vergroot wordt;
- overwegende dat:

1. het van belang is om burgers het scheiden en kwijtraken van afval zo makkelijk mogelijk te maken;
 2. bewoners klagen over het afsluiten van ondergrondse containers, met name in Leidsche Rijn;
 3. het geen probleem is omgekeerd inzamelen en afvalcontainers naast elkaar te laten bestaan;
 4. het uiteraard altijd mogelijk is om maatwerkoplossingen te kiezen voor het herschikken van containers en dat zeer beperkt gebruikte containers niet hoeven te blijven staan,
- verzoekt het college,
1. de bestaande ondergrondse afvalcontainers voor glas, plastic, papier en restafval niet bij voorbaat op te heffen bij de invoering van omgekeerd inzamelen."

De motie is ondertekend door mijzelf.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Dank aan de raad voor de opmerkingen en de complimenten. Die zal ik doorgeleiden naar de ondersteunende ambtenaren die aan de aanpassing van de nota hebben gewerkt naar aanleiding van de commissiebehandeling.

Ik ga in op een aantal vragen dat is gesteld en begin bij de heer Sienot met de uitnodiging 100, 100,100: 100 gezinnen, 100 dagen, 100% afvalvrij. Ik zal die uitnodiging naar het college doorgeleiden. De heer Sienot heeft namelijk gevraagd of het college mee wil doen. Hij heeft een aantal opmerkingen gemaakt en met name een vraag gesteld over de brief aan de bewoners bij het invoeren van het omgekeerd inzamelen. Daarin zou moeten staan dat de mensen een keuze hebben. Ik kan hem toe zeggen dat we die brief verstandig zullen opstellen. Er zijn natuurlijk mensen die al lang gewend zijn om hun papier en karton in de afvalcontainer bij het winkelcentrum te gooien. Dus niet elke afvalcontainer hoeft noodzakelijk te zijn. Bovendien hebben we ook kleinere containers. Dat mensen een keuze hebben, zullen we goed helder maken in de brief.

Ook heeft de heer Sienot een vraag gesteld over de Noorderstraat en Javastraat. Dat zijn hotspots in ons systeem en ik zal de afdeling VTH nog een keer vragen daar goed op te letten. Het is namelijk niet de bedoeling om te voetballen met grondstoffen op straat.

Mevrouw Bollen heeft een vraag gesteld over het onderzoek naar de hoogbouw dat we zullen doen. Ze heeft gevraagd of we begin 2017 bij de raad terug willen komen met een aanpak voor de hoogbouw en een doelstellingaanpassing met daarin hoe we zorgen dat we daar een betere bronscheiding zullen bereiken. Dat onderzoek gaat lopen. Als ik van begin 2017 eerste helft 2017 mag maken, zeg ik dit toe.** 21:49 Als het onderzoek is afgerond, bekijken we hoe we de resultaten kunnen invoeren. Dat kan enige tijd nemen, maar in de eerste helft van 2017 kom ik daar zeker bij de raad op terug.

Ze heeft ook gevraagd of we kunnen meedoen aan de pilot met een soort retourpremie op petflesjes. Dat is niet een statiegeldsysteem, maar meer een beloningssysteem. Ik zal er zeker naar kijken en ik kom er bij de raad op terug. Het lijkt me een systeem waarmee we ook de communicatie over "afval is grondstof" heel goed gestalte kunnen geven. Ik denk aan scholen, waarmee we in het verleden al dingen hebben gedaan, zoals zoveel mogelijk oude elektronica inzamelen. Daarbij hebben we prijzen uitgereikt. Ik mocht er zelf een keer een uitreiken aan een klas. We zullen contact opnemen met het landelijk initiatief voor de retourpremie voor petflesjes, om te kijken of we daar in 2016 al aan kunnen meedoen.

Mevrouw **BOLLEN** (GroenLinks): Dank voor de toezegging. Kan de wethouder hierop terugkomen voor de eindbehandeling van de begroting?

De heer **GELDOF** (wethouder): De eindbehandeling van de begroting zal ongeveer in november zijn. Ik zal er mijn best voor doen en denk dat dit zal lukken. Dit jaar kom ik sowieso bij de raad terug, want het gaat over 2016.

De heer **Işik** heeft zich bij veel opmerkingen aangesloten, maar heeft daarnaast een motie ingediend met de titel: onderzoek nu al opties voor Diftar. We hebben in de commissie veelvuldig gewisseld dat mensen echt een keuze moeten hebben als we Diftar invoeren. Ze kunnen de getarifeerde inzameling ontwijken als ze het afval kunnen scheiden.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Ik zeg niet dat we Diftar nu moeten gaan invoeren, maar ik heb alleen gevraagd of de wethouder bereid is dat onderzoek te doen. Meer vraagt de motie niet.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Als we nu een onderzoek doen, worden de bevindingen naar de raad gestuurd en wordt daar de discussie gevoerd. Volgens mij moeten we onze inspanningen nu richten op de vraag hoe we ervoor zorgen dat we zoveel mogelijk de bronscheiding gestalte kunnen geven. Ik heb in de nota gemeld dat een Diftarsysteem pas kan worden ingevoerd als we ervoor hebben gezorgd dat iedereen een keuze heeft; dan moet de discussie worden gevoerd.

Ik zie er de meerwaarde niet van in om dat onderzoek nu te doen en om daar bij de Voorjaarsnota 2016 al een discussie over te voeren.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik pleit toch nog een keer voor Diftar. Er zijn al pilots geweest met dit systeem en het wordt zelfs in Veenendaal per 1 januari ingevoerd. Het blijft mij verbazen dat deze wethouder niet de moeite kan nemen om even naar die pilots te kijken en te bekijken hoe het invullen van het Diftarsysteem in Veenendaal gaat lopen. Ik blijf mij verbazen dat die stappen om dat te onderzoeken niet nu al mogelijk zijn.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Wat ik net al heb gezegd, is dat ik daarvan nu de meerwaarde niet inzie, omdat we naar een systeem moeten waarin mensen zoveel mogelijk aan bronscheiding kunnen gaan doen, omdat ze dan de keuze hebben. Dan kunnen we pas aan het Diftarsysteem gaan denken. Op dit moment is het van belang dat we het omgekeerd inzamelen zo snel mogelijk uitrollen bij de laagbouw en bij de hoogbouw onderzoeken hoe we omgekeerd inzamelen daar gestalte kunnen geven. Daaraan moeten we nu prioriteit geven.

Mevrouw Van Esch heeft gesproken over een circulaire economie, over de vraag hoe we afval kunnen voorkomen. Ik wijs haar korthedshalve op wat we hierover in de voorjaarsnota hebben opgenomen. Daarin zit een intensivering van de duurzaamheid bij de afdeling Inkoop, maar ook binnen het programma Duurzaamheid, zodat we ook daar projecten kunnen starten. Hier spreken we over de afvalnota, het stadium waarin de gemeente de grondstof vanuit haar natuurlijke taak binnenkrijgt als afval. Hier bespreken we hoe we daarmee zo goed mogelijk kunnen omgaan, om daar zoveel mogelijk grondstof uit te halen. Voor de rest verwijs ik haar naar de nota, waarin we juist op dit punt zijn ingegaan.

Ze heeft ook gesproken over de binnenstad. Die levert een gecompliceerd probleem op. Er liggen veel kabels en leidingen, en de binnenstad heeft een historische uitstraling. We kijken er goed naar, ook naar ontwikkelingen, hoe we er containers kunnen plaatsen en niet op iedere plek afvalzakken hoeven te gebruiken. Maar er is ook een logistiek probleem. Er zijn grote vrachtwagens nodig om de containers die in de grond zitten met een grote haak te kunnen legen. Wat dat betreft, ligt het in de binnenstad gecompliceerd, maar waar we kunnen, proberen we omgekeerd inzamelen in te voeren. Doch dat is in de binnenstad op veel plekken wel erg lastig.

Mevrouw Uringa heeft een amendement ingediend over social return. Het is op zichzelf een sympathiek amendement. Gemeentebreed hebben we een doelstelling op social return. Het is zeker de intentie om die bij Stadswerken zo goed mogelijk te halen; veel werkzaamheden lenen zich daarvoor. Dit hangt natuurlijk ook af van de ontwikkelingen in die werkzaamheden. Daar waar meer gemechaniseerd wordt ingezameld, bijvoorbeeld met containers, kan er af en toe een verschuiving optreden. Het schoonhouden van locaties waar containers staan, wordt veel door UW-bedrijven gedaan. We letten er goed op, maar ik pleit er voor sociaal return stadsbreed te benaderen. In het amendement staat geformuleerd: te continueren en zo mogelijk uit te breiden. Tegen de achtergrond van de stadsbrede benadering ontraad ik dit amendement. Maar ik kan toezeggen dat we aan die mogelijkheden zoveel mogelijk gestalte geven in de wijze waarop we bij Stadswerken werken.

De heer Van Schie had nog een aantal punten, één daarvan over het kwijscheldingsbeleid. De VVD-fractie zal daarop terugkomen bij het armoedebelaid. Hij heeft ook gesproken over nascheiding. Bij de bronscheiding bereiken we dat we de meest zuivere grondstoffen binnenkrijgen, maar we volgen uiteraard de ontwikkelingen op de voet. Als we de afvalverwerking opnieuw moeten aanbesteden, is het van belang dat we alle ontwikkelingen goed in beeld hebben en weten hoe we grondstoffen uit afval kunnen halen. Bronscheiding heeft zo zijn voordelen en daar zitten we nu op in, omdat dit de methode is om zoveel mogelijk restafval te voorkomen.

De heer Eggermont heeft een belangrijke vraag gesteld over het overslagstation. Ik heb het rapport gestuurd, zoals toegezegd in de commissie. In de brief staat dat ik er desgewenst graag in de commissie over spreek. In de nota staat ook dat er nog besluitvorming over moet plaatsvinden. Het gaat om een onderzoek dat inderdaad in AVU-verband is gedaan. In AVU-verband is de voorlopige conclusie getrokken dat dit niet nodig lijkt. Een klein voorbehoud erbij is dat indertijd de gedachte was dat de gemeente Utrecht dit zou realiseren. We zullen er zeker nog in de commissie over spreken.

Op de andere punten ben ik in de commissie al uitgebreid ingegaan.

De heer Menke van de fractie van Student & Starter heeft zijn steun uitgesproken voor het gescheiden inzamelen bij de hoogbouw en het Diftarsysteem. Daarover heb ik al iets gezegd.

De heer Van Waveren heeft een motie ingediend en een andere motie ingetrokken. De motie zegt: "de bestaande ondergrondse afvalcontainers van glas, plastic, papier en restafval niet bij voorbaat op te heffen bij invoering van omgekeerd inzamelen." In Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern staan afvalcontainers die ongeveer zijn afgeschreven. Daar rollen we het omgekeerd inzamelen uit. Het doel is om het restafval te verminderen, maar het doel is niet om opeens allemaal containers te verwijderen. Omdat die containers voor het grootste deel zijn afgeschreven, moeten we de keuze maken of we ze vervangen. Ze kosten aardig veel geld. Ik kan toezeggen dat we in ieder geval pas na een half jaar zullen bekijken of de containers nog nuttig zijn. Dan kunnen we naar het gebruik kijken, maar ook naar het percentage bronscheiding. We hebben immers met elkaar ook een opdracht en die opdracht is dat we naar een zeker scheidingspercentage en een hoeveelheid restafval willen bij de laagbouw van 150 kg per persoon per jaar in 2018. En het streven is om door te gaan naar 100 kg in 2020. Dit is een ambitieuze opdracht. Die willen we gezamenlijk realiseren. Tegen die achtergrond rollen we het omgekeerd inzamelen uit en bekijken we na een half jaar wat we met de oude containers moeten doen. Zou er een container in de tussentijd stuk gaan of onveilig worden, dan wordt het een ander verhaal hoe we met die enkele container om moeten gaan, maar dat begrijpt de raad vanuit de algemene doelstelling. Als ik motie 120 zo mag lezen, kan ik haar overnemen, maar het is mogelijk dat er containers zullen verdwijnen, gelet op de hoeveelheid restafval die we willen terugbrengen en het efficiëntere inzamelen.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Ik reageer nog even op de motie en het amendement. De motie over Diftar zullen we niet steunen. We vinden dat een heel lange termijn oplossing. We zijn bezig met het goed inzamelen in onze gemeente en Diftar is nu niet aan de orde. We moeten de discussie over Diftar voeren op het moment dat die gevoerd kan worden. Ook een onderzoek biedt geen meerwaarde, maar de ontwikkelingen rond Diftar zullen op termijn nuttig zijn. Betreffende social return zijn we tevreden met het antwoord van de wethouder. Dat amendement zullen we niet steunen.

Aan de orde is de stemming over amendement 52 (Social Return on Investment sterk verankerd).

De heer **SIENOT** (D66): Wij vinden social return on investment heel belangrijk. We hebben het antwoord van de wethouder gehoord en zien dat er al heel veel gebeurd binnen Stadswerken. Wij vinden deze oproep eigenlijk niet nodig en we zullen daarom niet instemmen met dit amendement

Mevrouw **BOLLEN** (GroenLinks): De GroenLinks-fractie kan zich helemaal aansluiten bij de stemverklaring van de D66-fractie.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Wij vinden het amendement zo voorzichtig geformuleerd "te continueren en waar mogelijk uit te breiden" dat we het kunnen steunen. Dat "waar mogelijk" zullen we kritisch bekijken.

De heer **EGGERMONT** (SP): Volgens de SP-fractie heeft de wethouder heel duidelijk uitgelegd dat hij het amendement waar mogelijk zal uitvoeren. In die zin is het overbodig en zullen we het niet steunen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! We kunnen ons vinden in de woorden van het amendement. We zullen voorstemmen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Wij steunen het amendement, omdat het juist zo belangrijk is om zwart op wit in de afvalstoffennota neer te zetten dat social return on investment belangrijk is en dat iedereen het belangrijk vindt. Laat we dit dan ook in de afvalstoffennota opnemen. Daarom stemmen we voor.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Volgens mij hebben heel veel fracties aan het begin van deze raadsvergadering voor een motie gestemd die voor de tweede keer werd ingediend en tot twee keer toe werd overgenomen. Heel consequent is dat niet. Wat ons betreft blijft het amendement gewoon staan. De titel luidt niet voor niets "sterk verankeren", dus wij hopen op een meerderheid in deze raad.

Hierna wordt amendement 52 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdD en PvdA ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van D66, GroenLinks, SP, CDA, VVD en Stadsbelang Utrecht ertegen.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik heb in de commissie gezegd dat er her en der wat rare fratsen in het voorstel staan. Uiteindelijk is het gewoon een solide afvalstoffennota, zoals we die gewend zijn, dus we zullen voorstemmen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie is in principe blij met deze gewijzigde nota, maar ze mist in deze nota dat er sterk wordt ingezet op het voorkomen van afval. Ze vindt het bovendien een gemiste kans dat in de afvalstoffennota Diftar niet tot nauwelijks aan bod komt. Wij stemmen daarom tegen.

Hierna wordt het voorstel bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdA, D66, GroenLinks, SP, CDA, VVD en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en het lid van de fractie van de PvdD ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 119 (Onderzoek nu al opties voor Diftar).

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! De ChristenUnie-fractie heeft nog veel ambities als het gaat om gescheiden inzamelen en volgens mij heeft de wethouder die inmiddels ook. In die zin zien wij nu al het starten van een onderzoek naar Diftar als vertroebeling van alle ambities die voorliggen en stemmen we niet tegen Diftar, maar wel tegen het nu al inzetten van dit onderzoek en tegen de motie.

De heer **SIENOT** (D66): We steunen de lijn van het college dat we eerst zorgen voor een heel goede service voor bewoners om eenvoudig afval te kunnen scheiden. Pas dan kunnen we een discussie gaan houden over de kansen en kanttekeningen van Diftar. We zullen tegen deze motie stemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! In aanvulling op de woorden van de heer Sienot: we zullen dan wellicht een onderzoek gaan uitvoeren naar de mogelijkheden van Diftar en de mogelijke invoering ervan. Wij zullen daarom ook niet instemmen met deze motie.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie vindt het een enorm gemiste kans om niet nu al naar Diftar te kijken. We vinden dat we echt achter de feiten aanlopen als we pas over een paar jaar gaan bedenken of we dit systeem wel of niet willen. Wij gaan voor een leefbare aarde en daarom zullen we nu al moeten starten met het onderzoek van de Diftarsystemen. Wij stemmen daarom voor.

Mevrouw **BOLLEN** (GroenLinks): Voorzitter! De GroenLinks-fractie steunt het idee dat de vervuiler betaalt, maar om dit nu al te onderzoeken vinden we te vroeg. We moeten eerst alles klaarmaken, zodat de mensen optimaal hun afval kunnen scheiden. Daarom zullen we tegenstemmen.

De heer **ISIK** (PvdA): Ik sluit mij aan bij de opmerkingen van mevrouw Van Esch.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van de GroenLinks-fractie.

Hierna wordt motie 119 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Student & Starter, PvdD en PvdA ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van ChristenUnie, D66, GroenLinks, SP, VVD, CDA en Stadsbelang Utrecht ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 120 (Geen drempels voor afvalverzameling).

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik ben blij dat de wethouder de motie heeft overgenomen en ik kan leven met de uitleg die de wethouder eraan heeft gegeven. Ik trek de motie in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Motie 120 is ingetrokken.

(De heer Van Zanen draagt daarop het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Rollingswier.)

5. Toekomstvisie centrum fase 2 Stationsgebied (Jaargang 2015 nr. 47).

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Met de voorliggende visie Stationsgebied fase 2 lijkt het of ik aan de vooravond sta van een gearrangeerd huwelijk met een onbekende vrouw.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Ik vraag de heer Bos hoe hij zijn imago als draaikont probeert te bevestigen. Ik las vanochtend in de krant dat hij zijn mening uit de commissievergadering helemaal loslaat en zich bij de voltallige oppositie aansluit. Ik ben benieuwd met welk gemoed de heer Bos hier is gekomen, met een consistente lijn, of met de gedachte: laat ik maar weer eens draaien bij het onderwerp over het Stationsgebied.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik kan me voorstellen dat de heer Van Schie met deze gedachte heeft gespeeld toen hij dat artikel las.

Ik heb gisteren en vandaag te maken gehad met een kwajoep binnen een van de oppositiepartijen die imaginaire boodschappen naar de pers zendt. Daarnaast heb ik te maken met een gemakzuchtige journalist die ervan uitgaat dat wat geschreven staat, ook waar is en herziene persberichten over het hoofd ziet. De heer Van Schie moet niet bij mij zijn. Ik ben in de commissie duidelijk geweest. Ga mij niet betichten van draaikonterij. Besluitvorming in deze raadsvergadering is gewenst, nu.

Ik ga weer terug naar mijn inbreng. Met de voorliggende visie Stationsgebied fase 2 lijkt het erop alsof ik aan de vooravond sta van een gearrangeerd huwelijk met een onbekende vrouw; ze is nog gesluierd ook. U begrijpt dat ik me een beetje ongemakkelijk voel, omdat ik niet weet wat me te wachten staat. Koop ik een kat in de zak, of wacht mij een schoonheid uit duizend en een nacht?

Ik kan kort zijn. Deze visie blinkt uit in vaagheid en onbeschreven en onbesproken kaders. Het enige waar de visie wel duidelijk over is, is het schrappen van de Westpleintunnel en het verder inperken van vervoersbewegingen door het terugbrengen van de maximale snelheid en het aantal rijstroken. Wij kunnen daarmee voorwaardelijk instemmen, als bij de uitwerking in de structuurplannen kan worden voldaan aan de invulling van de volgende uitgangspunten: financiële haalbaarheid, ontwikkelingen moeten zoveel als mogelijk aan de markt gelaten worden, de economische vitaliteit van de ondernemers in de binnenstad mag niet onder druk komen te staan door toekomstige ontwikkelingen, de gestelde uitgangspunten ten aanzien van het reduceren van het aantal vervoersbewegingen moeten worden gerealiseerd en dit moet geen waterbedeffect hebben op andere toevoeren naar de stad – ik bedoel hiermee dat de verkeersdruk zich verplaatst – en er moet zoveel mogelijk worden gestreefd naar coproductie tijdens het planproces.

Ik hoop dat mijn ouders een goede keuze hebben gemaakt en dat mijn voorwaardelijke liefde voor deze gesluierde vrouw kan worden omgezet in een onvoorwaardelijk en liefdevol huwelijk.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Ik probeer even in de beeldspraak mee te gaan van de heer Bos. Volgens mij is er nog helemaal geen sprake van een huwelijk, maar wordt er nu gedate en zal het huwelijk bij de structuurvisie pas meer in zicht komen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik laat het gevoel van de heer Van Corler aan hem. Ik vertel hoe ik er instaat.

Ik hoop dus dat ik naar een onvoorwaardelijk en liefdevol huwelijk kan toegaan en hoop dat terug te vinden in de structuurvisie die voldoet aan onze uitgangspunten, met de toezeggingen in commissieverband gedaan. Met het amendement dat het college krijgt aangereikt door de coalitiepartners denk ik dat te kunnen bereiken.

Ik vind de harde conclusies uit het rapport van Haskoning DHV op basis van de vragen en uitgangspunten in de visie Stationsgebied fase 2 onbegrijpelijk. Hoe kun je van niets, iets maken? Haskoning DHV declassificeert zich hiermee. Het lijkt erop dat het credo "wie betaalt, bepaalt" opgeld doet. Ik geef het college de suggestie een ander bureautje te zoeken die op basis van deze vage visie het tegenovergestelde beweert. Als het college maar genoeg betaalt, moet dit lukken.

In het verlengde hiervan wil ik het over het Smakkelaarsveld hebben. Net zoals Stationsgebied fase 2 hebben we de bestemming van deze plek nog niet vastgesteld. Door het niet doorgaan van de Bieb++ en de Arthouse bioscoop op het Smakkelaarsveld, is een andere ontwikkeling op deze locatie gewenst. Utrechtse ambtenaren werken op dit moment hard aan de plannen voor het Smakkelaarsveld. De voorkeursvariant van een park wordt hierin meegenomen. Stadsbelang Utrecht ziet graag dat er in het veelal versteende Stationsgebied ruimte wordt geboden voor dit aantrekkelijke park, in combinatie met een functionele ontmoetingsplek voor de stad. Wij zien graag dat er een markthal in de scenario's wordt opgenomen, om daarmee aan meerdere behoeften invulling te geven.

Een markthal is aantrekkelijk, omdat die een goede invulling is voor het overgangsgebied van het centrum naar de wijk Lombok. Een markthal vormt op deze plek een mooie verbindingsschakel en lost tevens problemen op bij de Vredenburgmarkt. De fysieke ruimte voor de weekmarkt is gekrompen. Bezoekers van de weekmarkt op het Vredenburg hebben ons gemeld dat ze deze markt onaantrekkelijk zijn gaan vinden. Dit onder andere omdat de OV- en fietsbereikbaarheid te wensen overlaat en ze hun fiets moeilijk kunnen stallen. Ze laten de markt hierdoor links liggen. Voor de marktkooplui betekent dit een geleidelijke omzetting. Een markthal op het Smakkelaarsveld geeft de markt de ruimte. Dit is namelijk een plek waar fietsen, in tegenstelling tot het Vredenburg, makkelijk kunnen worden gestald. De plek ligt dichtbij fietspaden, het station en overig openbaar vervoer en biedt de mogelijkheid voor een combinatie met een park en mogelijke appartementen. Wij denken dat dit een financieel haalbaar plan is.

Het zijn commerciële partijen die de plek moeten gaan invullen. Met een park alleen gaan we het niet redden, want dan krijgen we te maken met een negatieve grondexploitatie en dat moeten we voorkomen. Concreet stellen we dus voor een markthal, eventueel met appartementen, in de scenario's te betrekken, dit gecombineerd met de opheffing van de weekmarkt op het Vredenburg. We horen op dit punt graag een toezegging.

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! Utrecht staat voor uitdagingen, want onze stad groeit harder dan iedere andere stad in Nederland en ook harder dan wij dachten toen vijftien jaar geleden de eerste plannen voor de herontwikkeling van het Stationsgebied werden gemaakt. Bij een groeiende stad hoort een groeiend stadscentrum. En waar kunnen we dat beter realiseren dan aan de westkant van het station bij het Jaarbeursterrein?

De toekomstvisie waar we vanavond over spreken geeft de richting van de uitbreiding aan, schetst de randvoorwaarden waaraan de gebiedsontwikkeling rondom de Jaarbeurs, Lombok en het Westplein moet voldoen en geeft richting aan de structuur die lang mee moet gaan en die rekening houdt met de trends van de komende decennia. Ze draagt op veel manieren bij aan een nog veel vitaler, sterker en leefbaarder stadscentrum. Ik noem er drie.

Ten eerste, de ontwikkeling tot een energieneutraal gebied die ertoe moet leiden dat Utrecht voorop gaat lopen in Europa met de toepassing van innovatieve en toonaangevende technieken.

Ten tweede de verbinding van het gebied met de waterwegen in het oude centrum, met de Leidsevaart en het Merwedekanaal, waardoor we de gracht- en singelstructuur verder kunnen uitbreiden.

Ten derde, we geven een gigantische parkeerplaats midden in de stad terug aan de bewoners, de ondernemers en de bezoekers van de stad. We zorgen voor ruimte voor nieuwe woningen pal naast het grootste station van Nederland en we zorgen voor meer werk, voor ruimte waar Utrechters aan de slag kunnen in nieuwe bedrijven, winkels en horeca.

Er leven veel vragen over wat er precies gaat gebeuren met deze toekomstvisie en hoe deze zich exact laat vertalen in een structuurvisie. Die vragen zijn geuit tijdens de raadsinformatieavonden, in gesprekken met inwoners en omwonenden en met de verschillende organisaties uit het bedrijfsleven, waarvan velen vertegenwoordigd zijn op de publieke tribune. Er zijn veel belanghebbenden en het is goed dat deze gehoord zijn tijdens de raadsinformatieavonden. We hebben hun mening mee kunnen nemen in de uitwerking en we willen graag zien dat dit ook gebeurt bij de uitwerking van de structuurvisie.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik hoor van de D66-fractie een mooie samenvatting van de nota, waarvoor dank, maar ik ben heel erg benieuwd wat de D66-fractie zelf heeft meegenomen van die drie bijzondere avonden waar heel veel mensen waren, bewoners, bedrijven enzovoort, en ons hebben verteld wat zij van de plannen vinden. Ik ben benieuwd wat de D66-fractie daar zelf, voor deze visie van meeneemt.

De heer **KONING** (D66): Een heel duidelijke vraag. De inwoners uit Lombok en de Dichterswijk hebben onder andere heel nadrukkelijk gezegd dat ze bereid zijn om zelf mee te denken over de verduurzaming van het gebied en dat zelfs graag doen, ook hoe ze daarop zelf kunnen aansluiten en hoe ze door middel van cocreatie, cofinanciering daaraan een bijdrage zouden kunnen leveren. Hetzelfde geldt voor het feit dat ze zeer betrokken willen zijn bij de uitwerking van het gebied rondom het Westplein: dat soort zaken. Tegelijkertijd hebben ze natuurlijk ook zorgen over de bereikbaarheid. Als mevrouw Haage me toestaat, kom ik daar straks op terug.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik heb van de bewoners van Lombok ook andere dingen gehoord over het Westplein, namelijk dat ze eerder hebben mee gesproken over de invulling daarvan en daar een tunnel wilden. Dat is toch ook participatie! Waarom schuift de D66-fractie die optie op dit moment rücksichtslos aan de kant?

De heer **KONING** (D66): Dat is niet rücksichtslos. Ik benadruk dat de D66-fractie al jaren zegt dat die tunnel veel te duur zal worden. Dat blijkt nu ook weer uit de visie, want daarin staat een financieel kader, een financiële uitwerking. We zijn het daar roerend mee eens. Het gaat om een bedrag van om en de nabij € 100 miljoen extra vergeleken de inpassing van een normale weg op maaiveldniveau. Dit betekent een bedrag van ongeveer € 300,00 per Utrechter. De gemiddelde Utrechter zal een enkele keer of vaak zelfs nooit gebruik maken van die tunnel. Ik ben benieuwd of men daarvoor bereid is die keuze te maken. De D66-fractie zegt nee.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Heeft de heer Koning ook uitgerekend hoeveel de kabelbaan per Utrechter kost?

De heer **KONING** (D66): De kabelbaan is een soort imaginair ding, want die gaat over de verbinding die geoptimaliseerd moet worden tussen de huidige binnenstad en de rest van het Stationsgebied, Stationsgebied West. Ik denk dat dit bij lange na niet bij het bedrag in de buurt zal komen voor de tunnel.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Zou het niet handig zijn om dat integraal af te wegen?

De heer **KONING** (D66): De D66-fractie kiest ervoor om bij deze toekomstvisie deze structurerende keuze te maken. Wij denken dat de toekomstvisie een heel goed compromis is, waarin de afwegingen tussen de belangen van de automobilititeit, de bereikbaarheid van de parkeergarages in het centrum, verduurzaming van de stad en de vergroting van de schaal van het centrum uitstekend zijn gemaakt.

Ik vervolg mijn betoog. Er zijn veel belanghebbenden, en het is goed dat deze gehoord zijn, want we nemen hun inbreng mee in de uitwerking. Het is voor de D66-fractie essentieel dat de inwoners van Lombok en Dichterswijk, en het bedrijfsleven een duidelijke plek krijgen in de uitwerking van de structuurvisie. Wij verwachten dan ook veel van de gesprekken met de stad. In de totstandkoming van deze visie had de samenwerking met alle belanghebbenden beter gekund. Het is ook onze verantwoordelijkheid om kritisch en scherp te volgen hoe het college het proces naar de structuurvisie verder inricht.

Bij een project van deze omvang in een al bebouwde omgeving moeten we een heel goede afweging van belangen maken. Met deze toekomstvisie kiezen we voor financieel solide uitgangspunten, voor duurzame ontwikkeling, voor een betere leefomgeving voor de omwonenden en voor duurzame mobiliteit in het gebied. Met name de keuze voor duurzame mobiliteit is voor sommige mensen best lastig. Dat is terecht, want er wordt een duidelijke keuze gemaakt.

Met deze toekomstvisie wordt de autobereikbaarheid van de parkeergarages van Hoog Catharijne gegarandeerd, ruimen we de asfaltjungle die het Westplein op dit moment is op en zadelen we de stad niet op met een nieuwe miljoenenuitgave.

Dat de tunnel in de uitwerking naar de structuurvisie nu echt verlaten wordt, is voor de D66-fractie van groot belang. Om de Utrechtse binnenstad aantrekkelijk en bereikbaar te houden, willen we juist niet dat iedereen met de auto komt en dus moeten we dat ook niet onnodig faciliteren. Maar, zeggen we nadrukkelijk, de keuze blijft er om daadwerkelijk met de auto te parkeren in de binnenstad. Tenslotte is het niet uit te leggen dat we een ondergrondse weg van € 100 miljoen willen aanleggen voor een capaciteit van 15.000 vervoersbewegingen per dag. Wij roepen al jarenlang dat dat een onverantwoorde investering zou zijn.

De D66-fractie waardeert de aanvullende informatie die is gestuurd over de mogelijkheden om met knijpmaatregelen daadwerkelijk te realiseren wat wij willen: een 2×1-verbinding over het Westplein. Volgens ons is dit de beste oplossing, die tegemoet komt aan de belangen in het kader van de bereikbaarheid van het centrum en de buurt Lombok. Daarbij past ook de mogelijkheid om al spoedig de asfaltjungle te verkleinen en om het Westplein deels terug te geven voor bijvoorbeeld meer organische gebiedsontwikkeling, want definitieve plannen zullen toch nog even op zich moeten laten wachten. Daarom vragen wij de wethouder om uit te leggen wat de mogelijkheden zijn voor gebiedsontwikkeling op de kortere termijn en aan welke fasering moet worden gedacht voor dit deel van het structuurgebied.

Ten slotte, u kent D66 als partij die "financieel solide" hoog in het vaandel heeft staan en daarmee de financiën van het plan. De D66-fractie benadrukt dat het niet eenvoudig wordt om een mooi financieel plaatje rond te krijgen voor de ontwikkelingen die uit de structuurvisie moeten volgen. Er zal gemeentelijk geld bij moeten. Er zitten maar een paar echte opbrengstlocaties in het plan, dus onze mogelijkheden zijn beperkt en we zullen de verwachtingen moeten managen. Dit is daarvan een start. De toekomstvisie biedt genoeg goede en aantrekkelijke uitgangspunten voor de herontwikkeling van dit grote gebied in de stad. Het is een resultaat waar we verder mee kunnen en waarmee we de westkant van het centrum weer bij de binnenstad kunnen betrekken. Dat wordt hoog tijd.

(De heer Rollingswier draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Vlak voor de kerst kregen wij een brief dat het college nog drie maanden extra nodig had om de plannen voor het Stationsgebied uit te werken. Wat er in de tussenliggende maanden is gebeurd, durf ik niet te zeggen, maar alle onderzoeken en overwegingen die eerder waren gemaakt zijn door het college blijkbaar van de 21ste verdieping van het stadskantoor uit het raam gegooid. En op een mooi, nieuw, leeg, wit vel is het college aan een nieuw plan begonnen.

Vorige week verweet ik wethouder Everhardt dat zijn wietexperiment in vier jaar nog niets heeft opgeleverd. Toen ik afgelopen week de Healthy Urban Boost nog een keer goed doorlas, begon ik daaraan te twijfelen. Zonder hallucinerende middelen had het college dit niet kunnen verzinnen. Velen dachten dat dit een 1-aprilgrap was. Schokkender vind ik het, dat de plannen van het college niet te onderscheiden zijn van een 1-aprilgrap. Laat ik maar meteen beginnen met het plaatje, zoals dat voorligt.

Ik heb me vaak boos gemaakt over de plaatjes die bij dit soort ontwikkelingen worden gebruikt, zeker als ze zo ver bezijden de waarheid zijn. Helaas kon het college de gevraagde ambtelijke bijstand niet leveren, maar we hebben toch een amendement gemaakt op het plaatje bij de visie, zodat dit goed aansluit bij de teksten die eronder liggen en de werkelijkheid. Voor de duidelijkheid, dit is een aanpassing van het collegevoorstel, om dat gewoon netjes gelijkend te maken, en niet de visie van de CDA-fractie. Ik dien hiervoor een amendement in.

"Amendement 53.

Realistische weergave 'Healthy Urban Boost'.

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 juli 2015, ter bespreking van het kleurige plaatje over de Tweede fase Stationsgebied, constaterende dat

1. het college in de afbeeldingen in de toekomstvisie wel een zeer rooskleurig beeld van de toekomstige situatie in het Stationsgebied schetst;
2. in deze toekomstvisie een aantal essentiële zaken, zoals de bereikbaarheid van het centrum, de economische effecten niet voldoende meegenomen zijn,

overwegende dat

1. het college gehouden is haar bevolking en de gemeenteraad goed in te lichten over de voor te nemen plannen;
2. het bestuur van de stad niet als taak heeft haar droombeelden te projecteren op de serieuze besluitvorming in de gemeenteraad;

besluit,

1. de afbeeldingen in het voorstel 'Toekomstvisie centrum fase 2 Stationsgebied' aan te passen conform bijlage;
2. het college opdracht te geven dit besluit te verwerken in die visie."

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

Voorzitter! Vanavond beperk ik mijn vragen aan het college tot de informatie die we sinds de commissiebehandeling hebben gekregen. Ik begin met de beelden van de Jaarbeurs. Tijdens het werkbezoek dat de raad daar twee weken geleden bracht, liet de Jaarbeurs plaatjes zien van de voorgenomen nieuwbouw en de plannen die men daarbij heeft. Daarin is de centrale as overdekt, wat ruimer en lichter dan nu, maar niet wezenlijk anders. De plaatjes van het college zijn wel wezenlijk anders met een open boulevard. Dat maakt nogal wat uit voor het gebied dat we aanleggen en de publieke functie die het gaat krijgen. Daarom vraag ik aan het college: welke afspraken zijn er met de Jaarbeurs gemaakt over de centrale as? Wordt in de bilaterale ontwikkelovereenkomst vastgelegd dat dit een open gebied is?

Hetzelfde geldt voor de vraag wat er met de bezoekers gebeurt van onze binnenstad die van het college moeten parkeren achter de Jaarbeurs. Als ze met die imaginaire kabelbaan moeten, wordt het helemaal lastig. Maar wat is er vastgelegd met de Jaarbeurs over een snel vervoer, de kogel van de wethouder? Het is niet in het belang van de Jaarbeurs zelf om mensen snel door zijn gebied heen te leiden. Het is, lijkt mij, belangrijk om dit vast te leggen. Graag hoor ik hoe het ervoor staat.

Het tweede punt waar we later informatie over kregen, betreft de verkeersstromen. Een nieuwe trend is blijkbare dat we niet meer de effecten uitrekenen op basis van cijfers en dat soort lastige dingen, maar dat het college de redeneerlijn op papier zet. En dat pas nadat het de visie heeft verzonnen en pas nadat de raad erom vraagt. Zo kan ik de auto's ook de stad uit fantaseren, terwijl alles wijst op een toename van het autogebruik. Een stad die aantrekkelijker en toegankelijker wordt als de bouwput klaar is, een stad die naar 400.000 inwoners groeit, een stad die in het centrum en rondom het Stationsgebied zo veel nieuwe gebouwen en voorzieningen bijbouwt; dan kun je niet volhouden dat het Westplein waar al die auto's overheen moeten een aantrekkelijk verblijfsgebied wordt. Het wordt een verkeersknooppunt met een tramviaduct, een grote autobrug over de Leidsche Rijn en daaronder alle fietsers en voetgangers. De huidige inrichting van het plein wordt daarmee in vergelijking bijna aantrekkelijk.

Als we plannen maken, moeten we beginnen met wat we wel willen.

Dat is een mooi Westplein waar het aangenaam is om te verblijven en waar functies komen die mensen aantrekken, die zorgen voor de verbinding tussen Lombok en de binnenstad. Daarna kijken we wel verder hoe we de verkeersstromen oplossen. Wat de CDA-fractie betreft, kan dat niet anders dan onder het plein door. Ik dien een amendement in "ontwerpopgave Westplein" dat het college opdraagt te beginnen met het ontwerp als verblijfsgebied en pas daarna de infrastructurele keuzes te maken.

"Amendement 54.

Ontwerpopgave Westplein.

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 juli 2015, ter bespreking van het kleurige plaatje over de Tweede fase Stationsgebied, constaterende dat

1. het voorstel van het college geen specifieke inrichtingscriteria voor het Westplein bevat,
2. daarbij wel wordt gekozen om over het Westplein een drukke doorgaande weg te lopen laten, die met een forse brug over de Leidsche Rijn wordt geleid;
3. het college de verwachte verkeersstromen alleen indicatief in beeld kan brengen en aangeeft (in het verkeersmemo van 3 juli) dat *"Ook wordt de komende zomermaanden een verkeerskundige studie uitgevoerd (. . .) waarin de verkeerskundige effecten op het Westplein en de rest van het netwerk inzichtelijk worden gemaakt. Dit vormt het kader voor de op te stellen Structuurvisie 2e fase"*,

overwegende dat

1. de kwaliteit van het Westplein als verblijfsgebied een integraal onderdeel zou moeten zijn van de kaderstelling voor de uitwerking;
 2. het college de invulling daarvan beperkt tot een duiding van de infrastructuur;
 3. dat onwenselijk is dat de verkeersstructuur het leidende uitgangspunt wordt voor de planvorming voor het Westplein, te meer daar de effecten van andere maatregelen nog onderzocht worden;
 4. dat onwenselijk is dat verkeerskundige onderzoeken van het college zelf (en niet raadsbesluiten) kaderstellend zijn voor de Structuurvisie 2de fase;
 5. het onwenselijk is om de mogelijkheid van een tunnel nu al uit te sluiten,
- besluit

dat het voorbarig is om op dit moment besluiten te nemen over de verkeersoplossingen voor het Westplein, en daarom

beslispunt 3d te schrappen en te vervangen door:

"Westplein: een verblijfsgebied met groen, horeca- en/of publieksvoorzieningen en vastgoed waarbij verkeersstromen een ondergeschikte rol hebben en het autoverkeer *over het plein* als uitgangspunt voor verder ontwerp gemaximeerd wordt op 1 0.000 bewegingen per dag."

Het amendement is ondertekend door mevrouw Haage en mijzelf.

Voorzitter! Het is nogal een complex gebied waarvoor we plannen maken. Een suggestie uit de drie raadsinformatieavonden is mij daarom in het bijzonder bijgebleven. De suggestie om te beginnen met het goed in beeld brengen van alle dilemma's en knelpunten, en daarna pas te gaan ontwerpen. Daarmee nemen we zoveel mogelijk problemen vroegtijdig in de structuurvisie mee en hoeven we niet later te repareren, als dat al mogelijk is. Ik wil graag een toezegging van de wethouder dat hij specifiek die werkwijze gaat hanteren en zoveel mogelijk knelpunten in beeld zal brengen. Ik reken minstens op een stuk of tien, ik kan er suggesties voor doen.

Tot zover mijn vragen aan het college. Ik richt me nog tot mijn collega's in de raad. Want een van de belangrijkste doelstellingen van de plannen in het Stationsgebied is het verbinden van de oude en de nieuwe stad. Jarenlang was de scheiding daartussen te groot. Oost en West werden doorsneden door de Catharijnebaan, het spoor en het gebied rond Hoog Catharijne met de junkentunnel. De aanpak van het Stationsgebied is erop gericht om die barrières te slechten. De OV-terminal, de Rabobrug en het openleggen van de Leidsche Rijn maken dat mogelijk. Door juist aan de andere kant een nieuwe barrière op te werpen in de vorm van een drukke autostraat, want dat wordt het, gaan we precies tegen die filosofie in. Als we die stap nu of binnenkort zitten, zoals het college voorstelt, is er de komende 50 jaar geen weg meer terug. Dan draagt deze raad verantwoordelijkheid voor de grootste planologische blunder sinds het aanleggen van die vorige grote barrière, de Catharijnebaan die we nu pas, na 40 jaar, wegwerken met het herstel van de singel.

Ik had een jaar geleden, tijdens de verkiezingen, goede hoop dat deze raad een bestendige koers zou varen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik vind dit een opvallende vergelijking. De Catharijnebaan was bij aanleg ongeveer de kortste snelweg van Nederland. Nu vergelijkt de heer Van Waveren die met het verminderen van het autoverkeer over het Westplein. Ik begrijp niet hoe hij tot die vergelijking komt.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Dat is omdat de heer Van Corler zich blindstaart op autoverkeer en wat er rondrijdt, dat spijt me, en niet op de barrièrewerking die daarvan uitgaat. De Catharijnebaan had hetzelfde effect als de nieuwe weg over het Westplein gaat krijgen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Volgens mij is er nu een barrièrewerking en wordt die juist verminderd met het voorstel dat er ligt.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Dat betwijfel ik, maar dat zullen we merken. Dit is een mooi bruggetje, daar dank ik de heer Van Corler voor, want ik had goede hoop dat de raad de bestendige koers die we tijdens de verkiezingen voeren, zou doorzetten. Tijdens een debat in Lombok, in de Molen – weten jullie nog André en Pepijn, dat was een leuk debat – was er een ruime meerderheid voor de tunnel. Ik hoop dat vanavond een beetje van die geest terugkomt.

Ik kan me best voorstellen dat er collega's zijn die denken: "Ach, laat die Van Waveren maar lullen, wat weet hij er nou van, dat is het gekke CDA met haar rare ideeën." Dat mogen ze denken, maar hoe zit het dan met de rare ideeën van Platform Ondernemend Utrecht, VNO NCW, MKB Utrecht, Toerisme Utrecht, VPR, VCOC en het Centrummanagement, met de rare ideeën van de Ontwikkelgroep Lombok Centraal, de Kracht van Utrecht, Stichting Maanzaad en de wijkraden Binnenstad en West? Al deze partijen roepen de raad op om een pas op de plaats te maken. Nadat het college zich een half jaar heeft teruggetrokken, heeft de raad de deuren opengezet en de stad uitgenodigd op drie RIA's. Het antwoord van de stad pas duidelijk: dit maken we niet samen.

En dan kijk ik naar mijn collega's van D66. Is dit de participatie die jullie voorstaan? Beste Lars, Maarten, Bram, Jony, Selma, Arjan, Aline, Bas, Anne-Marijke, Roelant, Inra, Matthijs en participatiewoordvoerder Sanne, gaan jullie zo om met de participatie die jullie zo lief is? Wat gebeurde er in jullie fractie toen er werd gesproken over de uitkomsten van de raadsinformatieavonden en over de brieven van al die betrokken organisaties?

Het voorstel gaat niet over tunnels of auto's, het gaat over het waarmaken van beloften. Het gaat over de visie van een verbonden stad en het gaat inmiddels bovenal over hoe we met betrokken inwoners en ondernemers omgaan. Dan is deze visie drie keer het verkeerde antwoord.

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! Ik voel me natuurlijk als D66'er aangesproken door deze aantijging. We hebben inderdaad een belofte gedaan aan de kiezer en dat is dat deze tunnel voor € 100 miljoen er wat ons betreft niet komt. Juist dat nemen wij vanavond mee in onze overwegingen. In die zin zijn wij volledig trouw aan onze eigen uitgangspunten en beloften aan de kiezer.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Dan constateer ik dat de D66-fractie zegt: wij wisten al wat wij vonden er u mag nog wel meepraten, maar onze gedachte verandert niet. Dat is niet hoe de CDA-fractie tegen participatie aankijkt.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! De Tour de France startte afgelopen weekend in het centrum van onze gemeente. Het epicentrum van de tijdrit en de start van de eerste etappe lag in het westelijk deel van het Stationsgebied, waar we het vandaag over hebben. Eén ding is duidelijk, je kunt daar uitstekend een feestje organiseren. Dat mag vaker wat de VVD-fractie betreft.

Het nieuwe centrumgebied wordt een plek voor wonen, werken en recreëren en daar zijn wij blij mee. Het nieuwe centrumgebied heeft nu ook een HUB; dat is het deel van de titel dat ik wel begrijp. Een hub is een verdeeldoesje in een netwerk dat contacten en datatransport tussen een server en werkstations regelt, prachtig. Ik heb een klein verleden in de ICT, kan ik tegen de heer Fokke zeggen. Maar die Healthy Urban Boost, die gezonde stedelijke impuls, die heb ik als titel niet helemaal begrepen. Ik heb niet de moeite genomen voor een amendement, maar wie kan daar niet tegen zijn.

Er zijn diverse kernambities en uitdagingen die we vandaag vaststellen. Belangrijk voor de VVD-fractie zijn de projecten in fase 2 aan de oostkant: het herstel van de Catharijnesingel en van de Leidsche Rijn. Daarvoor is geld nodig, moet er flink worden verdiend in fase 2 en moeten we oppassen met de kosten die we maken voor de openbare ruimte en de voorzieningen die vanuit het algemeen belang worden aangelegd.

Als de BOO met de Jaarbeurs tot stand komt, komt er een te ontwikkelen gebied vrij dat in twee categorieën uiteenvalt. Wij zijn het eens met de analyse in het stuk dat voorligt, dat de mix van functies en hoog- en laagbouw daar gepast zijn. Ik loop ze even met u langs.

Wij kunnen instemmen met het gebied ten zuiden van de Centrumboulevard met hoofdaccent hoogstedelijk wonen en ook het gebied ten noorden van de Centrumboulevard met hoofdaccent kantoor en business lijkt ons gepast, gezien de verdienopgave. Dan de aantrekkelijke groenblauwe zone langs het Merwedekanaal, prachtig. We zijn er geweest, recent natuurlijk met de Tour de France, maar ook op werkbezoek, en toen had ik zomaar een plannetje. Als we namelijk kijken naar die groenblauwe invulling van die zone langs het Merwedekanaal – de visualisaties van de heer Van Waveren zullen er heel anders uitzien dan die van de POS kan ik u verklappen – zien we vooral de grote muur van de Jaarbeurs. Langs de Fentener van Vlissingenkade is eigenlijk heel veel ruimte, zag ik tot mijn verrassing toen ik daar rondstruinde. Die kan wat mij betreft worden ingepakt met wonen. Zo'n vijf à zes meter diep langs de muur van de Jaarbeurs kunnen daar schitterende studio's worden gebouwd, 500 meter lang, zestien meter diep. Er is ruimte genoeg om daar een woningbouwopgave te creëren. Ik wil graag van de wethouder horen wat hij daarvan vindt, of de BOO daarin voorziet, of de BOO dit onmogelijk maakt en of de wethouder deze optie misschien met de Jaarbeurs wil bespreken. Dit zorgt voor veel extra sociale veiligheid, voorziet in een behoefte voor wonen en wij zouden er best enthousiast voor kunnen worden.

Een van de pijnpunten voor de VVD-fractie in het voorstel is de Van Zijstweg: 2×1 rijstrook plus HOV. Tja, we leggen ons daar nu maar bij neer. We hebben er hard voor gestreden. Het is niet nodig 2×1, het kost onnodig geld, het beperkt de bereikbaarheid van het gebied, het maakt het ontwikkelpotentieel kleiner en we doen het alleen maar, omdat blijkbaar door de bewoners wordt gevoeld dat dit nodig is.

Maar het beperkt wel de mogelijkheden; dat vinden we jammer. Met het hoofdaccent op wonen, zal dit blijkbaar net kunnen. De Rabobank is tevreden. Nou, het dan moet maar.

Dan het Westplein, het pijnpunt van vanavond. De inpassing van de stadstraat met pleinfunctie, een 30-kilometerzone en vastgoed; laten we eerlijk zijn, het doet pijn voor de VVD-fractie dat we afscheid moeten nemen van die tunnel. Wij hebben hierover in de commissie uitgebreid gesproken en ik moet de heer Van Waveren meegeven dat het debat in Lombok natuurlijk een mooi debat was en dat de coalitie die daaruit voort had kunnen komen een meerderheid heeft in onze raad. Maar het zou geen recht doen aan de verkiezingsuitslag om de D66-fractie buiten zo'n coalitie te laten. We doen het gewoon met de club waarmee we zitten. Dat betekent dus ook dat wij die Westpleintunnel niet hebben binnengehaald. Zo makkelijk is het.

Wij zijn er echter nog niet van overtuigd dat de huidige oplossing met de maaiveldvariant voldoende bereikbaarheid van het oude centrum garandeert. Daarom komt er straks, hoop ik, van de heer Schipper een amendement waarin we vragen om een onderbouwing en een overtuiging.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! De heer Van Schie heeft tijdens de raadsinformatieavond voor bewoners en bedrijven gezegd dat de bereikbaarheid onvoldoende is en dat we er iets moois van moeten maken. Daarin vinden de fracties van de VVD en de PvdA elkaar. Tegelijkertijd hoor ik hem nu allerlei zaken over bereikbaarheid zeggen waarvan ik denk, tja, ik zou willen weten of dat zo is. Misschien is de bereikbaarheid voldoende, maar eigenlijk weten we dat niet. Is de heer Van Schie het met mij eens dat het moment waarop we deze visie aannemen, namelijk vlak voor het debat over de stadsbrede verkeersvisie, een heel ongelukkig moment is, juist voor dit gebied, dat de draaischijf van de stad wordt?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Het moment waarop we dat doen maakt niet zo vreselijk veel uit, als we maar met elkaar vaststellen dat de relatie met het stedelijk verkeersnetwerk essentieel is voor de inpassing van deze verbindingszone. Dat is voor de VVD-fractie het geval. Mocht uit "slimme route slim regelen" komen dat de bereikbaarheid van de kernfuncties in het oude centrum onvoldoende is gewaarborgd, dan is dat voor ons een hard moment om aan de noodrem te trekken en te zeggen: "dit is niet dat wij voor ogen hadden." Dus ik zie een relatie.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik ben verrast. Wat is dan de status van deze visie? Hoeveel waarde hecht de VVD-fractie aan het vaststellen van een visie als ze er daarna toch weer onderuit kan?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): We zien het als een meerwaarde dat we met een bepaalde visie aan het werk gaan. Het is niet zo dat deze plannen in september al in uitvoering zijn en dat we dan de bouwvakkers op de plek van de Tourstart zien rondlopen. Nee, we gaan de visie nu goed onderbouwen. De VVD-fractie vindt dat echt nodig, want ze is er nu nog niet van overtuigd dat de plannen die voorliggen ook mogelijk zijn.

Ze bestaan uit het compromis tussen bereikbaarheid en de kwaliteit van de openbare ruimte. Wij zeggen dat het prachtig zou zijn als dat compromis werkt, maar dat we eerst moeten zien of het ook mogelijk is. Als het mogelijk is, dan is het heel mooi dat we de tevredenheid op die manier kunnen realiseren. We hebben op al die inspraakavonden, waar mevrouw Haage ook was, gemerkt dat de ondernemers noch de bewoners tevreden lijken te zijn met dit compromis. Dus de overtuigingskracht die uit de onderzoeken en de onderbouwing moet komen, zal niet alleen de VVD-fractie moet overtuigen, maar ook de gemeenschap. De ondernemers en de bewoners zullen ook overtuigd moeten raken.

Er moeten wel verdomd goeie cijfers zijn en die moeten echt overtuigen, niet alleen ons, maar ook de rest van de stad, want ik ben het eens met de heer Van Waveren dat we deze ontwikkeling niet in gaan zetten voor vijf, tien of twintig jaar. We leggen de manier waarop we met het centrumgebied omgaan nu zeker voor twee generaties vast. Dat moet dus ook op een breed draagvlak kunnen rekenen.

Ik ga verder met die lange zin waarmee ik bezig was over de onderbouwing. Die gaat over precies het punt dat de centrumfuncties bereikbaar moeten zijn. De grote zorgen die zijn geuit in het rapport van Royal Haskoning DHV onderschrijven de eerste analyse van de keuze. De ondernemers zien blijkbaar een gevaar waarvan wij hopen dat dat uiteindelijk mee zal vallen.

De VVD-fractie vindt dat oud en nieuw Hoog Catharijne goed bereikbaar moeten zijn, de VVD-fractie vindt dat Klépierre Vredenburg goed bereikbaar moet zijn, de VVD-fractie vindt dat het kernwinkelgebied goed bereikbaar moet zijn en de VVD-fractie vindt ook dat de Amsterdamsestraatweg en de Kanaalstraat goed bereikbaar moeten zijn.

De heer **KONING** (D66): Dan stel ik de vraag aan de VVD-fractie hoe dat rapport door haar geapprecieerd wordt. Ik las met chocolade letters in een normaal nogal wakkere krant dat er € 100 miljoen down the drain zou gaan door mogelijke maatregelen. Dat lijkt ons ontzettend sterk, omdat uit een rapport uit 2011 iets totaal anders blijkt, nog geen fractie aan omzetzijning van wat er wordt gesuggereerd in het rapport van Haskoning. Graag een reactie over de appreciatie van het rapport.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Eerst ben ik geschrokken en daarna heb ik me ook verbaasd over de getallen die erin worden genoemd. Daarom roep ik het college op om daar goed en gedegen onderzoek naar te doen met goede uitgangspunten. Als het werkelijk zo zou zijn dat het € 100 miljoen aan omzet scheelt, dan is het niet moeilijk uit te rekenen dat die ondernemers een enorme prikkel hebben om de tunnel zelf aan te leggen. Ik denk eerlijk gezegd dat dit niet het geval zal zijn. We hebben in de stad gezocht naar die € 100 miljoen. Elke regenboog lopen we achterna om te kijken of er een pot met goud onder ligt. Dat is niet het geval. Dus wij gaan ervan uit dat die investering zich moeilijk zal terugverdienen, maar wij willen dat wel onderbouwd zien. Dat is voor ons echt heel belangrijk, want die bereikbaarheid, niet alleen van Hoog Catharijne en Klépierre, maar ook van de publieke functies die zich in dat gebied bevinden, vinden we belangrijk, want het gaat om echte economie, het gaat om echte omzet en echte banen en wij moeten ervan overtuigd zijn dat die gewaarborgd zijn, voordat we die echte banen, echte economie en echte omzet inruilen voor een stuk verbeterde openbare ruimte. Laat heel helder zijn dat als uiteindelijk de bereikbaarheid van onze historische centrum met al die belangrijke toeristische en maatschappelijke functies en zijn economische waarde in het geding komt met deze oplossing en dat daarmee alleen maar een stukje kwaliteitsverbetering wordt gerealiseerd in een gebied ter grootte van de Neude, dan kiest de VVD-fractie daar niet voor. Dus het is de opdracht aan dit college om ons echt te overtuigen dat dit kan en daar ook de stad van te overtuigen.

We hebben lang en kort over het 30-km-gebied gesproken. Dat is voor de VVD-fractie niet het grootste probleem. Ik heb er vandaag toevallig nog een keer overheen gereden. Op het moment dat je 30 km kunt halen op het Westplein, moet je echt wel een behoorlijk sterke motor hebben. Ik denk dat dit alleen de wielrenners lukt, of dat je anders echt de bolide van Max Verstappen moet hebben wil je in dat korte stukje zo hard kunnen optrekken. Het probleem van de capaciteit zit in de verkeerslichten en de ruimtelijke kwaliteit. Daarover hebben we al het een en ander gezegd; dat gaan we oplossen.

Wij willen wel graag de toezegging van de wethouder horen dat er binnen de maaiveldoplossing ook kan worden gekeken naar alternatieven die nu nog niet in kaart zijn. Er zijn maar een paar grove doorberekeningen gemaakt van wat er mogelijk is en hoeveel dat kost. Als je met mensen in de stad gaat praten dan gaat het heel duidelijk over alternatieven die er nog zijn. Wij krijgen daar graag een blik op.

Tot slot nog iets over de participatie. Er is al veel over gezegd. Ik kom even terug op die 2×1 rijbanen van de Van Zijstweg. Als wij de PvdD zouden vragen om de barbecue van de raad te organiseren, moeten we niet verbaasd zijn als er geen vlees op het vuur komt, maar prei. Wij vinden het dus ook niet gek als we aan het actiecomité Van Zijstweg vragen om in cocreatie te denken over de inrichting van hun weg, dat die "2×1"-formule eruit komt en niet twee keer drie.

Daarmee wil ik zeggen dat het bovenlokale, misschien zelfs regionale vraagstuk waar wij voor staan bij het oplossen van de problemen in dit gebied, zich niet lenen voor cocreatie met een of twee partijen die sterk belanghebbend zijn in dat gebied. We hebben al gemerkt dat compromissen lastig zijn, omdat bereikbaarheid en kwaliteit van de openbare ruimte strijdig zijn met elkaar. Er wordt wel gezegd dat op sommige elementen van het plan cocreatie mogelijk is. Maar ik vraag de wethouder om geen cocreatietrajecten in te gaan zonder de raad daarvan op de hoogte te stellen, zodat de raad kan waarborgen dat geen vegetariërs de barbecue gaan aansteken.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! De PvdA-fractie is over een deel van de visie best enthousiast. De uitbreiding van het stadshart is nodig, de duurzame ambities zijn zeer indrukwekkend, we staan achter de herontwikkeling van het jaar, het beursgebied, die biedt mogelijkheden, en ook de ambitie om het gebied autoluw te maken krijgt de handen van de PvdA'ers op elkaar. Toch hebben we moeite met deze visie als geheel – u hebt dit misschien al een beetje gemerkt.

In het kader van "Utrecht maken we samen" hebben we in de aanloop naar deze raadsbehandeling drie inspraakmomenten georganiseerd om goed naar de stad te luisteren. Bedrijfsleven, investeerders en bewoners hebben allen zorgen over de plannen op het gebied van de bereikbaarheid en economie van de binnenstad. Dit participatiecollege wuift die zorgen weg. Wij vinden dat dit anders moet. Wij willen de uitwerking in de cijfers hebben, zodat we weten of de visie ook echt haalbaar is. Wat is die anders nog waard?

Het fase 2-gebied moet een fijne verblijfsplek zijn voor mensen. De stedenbouwkundige Karssenberg heeft ons een prachtig plintenstrategie gepresenteerd om het straatniveau leefbaar en veilig te maken. Er staat weinig over veiligheid in de visie, dus die strategie zouden wij graag overnemen. Wij vragen aan de wethouder of hij dit ook wil doen, anders hebben wij een motie achter de hand.

Om ervoor te zorgen dat dit nieuwe deel van de binnenstad niet het oude opslokt, willen wij een onderzoek naar de economische kosten en baten. Ook daarvoor hebben wij een motie achter de hand. De verkeersmaatregelen moeten hierin worden meegenomen, maar ook het realiseren van het transferium aan de westzijde en het Merwedekanaal.

Welk bloed vloeit er als we met de vaststelling wachten op het verkeersplan? De redeneerlijn in de brief die we vrijdag van het college kregen, is dat er aan alle kanten wordt geknepen zonder inzichtelijk te maken wat hiervan de gevolgen zijn voor het verkeer. Wanneer er wordt verwezen naar de nota "slimme routes, slim regelen" – die hebben we nog niet eens gezien, laat staan dat we die hebben vastgesteld – concludeert de PvdA-fractie dat dit geen redeneerlijn is die ons over de streep trekt om alsnog voor deze toekomstvisie te stemmen.

Het Westplein komt er in onze ogen echt bekaaid vanaf. Wat voorop moet staan is de kwaliteit van het plein, het moet er aangenaam verblijven zijn. Dit brengt met zich mee dat we het plein of echt autoluw maken, of cofinanciering voor een tunnel gaan zoeken. Anders dan de VVD-fractie zegt, heeft het college helemaal niet gezocht naar een pot met geld onder een regenboog, of onder een regenboog van de Europese Unie. Wij steunen daarom het amendement, ingediend door de CDA-fractie, die we liefkozend ook wel de christendemocratische autopartij noemen. Toch is het ons gelukt om als oppositiepartijen hierin de samenwerking op te zoeken.

Ondanks dat we verschillende mogelijkheden zien, willen we meer met het Westplein en meer ambitie tonen. We zien er iets anders in dan deze visie op dit moment doet.

Concluderend is de PvdA-fractie enthousiast over de uitgangspunten die ik in het begin heb genoemd, maar vindt ze echt dat er te veel onzekerheden inzitten voor bewoners en ondernemers en daarom is ze daarom zeer kritisch.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik zei tegen de griffier: "nog even het Stationsgebied in je laatste raad," want hij heeft bij dit onderwerp nogal een geschiedenis liggen.

De **VOORZITTER**: Ik weet niet wat u bedoelt.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Dat is voor later.

Voorzitter! Er doet zich in het Stationsgebied een unieke kans voor om een groot gebied in onze stad duurzaam en aantrekkelijk te ontwikkelen. Deze kans moeten we met beide handen aangrijpen. De gezamenlijke ambities rondom duurzaamheid zijn torenhoog en dit gebied wordt een icoon van duurzame herontwikkeling. De GroenLinks-fractie is daar natuurlijk dik tevreden mee. We hebben de wethouder in de commissie goed gehoord in het antwoord op onze wens om deze ambitie goed te verankeren: harder dan BREEAM. We kijken met spanning uit naar de verdere uitwerking van deze toezegging.

Rondom duurzaamheid halen we bij de opsomming van de uitgangspunten in het tweede beslispunt van het raadsvoorstel de uitleg van de wethouder in de commissie aan, dat het hierbij niet gaat om een limitatief lijstje, maar dat er ook zal worden gekeken naar zaken zoals een circulaire herontwikkeling en bouwlogistiek.

Bij de inrichting van het gebied vraag ik aandacht voor de levendigheid. Er is met een mooi woord gesproken over een plintenstrategie, dit is zojuist ook al aangehaald, de wijze waarop in het gebied wordt nagedacht over de inrichting van gevel tot gevel. Er lijkt bij de verschillende betrokkenen voldoende scherp op het netvlies te staan dat de goede inrichting op straatniveau, inclusief de functies in de verschillende panden in de plinten, noodzakelijk is. Maar ik word toch wat onrustig als ik bij het recente werkbezoek aan de Jaarbeurs de plannen zie en hoor over de Centrumboulevard. Daar spatte de gewenste levendigheid nog niet van de plaatjes af. We vragen de wethouder dan ook over een dergelijke plintenstrategie in overleg te gaan met alle belanghebbenden in het gebied.

Het is duidelijk dat er rond de aansluiting van het gebied met omliggende buurten en de bijbehorende ruimtelijke kwaliteit en automobilititeit de nodige uitdagingen liggen. In de toekomstvisie wordt een aantal belangrijke structurerende keuzes rondom automobilititeit gemaakt, zoals het verplaatsen van het parkeervolume naar de overzijde van het Merwedekanaal en de inrichting van de Van Zijstweg met 2×1 rijstrook.

De grote uitdaging zit in de oplossing voor het Westplein die recht doet aan de wens om hier te investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte. Voor de GroenLinks-fractie staat het doel voorop om er een meer leefbaar gebied van te maken. In de commissie heb ik het college uitgedaagd om ons in de komende maanden te overtuigen dat dit doel met de voorgestelde maaiveldoplossing kan worden gehaald en de tunnelvariant kan worden losgelaten. Om het college ruimte te geven deze uitdaging in te vullen, steunen we het amendement dat later door de SP-fractie zal worden ingediend over de noodzakelijke onderbouwing van de voorgestelde oplossing.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Het woord autoluw wordt heel vaak gebruikt bij deze visie. Vindt de GroenLinks-fractie 15.000 verkeersbewegingen per dag autoluw?

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): De discussie over autoluw is al eerder gevoerd. 15.000 verkeersbewegingen per dag is niet direct autoluw te noemen. Voor de GroenLinks-fractie is het meest van belang hoe de weg wordt ingericht. Een weg met 15.000 verkeersbewegingen per dag die dwars over het plein loopt, betekent iets heel anders dan een weg met 15.000 verkeersbewegingen per dag die achter de bebouwing om loopt. Dit is een van de belangrijke punten waar ik later op terugkomt.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ook de heer Van Corler wijst op het amendement dat de SP-fractie gaat indienen; dat doen alle coalitiefracties. De SP-fractie heeft nog maar 1 minuut spreektijd, dus de heer Schipper kan waarschijnlijk geen antwoord geven op alle vragen die we erover gaan stellen. Misschien wil de heer Van Corler een tipje van de sluier oplichten. Hoe groot is die ruimte? Ik heb hem horen zeggen dat hij er nog van overtuigd moet worden dat die tunnel niet nodig is; dit zei de heer Van Schie ook. Ligt die tunnel straks nog op tafel, vormt hij nog een optie, of stemt de hele GroenLinks-fractie in met de keuze om de tunnel te schrappen?

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Zal ik gewoon doorgaan met mijn bijdrage? Volgens mij staat daar het antwoord in. Het wordt een pittige klus om de GroenLinks-fractie te overtuigen van het feit dat het op deze manier gaat lukken om de leefbaarheid van het gebied de gewenste impuls te geven. Dit blijkt uit het feit dat een van onze raadsleden de tunneloplossing niet loslaat en daarom aantekening zal vragen bij het onderdeel 3d van het raadsvoorstel. De rest van de fractie stemt met het geheel in.

Naast de benodigde reductie van het autoverkeer om het Westplein is voor de GroenLinks-fractie de uiteindelijke inrichting zeker zo belangrijk – ik heb er net al een voorschotje op gegeven – namelijk een weg met maximaal 15.000 verkeersbewegingen per dag dwars over het plein heeft een heel andere kwaliteit dan een weg achter de bebouwing langs. De laatste variant heeft natuurlijk onze voorkeur. Wij verwachten in de uitwerking van de structuurvisie ook hierover een scherp eindplaatje te krijgen.

Het is de vraag wanneer het eindplaatje in beeld komt. Het kan niet zo zijn dat de maatregelen rondom het realiseren van het autoverkeer pas over zo'n tien jaar plaats zouden vinden. Zeker als ik van de Jaarbeurs hoor dat deze de parkeercapaciteit van de locatie aan de andere kant van het Merwedekanaal in 2018 of 2020 op niveau wil hebben, moet het mogelijk zijn om snel voorbereidingen te treffen om het autoverkeer te reduceren met tijdelijke maatregelen, en zo spoedig mogelijk ook met een definitieve oplossing. Wij willen er zeker voor waken dat er na de tijdelijke maatregelen geen stappen meer gezet zouden worden naar een definitieve oplossing. We maken in Utrecht nog wel eens mee dat er een soort semipermanente oplossing is. Dus ook als er tijdelijke maatregelen worden genomen, is het devies om snel door te pakken naar een definitieve oplossing.

Ten slotte het vervolgproces. Over de participatie is al het een en ander gezegd. Voorafgaand aan de toekomstvisie zijn er de nodige klachten geweest. De wethouder heeft toegezegd na het zomerreces te komen met een opzet voor de verdere participatie richting de structuurvisie. We hebben al eerder gepleit voor een actieve betrokkenheid van de raad bij dit proces. Dit is volgens de GroenLinks-fractie nodig om verdere stappen te kunnen zetten voor de invulling van dit gebied dat we voor de komende decennia vormgeven.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! Utrecht ontwikkelt door, wordt groter, drukker breder geliefd en erkend, en in dat licht is een uitbreiding van het centrum een goede zaak. Bij een groeiende stad dienen ook de faciliteiten mee te groeien. Wij zijn dan ook voorstander van het uitbreiden van het centrum in het westelijk Stationsgebied.

Daarin vinden wij de nadruk op duurzaamheid en gezondheid als randvoorwaarden een goede zaak, maar over het uitwerkingsniveau van de toekomstvisie zijn we minder te spreken. Dat velen in de stad, mede gezien de timing van de presentatie, dachten dat het om een grap ging, is in dit licht erg veelzeggend.

Het is niet zomaar iets, het centrum van de stad met zo'n gebied uitbreiden. Dat is iets wat het karakter van de stad voor zeer lange tijd mede zal bepalen; dat zijn eerder eeuwen, dan decennia. Het college geeft zelf aan in deze toekomstvisie eerst een beschrijving van het type centrumgebied te willen geven. We zien daarvan echter nauwelijks iets terug in het voorstel, afgezien van de randvoorwaarden op het vlak van duurzaamheid en gezondheid. De kern van het stuk ontbreekt.

Ik neem graag even door waarover we vanavond eigenlijk besluiten.

In besluitpunt 1 staat dat het belangrijkste kenmerk van de structuurvisie de vergroting van het centrum tot de overzijde van het Merwedekanaal is. Het is niet niks om zo'n grote lap grond aan het centrum van de stad toe te voegen, maar we staan achter de uitbreiding van het centrum an sich, zoals ik al heb gezegd. Doch daar moet wel heel erg goed over worden nagedacht. Waarom lees ik niet terug hoe het centrum een centrum moet worden, waarom mensen daar naartoe willen gaan, terwijl op een steenworp afstand de historische binnenstad ligt die in de gehele wereldpers net de hemel in is geprezen en Hoog Catharijne helemaal wordt opgeknapt voor de mensen die lekker naar de winkels willen gaan? Wat wordt het onderscheidende karakter van het nieuwe stukje centrum waardoor de mensen hier wel op afkomen en dit niet tot een spookbuurt verwordt? Waarom is er veel geanalyseerd en onderzocht, maar ontbreekt juist het stukje over hoe het gebied een aanvulling moet worden op het al bestaande centrum? Het college zegt zelf dat het complementair moet worden, maar gaat vervolgens totaal niet in op hoe het dit voor zich ziet. We lezen alleen wat overkoepelende termen over de invulling van kunst, cultuur, leisure en entertainment, waarbij wordt aangegeven dat het volledig aan marktpartijen wordt overgelaten om dit te realiseren: nul garantie dus. En die zaken, kunst, cultuur, leisure en entertainment hebben we al voldoende; daar zit de stad al vol mee. Dus nogmaals de vraag: waarom gaan mensen hiervoor naar het nieuwe deel van het centrum? Hoe zorgen we ervoor dat het sfeervol wordt en hetzelfde, extreem hoge gevoel van de huidige binnenstad krijgt? Die analyse en de daaruit volgende richtinggevende kaders zouden aan de basis moeten liggen van dit stuk. Op basis daarvan zou besloten moeten worden hoe we dit gebied vormgeven.

Hoe belangrijk het is om dit soort vraagstukken helemaal vooraan te beantwoorden en niet pas bij het uitwerken, blijkt uit het feit dat het heel gemakkelijk is om voorbeelden van geslaagde nieuwbouwcentra te benoemen, maar heel erg moeilijk om ons een stad voor te stellen waarvan het centrum is uitgebreid op een manier waarvan we denken: hé, dat is mooi, we zijn liever in het nieuwe deel, dan in het oude.

Ik ben overigens niet pessimistisch over de mogelijkheden. We hebben zelf lang en hard nagedacht en zien zeker kansen om iets toe te voegen aan het centrum. Maar er zitten wel keuzes aan vast. Keuzes die ik hier niet terugzie. Ik had graag gezien dat het college zijn eigen voornemen voor deze toekomstvisie had gevolgd en ook scherpe keuzes had gemaakt.

Het tweede besluitpunt gaat over een attractief gebied met sterke menging van functies, een eigen centrumidentiteit en attractieve gebouwen. Ik vind dit een mooi beslispunt. Ik ben heel benieuwd naar het eerste raadsvoorstel waarin staat dat we een non-attractief gebied willen ontwikkelen. Maar ook hier blijven belangrijke vragen onbeantwoord. Wat wordt die eigen centrumidentiteit? Dat lijkt me een vraag om uit te diepen, want dat zou de kern van het richtinggevende kader dienen te zijn die binnen de structuurvisie wordt ontwikkeld. Met die centrumidentiteit hangt natuurlijk samen wat een attractief gebouw op die plek zou zijn. Esthetiek blijft contextgevoelig. Je hangt ook geen oubollig gehaakt kleedje over een strak moderne tafel.

Het derde besluitpunt gaat over het gebied ten zuiden van de Centruboulevard met het hoofdaccent hoogstedelijk wonen en het gebied ten noorden van de Centruboulevard met het hoofdaccent kantoor en business. Ik ben benieuwd waar de retail blijft, waar het accent van het centrum blijft en hoe de functiemenging is als er een enorme splitsing wordt aangebracht tussen kantoren en wonen. Aan de vooropgestelde Centruboulevard zijn al een paar woorden gewijd. Die lijkt vooral een loopoptochtbaan te worden van en naar de parkeerplaatsen, een beetje zoals op Schiphol van de douane naar de gate: super sfeervol.

Samenvattend: wij zijn voor de uitbreiding van het centrum. De voorliggende toekomstvisie vinden we ernstig in gebreke blijven. Het doel van het college om een beschrijving te geven van het type centrumgebied ontbreekt bijna volledig. Het belangrijkste punt hoe we van het centrum een echt centrum willen maken in relatie tot de historische binnenstad en Hoog Catharijne ontbreekt volledig. Wij vinden dat veel zaken in visie moeten staan die ontbreken. Om ervoor te zorgen dat hierover zo snel mogelijk wordt nagedacht, voor in ieder geval de structuurvisie, dien ik een motie in.

"Motie 121.

Centrum: Hoe dan?

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 juli 2015, ter behandeling van het raadsvoorstel Toekomstvisie centrum fase 2 Stationsgebied, constaterende dat

- het college van het gebied aan de westzijde van het station wil gebruiken als uitbreiding van het bestaande centrum van Utrecht;
- dit nieuwe centrumgebied moet concurreren met onze al bestaande prachtige oude binnenstad & Hoog Catharijne;
- er in de toekomstvisie wel uitgebreid ingegaan wordt op de invulling qua duurzaamheid & gezonde verstedelijking, maar over het zelf benoemde 'belangrijkste kenmerk': het vergroten van het centrum tot overzijde Merwedekanaal nauwelijks nagedacht lijkt te zijn m.b.t. de centruminvulling zelf;
- bovenstaande punt zich beperkt tot: "Aan de boulevard komen functies in het thema 'kunst, cultuur, leisure & entertainment' met een publiek aantrekkende werking",

overwegende dat

- projecten waarbij nieuwe centra worden gebouwd bekend staan te floppen;
- een zin als "Aan de boulevard komen functies in het thema 'kunst, cultuur, leisure & entertainment' met een publiek aantrekkende werking." weinig blijkt geeft van de enorme uitdaging die het is een echt centrumgevoel te verwezenlijken;
- zonder een unieke aantrekkende werking er weinig mensen zullen komen, daar deze het alternatief van de oude binnenstad en/of Hoog Catharijne hebben;
- een centrum geen centrum is als er geen mensen komen, maar een spookbuurt, draagt het college op,
- in de structuurvisie expliciet te verwerken hoe deze uitbreiding van het Utrechtse centrum gerealiseerd wordt op een wijze die van het begin af aan een aantrekkelijk en levendig centrum bewerkstelligt, en hierin ten minste mee te nemen:
 - wat het additieve, complementaire, karakter gaat zijn van het nieuwe stuk centrum t.o.v. de oude binnenstad & Hoog Catharijne;
 - hoe dit stuk centrum zich tot de rest van Utrecht verhoudt qua concurrentie en qua vervoer heen en weer;
 - wat de beoogde gebruikerstijden zijn;

- wat de specifieke centrumidentiteit voor dit gebied behelst en hoe deze gerealiseerd moet worden,
en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Uringa, mevrouw Van Esch, mevrouw Haage, de heer Van Waveren en mijzelf.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie kijkt graag voor het reces terug op de anderhalf jaar gemeenteraad die zij erop heeft zitten. We moeten constateren dat tot nu toe alle gepresenteerde visies van dit college, de toekomstvisies en ontwikkelvisies, wat de PvdD-fractie betreft onvoldoende zijn. Ook bij de visie op het Stationsgebied fase 2 tasten wij opnieuw in het duister. Tijdens de commissiebehandeling is PvdD-fractie al uitgebreid ingegaan op haar eigen ideeën over deze visie en haar grote zorgen over het creëren van het megatransferium aan de rand van het centrum. Dat zien wij absoluut niet zitten en kan dan ook zeker niet onze goedkeuring wegdragen.

Vanavond stip ik nog twee punten aan, waarvan wij in ieder geval willen dat ze concreet worden gemaakt in deze visie. Dat zijn de plannen voor het duurzame en groene Stationsgebied en het concretiseren van het begrip autoluw. Het plan wordt ook wel, dit is door meerdere mensen aangestipt, een Healthy Urban Boost genoemd. Dat klinkt prachtig en lekker gezond, maar helaas moeten we zelf invullen wat een Healthy Urban Boost is. Dat is met meer zaken uit deze visie het geval. De zogenoemde leidende principes van duurzaamheid en gezonde verstedelijking bijvoorbeeld. Werk deze begrippen eerst goed uit, voordat er een visie wordt afgetikt in de raadzaal! Daarom dienen wij samen met de fractie van de ChristenUnie de volgende motie in.

"Motie 122.

Duurzaamheid in Toekomstvisie fase 2 Stationsgebied.

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 juli 2015 ter bespreking van het raadsvoorstel Toekomstvisie fase 2 Stationsgebied constaterende dat

- het de ambitie van de gemeente Utrecht is om de luchtkwaliteit te verbeteren, om in 2020 een CO₂-reductie van ten minste dertig procent te hebben bereikt en in 2030 een klimaatneutrale stad te zijn;
- uit onderzoek van de Universiteit Wageningen/ Alterra (sept. 2014) naar het openbaar groen per vierkante meter in de bebouwde kom per woning voor 31 grote Nederlandse gemeenten, blijkt dat de gemeente Utrecht één van de minst groene steden van Nederland is en onderaan bungelt op plaats 29.¹
- er voor de gemeente Utrecht kansen liggen voor een duurzaam en groen Stationsgebied;
- in het raadsvoorstel bij de beslispunten 'duurzaamheid' en 'gezonde verstedelijking' als leidende principes worden genoemd;
- de Toekomstvisie fase 2 Stationsgebied vol staat met sfeerimpressies gevuld met grote groene bomen, duurzame shops met 'Healthy!' als gevelreclame, schone straten, blauwe lucht en vrijwel geen auto's,

overwegende dat

- in de Toekomstvisie de leidende principes 'duurzaamheid' en 'gezonde verstedelijking' niet uitgewerkt zijn;
- bij een gezonde verstedelijking de vergroening niet vergeten mag worden en dat afgezien van het groen in de begeleidende sfeerimpressies, in de Toekomstvisie zelf geen concrete plannen

of visie wordt uitgewerkt wat betreft het groen in het Stationsgebied en er alleen een visie over groene daken in beschreven wordt,
verzoekt het college,

- de leidende principes 'duurzaamheid' en 'gezonde verstedelijking' in de huidige toekomstvisie te concretiseren;
- baarbij een duidelijke visie te formuleren omtrent de vergroening van het Stationsgebied, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Uringa en mijzelf.

Ten tweede, wat al is aangestipt en wat de PvdD-fractie zorgen baart, zijn de vele bezorgde reacties over het ontbreken van een concrete uitwerking van het autoluwe karakter van het Westplein. 15.000 verkeersbewegingen per dag is niet autoluw en ook niet in overeenstemming met de gewenste ruimtelijke kwaliteit van een groen, veelkleurig en levendig Westplein. De PvdD-fractie vindt zelf dat er maximaal 5000 verkeersbewegingen per dag kunnen komen om te kunnen zeggen dat we naar autoluw neigen. Wij willen dat het begrip autoluw duidelijk wordt gedefinieerd in de toekomstvisie, waarna het begrip met onderbouwing kan worden toegepast. Daarnaast moet er ook veel beter worden onderzocht hoe we wel naar die 5000 verkeersbewegingen per dag kunnen gaan en wat hiervan de effecten op de luchtkwaliteit en de leefbaarheid van het Westplein en tevens de rest van Utrecht zullen worden. Daarom dienen wij de volgende motie.

"Motie 123.

Motie Autoluw Westplein.

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 juli 2015, ter bespreking van Raadsvoorstel Toekomstvisie fase 2 Stationsgebied,
constaterende dat

- het de ambitie van de gemeente Utrecht is om de luchtkwaliteit te verbeteren, om in 2020 een CO₂-reductie van ten minste dertig procent te hebben bereikt en in 2030 een klimaatneutrale stad te zijn;
- er ten behoeve van bovenstaande doelstelling wordt ingezet op een autoluwe stad en een autoluw Stationsgebied;
- het Westplein aantal vervoersbewegingen in de Toekomstvisie fase 2 Stationsgebied verlaagd zal worden naar maximaal 15.000 bewegingen per etmaal;
- de wethouder tijdens de commissiebehandeling in haar beantwoording aangaf dat 'autoluw' geen vastomlijnde definitie kent,

overwegende dat

- de gemeente Utrecht alle zeilen bij moet zetten om haar klimaat-, luchtkwaliteits- en duurzaamheidsdoelstellingen te halen;
- 15.000 bewegingen niet als autoluw kan worden beschouwd en niet in overeenstemming is met de gewenste ruimtelijke kwaliteit van een groen, veelkleurig en levendig Westplein;
- de Partij voor de Dieren vindt dat bij een autoluw Westplein er gestreefd moet worden naar maximaal 5.000 bewegingen per etmaal;
- uit recente onderzoeken blijkt dat mensen steeds vaker openbaar vervoer, OV, fiets of thuiswerken kiezen boven het gebruik van de auto,

verzoekt het college,

- het begrip 'autoluw' duidelijk te definiëren en niet zonder onderbouwing toe te passen in de Toekomstvisie fase 2 Stationsgebied;

- te onderzoeken wat de effecten op de verkeersstromen en de luchtkwaliteit zijn, van het verder terugbrengen van het aantal vervoersbewegingen op het Westplein naar maximaal 5.000 bewegingen per etmaal, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mijzelf.

Voorzitter! Ik rond af. Wij willen vanavond een pas op de plaats maken wat betreft deze fase 2 Stationsgebied. Ga eerst kijken hoe je daadwerkelijk duurzaamheid, gezonde verstedelijking, vergroening en een autoluw Westplein zou willen uitwerken.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Gemakshalve sluiten we ons aan bij alle opmerkingen over de timing en bij alle vragen die zijn gesteld door de voltallige oppositie.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Kan mevrouw Uringa toelichten of zij zich ook bij onze vragen aansluit en, zo ja, in hoeverre?

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Dat krijgt de heer Bos na dit raadsdebat. De ChristenUnie-fractie benadrukt dat de component groen onvoldoende in de visie zit. We roepen hier het referendum in herinnering waarin 70% van de inwoners van deze stad koos voor visie A. Er zou op zijn minst één fractie moeten zijn die begint te springen. Zoekt u zelf maar uit wat deze visie behelst, maar daarin werd in ieder geval uitgesproken: groen in plaats van alleen maar verstedelijking. Daarom vinden wij ons volledig in de motie ingediend door de PvdD-fractie.

Tot slot een compliment. Het is het college gelukt om vriend en vijand, ontwikkelaars, bewoners, wijkraden en ondernemers eensgezind...

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Een punt van orde. U hebt mij de vorige raadsvergadering zeer kort gehouden en ik verwacht dat u ook andere fracties zeer kort houdt.

De **VOORZITTER**: Dat ga ik zeker doen. Ik vind het ontzettend flauw, mevrouw Uringa rondt af.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Dank voor de collegialiteit. Het is in ieder geval het college gelukt om vriend en vijand eensgezind te laten optrekken tegen deze visie en uit te spreken: nee.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! In de notulen van de commissiebehandeling las ik heel vaak de termen "nader uitwerken" en "nader onderzoeken". Dat is precies de status van het raadsvoorstel zoals de SP-fractie ernaar kijkt: een richtinggevende aanzet voor de toekomstige inrichting van de westkant van het station. Veel is nog vaag en jawel, nader uit te werken of te onderzoeken en daar kunnen we de waardevolle inbreng uit de stad heel goed bij gebruiken. Breng de dilemma's en keuzes in beeld, samen met de betrokken mensen en organisaties.

Tegelijkertijd is het raadsvoorstel heel concreet op een aantal punten, en dan bedoel ik natuurlijk het Westplein. Bij de tweede raadsinformatieavond was hoogleraar verkeerskunde Meurs er duidelijk over: doe nou geen stand-alone maatregelen op verkeersgebied zonder de effecten op het achterliggende netwerk en de economische levensvatbaarheid van de binnenstad in beeld te brengen. En het lijkt mij dat we zijn woorden ter harte moeten nemen en dat onderzoek naar die effecten in de aanloop naar de structuurvisie moeten doen. We hopen dat het allemaal kan wat het college in het hoofd heeft, maar we willen het wel even zien.

Moeten we dan met al die onzekerheden geen pas op de plaats maken, zoals een deel van de fracties voorstelt? Wij denken van niet, want er zitten ook een aantal prima gedachten in deze toekomstvisie. De studie naar de effecten van de uitgangspunten voor het Westplein willen we wel graag verankerd hebben in het raadsvoorstel en daarvoor dienen we een amendement in, naast de SP-fractie zijn dat de fracties van GroenLinks, D66, VVD en vermeende oppositiepartij Stadsbelang Utrecht.

"Amendement 55.

Onderbouw maaiveldoplossing.

De gemeenteraad bijeen op 9 juli 2015 ter besluitvorming over de Toekomstvisie centrum fase 2 Stationsgebied,
constaterende dat

- het college in de toekomstvisie voorstelt om geen tunnel onder het Westplein aan te leggen;
- de Westpleintunnel onderdeel was van de variant die gekozen is in het referendum over het Stationsgebied in 2002,

overwegende dat:

- het de ambitie is om de kwaliteit van de openbare ruimte bij het huidige Westplein fors te verbeteren;
- sinds de eerste plannen rondom de Westpleintunnel het nodige veranderd is in wetgeving en het Utrechtse verkeersbeleid;
- de visie uit Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar onder andere gericht is op het verminderen van doorgaand autoverkeer en een tunneloplossing daar niet op aansluit en niet meer nodig lijkt te zijn;
- een tunnelvariant veel duurder is dan een oplossing op maaiveld;
- een goede inpassing van een maaiveldvariant waarbij de ruimtelijke kwaliteit centraal staat ook een forse investering vraagt;
- goede fysieke bereikbaarheid van bestaande functies in het oude centrum en Lombok en hoge ambities voor de openbare ruimte essentieel zijn voor een aantrekkelijk en bereikbaar centrumgebied;
- de economische consequenties van de visie (kosten-batenanalyse) inzichtelijk gemaakt worden bij de structuurvisie;
- privaatrechtelijke afspraken zijn gemaakt over de (auto)bereikbaarheid van parkeervoorzieningen bij Hoog Catharijne;
- om een oplossing op maaiveld met de uitgangspunten van een stadsboulevard te creëren (hoge kwaliteit van openbare ruimte, oversteekbaarheid, verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid) een reductie naar maximaal 15.000 autobewegingen per dag nodig is;
- deze reductie van het doorgaande autoverkeer op het Westplein effecten zal hebben op andere wegen in Utrecht en de consequenties daarvan moeten kunnen worden gewogen in relatie tot de ambities op en rond het Westplein,

besluit aan het raadsvoorstel toe te voegen na beslispunt 3:

4. voorafgaand aan het definitieve besluit bij de structuurvisie over de onder 3d genoemde uitgangspunten:

- de haalbaarheid van deze uitgangspunten te onderzoeken, in samenhang met het nieuwe verkeersplan "Slimme routes, slim regelen";
- daarbij de effecten op het stedelijke verkeersnetwerk inzichtelijk te maken;
- onderbouwd de mogelijkheden aan te geven voor de gewenste ruimtelijke kwaliteit en de ruimtelijke en verkeerskundige inpassing;

- de economische effecten te onderzoeken,
het oude beslispunt 4 om te nummeren naar beslispunt 5."

Het amendement is ondertekend door de heren Van Corler, Van Schie, Koning, Bos en mijzelf.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik heb de SP-fractie tijdens de raadsinformatieavond aan bewoners en ondernemers horen zeggen: het is rijp en groen, een vreemd moment om nu te besluiten als je later in het jaar nog over verkeer een besluit moet nemen; conflicten tussen belangen zijn nog niet goed uitgewerkt; we moeten een pas op de plaats maken. Waarom nu dan toch stemmen?

De heer **SCHIPPER** (SP): Het eerste klopt. Over het tweede, die pas op de plaats, heb ik tijdens de commissiebehandeling gezegd dat ik me dat heb afgevraagd. Er staan rijpere en groene zaken in het voorstel. Die groene zaken moeten we verder heel goed uitzoeken met de hulp van de stad en van de rijpe zaken die er heel concreet in staan, met name dat Westplein, moeten we een betere onderbouwing hebben. Het een hoeft niet op het ander te wachten.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Wat de CDA-fractie betreft is het voorstel meer groen dan rijp. Welke opdracht geeft de coalitie het college mee als de heer Schipper zegt dat hij het voor de helft nog niet zeker weet en dat het college voor de rest verder mag knutselen? Is het dan niet beter om te wachten tot de uitwerking en onderbouwing?

De heer **SCHIPPER** (SP): Ik denk dat dat heel goed parallel kan lopen. Wij nemen zes weken vakantie, maar ik hoop niet dat de ambtelijke staf van de wethouder dat ook doet. Die kan prima verder met de zaken die wel kloppen in het voorstel.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Is dit een nieuw standpunt van de SP-fractie over de cao's?

De heer **SCHIPPER** (SP): Het lijkt me dat dit enigszins buiten de orde is, maar dat wil ik graag straks even met de heer Van Waveren doornemen. Hoe de CDA-fractie daarover denkt, hebben we al gehoord.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan de heer Everhardt.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik heb moeten constateren dat het college nog vijf minuten spreektijd heeft, maar ik begin toch met een kleine inleiding op de visie die voorligt. Het college heeft deze visie gepresenteerd om een wenkend perspectief te bieden voor de invulling van de structuurvisie. Er is door de eerste twee sprekers begonnen over trouwen en daten. Dit is inderdaad de weg daarnaartoe. In de structuurvisie worden zaken definitief vastgeklekt. Die bereidt het college zeer goed voor. Het debat dat we tot nu toe hebben gevoerd in deze raad, maar ook in de raadsinformatieavonden, en de voorbereiding daarvoor zijn heel zinvol geweest om tot een goede structuurvisie te komen. Het college vindt dat dit meerwaarde heeft.

Wij hebben hier een enorme ambitie neergelegd – dat benadruk ik nog een keer – sowieso voor de stad Utrecht door het centrum te vergroten. Deze ambitie is door u allen omarmd. We doen dit door stappen te zetten aan de westzijde van het station.

Ik wil niet dramatisch lijken, maar in 1987 kwam ik in deze stad als student. Als je toen aan de andere kant van het station ging wonen werd er gezegd: gaat u de stad uit? Nu gaan we de andere kant van het station inderdaad invullen als centrumgebied.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Dat was al de ambitie in 2003. Wat is er zo nieuw aan het plan van het college?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): We hebben daarbovenop een duurzaamheidsambitie neergelegd. Wij willen de gezonde stad van de toekomst bouwen, zodra de structuurvisie is vastgesteld.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Duurzaamheid is in 2007 of 2008 al als pijler toegevoegd aan de Stationsgebied. Wat is nieuw voor dit college?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): De ambitie die we neerleggen in onze healthy urban boost strategy wordt ook erkend door Europa. De Europese Unie heeft Utrecht samen met het Olympisch dorp in Londen aangewezen om die gezonde stad van de toekomst te creëren. Dat heeft echt meerwaarde. We leggen energieneutraal als een wenkend perspectief neer in de combinatie kantoren, woningen en het toegevoegd centrumgebied dat we aan de westkant van het station willen realiseren.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! De universiteit krijgt een beetje subsidie uit Europa voor een paar fte, omdat de gemeente cofinanciert. Wat is er uniek aan de ambitie die hierin staat?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Ik denk dat de Europese Unie onze stad hiermee erkenning geeft. We kunnen kennis en kunde naar onze stad toetrekken om echt invulling te geven aan die zeer hoge ambitie die we hebben. In de Jaarbeurs hebben we een partner gevonden die die ambitie met ons deelt om die hier echt te laten landen. Dat is in een enorme stap voorwaarts. De invulling daarvan gebeurt in het traject voor de structuurvisie; dat is een belangrijk traject.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik heb het gevoel tegenstrijdigheden te horen. De wethouder zegt: "healthy urban boost", hij zegt "klimaatneutraal". Maar daarnaast moet ook alles kunnen in dat Stationsgebied: wonen, werken, er met de auto komen, door de stad rijden, alles. Kan de wethouder vertellen hoe het college zo'n "healthy urban boost" ziet. Dat wordt me niet echt duidelijk.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Mijnheer de voorzitter! We hebben met deze visie onze kansen laten zien voor dit gebied. Wij willen die duurzaamheidsambitie hier laten landen. We hebben daarnaast aangegeven hoe we invulling willen geven aan het gebied, namelijk naast kantoorgebied ook woongebied, een gebied dat langer levendig is dan alleen overdag. We hebben met de Jaarbeurs een partner gevonden die deze ambitie samen met ons wil invullen. En ja, de concretisering daarvan vertaald in vierkante meters zal inderdaad in de structuurvisie landen. Die stappen zullen we gaan zetten. De bijdrage van mevrouw Van Esch over duurzaamheid kunnen we zeker omarmen en aan die ambitie zullen we zeker invulling geven bij het opstellen van de structuurvisie.

Mijnheer de voorzitter! De fractie van Stadsbelang Utrecht heeft een aantal punten naar voren gebracht die belangrijk zijn. De structuurvisie zal altijd de financiële haalbaarheid bevatten, dus die zal zeker aan de raad worden gepresenteerd.

Economische vitaliteit en wat betekent die voor andere gebieden? In amendement 55 wordt opgeroepen om dit onderwerp inzichtelijk te maken. Dat zullen we zeker doen.

Hetzelfde amendement raakt ook het punt van de vervoersbewegingen; die zullen we zeker laten zien. De coproductie is er inderdaad een onderdeel van. Ik heb al in de commissie toegezegd dat we samen met een afvaardiging van de raad – een heel goed project dat we ook bij de raadsinformatieavonden hebben doorlopen – de participatie op weg naar de structuurvisie nader zullen invullen. Over dat proces komen we in september met elkaar te spreken.

De fractie van Stadsbelang Utrecht heeft ook iets gezegd over het Smakkelaarsveld. Dat staat echter net niet in deze visie verwoord, maar ik heb het goed gehoord. Dat is een vraagstuk waarvoor afspraken uit het verleden gelden over markt, marktpartijen en dat soort zaken. Ik kan deze zaken inzichtelijk maken. Ik heb al toegezegd dat we over de toekomst van het Smakkelaarsveld na de zomer komen te spreken.

De D66-fractie heeft gevraagd hoe het zit met de gebiedsontwikkeling, ook op kortere termijn. Wanneer gaat die plaatsvinden? We hebben daarvoor de structuurvisie nodig voor het Westplein en het Jaarbeursgebied. De Jaarbeurs staat in de startblokken om stappen te gaan zetten. Wij willen natuurlijk ook kansen pakken zodra die zich voordoen aan de voorkant van het gebied; placemaking is daarvoor het fantastische Engels woord dat wordt gebruikt. We zullen daarvoor onze ambitie alvast kenbaar maken. Dit gebeurt nu al op het Westplein, waar voor het midden heel mooie invullingen worden gegeven. Zodra de structuurvisie er is, zeg ik ook tegen de GroenLinks-fractie, willen we daaraan direct invulling gaan geven. Dit betekent dat we zullen kijken hoe we daar zo snel mogelijk de autobewegingen kunnen verminderen. Dat biedt dan weer ruimte om er tijdelijk een betekenisvolle invulling te geven en zo snel mogelijk naar een definitieve invulling toe te verwerken.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik heb het niet goed verstaan, maar heb ik de wethouder horen zeggen dat hij de mogelijkheid van een markthal op het Smakkelaarsveld wil onderzoeken?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Wat ik heb gezegd, is dat als we met de markt met de invulling van een markthal op het Smakkelaarsveld aan de slag willen gaan, we dat eerst goed moeten uitzoeken, want er zitten afspraken omheen, ook met de marktkoopliden op het Vredenburg. De heer Bos heeft al gezegd dat zij erover nadenken. Er zijn ook andere partijen in dat gebied uit de eerste fase waarmee contracten zijn gesloten en met wie afspraken zijn gemaakt over wat wel en niet mogelijk is. Dat zal ik inzichtelijk maken en dat breng ik bij de raad terug zodra het Smakkelaarsveld ter bespreking in de raad wordt aangeboden.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb een punt van orde. Volgens mij is het college door zijn spreektijd heen is. Ik weet het niet helemaal zeker, maar ik vermoed dat het er niet ver vandaan zit. Mijn punt is dat als het college door zijn spreektijd heen is, de fracties die nu geen spreektijd meer hebben, in de gelegenheid moeten worden gesteld om een aantal keren te interrumperen, bijvoorbeeld twee of drie, bij de beantwoording van de wethouder.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De fractievoorzitter van de ChristenUnie stelt voor om met enige leniency maximaal twee of drie interrupties per fractie toe te staan voor die fracties die vandaag ruim of net aan door hun spreektijd heen zijn.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Ik vind dit een constructief verzoek van de ChristenUnie-fractie en kan ermee instemmen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ja, idem.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Steun.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Ik kan me een fractie herinneren die na 23.30 uur zei: we houden ermee op. Maar ik kan dit voorstel van de ChristenUnie-fractie steunen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Ja, dit is in lijn met wat we in de commissievergadering rond de voorjaarsnota doen; dat is prima.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik knik ja.

De **VOORZITTER**: De heer Bos en ik hebben net met elkaar gesproken, dus we zijn weer heel vrolijk.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Ja.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Ja.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Akkoord.

De **VOORZITTER**: Ik bied mijn verontschuldiging aan aan de mensen die wel hun tijd hebben opgespaard. Maar dit is heel charmant. Het ordevoorstel is aangenomen. Wethouder Everhardt gaat gestaag en gezwind door, zoals we dat van hem gewend zijn.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Ik vervolg met de vragen die de CDA-fractie heeft gesteld over de toegankelijkheid van de Jaarbeurs en het Jaarbeursgebied. We spreken met de Jaarbeurs af dat dit gebied 24 uur per dag toegankelijk is. Een deel van het eerste terrein zal overdekt zijn, maar het zal altijd 24 uur toegankelijk zijn. We zullen natuurlijk afspraken maken om een snelle verbinding mogelijk te maken.

Nogmaals, de visie heeft een aantal wenkende perspectieven geboden, maar we zullen ervoor zorgen dat die afspraken worden gemaakt. De BOO komt op de gebruikelijke wijze in een voorhangprocedure naar u toe, na de zomer.

Er is een redeneerlijn opgebouwd over meer of minder auto's. Het college betitelt dit als centrumgebied. Dit betekent dat de dominante manier van voortbewegen te voet of per fiets is. Daar staat het college voor. Hoe in de toekomst de autobewegingen zijn, kan niemand voorzien. We zien wel dat de nieuwe generatie een andere invulling geeft aan mobiliteit en automobilititeit dan de huidige. Met deze twee elementen kunnen we deze visie verder uitwerken naar de structuurvisie.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! We hadden al het vliegend tapijt van deze wethouder en nu heeft hij ook nog een glazen bol. Ik hoop dat hij de cijfers over het toekomstig autogebruik gaat onderbouwen en dat dit niet alleen volgens een gemeentelijke redeneerlijn is, maar dat hij ook de cijfers uit de MER-verkenning en dat soort zaken gebruikt en dat daarin de schaalvergroting van het hele centrumgebied duidelijk naar voren komt.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Dan hebben we het over het vraagstuk van het bestemmingsverkeer. De raad heeft daarover de stukken ontvangen.

Vanzelfsprekend zal dat in "slimme route, slim regelen" definitief worden vastgepakt. We kunnen dan spreken over het bestemmingsverkeer voor het historische deel van de binnenstad. Dat zal daarmee gegarandeerd worden en blijven. We zijn ons er dus terdege van bewust. We zullen inzicht geven in hoe de structuurvisie eruit komt te zien. Het stuk over "slimme route, slim regelen" zal beelden tonen en de raad naar besluitvorming leiden. We zien daarmee vol vertrouwen die nabije toekomst tegemoet.

Over de participatie heb ik al het een en ander gezegd. Ik kan nog melden dat we gisterenavond, toevallig of niet, met het Centrummanagement Utrecht om de tafel zaten en spraken over de invulling van de participatie in het kader van de structuurvisie. Daarover zijn goede afspraken gemaakt. Tegelijkertijd zagen wij het rapport van Haskoning binnenkomen. Mijn oplettende college van Financiën wees mij erop dat op blz. 15 wordt gewerkt met een totale omzet van de binnenstad, terwijl we allemaal weten dat 20% van de omzet op dit moment autogerelateerd is. Die omzet moeten we dus in een bepaald perspectief plaatsen. De D66-fractie heeft dit al gezegd. We zullen dit rapport – dit was een vraag van de VVD-fractie – nader analyseren, maar we zien nu al dat er enige nuance is aan te brengen. We zullen het rapport zeker gaan gebruiken.

De groenblauwe invulling betreft het terrein van de Jaarbeurs, ook in de nieuwe omklapvariant. De Jaarbeurs wil heel graag daarmee op een totaal andere manier omgaan, maar heeft daarbij niet woningbouw voor ogen. De Jaarbeurs heeft zich er wel aan gecommitteerd om de mooie groenblauwe zone naar het Merwedekanaal door te trekken in de richting van Oog in Al en het defensie terrein. Daarover zijn gesprekken gaande. Die plannen zullen landen in de BOO.

Over het rapport van Haskoning heb ik gesproken. De VVD-fractie heeft gevraagd welke varianten er zijn binnen het maaiveld. De GroenLinks-fractie heeft hier ook over gesproken. Voor de GroenLinks-fractie is het natuurlijk belangrijk hoe de precieze invulling is en waar de weg komt te liggen. Dat zullen we in de structuurvisie laten landen. We zullen er dus zeker naar kijken.

Ook is er iets gezegd over cocreatie en welke elementen daarin wel en niet worden meegenomen. Ik heb al gezegd dat een aantal zaken zeker in cocreatie kunnen worden gevangen, een aantal elementen ook niet. De afspraak is om na de zomer met een procesvoorstel te komen. In de zomer zullen we met een aantal raadsleden daaraan invulling geven, zoals bij de raadsinformatieavonden is gebeurd. De raad kan dan oordelen of daarin de juiste keuzes zijn gemaakt.

De PvdA-fractie heeft gevraagd naar de plintenstrategie. Ook andere fracties, zoals de GroenLinks-fractie, hebben hierover nadrukkelijk gesproken. Ik vind dit een mooi element. Dit is op de raadsinformatieavond naar voren gekomen. Het is een aanvullend element. We willen er graag invulling aan geven en zullen dit in onze plannen meenemen. We hebben de Jaarbeurs erop geattendeerd en die wil er ook aan meewerken. Dat pakken we zeker op.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Komt die plintenstrategie dan ook in de BOO?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): In de BOO zal er niet specifiek een woord worden gewijd aan de plintenstrategie, maar ik zal bekijken hoe we die strategie op de goede manier kunnen verwoorden. Ik weet dat de Jaarbeurs daaraan een invulling wil geven. Als mevrouw Haage me toestaat, zal ik bekijken hoe we dat in de BOO kunnen laten landen.

Ik vervolg met de kosten en baten en de economische gevolgen. Ik verwijs weer naar het amendement dat door de SP-fractie en andere fracties is ingediend, waarin we nogmaals de opdracht krijgen om de economische effecten te onderzoeken. Ik herhaal, de structuurvisie moet een financieel helder verhaal geven. De economische gevolgen van deze toekomstvisie zullen we inzichtelijk maken.

"De kwaliteit van het plein voorop" is precies de inzet die dit college betracht. De kwaliteit van het plein willen we in de structuurvisie laten landen.

Herstellen, verbinden en betekenis geven is de opdracht die we hebben meegekregen. Daaraan willen we consciëntieus invulling geven. Deze handreiking kan ik de PvdA-fractie doen.

De GroenLinks-fractie heeft gepleit voor een niveau hoger dan BREEAM qua duurzaamheid. We willen inderdaad het hoogste niveau bereiken, ook in de toekomst. Dit betekent nieuwe technieken en nieuwe technologieën gebruiken.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Toch even die ambitie. We weten uit Frankfurt dat soms de laatste 10% van de inspanning van duurzaamheid tot energieneutraal misschien wel 50% van de kosten met zich meebrengt. Ik vraag de wethouder altijd bij die afweging inzichtelijk te maken wat de stappen betekenen voor de haalbaarheid van de plannen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Vanzelfsprekend zullen we dat inzicht geven, maar ik sta hier namens het college en dat wil die hoge ambitie laten landen. We zijn op zoek naar partners die daaraan invulling willen geven. Ik ben ervan overtuigd dat we met de kracht van onze stad de externe partners ertoe kunnen verleiden om samen met ons die zeer hoge ambitie te halen, als we dit op de goede manier aanpakken. Nogmaals, het financiële plaatje dat daarbij hoort, zal altijd inzichtelijk worden gemaakt.

Mijnheer de voorzitter! Over de plintenstrategie heb ik al gesproken, evenals over het scherpe eindplaatje voor de weg. Hoe snel kunnen we aan de slag als we de structuurvisie hebben neergelegd? Het liefst willen we gelijk doorpakken als de structuurvisie er ligt met de invulling van tijdelijke oplossingen, zonder dat we de definitieve invulling uit het oog verliezen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Ter verduidelijking, geeft de wethouder bij de structuurvisie een planning wanneer we het eindplaatje voor de reductie van het autoverkeer in zicht hebben, hoe de vervoersplanning naar het einde eruitziet?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Niet alleen het eindplaatje, want dit is integraal onderdeel van de structuurvisie. Daar werken we naartoe en daar horen de processen bij. Dus ook de stappen die worden gezet in de tijd. Maar we zullen ook aan de tijdelijke situatie alvast invulling geven. Daarvoor zal ik ook een tijdplaatje geven. Ik denk dat we die processen aan elkaar moeten koppelen.

Mijnheer de voorzitter! Ik vervolg met de amendementen.

Amendement 53: ik bied mijn excuses aan omdat het inderdaad niet is gelukt om de tekenaar de tijd te geven om een goede tekening te maken. Het amendement bevat een mooie verdere invullen van een visie die is opgesteld. De heer Van Waveren wil me wel toestaan om te zeggen dat er elementen in zitten waarin we ons zeker niet kunnen vinden. Daarom ontraad ik dit amendement, maar ik vind het fantastisch dat de heer Van Waveren de moeite heeft genomen om het plaatje naar zijn inzicht te gebruiken. Dat zegt toch iets over het committent met dit gebied, maar zo ken ik de CDA-fractie ook.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Het college herkent zich niet in de conclusies die wij trekken, maar we hebben alleen maar de conclusies verwerkt uit de tekst van de visie en laten zien wat die betekenen voor het gebied. Misschien kan de wethouder specifiek iets zeggen. Zo hebben we zojuist gesproken over de overkapping, over hoe hoog het parkeerterrein moet zijn, het bouwvolume. Wat klopt er niet aan de reactie van de CDA-fractie?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Nogmaals, de visie die wij hebben neergezet vraagt nog om een concrete uitwerking. We zijn ons daarvan bewust.

We gaan nu niet een discussie aan over een concretisering die uiteindelijk in de structuurvisie zal landen. Wellicht is het een wenkend perspectief om het plaatje dan nog een keer te leggen naast wat wij de raad in de structuurvisie aanbieden.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Het is geen kwestie van de discussie aangaan en nader uitwerken. Het is een kwestie van een eerlijk beeld schetsen van wat hier wordt voorgesteld. Als we kijken naar de volumes die hier worden ingetekend, dan is het duidelijk dat die volstrekt niet realistisch zijn. Het plaatje van het Jaarbeursgebied klopt niet met de plaatjes die de Jaarbeurs zelf heeft. Daarmee draait de wethouder de inwoners van deze stad en deze raad een rad voor ogen; hij probeert dat althans.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Die suggestie werp ik verre van mij. We hebben een beeld gepresenteerd bij de tekst die we hebben aangereikt om te laten zien hoe het gebied eruit zou kunnen komen te zien. Heel veel elementen kunnen daaraan invulling geven. Het reuzenrad dat erin is opgenomen vormt geen concrete invulling die in de tekst is terug te vinden, maar is getekend om een gevoel op te roepen. De concretisering van de snelle verbinding en dat soort zaken staan in de tekst vermeld. Ik heb daarover gezegd wat ik daarover heb gezegd. De raad kan zien dat men op verschillende manieren door het gebied kan bewegen. Het water heeft daarbij een functie, het parkeerterrein speelt daarbij een rol. Ik laat het hierbij.

Amendement 54: de ontwerpogpave van het Westplein. Ik zie in het besluit een maximum van 10.000 verkeersbewegingen per dag staan, een cijfer waarvan we de onderbouwing niet hebben gevonden. Alleen al daarom ontraden we dit amendement. Onder punt 3 staat dat de verkeersstructuur het leidende uitgangspunt is. Dat klopt niet, want dat is de ruimtelijke kwaliteit. Ook zijn de verkeerskundige onderzoeken niet kaderstellend. Kaderstellend voor de structuurvisie is de visie die we nu bespreken. Daarom ontraden we dit amendement.

Het college kan zich vinden in amendement 55. Ik heb in mijn beantwoording van de opmerkingen van verschillende fracties de elementen genoemd. Die zijn belangrijk. De eerste twee punten zullen onderdeel zijn van "slimme route, slim regelen". De verkeerssituatie zal eerder in besluitvorming naar de raad komen dan de structuurvisie. Aan de andere twee onderdelen zal natuurlijk in de structuurvisie aandacht worden gegeven.

Motie 121, "Centrum: Hoe dan?". Ik heb de bijdrage van de heer Menke heel goed gehoord. In de motie vraagt hij om een nadere concretisering. Die volgt absoluut. De elementen die hij noemt zijn allemaal belangrijk en nemen we in de concretisering mee. De relatie tussen het nieuwe en historische deel van het centrum en Hoog Catharijne wordt genoemd. Die wordt ook genoemd in amendement 55 en wordt daarmee inzichtelijk gemaakt. Ook de verkeersbewegingen ertussen zullen we inzichtelijk maken. Met gebruikerstijden wordt bedoeld hoe men zich door het centrum beweegt. Aan de centrumidentiteit zullen we nadere invulling geven. Ik kan de motie dus heel goed volgen.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Fijn dat de wethouder de motie kan volgen, maar ik ben heel benieuwd hoe de wethouder ertegenover staat dat er een toekomstvisie is gepresenteerd zonder dat er is nagedacht over de centrumidentiteit en zonder dat er van tevoren is nagedacht hoe het nieuwe centrum zich gaat verhouden tot het oude centrum.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Dat ben ik niet met de heer Menke eens. In de visie staat centrumsprong die we willen maken. We borduren daarbij voort op hetgeen is gebouwd aan de westkant van het station, zoals het stadskantoor en de trappartij. De meerwaarde daarvan wordt absoluut gezien. We zien de ontwikkeling die de Jaarbeurs zelf wil doormaken.

De Jaarbeurs werkt eraan om van een complex met veel vierkante meters in te krimpen tot een kleiner complex in een bruisend gebied. De Jaarbeurs wil daar zelf invulling aan geven; dat is een heel belangrijk element. Wij willen daar elementen tegenaan zetten. Daarvoor hebben we een wenkend perspectief neergezet. Dat is helder. Nogmaals, ik ben mij ervan bewust dat de concretisering daarvan in de structuurvisie moet landen. Ik ben het in de kern niet eens met de eerst conclusie van de heer Menke, maar ik ben het er wel mee eens dat dit belangrijk punten zijn die in de structuurvisie moeten worden meegenomen.

Motie 122 gaat over duurzaamheid. De leidende principes van duurzaamheid en gezonde verstedelijking zijn een schot in de roos, gezien hetgeen we hebben gepresenteerd in onze ambitie. Op de vergroening en de invulling daarvan komen we terug bij de structuurvisie.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Als ik deze motie combineer met de toezegging rondom BREEAM, zou ik haast zeggen dat deze motie overbodig is, of kan worden overgenomen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Om met mijn collega de heer Jansen te spreken: volgens mij is dit ondersteuning van eventueel beleid dat de raad straks gaat vaststellen.

Motie 123, Autoluw Westplein, bevat de invulling van het begrip "autoluw". Op de raadsinformatieavond zijn daarover door de professor behartenswaardige dingen gezegd en we hebben er in de commissie over gesproken. De raad kent het voorstel van het college dat uitgaat van 15.000 verkeersbewegingen. Daarmee ontraad ik deze motie.

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! Ik zal het kort houden. Een van de belangrijke afwegingen die wij hebben gemaakt, is dat de uitbreiding van het centrum en de kansen die worden geboden met deze visie ruimte kunnen bieden voor ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid in het gebied. Daarom pleiten we ervoor om door te pakken met dit plan.

De participatie die mogelijk wordt onder andere met het stadsgesprek biedt bij uitstek kansen voor de concretisering en de uitwerking van de structuurvisie. Wij staan voor dat dit goed gebeurt in samenspraak met de belanghebbenden en omwonenden, de inwoners van de stad.

We vinden het jammer dat de belangenafweging bij de autobereikbaarheid en ruimtelijke kwaliteit de discussie over de bredere visie ondersneeuwt.

Wij staan achter de gepresenteerde visie en zullen voorstemmen, evenals voor het amendement dat door de fracties van SP, D66, Stadsbelang Utrecht, VVD en GroenLinks is ingediend.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Als de D66-fractie zo achter deze visie staat, waarom amendeert ze het dan om een definitief besluit vooruit te schuiven?

De heer **KONING** (D66): Dat is niet de juiste lezing van het amendement. Er wordt juist nadrukkelijk aan het college gevraagd om een onderbouwing te leveren voor de mogelijkheden die worden geschetst in de toekomstvisie. Dat is de juiste interpretatie van het amendement en zo moet de CDA-fractie dat lezen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Lezen de andere vier ondertekenaars het ook zo?

De heer **KONING** (D66): Ik reken daarop.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb een vraag aan de heer Koning over het participatietraject dat de D66-fractie voorstaat.

Moet ik het zo zien dat partijen allemaal buiten schot staan als het gaat om een algemene visie, en participatie pas geldt als het echt gaat om de invulling – waar komt welke boom en welke lantaarnpaal?

De heer **KONING** (D66): Nee voorzitter! Waar het wel om gaat is dat er een structuurvisie zal komen waarover de raad een besluit zal nemen. Deze toekomstvisie is een tussenstap. We hopen dat die vanavond wordt aangenomen. Die biedt de randvoorwaarde waarbinnen de structuurvisie kan worden uitgewerkt.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! De PvdA-fractie had vanavond graag voor een visie op het Stationsgebied gestemd waarin een aantrekkelijke omgeving wordt gerealiseerd en waar duurzaamheid invulling krijgt. Maar wij constateren dat er een groot gapend gat is op de onderbouwing van de bereikbaarheid en de economie. Soms heb ik het idee dat de PvdA-fractie het college serieuzer neemt dan de coalitiepartijen, want als ik de visie serieus nemen, vind ik het amendement van de coalitie die juist onderuit schoffelen. Tegelijkertijd geeft het amendement een openingetje aan de wensen die leven in de stad van bewoners en bedrijven om een nadere invulling te geven aan de bereikbaarheid en de economie.

De heer **SCHIPPER** (SP): Nu begrijp ik het niet meer. Volgens mij wordt in het amendement juist gevraagd om een fatsoenlijke onderbouwing van economie en bereikbaarheid. Ik hoor de PvdA-fractie zeggen dat zij deze mist. Wij voegen die er aan toe. Ik raad haar aan mee te stemmen met het amendement, dan kan zij wellicht ook de visie steunen.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Bijna, die onderbouwing van bereikbaarheid en economie hadden we liever vooraf gezien. Dat is de logische volgorde. Eerst onderbouwen en dan een visie vaststellen, zodat we de stad uit kunnen leggen wat er gaat gebeuren. We zullen meestemmen met het amendement als second beste oplossing, maar we zullen de visie niet steunen, omdat we de volgorde en het signaal naar de stad verkeert vinden.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Dan ga ik toch nog een poging wagen. Wij zien de visie als een opmaat in de richting van de structuurvisie. We moeten iets van een basis neerleggen waarmee we aan de slag gaan in de richting van de structuurvisie. Het is logisch dat de visie niet is uitgewerkt, want ze vormt de opmaat naar de structuurvisie. In het amendement wordt een aantal zaken toegevoegd die we beter onderbouwd willen zien. Volgens mij betreft dit ook de vragen die de PvdA-fractie heeft. De PvdA-fractie zegt bovendien dat ze veel zaken uit de visie kan steunen. Ik begrijp niet waarom dit nog niet voldoende is voor de PvdA-fractie.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Omdat die onderbouwing nodig is om überhaupt te weten of dit plan mogelijk is. Het is nu nog te veel wensdenken. Ik hou van idealen, ambities en dromen, maar ik hou er niet van om de stad een mooi tekeningetje voor te leggen waarvan ik niet zeker weet of dat is uit te voeren. Ik wil daarvoor een onderbouwing hebben, want dan pas kan ik aan de stad zeggen of we het ermee eens zijn of niet.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Mag ik dan concluderen dat de PvdA-fractie liever een uitgewerkte structuurvisie heeft zonder dat we daarvoor een stap zetten met de uitgangspunten waarmee de structuurvisie moet worden uitgewerkt?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Nee, de PvdA-fractie wil de stad niet voorliegen over het aantal auto's dat over het Westplein komt te rijden. Als we er niet zeker van zijn hoe het Westplein eruit komt te zien, vind ik niet dat wij een visie die op drijfzand is gestoeld moeten vaststellen.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! Het lijkt een beetje neer te komen op gesteggel wat de visie nu wel of niet inhoudt. Voor mijn gevoel hebben we het hier als metafoor over een stukje productontwikkeling, waarbij wel goed is nagedacht over de kleur van het product, over de verpakking, maar dat de vraag wie dat product krijgt, wie dat zou willen en waarom, terzijde is gelegd. Er is blijkbaar gedacht: dat komt later wel, dat komt in de uitwerking. Dat lijkt mij niet de aanpak waarop we een product moeten ontwikkelen en ook niet de aanpak voor een van de grootste ontwikkelingen in de stad voor de komende eeuwen. Ik vind het heel vreemd dat er niet van tevoren is nagedacht wat mensen op dit gebied willen en waarom ze zouden willen komen, zeker omdat het pareltje van de historische binnenstad ernaast ligt. Dat had het uitgangspunt moeten zijn om mee te starten.

Ik zie mijn motie graag in stemming gebracht. Ik ben teleurgesteld dat deze visie is voorgelegd. Ik heb nog nooit zoveel kritische verhalen vanuit de raad over een voorstel horen buitelen. Ik hoop dat er in de toekomst een stuk strakker wordt uitgewerkt.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Het blijft voor de PvdD-fractie lastig om deze toekomstvisie te accepteren, omdat we vinden dat die uitblinkt in vaagheid. Er blijven tegenstrijdigheden in staan over waar we naartoe gaan met duurzaamheid en het groene gebied. De wethouder heeft wel enorme ambities gemeld en ik wil hem graag op zijn blauwe ogen geloven, maar ik wil dit nu al hebben staan in deze toekomstvisie. Wij vinden dat deze visie onvoldoende is uitgewerkt om ermee verder te kunnen gaan. Uiteraard hopen we het debat bij de structuurvisie opnieuw te kunnen voeren over deze onderwerpen. We hadden dat debat graag vanavond al gevoerd om concreet op deze punten in te gaan. We zien uit naar de duurzame ideeën die er aankomen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik heb in de eerste termijn een toezegging gevraagd over het proces naar de structuurvisie en het in beeld brengen van knelpunten. Helaas heeft de wethouder dit niet toegezegd, daarom dien ik een motie in.

"Motie 124.

Knelpunten in beeld.

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 9 juli 2015, ter bespreking van het kleurige plaatje over de Tweede fase Stationsgebied, constaterende dat

1. tijdens de RIA's over de tweede fase Stationsgebied tal van mogelijke knelpunten tussen verschillende belangen zijn aangedragen in het nieuwe gebied;

2. het college deze knelpunten nog lang niet voldoende in beeld heeft gebracht, overwegende dat

1. in de structuurvisie keuzes gemaakt zullen worden die structurerend zijn voor de vele toekomstige ontwikkelingen,

2. het wenselijk is mogelijke knelpunten zoveel mogelijk vooraf op te lossen of te beperken,

3. het onwenselijk is in een later stadium reparaties uit te moeten voeren, draagt het college op,

a. bij de structuurvisie de belangrijkste knelpunten in het plangebied in beeld te brengen, waaronder in ieder geval:

- i. groene/open ruimte vs. Opbrengend vermogen;
 - ii. noordzuid verkeersstromen vs. oostwest verkeersstromen;
 - iii. Collectieve voorzieningen vs. Particuliere ontwikkeling (bijvoorbeeld bij energie en bodembenutting);
 - iv. openbaarheid van het gebied vs. (sociale) veiligheid;
 - v. verschillende belangen van omwonenden, reizigers en bezoekers;
 - vi. verschillende gebruikersbelangen op het water,
- b. concreet aan te geven hoe deze knelpunten opgelost zullen worden, zodat de maatregelen daarvoor in de basisstructuur kunnen worden meegenomen."

De motie is ondertekend door mevrouw Haage, mevrouw Uringa, de heer Menke en mijzelf.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Iedere fractie is door haar tijd heen, evenals het college. Ik zal de vergadering schorsen, zodat de wethouder kennis kan nemen van de motie.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan de heer Everhardt.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik heb geen directe vragen meer gehoord, dus ik kan direct overgaan tot de behandeling van motie 124. Het college heeft problemen met deze motie, omdat ze uitgaat van knelpunten, terwijl we eerst kijken wat de opgave is, en welke ruimtelijke en economische aspecten daarbij meespelen, als we het proces starten voor de structuurvisie. Met het amendement dat eerder is ingediend, wat het college een goed amendement vindt, zullen zaken inzichtelijk worden gemaakt. Natuurlijk zullen kansen en bedreigingen daarin ook een rol spelen, maar om alleen maar te beginnen vanuit knelpunten om vervolgens over te gaan tot de ambitie, is de verkeerde volgorde. Daarom ontraadt het college deze motie.

Aan de orde is de stemming over amendement 53 (Realistische weergave toekomstvisie Stationsgebied fase 2).

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik vind het idee achter het amendement geweldig en ook de inspanning van de CDA-fractie waarderen we zeer om het plaatje wat realistischer te maken. Als ik meer spreektijd zou hebben gehad, zou ik een subamendement hebben ingediend met stoplichten en dergelijke. Dus ik ga toch niet voorstemmen.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Wij zullen ook niet voorstemmen, hoewel wij ook vinden dat er wat realistischer gevisualiseerd mag worden bij al deze plannenmakerij. En ik vind bovendien dat die hippies bij die urban gardening voortaan een das moeten dragen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Ik dacht net, tot de laatste paar woorden van de heer Van Schie: ik sluit me aan bij de stemverklaring van de VVD-fractie. Los daarvan hebben we lof voor de creatieve activiteit van de CDA-fractie, maar we zullen het amendement niet steunen.

De heer **KONING** (D66): Uitermate creatief van de CDA-fractie en dank voor de enorme inspanning. We waarderen dat enorm, maar ook wij kunnen ons niet vinden in deze prachtige vingeroefening.

Hierna wordt amendement 53 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA en Student & Starter ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van D66, VVD, SP, Stadsbelang Utrecht, GroenLinks, PvdA, ChristenUnie en PvdD ertegen.

Aan de orde is de stemming over amendement 54 (Ontwerpopgave Westplein).

Amendement 54 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdA en CDA ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van VVD, D66, SP, Stadsbelang Utrecht, GroenLinks en PvdD ertegen.

Aan de orde is de stemming over amendement 55 (Onderbouw maaiveldoplossing).

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Dit amendement maakt de visie iets dragelijker, want het geeft een opening naar een betere onderbouwing. Dus we stemmen voor dit amendement, ook al is het second best.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Soms begrijp ik de coalitie niet. Ze is voor dit voorstel, maar brengt er dit soort vertroebeling in aan. Wees nu eens helder. Dit voorstel maakt helemaal niet helderder wat de opdracht aan het college is, dus wij stemmen tegen.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): De ChristenUnie-fractie sluit zich aan bij de stemverklaring van de PvdA-fractie.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! Dit amendement maakt een slecht voorstel een stukje beter, dus ik zal ermee instemmen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): De PvdD-fractie kan zich aansluiten bij de stemverklaring van de CDA-fractie.

Hierna wordt amendement 55 bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, SP, Stadsbelang Utrecht, VVD, GroenLinks, PvdA, ChristenUnie en Student & Starter ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van CDA en PvdD ertegen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Daar ben ik dan. De heer Van Corler heeft al een beetje een schot voor de boeg gegeven. Ondanks de inspanningen die uit deze visie spreken, ben ik er niet van overtuigd dat de onder 3d genoemde uitgangspunten van deze toekomstvisie zullen leiden tot het gewenste en beloofde verblijfsgebied op het Westplein, helaas. Dit zal ertoe leiden dat ik wel zal instemmen met deze toekomstvisie, maar niet met het voornoemde onderdeel 3d.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Punt van orde. Volgens mij kun je niet met een deel van het voorstel niet instemmen. Het is een integraal voorstel. Je kunt wel een aantekening vragen.

De **VOORZITTER**: De heer Zwanenberg krijgt een aantekening, zoals eerder helder is aangegeven door de heer Van Corler toen hij werd geïnterrupteerd door een van de leden van deze gemeenteraad.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Het is een uitdaging om de kwaliteit van de openbare ruimte en de bereikbaarheid in onze stad te verenigen. Wij hopen dat het de komende maanden gaat lukken om daarin overtuigend te zijn en we zullen het raadsvoorstel steunen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Deze toekomstvisie is een opmaat voor de uitwerking van de unieke kans die we hebben in onze stad. Er is nog het nodige werk te verrichten. Vanavond is daarin een duidelijke opgave onderstreept, maar we stemmen natuurlijk van harte voor om te zien wat daarvan wordt gemaakt.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie kan niet instemmen met de toekomstvisie. Dit heeft te maken met het feit dat er nog te veel tegenstrijdigheden in zitten. Het college kan niet kiezen voor een duurzaam Stationsgebied en dan ook nog steeds willen dat alle auto's in dat gebied richting de stad kunnen rijden. Maak keuzes! Die zijn in deze toekomstvisie nog niet gemaakt.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Een eerste aanzet waaraan nog heel veel huiswerk zit, de heer Van Corler zei dit op een juiste manier. Met deze kanttekening gaan we voor dit moment mee. We zullen zien hoe dit bij de structuurvisie uitwerkt.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Zoals ik al zei, ik geef de opdracht aan het college om mij een schoonheid uit duizend en een nacht te geven. Ik vertrouw de heer Everhardt, ik vertrouw de wethouder dat hij daarvoor zorgt.

Hierna wordt het geamendeerde voorstel bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, VVD, SP, Stadsbelang Utrecht en D66 ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdD, CDA en PvdA ertegen.

De heer Zwanenberg verkrijgt op zijn verzoek aantekening in de notulen dat hij zich met de genomen beslissing niet heeft verenigd voor zover het betreft onderdeel 3d.

Aan de orde is de stemming over motie 121 (Centrum: hoe dan?).

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! In zijn beantwoording heeft de wethouder gezegd dat hij de bedoeling van deze motie onderschrijft. Dit is het huiswerk dat er volgens ons nog ligt. Hoe wordt het centrum onderscheidend? In die zin kunnen we deze motie steunen.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! De PvdA-fractie is sterk voor het maken van een centrum waarin ook aan de andere kant van het spoor een trekker zit. De studentikoze woorden "additieve, complementaire" karakter vinden wij bijzonder, maar we zullen toch voor deze motie stemmen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Deze motie past binnen de opgave die er ligt om de structuurvisie uit te werken. We kunnen haar steunen.

De heer **KONING** (D66): De laatste reden van de GroenLinks-fractie is exact de reden dat ook de D66-fractie voor zal stemmen.

Hierna wordt motie 121 bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 122 (Duurzaamheid in Toekomstvisie fase 2 Stationsgebied).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik bedank de wethouder voor de toezegging om hiermee aan de slag te gaan. Ik wil de motie uiteraard wel in stemming brengen, omdat ik het belangrijk vindt dat er nu keuzes worden gemaakt voor duurzaamheid.

De **VOORZITTER**: De motie is overgenomen. Het is gebruikelijk dat de motie dan wordt ingetrokken, maar u mag de motie in stemming laten brengen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Indien de motie is overgenomen, kan ik haar intrekken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 122 is ingetrokken.

Aan de orde is de stemming over motie 123 (Autoluw Westplein).

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Het begrip autoluw is ook ons niet duidelijk. Dat punt steunen we in deze motie, maar van die 5000 verkeersbewegingen willen we juist de onderbouwing zien; daarom stemmen we tegen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Het lijkt mij heel verstandig om autoluw te definiëren. Het tweede punt behelst een oproep om te onderzoeken. Het college heeft van de coalitie al zoveel huiswerk meegekregen om te onderzoeken, dat het ons prima lijkt op dit er ook bij te doen. Er kan best een aantal verkeersbewegingen onder die 5000 uitkomen.

De heer **KONING** (D66): De D66-fractie vindt het nadrukkelijk belangrijk dat ook de autoparkeerplaatsen, onder andere in Hoog Catharijne, bereikbaar blijven. Dat is onvoldoende gegarandeerd met 5000 verkeersbewegingen en daarom zullen wij niet voor deze motie stemmen.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! De ChristenUnie-fractie hoopt dat er uitkomt dat er maximaal 5000 bewegingen per etmaal zullen plaatsvinden, maar we willen het onderzoek wel de kans geven en daarin ook het participatietraject volgen. Daarom zullen we tegen deze motie stemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik heb nog even zitten twifelen of ik motie 122 nogmaals in stemming zou willen brengen, maar dat doe ik toch maar niet.

De **VOORZITTER**: Wilt u een stemverklaring afleggen over de motie die aan de orde is?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Nee, laat maar.

De **VOORZITTER**: U bent welkom op een cursus.

Hierna wordt motie 123 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Student & Starter, PvdD en CDA ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van D66, SP, Stadsbelang Utrecht, VVD, GroenLinks, PvdA en ChristenUnie ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 124 (Knelpunten in beeld).

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! De wethouder heeft vooral problemen met het woord "knelpunten". Ik heb dat geïnterpreteerd als uitdagingen. We zullen deze motie steunen.

De heer **KONING** (D66): Ook D66-fractie vindt het belangrijk dat de dilemma's en uitdagingen goed op tafel komen te liggen bij de uitwerking in de structuurvisie, dus we zullen de motie steunen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Ik denk dat de heer Van Waveren tijdens de raadsinformatieavonden goede aantekeningen heeft gemaakt. De punten die hij hier noemt, staan ook in mijn aantekeningen. Dat bedoelde ik met dilemma's, keuzes en uitdagingen in beeld brengen toen ik mijn bijdrage leverde. Wij kunnen deze motie steunen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie kan bijna instemmen, maar dat ene puntje i dat erin staat "groene/open ruimte versus opbrengend vermogen" laat ons net de tenen krommen: dat kan net niet. We stemmen daarom dan toch tegen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Er wordt inderdaad gesproken over knelpunten, maar volgens mij gaat het inderdaad om uitdagingen, het goed in beeld brengen van wat de mogelijkheden zijn bij de verschillende thema's. Volgens mij gaat dat ook gebeuren, we kunnen de motie steunen.

Hierna wordt motie 124 bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, SP, Stadsbelang Utrecht, VVD, GroenLinks, PvdA, CDA, Student & Starter en ChristenUnie ervoor hebben gestemd en het lid van de fractie van de PvdD ertegen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij zijn bijna gekomen aan het eind van het openbare deel van deze vergadering. Vanavond ben ik omringd door historische zaken. Aan de rechterkant bevindt zich een maquette die wethouder Kreijkamp en ik hebben ontvangen ter gelegenheid van de Tour de France, de vlag waarmee gestart is en het door de winnaar van de eerste etappe gewonnen maillot jaune. Dat krijgt ergens een mooi plaatsje, zodat de mensen het kunnen zien.

Hier zit ook een historische mens, want het is zijn laatste raadsvergadering. Ik zal hem ontzettend gaan missen, maar daarover later. Dus dit is echt zijn laatste raadsvergadering en het lijkt me dat er maar één iemand vanavond iets kan zeggen, en dat is onze nestor.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Kan dit ex cathedra?

De heer **KLEUVER** (nestor): Voorzitter! Ik zal het vanavond niet zo lang maken, omdat we hier nog uitgebreid bij stil zullen staan. Maar het verzoek van de heer Van Schie is terecht.

Een icoon, dienstbaar, objectief en deskundig als het gaat om de inhoud, hartelijk, innemend en warm als het gaat om mensen. We gaan nog echt afscheid van Ad Smits nemen en dan krijgt hij veel meer woorden, ook van mij, maar vandaag is het de laatste keer dat Ad Smits in deze rol als griffier in deze zaal aanwezig is. Dat kunnen we niet onbenoemd voorbij laten gaan. Ik stel voor dat we Ad een lang en staand applaus geven.

(Applaus.)

De heer **SMITS** (griffier): Ontzettend bedankt, Arjan, voor deze mooie woorden. We gaan nog met z'n allen afscheid nemen.

Dat wordt een prachtige reünie van alle mensen die de afgelopen 30 jaar in en om de raad actief zijn geweest. Daar verheug ik mij zeer op en ik kan nu al zeggen dat ik jullie vreselijk zal gaan missen.

(Applaus.)

De voorzitter sluit hierna, aangezien niets meer aan de orde is, de vergadering.

Avondvergadering van 9 juli 2015

75

INHOUD:

Opening	Pag. 1
---------	--------

AAN DE ORDE:

1. Voorstel inzake inkoopstrategie aanvullende zorg 2016 Meedoen naar Vermogen (Jaargang 2015 nr. 52)	Pag. 3
2. Voorstel inzake inkoopstrategie Jeugdhulp 2016 (Jaargang 2015 nr. 55)	Pag. 19
3. Voorstel inzake de inzet krachtwijkenbudget 2016–2017 (Jaargang 2015, nr. 58)	Pag. 23
4. Voorstel inzake afval is Grondstof, Beleidsnota 2015–2018 (Jaargang 2015, nr. 59)	Pag. 28
5. Toekomstvisie centrum fase 2 Stationsgebied (Jaargang 2015 nr. 47)	Pag. 39

Op de toekomst voorbereid

Tegenbegroting 2016

CDA Utrecht

LEESWIJZER

Deze tegenbegroting is de reactie van het CDA op de plannen van het college van B&W voor 2016 en daarna. Wij geven hierin aan wat anders moet in Utrecht en hoe wij dat willen bereiken.

Technische toelichting

Alle bedragen die u tegenkomt, zijn wijzigingen ten opzichte van de begroting van het college. Positieve bedragen zijn dus investeringen of lagere belastingen, negatieve bedragen zijn bezuinigingen of hogere opbrengsten.

De begroting sluit elk jaar met een positief saldo. In de bijlage is een financieel overzicht opgenomen, waarin ook onttrekkingen aan en stortingen in reserves zijn opgenomen. Ook vindt u daar een meerjarig perspectief waarin onze dekking voor de Westpleintunnel wordt onderbouwd.

Deze versie van de tegenbegroting wordt gepresenteerd tijdens de Algemene Beschouwingen, kort na de presentatie van de begroting. Wij hebben over verschillende onderwerpen technische vragen gesteld. De antwoorden daarop én de discussie, in de commissie en met de samenleving, komende weken leiden mogelijk nog tot aanpassingen. De definitieve tegenbegroting wordt tijdens het slotdebat op 12 november 2015 als amendement ingediend.

Alle maatregelen die vorig jaar ook al waren opgenomen, zijn toen door het college getoetst op haalbaarheid en correctheid. Voor alle nieuwe maatregelen laten we deze toets dit jaar weer uitvoeren.

Wat we al binnen hebben gehaald

Een aantal voorstellen ziet u niet terug in deze tegenbegroting, die er vorig jaar wel in stonden. Deze voorstellen zijn inmiddels (deels) door het college overgenomen. In totaal is voor bijna €3,5 miljoen aan voorstellen van het CDA in de begroting van het college verwerkt. De belangrijkste punten daarbinnen zijn:

- Het terugdraaien van de korting op het armoedebeleid van €850.000,
- Een investering in stadspromotie van €250.000,
- €323.000 voor de aanpak van radicalisering,
- €500.000 voor de aanpak van criminaliteit,
- Een korting van €1,5 miljoen op het budget van Utrechtse Energie omdat het college niet slaagt de middelen effectief in te zetten.

Hoofdstuk 1: We helpen mensen die dat nodig hebben

Het gaat over het algemeen goed met onze stad en de inwoners. Toch zijn er veel mensen die hulp nodig hebben. Soms omdat ze oud of ziek zijn. Soms omdat ze de taal onvoldoende spreken of niet overweg kunnen met computers. Als dat er toe leidt dat mensen niet meedoen op de arbeidsmarkt of in de samenleving, vinden wij dat erg. Daarom wil het CDA extra investeren in deze mensen.

Zorg voor ouderen

Oude mensen gaan minder vaak naar een bejaardenhuis, maar blijven langer in hun eigen huis wonen. Dat is een ontwikkeling die de overheid bezuinigingen oplevert. Maar er moet wel wat tegenover staan om te zorgen dat mensen ook in hun eigen huis en omgeving veilig en gezond kunnen blijven.

Utrecht heeft dit jaar fors gekort op de **huishoudelijke hulp**. Meer dan 800 mensen hebben daar bezwaar tegen gemaakt. In veel gevallen is dat bezwaar terecht vindt het CDA. Daarom draaien we een groot deel van de bezuiniging terug.

Ook rond het huis is er nog veel te verbeteren. Het CDA wil **extra investeren in de openbare ruimte** in gebieden waar veel ouderen wonen. In zogenaamde woon-zorgzones moeten de stoepen en oversteeken voldoen aan een hogere 'rollatorvriendelijke' kwaliteitseis. Het budget komt bovenop de middelen die het college uittrekt in het actieplan voetgangers.

Inwoners die niet (meer) meedoen op de gewone arbeidsmarkt laten we niet thuis op de bank zitten. Wij **versterken de sociale contacten en bestrijden eenzaamheid**. Door mensen aan activiteiten en dagbesteding mee te laten doen, voelen ze zich beter en gezonder.

De buurtteams doen goed werk, maar zijn lang niet allemaal goed toegerust om de specifieke problemen van ouderen te herkennen. Daardoor missen we kansen om mensen te helpen. Wij investeren extra in de **opleiding van buurtteams** en andere zorgverleners op dit terrein.

Alle bedragen x €1.000

	2016	2017	2018	2019
Reparatie huishoudelijke hulp	2.160	2.160	2.160	2.160
Pilot woon-zorgzones	200	200	200	200
Dagbesteding (activiteiten ouderen en arbeidsgehandicapten)	1.500	1.500	1.500	1.500
Scholing buurtteams - kennis van ouderen	200	100	100	100

Meedoen mogelijk maken

Een groot deel van de Utrechtse bevolking mist basale vaardigheden om mee te doen in onze complexer wordende samenleving. Dertig procent van de bevolking beschikt over onvoldoende digitale vaardigheden om bijvoorbeeld gebruik te kunnen maken van de digitale dienstverlening van de gemeente. Laaggeletterdheid beperkt daarbij grote groepen (zeker allochtone) inwoners in hun mogelijkheden.

Dat is een reden voor het CDA om nu voor een heroverweging van het beleid te pleiten. Wij stellen een eenvoudige, maar grootschalige inzet voor. Dit participatieplan bestaat uit ondersteuning, maar wel met een stok achter de deur.

1. Investeren in trainingen:
 - a. **Taalcursussen**, en
 - b. **digitale vaardigheden**
2. Zorgen dat iedere leerling een schoolcarrière voltooit
 - a. Extra inzet om **voortijdig schoolverlaten en spijbelen aan te pakken**, en
 - b. subsidie voor scholen om **stagecoördinatoren** in te zetten
3. Een **tegenprestatie** aan de samenleving door mensen in de bijstand

Met deze inzet kiezen we de omgekeerde route van het college, dat juist met het experiment 'basisinkomen' zich veel meer wil terugtrekken uit de situatie van de mensen die nu niet meedoen op de arbeidsmarkt. Het CDA wil mensen actief aan basisvaardigheden helpen om mee te doen. Graag in werk, maar in ieder geval in de samenleving.

Voor veel inwoners is de digitale dienstverlening van de gemeente te complex. Wij stellen daarom voor een experiment te doen met een **inlooploket** op de wijkbureaus in Overvecht en Kanaleneiland. Bij dit loket kunnen bewoners binnen lopen voor alle gemeentelijke informatie en dienstverlening.

Alle bedragen x €.1000

	2016	2017	2018	2019
Meedoen in de samenleving	1.500	1.700	2.500	2.800
'Inlooploket' wijkbureaus Overvecht & Kanaleneiland	300	300	300	300

Aandacht voor starters

Voor starters is het in Utrecht soms moeilijk om in de stad te blijven wonen. Door strengere hypotheekregels, campuscontracten en de druk op de woningmarkt moeten zij vaak de gemeente verlaten in plaats van hier een huis te kunnen kopen. Wij ondersteunen hen door het budget voor de startersleningen weer aan te vullen.

Alle bedragen x €.1000

	2016	2017	2018	2019
Startersleningen	500			

Hoofdstuk 2: We zorgen dat de stad kan groeien

Utrecht groeit naar 400.000 inwoners. Dat is een enorme opgave: zowel in Leidsche Rijn, Vleuten en De Meern waar nieuwe woningen worden ontwikkeld, als in de oude binnenstad. De groei van de stad vraagt om meer voorzieningen en meer ruimte voor mobiliteit. Als we daar nu niet in investeren, zal de stad de komende jaren vastlopen. Een groeiende stad maakt dat we allemaal dichter op elkaar leven. Dat vraagt meer inzet om onze publieke ruimte schoon, heel en veilig te houden.

Snel van A naar B.

Het verkeer in Utrecht loopt vast: de auto's op de toegangswegen en de fietsers rond het station. Dat vraagt slimme investeringen, want infrastructuur is effectief, maar duur. Het CDA investeert daarom niet alleen in asfalt, maar ook in maatregelen om het gebruik efficiënter te maken.

Auto's in de stad rijden op doorgaande wegen nog vaak te hard. Doordat ze bovendien veel optrekken en stilstaan, stoten ze meer vieze lucht uit dan noodzakelijk. Wij leggen daarom **groene golven** aan vanaf de Noordelijke Randweg naar de Amsterdamse Straatweg en op de zuidelijke route rond Vleuten, waardoor we de dorpskern ontlasten.

In verschillende winkelgebieden is veel vraag naar **blauwe zones**. We beginnen op de meubelboulevard, aan de Adriaen van Ostadelaan, aan de Amsterdamsestraatweg en bij het nieuwe winkelcentrum Terwijde.

Wie met de fiets naar het station komt, willen we het makkelijk maken. Daar passen wachtrijen bij de fietsenstallingen niet bij. Die ontstaan door onnodig in- en uitchecken. Wij maken daarom de **fietsenstallingen bij het station weer helemaal gratis**, te beginnen met de Jaarbeurspleinstalling.

Alle bedragen x €.1000

	2016	2017	2018	2019
Groene golven	180	100		
Blauwe zones bij winkelgebieden	200	150	150	150
Gratis fietsenstallen op Utrecht Centraal¹	150	150	150	150

Nieuwe investeringen in bereikbaarheid

Naast verbeteringen in het gebruik van de huidige infrastructuur, is een aantal nieuwe investeringen nodig. We investeren in een extra overbrugging van de nieuwe Catharijnesingel om Paardenveld en de Straatweg beter te verbinden. Conform ons amendement bij het meerjarenperspectief Bereikbaarheid, dekken we dit uit het budget voor binnenstedelijke verbindingswegen.

¹ De fietsenstalling brengt nu €150.000 per jaar aan kaartverkoop op. Wij gaan ervan uit dat het schrappen van opbrengst gedeeld kan worden door de drie eigenaren (NS, Prorail en gemeente), zodat de kosten nog lager uitkomen.

Uiteraard trekken we ook weer geld uit voor de **Westpleintunnel**, die de binnenstad ontsluit en de overlast voor Lombok beperkt. De methodiek is dezelfde als vorig jaar. Door een iets hogere jaarlijkse aflossing kan realisatie nog steeds in 2018 beginnen.

Alle bedragen x €1.000

	2016	2017	2018	2019
Bruggetje straatweg/paardenveld	1.500			
Westpleintunnel		4.000	5.000	6.000

Mooie stad

Utrecht staat toeristisch goed op de kaart. We lezen regelmatig lovende verhalen in de buitenlandse pers. Dat gaat niet vanzelf. Wij trokken daarom vorig jaar extra geld uit om het toerisme in Utrecht te stimuleren. Het college heeft ons voorstel daarvoor overgenomen. Nu willen we extra investeren in verbetering van het beeld van Utrecht. Het water komt nu al deels terug in de Catherijnesingel, maar er is nog geen geld om de singel volledig rond te maken. Dat geld maken wij graag vrij. Daarnaast trekken we geld uit om de monumentale kerken in de stad te behouden voor Utrecht en haar bezoekers.

Alle bedragen x €1.000

	2016	2017	2018	2019
Water terug in de Catherijnesingel	1.500	2.000	500	
Opstellen en uitvoeren kerkenvisie	200	100	100	100

Schoon, heel en veilig

De gemeente moet zorgen dat onze buurten schoon, heel en veilig zijn. Het CDA vindt dat het college dat nu teveel laat lopen. Gelukkig is dit jaar wat extra geld beschikbaar, maar er is structureel meer geld nodig.

Een belangrijk knelpunt de afgelopen jaren is de veiligheid op straat. In de Breedstraatbuurt, aan de Amsterdamsestraatweg, in Lombok en op andere plaatsen is het telkens moeilijk om voldoende capaciteit vrij te maken. Het CDA maakt daarom **extra geld vrij voor handhavers** en voor preventie, bijvoorbeeld door voorlichting over babbeltreks en auto-inbraken.

We investeren in de openbare ruimte om achterstallig onderhoud weg te werken. De komende jaren doen we daarnaast een forse extra investering om intensiever gebruik van onze parken te ondersteunen, zoals:

- Vaste, stenen barbecueplekken
- Roestvrijstalen kolenbakken en meer afvalcontainers
- Vaste toiletten

Alle bedragen x €1.000

	2016	2017	2018	2019
Veilige buurten	500	500	500	1.000
Achterstallig onderhoud openbare ruimte	600	600	600	600
Investeren in parken	400	400	400	400

Hoofdstuk 3: Wie meedoet steunen we, profiteurs pakken we aan!

Sterke samenleving, betrokken bewoners

Wij geloven dat verenigingen en andere maatschappelijke organisaties zorgen voor meer **betrokkenheid en verantwoordelijkheid** van burgers. Daarom vinden we dat de overheid taken het liefst moet overdragen aan anderen.

Omdat we verenigingen graag zien floreren, trekken we extra geld uit om ze, waar nodig, te ondersteunen. De bezuinigingen op de sport, die door de vorige en deze coalitie zijn doorgevoerd, geven het verkeerde signaal af. We draaien deze bezuinigingen daarom direct terug.

Alle bedragen x €.1000

	2016	2017	2018	2019
Extra ondersteuning verenigingen	300	300	300	300
Terugdraaien bezuiniging sportverenigingen	330	330	330	330

We waarderen het als bewoners mee willen praten over de plannen van de gemeente, maar nog meer als zij zelf **goede ideeën** ontwikkelen en delen. We ondersteunen dat door extra budget voor participatieprocessen, die vernieuwing in het gemeentelijk beleid ondersteunen. Het budget voor de stadsgesprekken loopt na 2016 af. Het CDA kiest er voor om structureel budget op te nemen en dit bij de griffie onder te brengen.

Alle bedragen x €.1000

	2016	2017	2018	2019
Stadsgesprekken anders	-250	250	250	250

Fraudeurs pakken we aan

In de zorg gaat de komende jaren veel geld om, via PGB's en in nieuwe regelingen. De ervaring leert helaas dat daar ook misbruik van wordt gemaakt. In het verleden hebben wijkgerichte acties van de sociale dienst forse bedragen teruggehaald (veel meer dan de kosten van de inzet). Het CDA vindt het voor het draagvlak van ons zorgbeleid **belangrijk dat misbruik niet loont**.

Uit het antwoord op onze schriftelijke vragen blijkt dat de gemeente jaarlijks bijna een half miljoen aan parkeerboetes niet int. Het CDA zet daar harder op in: we houden op met het gedogen van wanbetaling.

Alle bedragen x €.1000

	2016	2017	2018	2019
Aanpak fraude en wanbetaling	-400	-600	-600	-600

Hoofdstuk 4: En we doen het zuinig!

Het CDA staat voor een zuinige overheid. We kijken kritisch naar onze eigen uitgaven en die van gesubsidieerde organisaties, zodat we de belastingen kunnen verlagen.

Minder belastingen

Het geld dat bij het ondernemersfonds op de plank blijft liggen, geven wij de komende jaren terug aan de ondernemers als **lastenverlaging**. Het voordeel dat de gemeente daaruit heeft door lagere OZB op het eigen vastgoed investeren we in blauwe zones.

Net als afgelopen jaren vinden wij het niet wenselijk de parkeerbelasting te verhogen terwijl de stad zo slecht bereikbaar is. We steunen de binnenstadsondernemers door de inflatiecorrectie op de parkeertarieven komend jaar niet toe te passen. Zoals beloofd in ons verkiezingsprogram schrappen we de hondenbelasting.

Alle bedragen x €1.000

	2016	2017	2018	2019
Verlagen OZB	896	896	896	896
Parkeerbelasting niet verhogen	263	263	263	263
Hondenbelasting afschaffen	292	292	292	292

Kritisch op de eigen uitgaven...

Te veel gemeentelijke potjes en fondsen worden ondoelmatig-, verkeerd- of niet uitgegeven. Het CDA is daar kritisch op. Wij halen daarom geld weg bij programmaonderdelen (zoals Utrechtse Energie en het re-integratiebudget), waar het college de afgelopen jaren niet in staat was om dat effectief uit te geven.

Het CDA is een groot voorstander van zinvolle vrijetijdsbesteding. **Wij stimuleren dat graag via het verenigingsleven** (sport, cultuur, etc). Het 'begeleid buitenspelen' met welzijnswerkers vinden wij echter een stap te ver gaan. Als we zorgen voor veilige buurten kunnen kinderen dat prima zelf.

Alle bedragen x €1.000

	2016	2017	2018	2019
Utrechtse Energie	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Korting re-integratie	-2.500	-5.375	-5.375	-5.375
Afbouwen budget vrijetijdsbesteding	-1.000	-2.500	-4.000	-4.000
Korting budget datagedreven sturing	-500	-500	-500	-500

...en op die van subsidieontvangers

Niet alleen de gemeente moet kritisch naar de eigen uitgaven kijken. Het CDA vindt dat ook (zwaar) gesubsidieerde instellingen dat kunnen doen. Wij zullen daarom in de nieuwe financieringsronde voor de culturele sector een structurele korting toepassen van ca 4,5%. Dit moet leiden tot gerichtere keuzes voor het culturele aanbod in de stad.

Alle bedragen x €.1000

	2016	2017	2018	2019
Onderbesteding Ondernemersfonds (subsidiekorting)	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Bezuiniging cultuur		-2.000	-2.000	-2.000
Subsidies	-1.000	-2.000	-4.000	-4.000

Terug naar de kerntaken

De gemeente moet zorgen dat taken snel, goed en voor de beste prijs worden uitgevoerd. Het onderhouden en aansturen van een grote ambtelijke organisatie is geen kerntaak. Waar mogelijk zoeken we naar manieren om efficiënter te werken. **Daarmee houden we geld over om te investeren** in de zaken die belangrijk zijn voor onze inwoners: zorg, veiligheid en werk.

Ook wiet en prostitutie zijn geen kerntaak. Uiteraard kiest het CDA voor het stoppen van gemeentelijke ondersteuning aan wietclubs. Na vier jaar proberen, leert de praktijk dat het niet mag en de deelnemers geen wetenschappelijk experiment willen – als er al een wetenschapper te vinden is die het onderzoek wil doen.

Prostitutie moet veilig plaats kunnen vinden, maar wij willen niet dat de gemeente daar zelf in investeert. We schrappen daarom het bestaande budget voor locatieontwikkeling grotendeels. De overblijvende middelen zetten we in voor een nieuw locatieonderzoek.

Het vorige college heeft een aantal doorrekeningen laten doen voor mogelijke organisatieverbeteringen. Eén daarvan is de verzelfstandiging van stadswerken. Dat vraagt een investering vooraf, maar levert op termijn geld op. Ook voor andere organisatieonderdelen, zoals de landgoederen, zien wij meer kansen als zelfstandige organisatie.

Alle bedragen x €.1000

	2016	2017	2018	2019
Geen steun wietclubs	-30	-30	-30	-30
Geen gemeentelijke investeringen prostitutie	-350			
Verzelfstandigen stadswerken		2.700		-1.300